

APPSC GROUP II

ఇండియన్ ఎకానమి

5వ యూనిట్ వృద్ధి - అభివృద్ధి & గణాంక శాస్త్రం పై

TOP SCORER 1

సంక్షిప్త ఆర్థికవేత్త అధ్యర్థస్వీన్

చిరంజీవి

Also useful for J.L. & D.L

మండుక్యా

పోటీ పరీక్షలకు హోజరయ్యే విద్యార్థులకు హృదయపూర్వక అభినందనలు. **గ్రూప్-2** నూతన పరీక్షా విధానంలో విజయ సాధనకు కీలకం ఎకానమి (పేపర్-3) అనేది అందరికీ తెలిసినదే. **గ్రూప్-2-పేపర్ 3 ఎకానమీలో సెక్షన్-1 ఇండియన్ ఎకానమికి చెందినది కాగా, సెక్షన్-2 ఎ.పి.ఎకానమికి సంబంధించినది. నూతన పరీక్షా విధానంలో నిర్వహించబోయే రెండవ **గ్రూప్-2** కావడం వల్ల 2008లో జరిగిన **గ్రూప్-2** ఎకానమి పేపర్ (పేపర్ III)ను పరిశీలిస్తే ప్రత్యుల సరళి వివిధంగా ఉన్నదీ? అవగాహన చేసుకోవచ్చు.**

నిజానికి **గ్రూప్-2 పేపర్-3లో సెక్షన్-1**కి చెందిన ఇండియన్ ఎకానమి సిలబన్ మొత్తం సివిల్ సర్టీఫైన్ లోని ఎకనామిక్స్ ఆప్సనల్ పేపర్లోని సిలబన్ను ప్రాతిపదికగా తీసుకొని రూపొందించడం జరిగింది (6 యూనిట్లు తీసుకోవడం జరిగింది). ఎకానమి ప్రశ్నాపత్రంపై సంపూర్ణ అవగాహన రావాలంటే మనకు గల ఆధారాలు: 2008 Group II ఎకానమి పేపర్లోని ప్రత్యుల పరిశీలన. సివిల్ సర్టీఫై ఎకనామిక్స్ ఆప్సనల్ పేపర్కు సంబంధించిన గత ప్రశ్నాపత్రాల పరిశీలన; ఇప్పటి వరకు ఆప్సనల్ పరీక్షా విధానంలో ఎ.పి.పి.ఎస్.సి. వారు నిర్వహించిన ఎకానమిక్స్ ఆప్సనల్ పేపర్లోని ప్రత్యుల పరిశీలన.

విద్యార్థుల అవగాహనకై సివిల్ ఎకనామిక్స్ ఆప్సనల్ పేపర్లో 15 సంవత్సరాల ప్రశ్నాపత్రాలలోని ప్రత్యులు, ఎ.పి.పి.ఎస్.సి. వారు నిర్వహించిన వివిధ పరీక్షలకు సంబంధించి సుమారు 15 ఎకనామిక్స్ ఆప్సనల్ ప్రశ్నాపత్రాలలోని ప్రత్యులు (2005 గ్రూప్-2, 2000 గ్రూప్-2, గెజిటెడ్, నాన్ గెజిటెడ్ మొదలైనవి) విద్యార్థుల సౌకర్యార్థం ఇవ్వడం జరిగింది. ముఖ్యంగా ప్రామాణిక పుస్తకాల ఆధారంగా ఒక్కాక్కు యూనిట్స్‌పై ముఖ్యంశాలు, ఒన్ వర్క్ అస్సర్స్ బిట్బ్యాంక్, విద్యార్థుల ప్రాక్షీస్కై మరికొన్ని ప్రాక్షీస్ బిట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. పేపర్-3కి మీరు చదివే ప్రామాణిక పుస్తకాలతోపాటు ఈ మెటీరియల్ కూడా సంపూర్ణంగా దోహదపడగలదని, మీ విజయానికి మార్గం చూపగలదని ఆశిస్తూ.....

**మీ
చిరంజీవి**

INDEX

1.Civil Services 2008, 09, Group - II 2008

ప్రశ్నల విశేషణతో కూడిన వివరణ (ఈ యూనిట్కు సంబంధించి) ..	03
2. మొడల్ పేపర్ (with Explanations).....	15
3. వృద్ధి - అభివృద్ధి	
ఎ) ముఖ్యాంశాలు.....	22
బి) కీ పాయింట్స్.....	32
సి) ముఖ్యమైన గ్రంథాలు.....	33
బిట్బ్యంక్	
డి) One word Questions	35
ఆ) ఎ.పి.పి.ఎన్.సి. గత ప్రశ్నాపత్రాలలో ప్రశ్నలు.....	50
ఎఫ్) యూనివర్సిటీ గత ప్రశ్నాపత్రాలలో ప్రశ్నలు.....	61
జి) ప్రాక్టీస్ ప్రశ్నలు.....	68
4. గణాంకశాస్త్రం	
ఎ) ముఖ్యాంశాలు.....	83
బి) ముఖ్యమైన సూత్రాలు.....	95
సి) కీ పాయింట్స్.....	99
బిట్బ్యంక్	
డి) One word Questions.....	101
ఆ) ఎ.పి.పి.ఎన్.సి.గత ప్రశ్నాపత్రాలలో ప్రశ్నలు.....	120
ఎఫ్) ప్రాక్టీస్ ప్రశ్నలు.....	126
5. 27-04-2008న జరిగిన Endowment E.O. Examination.....	146
6. Group - II 2008 ప్రశ్నలు-సమాధానాలు.....	149

CIVIL SERVICES 2008 - ECONOMICS

1. లిస్టు 1 (భావన)ను, లిస్టు 2 (వివరణ)తో జతచేసి కోడ్లను ఉపయోగించి నరియైన నమదానాన్ని ఎన్నుకొనండి.

లిస్టు 1 (కానెప్సై) **లిస్టు 2 (ఎక్స్ప్లానేషన్)**

ఎ) పేదరిక విషపలయాలు	1. వెనుకబడిన దేశాలలో ఆర్థికాభివృద్ధి ప్రేరణకై పెట్టుబడిలో భారీగా పెరుగుదల
బ) సంతులిత వృద్ధి	2. తక్కువస్థాయి పెట్టుబడితో స్థంభించుట.
స) బిగ్ ప్ర్సె	3. అంతర్ సంబంధ పరిశ్రమలలో ఒకేసారి పెట్టుబడి పెట్టుట.
1) ఎ బి సి	2) ఎ బి సి
2 3 1	1 2 3
	3) ఎ బి సి
	4) ఎ బి సి
	1 3 2

జ : 1

వివరణ :

- పేదరికపు విషపలయాలు అనేవి తక్కువ స్థాయి పెట్టుబడితో ఆర్థిక వ్యవస్థ స్థంభించినపుడు ఏర్పడును. ఇది రాగ్నార్ననర్క్స్ తో ముడిపడి ఉంది.
- అంతర్ సంబంధం గల పరిశ్రమలలో ఏకకాలంలో పెట్టుబడి పెట్టి వృద్ధి సాధించుటయే సంతులితవృద్ధి. దీన్ని రాగ్నార్ననర్క్స్ అభివృద్ధి చేసెను.
- వెనుకబడిన దేశాలలో ఆర్థికాభివృద్ధి జరగాలంటే భారీస్థాయిలో పెట్టుబడి పెట్టులని బిగ్ ప్ర్సె సిద్ధాంతం తెలుపుతుంది. దీన్ని రోజెన్స్ట్రోన్ రోడాన్ ప్రతిపాదించెను.

2. క్రిందివానిలో Wage-goods model (వేతన వస్తు నమూనా)ను అభివృద్ధి చేసినది

1) ఎమ్. డాబ్	2) ఎ.కె. సేన్	3) వకీల్ & బ్రహ్మనంద	4) మహార్ నోబిన్

జ : 3

వివరణ :

- మహార్ నోబిన్ భారీ పరిశ్రమల వ్యాపోన్ని (మూలధన సాంద్రత పద్ధతికి ప్రాధాన్యత ఇస్తూ) రూపొందించెను. ఇది రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికకు ఆధారపెంది. దీనికి ప్రత్య్యమ్యాయంగా సి.ఎన్. వకీల్ మరియు పి.ఆర్. బ్రహ్మనందలు వేతన వస్తు వ్యాపోన్ని (ప్రశ్న సాంద్రత పద్ధతులకు ప్రాధాన్యత ఇస్తూ) తాము ప్రాసిన "Planning for an Expanding Economy" 1956లో అభివృద్ధి చేసిరి.

3. జాబితా I (ఆర్థికవేత్తని), జాబితా II (భావన / సిద్ధాంతం)తో జతచేయండి.

జాబితా I (ఆర్థికవేత్త) **జాబితా II (భావన / సిద్ధాంతం)**

ఎ. రాగ్నార్ నర్క్స్	1. బ్యాక్ వాష్ ఫలితం
బ. పి.ఎన్. రోజెన్స్ట్రోన్ రోడాన్	2. సంతులిత వృద్ధి సిద్ధాంతం
సి. గున్నార్ మిర్స్	3. బిగ్ ప్ర్సె సిద్ధాంతం

ECONOMY

డి. ఎ.చ.హర్షమ్మన్

4. అసంతులితవృద్ధి సిద్ధాంతం

కోడ్సు : 1) ఎ బి సి డి

2 1 3 4

2) ఎ బి సి డి

4 3 1 2

3) ఎ బి సి డి

2 3 1 4

4) ఎ బి సి డి

4 1 3 2

జ. 8

వివరణ :

- రాగ్నార్ నర్క్సు - సంతులితవృద్ధి సిద్ధాంతాన్ని
- రోజెన్స్టీన్ రోడాన్ - బిగ్సుష్ సిద్ధాంతాన్ని
- గున్నార్మిర్థాల్ - బ్యాక్ వాష్ ఫలితాన్ని
- ఎ.చ. హర్షమ్మన్ - అసంతులిత వృద్ధి సిద్ధాంతాన్ని అభివృద్ధి చేసిరి.

4. మహార్ నోబిల్ నమూనా ఏ ప్రణాళికలో అవలంభించడం జరిగింది.

1. మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళిక

2. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక

3. మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక

4. నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళిక

జ : 2

వివరణ :

- హరాడ్-డొమర్ నమూనా ఆధారంగా మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళిక
- మహార్ నోబిల్ నమూనా ఆధారంగా రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక
- అశోక్ మెహతా నమూనా ఆధారంగా మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక
- అశోక్ రుద్ర మరియు Alan-S.Manne నమూనా ఆధారంగా 4వ పంచవర్ష ప్రణాళిక రూపొందించబడింది.

5. ‘అర్థికాభివృద్ధి మాపనాలు’కు సంబంధించి అవి అభివృద్ధి చేయబడిన వరుసక్రమం ఈ విధంగా ఉంది.

ఎ) కనీస అవసరాల దృక్పథం (Basic needs approach)

బి) తలనరి ఆదాయ దృక్పథం (Per capita Income approach)

సి) మానవ అభివృద్ధి సూచి దృక్పథం (Human Development Index approach)

1) ఎ, బి, సి

2) బి, ఎ, సి

3) బి, సి, ఎ

4) ఎ, సి, బి

జ : 2

వివరణ :

- తలనరి ఆదాయ దృక్పథం - 1960 సాంప్రదాయ దృక్పథం
- కనీస అవసరాల దృక్పథం - 1970 ప్రపంచ బ్యాంక్
- మానవ అభివృద్ధి సూచి దృక్పథం - 1990 UNDP

ECONOMY

6. వృద్ధి అభివృద్ధికి సంబంధించి, క్రింది వానిలో దేనిని వృద్ధిగా పిలుస్తారు.

- 1) ద్రవ్యరూపంలో గల GNP వృద్ధి
- 2) ద్రవ్యరూపంలో గల తలసరి ఆదాయం వృద్ధి
- 3) వాస్తవ రూపంలో గల GNP వృద్ధి
- 4) వాస్తవ రూపంలో గల తలసరి ఆదాయ వృద్ధి

జ : 4

వివరణ :

- ❖ దేశ జాతీయాదాయం పెరుగుదలే వృద్ధి. అయితే ఇది జనాభా పెరుగుదల ప్రభావాన్ని పరిగణనలోనికి తీసుకోదు. కాబట్టి తలసరి GNP లేదా తలసరి ఆదాయం పెరుగుదలే వృద్ధి. ద్రవ్యరూపంలో తలసరి ఆదాయం కంటే వాస్తవరూపంలో గల తలసరి ఆదాయవృద్ధి 'వృద్ధి'గా పిలువబడును. ద్రవ్యరూప తలసరి ఆదాయంలో ధరలు పెరుగుదల ప్రభావం కలిసి ఉండును. ధరలు పెరుగుదల వల్ల తలసరి ఆదాయం పెరిగినా అభివృద్ధిగా పిలువరాదు.

7. Two - GAP modelలో రెండు అంతరాలుంటాయి. దీనికి సంబంధించి, క్రింది వానిలో సరియైనది ఏది

- ఎ) రవేన్యూ - వ్యయ అంతరం
- బి) పొదుపు - పెట్టుబడి అంతరం
- 1) ఎ మాత్రమే
 - 2) బి మాత్రమే
 - 3) ఎ మరియు బి
 - 4) ఎ కాదు, బి కాదు

జ : 2

వివరణ :

- ❖ Two - GAP model అనే భావన Holls. B. Chenery అభివృద్ధి చేసేను. ఈ ద్వాంద్వ అంతరంలో 2 అంతరాలుంటాయి.
 - ఎ) వెనుకబడిన దేశాలలో పెట్టుబడికి సరిపడినంత పొదుపు లభ్యం కాదు. దీనిని పొదుపు - పెట్టుబడుల మధ్య అంతరం అందురు.
 - బి) ఎగుమతుల విలువకంటే - దిగుమతుల విలువ ఎక్కువంటుంది. కాబట్టి ఎగుమతుల దిగుమతుల అంతరం ఏర్పడును.
- ❖ మొదటి దాన్ని పొదుపు అంతరం అని, రెండవదాన్ని విదేశీ మారక ప్రవ్య అంతరమని పిలుస్తారు. కాబట్టి (2) సరియైన సమాధానం.

8. ఒక దత్తాంశంలో మధ్యగతం 20.6 మరియు బాహుళీకం 26 అయితే దాని అంక మధ్యమం (Mean) ఎంత?

- 1) 16
- 2) 17.9
- 3) 18.4
- 4) 19

జ : 2

వివరణ :

$$Z = 3 \text{ med} - 2 \text{ mean}$$

$$26 = 3(20.6) - 2x$$

$$26 = 61.8 - 2\bar{x}$$

$$26 - 61.8 = - 2\bar{x}$$

$$- 35.8 = - 2\bar{x}$$

$$\frac{35.8}{2} = \bar{x}$$

$$17.9 = \bar{x}$$

9. లారెంజ్ పక్రేఫ్ దేనిని అధ్యయనం చేయుటకు ఉపయోగపడును

1) సగటులు

2) విస్తరణమానాలు

3) సహసంబంధం

4) సూచీసంబ్యులు

జ : 2

వివరణ :

విస్తరణను కొలవడానికి ఉపయోగించే రేఖాచిత్ర కొలమానమే లారెంజ్ పక్రేఫ్. మాక్జ్ ఓ.లారెంజ్ పేరుతో ఇది ముదిపడి ఉంది.

10. సామాన్య పంపిణీ [normal distribution] కి సంబంధించి సరిట్యైనది ఏది?

- 1) ప్రామాణిక విచలనం > మాధ్యమిక విచలనం
- 2) చతుర్భాంశ విచలనం > మాధ్యమిక విచలనం > ప్రామాణిక విచలనం
- 3) మాధ్యమిక విచలనం > ప్రామాణిక విచలనం > చతుర్భాంశ విచలనం
- 4) చతుర్భాంశ విచలనం > మాధ్యమిక విచలనం > ప్రామాణిక విచలనం

జ : 1

వివరణ :

ఒకే సాప్తవ విభాజనంలో సాధారణం అన్నింటికంటే ప్రామాణిక విచలనం ఎక్కువగా ఉండి, చతుర్భాంశ విచలనం తక్కువగా ఉండును.

- ❖ ప్రామాణిక విచలనంలో $Q.D = \frac{2}{3}\sigma$
- ❖ ప్రామాణిక విచలనంలో $M.D = \frac{4}{5}$ వంతు ఉంటుంది.
- ❖ కాబట్టి ప్రామాణిక విచలనం > మాధ్యమిక విచలనం > చతుర్భాంశ విచలనం

ECONOMY

11. కోటి సహసంబంధ గుణకాన్ని గణించేందుకు సరియైన నూత్రమేది

1)

2)

3)

4)

జ : 2

వివరణ :

- ❖ స్పీయర్స్ గుణాత్మక అంశాలు మధ్య సంబంధాన్ని గణించేందుకు కోటి సహసంబంధ గుణకాన్ని ఉపయోగించెను.

లేదా

12. క్రిందివానిలో ఏది కాలపరివర్తన మరియు కారకాల పరివర్తన పరీక్షలను సంతృప్తివరచును.

1) లాస్పొయర్ సూచీసంఖ్య 2) ఫిషర్ సూచీసంఖ్య 3) పాశ్చీనూచీసంఖ్య 4) కెల్లిసూచీ

జ : 2

వివరణ :

- ❖ ఫిషర్ సూచీసంఖ్య కాలపరివర్తన, కారకాల పరివర్తన పరీక్షలను రెండింటిని సంతృప్తిపర్చును. అందుచే ఇది ఆదర్శసూచీగా పిలువబడుతుంది.

13. గుణమధ్యమం (Geometric Mean) సహాయంతో ఏ సూచీ సంఖ్య నిర్మించబడింది.

1) లాస్పొయర్ సూచీ 2) ఫిషర్ సూచీ
$$\sqrt[n]{(I - \frac{1}{n}) \times (I + \frac{1}{n})} = 1$$
 3) పాశ్చీనూచీ 4) బోలే సూచీ

జ : 2

వివరణ :

- ❖ ఫిషర్ సూచీ సంఖ్య లాస్పొయర్, పాశ్చీల గుణమధ్యమం
- ❖ బోలేసూచీ లాస్పొయర్, పాశ్చీల అంకమధ్యమం.

14. సహసంబంధ గుణకం దీనినుంచి స్వతంత్ర్యంగా ఉంటుంది.

co-efficient of correlation is independent of which of the following?

- 1) Change of origin only (మూలంనుంచి మార్పు)
- 2) Change of scale only (తరపో నుంచి మార్పు)
- 3) Change of origin and scale (మూలం & తరపో నుంచి మార్పు)
- 4) None of the above (ఏదీ కాదు)

జ : 3

వివరణ :

సహసంబంధ గుణకం అనేది మూలం, తరపో మార్పుల నుంచి స్వతంత్ర్యంగా ఉండును. అంటే ప్రభావితం కాదు.
[Co-efficient of correlation is independent from change of origin and scale. Thus no impact on correlation Co-efficient].

CIVIL SERVICES 2009 - ECONOMICS

15. రోస్టోవ్ పేర్కొన్న ‘సాంప్రదాయక సమాజం’లో లక్ష్ణం ఏది

ఎ) పరిమిత ఉత్పత్తిఫలం	బి) ప్రభుత్వ జోక్యం లేకుండుట		
సి) న్యూటన్సికి పూర్వం ఉన్న శాస్త్ర - సాంకేతిక పరిజ్ఞానం	డి) వ్యవసాయకార్యకలాపాల అధిక్యత		
1) ఎ, బి, & డి	2) ఎ, బి, & సి	3) ఎ, సి, & డి	4) బి, సి, & డి

జ : 3

వివరణ :

రోస్టోవ్ వృద్ధి దశలలో మొదటి దశ Traditional society. దీని లక్ష్ణాలు

- ❖ న్యూటన్సికి పూర్వమున్న శాస్త్ర, సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ఆధారంగా ఏర్పడిన సమాజం.
- ❖ దీనిలో పరిమితమైన ఉత్పత్తిఫలం ఉంటుంది.
- ❖ దీనిని ప్రి ఇండస్ట్రియల్ స్టేజ్ అందురు.
- ❖ దేశీ జనాభాలో 75% పైన వ్యవసాయం పైనే ఆధారపడతారు.
- ❖ ప్రజల వినియోగ అవసరాలు పోను మిగిలినది విలాస జీవితంపై ఖర్చు చేస్తారు.

16. లారెంజ్ వక్రరేఖ ఏనీ మధ్య సంబంధాన్ని తెలుపును.

- 1) ఆస్తుల సృష్టి మరియు ఆదాయకల్పన
- 2) జనాభా గ్రూప్లు మరియు తత్పంబంధ ఆదాయవాటాలు
- 3) నిరుద్యోగిత మరియు ద్రవ్యోల్పణం
- 4) వేతనం త్రమగంటలు మరియు విక్రాంతి

జ : 2

వివరణ :

లారెంజ్ వక్రరేఖ ఆదాయ, సంపద, పంపిణిలో గల అసమానతలను తెలుపును. 0x అక్కం పై జనాభావర్గాలశాతాన్ని

0y అక్కం పై ఆయావర్గాల జనాభా మొత్తం ఆదాయంలో పొందేశాతాన్ని గుర్తించి లారెంజ్ వక్రరేఖను నిర్మిస్తారు

- ❖ అంటే ఆరోహణకమంలో ఏర్పాటుచేసిన జనాభాను, మొత్తం ఆదాయంలో పొందే వాటాను లారెంజ్ రేఖ తెలియచేస్తుంది.
- ❖ నిరుద్యోగితకు - ద్రవ్యోల్పణ రేటుకుగల సంబంధాన్ని తెల్పేది పిలిప్పు వక్రరేఖ.
- ❖ వేతనం, పనిగంటలు - విక్రాంతికి మధ్యగల సంబంధాన్ని తెల్పేది వెనుకకు వంగిన త్రమ సప్లై రేఖ.

17. ప్రభుత్వ నిరుద్యోగిత అనేది ఈ పరిస్థితిని తెలుపుతుంది.

- 1) పూర్తికాలం కంటే తక్కువగా వారిసేవలు అవసరం అయినప్పటికీ, పూర్తికాలం వ్యత్తులలో పనిచేస్తున్నట్లు కన్నడుట
- 2) నిరుద్యోగిత, ద్రవ్యోల్పణం సహజీవనం చేయుట

ECONOMY

3) పూర్తికాలం పనిచేయుట వల్ల తక్కువగా వేతనాలు చెల్లించబడుట.

4) అర్థికవ్యవస్థ అల్పనిరుద్యోగితాసమతోల్యంలో ఉండుట.

జ. 1

వివరణ :

అవసరమైన వారికంటే ఎక్కువ మంది పనిలో నిమగ్నులైండడాన్ని ప్రచ్ఛన్ననిరుద్యోగిత అందురు. వీరు నిరుద్యోగులుగా ఉన్నట్లువారికి కూడా తెలియదు. వీరి ఉపాంత ఉత్సాదకత శూన్యంగాగాని, రుణాత్మకంగాగాని ఉంటుంది. అంటే ప్రచ్ఛన్న నిరుద్యోగులు పూర్తికాలం వ్యవసాయపనుల్లో పనిచేస్తున్నట్లు కన్పడతారు. నిజానికి వీరినేవలు కొద్దికాలం మాత్రమే అవసరం.

18. క్రిందివానిలో సరిట్యైనది ఏది

ఎ) ధనిక, పేద దేశాల మధ్య, వివిధస్థాయిలలో ధనిక, పేదవర్గాల మధ్య వైవిధ్యం ఉండుటయేకాక పెరుగుతూరావడమే ద్వంద్వత్వం (Dualism)

బి) ఆధునిక ప్రజాస్వామ్యంలో సమాజం లెప్పిష్టులు (Leftists), రైప్పిష్టులు (Rightists) గా రాజకీయ విభజన జరుగుటయే ద్వంద్వత్వం (Dualism).

1) ఎ మాత్రమే

2) బి మాత్రమే

3) ఎ & బి

4) రెండు సరికాదు.

జ: 1

వివరణ :

వెనుకబడిన దేశాలలో ఉత్సత్తు ప్రక్రియలో ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అవలంబించే రంగంలో అధిక ఉత్సాదకత, పురాతన సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అవలంబించే రంగంలో అల్పఉత్సాదకత ఉంటుంది. ఉత్సాదకతలో వ్యత్యాసాల వల్ల ఆదాయ సంపదలో వ్యత్యాసాలేర్పడి ధనిక పేదవర్గాల మధ్య అంతరాలు పెరుగును దీన్ని ద్వంద్వత్వం అందురు.

19. క్రింది వాక్యాలలో సరిట్యైనది గుర్తించండి

ఎ) అధిక తలసరి ఆదాయంగల దేశాలు అధిక P Q L I ని కల్గి ఉంటాయి.

బి) అధిక తలసరి ఆదాయంగల దేశాలన్నీ అధిక P Q L I ని కల్గి ఉండాల్సిన అవసరం లేదు

(Countries with high PQLI need not necessarily have high per Capita Income)

1) ఎ మాత్రమే

2) బి మాత్రమే

3) ఎ మరియు బి

4) ఎ, బి లు రెండూకాదు

జ. 3

వివరణ:

- ❖ సాధారణంగా తక్కువ తలసరి ఆదాయంగల దేశాలలో P Q L I విలువ తక్కువగానూ ఎక్కువ తలసరి ఆదాయం గల దేశాలలో P Q L I విలువ ఎక్కువగాను ఉంటుంది.
- ❖ అయినపుటికీ కొన్ని దేశాలలో తలసరి ఆదాయం అధికంగా ఉన్నప్పటికీ P Q L I విలువ అల్పంగా ఉండవచ్చు. తలసరి ఆదాయం తక్కువవైనపుటికీ P Q L I సూచి అధికంగా ఉండవచ్చు.

ECONOMY

20. ఆదాయ అసమానతలు దీని ద్వారా గణించవచ్చు)

- 1) అంకమధ్యమం 2) మధ్యమిక విచలనం 3) ప్రామాణిక విచలనం 4) లారెంజ్ వక్రేఖ

జ. 4

వివరాలు:

లారెంజ్ వక్రేఖ విస్తరణ ను రేఖాచిత్రం ద్వారా కొలిచే మాపనం. దీనినపుయంతో ఆదాయ అసమానతలు ఎట్లా ఉన్నవో తెల్పుకోవచ్చు. ఆదాయసమపంపిణి రేఖకు లారెంజ్ వక్రేఖ దూరంగా ఉంటే అసమానతలు ఎక్కువగా ఉన్నట్లు, దగ్గరగా ఉంటే అసమానతలు తక్కువగా ఉన్నట్లు చెప్పవచ్చు.

21. ఒక పరిశీలనలో అంకమధ్యమం 12, మధ్యగతం 14, అయినచో బాహుళకం ఎంత

- 1) 16 2) 26 3) 18 4) 13

జ. 3

వివరాలు: బాహుళకం = 3 మధ్యగతాలు - 2 అంకమధ్యమాలు
= 3(14) - 2(12)
= 42 - 24
= 18

22. ప్రచ్ఛన్న నిరుద్యోగిత సాధారణంగా ఈ రంగంలో కన్పడును.

- 1) మాన్య పాక్షారింగ్ రంగం 2) వ్యవసాయం 3) చిన్నతరహాపరిత్రమలు 4) పట్టణప్రాంతాలు

జ. 2

వివరాలు:

సాధారణంగా వ్యవసాయ రంగంలో ఆవసరమైన పనివారి కంటే ఎక్కువ మంది పనిచేస్తుంటారు. వీరినే ప్రచ్ఛన్న నిరుద్యోగులు అందురు.

23. “ప్రతిసప్లయ తన డిమాండ్ ను తానే సృష్టించుకుంటుంది” కాబట్టి సహజంగా సంపూర్ణ ఉద్యోగిత ఉంటుంది. అనే సిద్ధాంతం దీనితో సంబంధముంది.

- 1) సేసూత్రం 2) గిఫెన్ వైపరిత్యం 3) పిగూఉద్యోగిత సూత్రం 4) కీన్ ఉద్యోగిత సూత్రం

జ. 1

వివరాలు :

J.B. Say ' Supply creates its own Demand' అనే మార్కెట్ సూత్రాన్ని ప్రతిపాదించేను. ప్రతిసప్లయ తన Demand ను తానే సృష్టించుకుంటుంది కాబట్టి మార్కెట్ లో డిమాండ్ కొరత ఉండదని, ఫలితంగా ఉత్పత్తి అయిన వస్తురాశి అంతా విక్రయించబడుటవల్ల అధిక ఉత్పత్తి, నిరుద్యోగిత ఉండదనేను. కాబట్టి ఆధిక వ్యవస్థలో సంపూర్ణ ఉద్యోగిత ఉంటుంది.

24. క్రింది వానిలో 'ఫైబిన్-సింగర్ సిద్ధాంతం' దేనికి చెందినది

- 1) అల్పాభివృద్ధి దేశాలు వర్తక నిబంధనలకు సంబంధించినవి
2) అభివృద్ధి చెందిన దేశాల లక్ష్ణాలకు చెందినది

ECONOMY

3) అభివృద్ధి దేశాల విదేశీ వ్యాపార చెల్లింపుల సమతోల్యానికి చెందినది.

4) అభివృద్ధి చెందిన దేశాల విదేశీవ్యాపార చెల్లింపుల సమతోల్యానికి చెందినది.

జ. 1

వివరణ :

అభివృద్ధి చెందిన, అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలమధ్య విదేశీవ్యాపారం జరిగితే, వర్తకనిబంధనలు అభివృద్ధిచెందుతున్న దేశాలకు ప్రతికూలంగా ఉంటాయని, అభివృద్ధిచెందిన దేశాలే లభ్యపొందుతాయని 'ప్రెబిస్-సింగర్' సిద్ధాంతం చెపుతుంది.

Group II - 2008

1. 'Stages of Growth' అనే సిద్ధాంతము ఎవరితో ముడి పడినది?

- 1) సైమన్ కుజినెట్స్ 2) కోల్స్ కార్ల్ 3) పాల్ సామ్యాల్ సన్ 4) W.W. రోస్ట్రోవ్

జ. 4

వివరణ :

- ❖ దేశం యొక్క వృద్ధి వివిధ దశల ద్వారా జరుగుతుందని ఆర్థికవేత్తల అభిప్రాయం.
- ❖ కార్ల్మార్ట్ ప్ర్యాడలిజం, పెట్టుబడిదారివిధానం, సామ్యవాదం, కమ్యూనిజం ద్వారా సమాజం అభివృద్ధి చెందుతుందనెను.
- ❖ W.W. రోస్ట్రోవ్ సాంప్రదాయ సమాజం, ఘనవన దశకు ముందు పరిస్థితులు, ఘనవన దశ, పరిపక్వతకు గమనం, సామాజిక వినియోగ దశల ద్వారా సమాజం అభివృద్ధి చెందుతుందనెను.
- ❖ W.W. రోస్ట్రోవ్ ప్రాసిన గ్రంథం "The Stages of Economic Growth"

2. W.W. రోస్ట్రోవ్ ఆర్థికాభివృద్ధికి కొన్ని దశలు సూచించేను. అవి ఏమనగా

- 1) సాంప్రదాయక సమాజం 2) ఘనవనదశ 3) డ్రైవ్ టు మెచ్చారిటీ 4) అధిక వినియోగదశ కాలం

జ. ప్రశ్న సంపూర్ణంగా లేదు. రోస్ట్రోవ్ పైన పెరొన్న 4 దశలను చూచించేను.

3. సూచీ సంఖ్యలను లెక్కించిన వారితో ఒకరు

- 1) ఫిషర్ 2) ఎష్ట్రోవర్ 3) పిగు 4) డాట్లెన్

జ. 1

వివరణ :

- ❖ సూచీ సంఖ్యలను లాస్పెయర్, పాస్టీ, డోర్పిష్, బోలీ, ఫిషర్, మార్కోల్-ఎష్ట్రోవర్, కెల్లీలు రూపొందించిరి.
- ❖ అయితే 134 సూచీ సంఖ్యలను పరిశీలించి, ఒక ఆదర్శ సూచీని రూపొందించినది ఫిషర్ కాబట్టి సూచీసంఖ్య ఎక్కువగా ఫిషర్తో ముడిపడి ఉంది.

4. మానవ అభివృద్ధి సూచికలో అంకముకానిది

ECONOMY

1) భారతదేశములో ఆయుష్మాన్ సంభావ్యత	2) అక్షారాస్యతరేటు మరియు పారశాల సగటు సంవత్సరాలు
3) శిశు మరణాల రేటు	4) ఆదాయం

జ. 3

వివరణ :

1979లో మోరిస్ డెవిడ్ మోరిస్ 3 అంశాలు తీసుకొని P.Q.L.I ని నిర్మించెను.

- ఎ) ఆయుర్ధాయం బి) శిశు మరణాలేటు సి) అక్షారాస్యత

ఈ 3 అంశాలు సాంఘిక అంశాలే.

- ❖ 1990లో U.N.D.P వారు రూపొందించిన మానవాభివృద్ధిలో రెండు సాంఘిక అంశాలు ఒకటి ఆర్థిక అంశం గలవు.
- ❖ ఎ) ఆయుర్ధాయం బి) అక్షారాస్యత సి) తలసరి ఆదాయం
- ❖ మోరిస్ P.Q.L.I లో శిశుమరణాలేటు ఒక అంశం. కానీ U.N.D.P వారి HDI లో శిశుమరణ రేటు లెక్కించబడలేదు. తలసరి ఆదాయాన్ని తీసుకోవడం జరిగింది.

5. సంతులిత వృద్ధి అనే భావన క్లాసికల్ కు సంబంధించినది.

(The idea of balanced Growth is related to the classical)

1) సహజ ఆర్థికశాస్త్రము అనే భావన	2) పూర్తి ఉద్యోగిత సమతోల్యభావన
3) మార్కెట్లు విధులు (Law of markets)	4) అఫీప్రాయ సిద్ధాతం (school of thought)

జ. 3

వివరణ :

సంతులిత వృద్ధిసిద్ధాంతాన్ని రాగ్యార్ నర్స్ అభివృద్ధి చేసేను. అయితే ఇది J.B. Say ప్రతిపాదించిన ‘మార్కెట్ సూత్రం’ పై ఆధారపడి ఉంది. ‘ప్రతిసప్లయ తన Demand ను తానే సృష్టించుకుంటుందని’ Say సూత్రం తెలియజేస్తుంది. దీనిపై విమర్శ ఉంది. వస్తురాశి సప్లయ పెరిగితే ఉత్పత్తి కారకాలకు డిమాండ్ పెరుగుతుంది. ముఖ్యంగా మూలధన డిమాండ్ పెరుగును. కానీ మూలధనం తన సప్లయాని తాను సృష్టించుకోలేదు కదా!

6. అభివృద్ధి కొరకు భారీపరిశ్రమలలో పెట్టుబడి పెట్టాలని వాదించిన అభివృద్ధి సిద్ధాంతము

1) క్రిటికల్ మినిమమ్ ఎఫ్స్	2) బిగ్ప్ర్స్	3) అసంతులిత వృద్ధి	4) సంతులిత వృద్ధి

జ. 2

వివరణ:

పేదరికాన్ని తగ్గించి విషపలయాలను చేధించేందుకు భారీపరిశ్రమలలో భారీ స్థాయిలో పెట్టుబడి పెట్టాలని బిగ్ప్ర్స్ సిద్ధాంతం తెల్పుతుంది.

7. ఆర్థిక వ్యవస్థలో ప్రైవేట్-విల్స్ రంగాల సహజీవనాన్ని ఏమనివిలుస్తారు.

1) నియంత్రణ ఆర్థిక వ్యవస్థ	2) పెట్టుబడిదారీ విధానం	3) మద్యంతర రంగం	4) మిశ్రమ ఆర్థికవ్యవస్థ

జ. 4

వివరణ:

- ❖ నియంత్రణ ఆర్థికవ్యవస్థలో ప్రభుత్వం ప్రధాన పొషించును. ఉత్పత్తి అంతా ప్రభుత్వం ఆధీనంలో ఉండును.
- ❖ పెట్టుబడి దారీ విధానంలో ఉత్పత్తి అంశాలు ప్రైవేటు వ్యక్తుల ఆధీనంలో ఉండును.
- ❖ మిశ్రమ ఆర్థికవ్యవస్థలో ప్రభుత్వ మరియు ప్రైవేటు రంగాలు రెండూ కలిసి సహజీవనం చేస్తాయి. దీనికి మంచి ఉదాహరణ ఇండియా.
- ❖ 1948 పారిశ్రామిక తీర్మానం ద్వారా ఇండియాలో మిశ్రమ ఆర్థికవ్యవస్థకు పునాది పడింది.

8. భారతదేశం యొక్క రెండవ వంచవర్ర ప్రణాళిక రూపకల్పన చేసినది ఎవరు?

- 1) బ్రహ్మానంద 2) మహార్ల నోబిన్ 3) హరాడ్-డోమర్ 4) చక్రవర్తి

జ. 2

వివరణ:

- ❖ మొదటిప్రణాళికలో హరాడ్-డోమర్ నమూనా అనుసరించడం జరిగింది.
- ❖ రెండవ ప్రణాళికలో మహార్లనోబిన్ వ్యవస్థన్ని అనుసరించడం జరిగింది.
- ❖ మహార్ల నోబిన్ భారీ పరిశ్రమల వ్యవోనికి ప్రత్యామ్నాయంగా వకీల్ మరియు బ్రహ్మానందలు వేతన వస్తు వ్యవస్థన్ని రూపొందించిరి. అయినా ఇది 2వ ప్రణాళికలో అమలు కాలేదు.

9. U.N.D.P వారు నిర్మిస్తున్న మానవాభివృద్ధి సూచికలో తలసరి ఆదాయలెక్కలోనికి దీనిని తీసుకుంటారు.

- 1) NNP per capita
 2) GDP per capita
 3) GDP per capita US \$ in terms of purchasing power parity
 4) GDP per capita in US \$ at market Exchange Rate

జ. 3

వివరణ:

- ❖ U.N.D.P. వారు రూపొందించిన మానవాభివృద్ధిసూచీలో తలసరి GDP ని తలసరి ఆదాయంగా తీసుకొనెను.
 (ఈ తలసరి GDP ని రెండు రకాలుగా చెప్పవచ్చు)
 (a) మార్కెట్ వినిమయరేటులో తలసరి GDP
 (b) కొనుగోలు శక్తి సమానత (PPP) రూపంలోగల తలసరి GDP.
- ❖ U.N.D.P. వారు కొనుగోలు శక్తి సమానత రూపంలో గల తలసరి GDP ని (అమెరికా డాలర్లలో గల) తలసరి ఆదాయంగా తీసుకొనెను.

10. భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ యొక్క ఆర్థికాభివృద్ధి సూచిక తెలుపుము.?

ECONOMY

- ఎ) ప్రాథమిక రంగము నుండి GDP లో అధిక వాటా వచ్చట.
- బి) ఆర్థిక వ్యవస్థలో వ్యవస్థాపక మార్పులు (institutional changes)
- సి) వ్యవసాయ రంగము నుండి పారిశ్రామిక రంగమునకు వ్యవస్థాపరమై మార్పులు (structural transformation)
- డి) కలయికల వృద్ధి (Inclusive Growth)
- 1) బి, సి, మరియు డి సరియైనవి
- 2) ఎ, బి, మరియు సి సరియైనవి.
- 3) ఎ, సి, మరియు డి సరియైనవి
- 4) బి మరియు సి మాత్రమే సరియైనవి.

జ: 4

వివరణ:

- ❖ GDP లో ప్రాథమిక రంగం వాటా అధికంగా ఉండుట ఆర్థికాభివృద్ధికి సూచిక కాదు.
- ❖ భారత ఆర్థికవ్యవస్థలో వ్యవస్థాపక మార్పులు చోటు చేసుకున్నవి. ఇది అభివృద్ధికి సూచికయే.
- ❖ భారత ఆర్థికవ్యవస్థలో వ్యవసాయ రంగంనుండి, పారిశ్రామిక రంగానికి వ్యవస్థాపక మార్పులు వచ్చాయి. ఇదికూడా అభివృద్ధికి సూచికయే.
- ❖ భారతదేశంలో వృద్ధి జరుగుతున్నది. కానీ అది అందరిని కలుపు కొని జరగలేదు. వృద్ధిఫలాలు చాలా వర్గాల వారికి చేరలేదు. అందుచే 11వ ప్రణాళికలో Inclusive Growth ని ప్రధాన అంశంగా నిర్ణయించెను.

11. భారత ఆర్థికవ్యవస్థ వెనుకబడి ఉండడానికి ఈ త్రింది వాటిలో ఒకటి ముఖ్యకారణం

- 1) అధిక జనసాంద్రత
- 2) మూలధనం కొరత
- 3) వినియోగం కాని మానవవనరులు మరియు సహజవనరుల సహజీవనం
- 4) స్వల్పతలసరి ఆదాయం

జ: 3

- ❖ భారత ఆర్థికవ్యవస్థలో గతకొన్ని సంవత్సరాలుగా పొదుపు పెట్టుబడులు పెరుగుతూ వచ్చాయి.
- ❖ మూలధనం కొరత ఉన్నప్పటికీ దిగుమతి చేసుకొని సహజవనరులను, మానవ వనరులను పూర్తిస్థాయిలో వినియోగించుకోగలిగతే అభివృద్ధి సాధించవచ్చు.
- ❖ కాబట్టి భారత ఆర్థికవ్యవస్థ వెనుకబడడానికి వినియోగం కాని మానవ వనరులు మరియు సహజవనరుల సహజీవనమే.

Note: “ ఒకవైపు ఉపయోగించని లేదా తక్కుపగా ఉపయోగించిన మానవ వనరులు, మరోవైపు ఉపయోగించని సహజవనరులు కలిసి ఉండే దేశాలను” అల్పభివృద్ధి దేశాలని ప్రణాళికా సంఘం నిర్వచించినది.

**APPSC (GROUP-II) EXAM
MODEL PAPER**

(5వ యూనిట్‌పై)

1. హర్షమన్ అసంతులిత సిద్ధాంతంలో క్రిందివానిలో ఏ అంశానికి ప్రాధాన్యతను ఇవ్వలేదు?

- 1) ముందు, వెనుక అంసుబంధాలు
- 2) ప్రత్యక్ష ఉత్సాధక కార్యకలాపాలు (DPA)
- 3) సాంఘిక వ్యవస్థాపనా మూలధనం (SOC)
- 4) వివిధ రంగాల మధ్య సమతోల్యం

జ. 4

వివరణ :

- ✧ హర్షమన్ అసంతులిత వృద్ధి సిద్ధాంతాన్ని చెపుతూ.. ముందు, వెనుక అసుబంధాలు గల పరిశ్రమలను మొదటగా స్థాపించాలనెను. అత్యధిక ముందు వెనుక అసుబంధాలు ఇనుము-ఉక్క కర్మగారానికి ఉంటాయనెను.
- ✧ మూలధన, వినియోగ వస్తువుల ఉత్పత్తికి చెందిన పెట్టుబడులను DPA పెట్టుబడులు అందురు.
- ✧ వివిధ రంగాలకు పనికి వచ్చే ఉత్సాధకాలను ఉత్పత్తి చేయు పెట్టుబడులు SOC పెట్టుబడులు ఉదా: విద్యుత్చక్కి, రవాణా, విద్యుత్ మొయి. హర్షమన్ ప్రకారం SOC కొరత ద్వారాగాని, SOC అధికృత ద్వారా గాని పెట్టుబడులు పెట్టవచ్చు.
- ✧ వివిధ రంగాల మధ్య సమతోల్యం ఉండేలా పెట్టుబడి పెట్టులనేది రాగ్నౌర్ నర్స్ ప్రతిపాదించిన సంతులిత వృద్ధికి చెందినది. దీనికి హర్షమన్ ప్రాధాన్యత ఇవ్వలేదు.

2. ద్వాంద్వ ఆర్థిక వ్యవస్థకు సంబంధించి నరియైనది.

- ఎ) దేశీయ మార్కెట్, విదేశీ మార్కెట్ కలిసి ఉండుట
 - బి) ఆధునిక పరిశ్రమలు మరియు వ్యవసాయ వాణిజీకరణ, సాంప్రదాయ చేతివృత్తులతోను, జీవనాధార వ్యవసాయంతోను సహజీవనం చేయుట
- 1) ఎ మాత్రమే 2) బి మాత్రమే 3) ఎ మరియు బి 4) ఏదీకాదు

జ. 2

వివరణ:

- ✧ అల్పాధివృద్ధి ఆర్థిక వ్యవస్థలో ద్వాంద్వ ఆర్థిక వ్యవస్థ లక్షణాలు కనబడును. ఈ వ్యవస్థలో రెండు విభాగాలు కనబడతాయి. మార్కెట్ ఆధారితంగా ఆధునిక ఉత్పత్తి పద్ధతులు ఒకవైపు, జీవనాధారితంగా సాంప్రదాయ పద్ధతులు మరోవైపు కనబడును. కాబట్టి 2 మాత్రమే సరియైన సమాధానం.

3. క్రిందివానిలో సరికాని వాక్యం ఏది?

- 1) ప్రపంచాభివృద్ధి నివేదిక 2009 ప్రకారం \$935 కంటే తక్కువ తలసరి ఆదాయం వచ్చే దేశాలను అల్పాదాయ దేశాలు అంటారు.
- 2) \$11,456 కంటే ఎక్కువ తలసరి ఆదాయం వచ్చే దేశాలను అధిక ఆదాయం గల దేశాలు అంటారు.

ECONOMY

- 3) ప్రపంచ అభివృద్ధి నివేదికను ప్రపంచబ్యాంక్ వారు ప్రచురిస్తున్నారు.
4) భారతదేశం అధిక ఆదాయం గల దేశాల వర్గీకరణలో ఉంది.

జ. 4

వివరణ :

- ❖ WDR-2009 ప్రకారం \$936 కంటే తక్కువ వచ్చే దేశాలను LIC దేశాలని అంటారు.
- ❖ \$11,456 అంతకంటే ఎక్కువ తలసరి ఆదాయం గల దేశాలను అధిక ఆదాయం గల దేశాలు అంటారు.
- ❖ WDR ని ప్రతి సంవత్సరం ప్రపంచబ్యాంక్ ప్రచురిస్తుంది.
- ❖ WDR 2009 ప్రకారం భారత తలసరి ఆదాయం \$950. కాబట్టి భారతదేశం అధికాదాయ దేశాల వర్గీకరణలో లేదు.

4. ఆర్థికాభివృద్ధికి సంబంధించినది

- ఎ) వృద్ధి+ వ్యవస్థాపూర్వకమైన మార్పులు
బి) ఇది సంకుచితమైన భావన సి) ఇది దీర్ఘకాలానికి చెందినది
1) ఎ మాత్రమే 2) ఎ మరియు బి 3) ఎ మరియు సి 4) ఎ,బి మరియు సి

జ. 3

వివరణ :

- ❖ ఉత్పత్తి పెరుగుదలతో పాటు వ్యవస్థాపూర్వక సాంకేతిక మార్పులతో కూడిన గుణాత్మక మార్పులను ఆర్థికాభివృద్ధి అందురు.
- ❖ ఆర్థికాభివృద్ధి అనేది ఆర్థికవృద్ధి కంటే విశాలమైనది.
- ❖ వాస్తవిక తలసరి, ఆదాయంలో వచ్చే మార్పులు దీర్ఘకాలంలో కొనసాగితేనే అది ఆర్థికాభివృద్ధి అగును.

5. మానవ మూలధన కల్పన అనే భావనను దేని ద్వారా మెరుగుగా చెప్పవచ్చు?

- ఎ) ఒక దేశం మూలధన సంచయనాన్ని పెంచుట
బి) దేశ ప్రజల యొక్క విజ్ఞానాన్ని, నైపుణ్యాన్ని, శక్తి సామర్థ్యమును పెంచుట
సి) భౌతిక సంపద పెరుగుదల డి) అభౌతిక సంపద పెరుగుదల
1) ఎ,బి మరియు డి 2) ఎ,బి మరియు సి 3) సి మరియు డి 4) బి మరియు డి

జ. 4

వివరణ :

- ❖ దేశ ప్రజల విజ్ఞానాన్ని, నైపుణ్యాన్ని, శక్తి సామర్థ్యమును పెంపాందించే ప్రక్రియే మానవ మూలధనం, ఇది అభౌతిక సంపదకు సంబంధించినది.

6. అంతర్లూతీయ వ్యాపారం అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలకంటే, పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెందిన దేశాలకి ఎక్కువ లాభంను చేకూర్చును? దీనిని సమర్పించినది?

- ఎ) గున్నార్ మిర్హాల్ బి) రాహుల్ ప్రెబిష్ సి) హబర్లర్ డి) దేవిడ్ రికార్డ్
1) బి మరియు సి 2) సి మరియు డి 3) ఎ మరియు డి 4) ఎ మరియు బి

జ. 4

ECONOMY

వివరణ :

- ❖ గున్నార్ మిర్ధల్, ప్రెబిష్, సింగర్ల వాదనలో వెనుకబడిన దేశాలు ప్రాథమిక వస్తువులను ఎగుమతి చేయుట వల్ల, వాటి ధరలు తక్కువగా ఉండుట వల్ల, అధిక ధరలు గల పారిత్రామిక వస్తువులను దిగుమతి చేసుకొనుట వల్ల, విదేశీ వర్తక నిబంధనలు పారిత్రామికంగా అభీవృద్ధి చెందిన దేశాలకే అనుకూలంగా ఉంటాయి.

7. పేదరికపు విషపలయాలకు సంబంధించి సరియైన క్రమం ఏది?

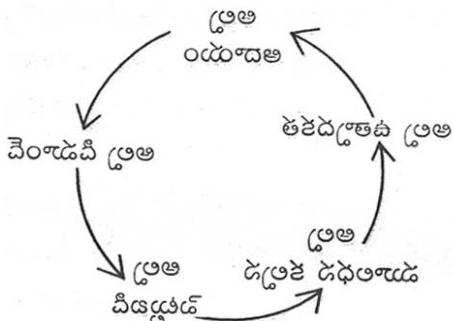
1) అల్పాదాయము	అల్ప పెట్టుబడి	అల్ప డిమాండ్	మూలధనం కొరత
2) అల్ప ఆదాయం	అల్ప ఆదాయం	అల్ప పొదుపు	మూలధనం కొరత
3) అల్ప పొదుపు	అల్ప డిమాండ్	అల్ప పెట్టుబడి	మూలధనం కొరత
4) అల్ప ఆదాయం	అల్ప డిమాండ్	అల్ప పెట్టుబడి	మూలధనం కొరత

జ. 4

వివరణ :

- ❖ పేదరిక విషపలయానికి సంబంధించి సరియైన క్రమం ఏదనగా డిమాండ్వైపు పేదరికపు విషపలయాలలో అల్ప ఆదాయం అల్ప డిమాండ్కు, అల్ప డిమాండ్ అల్ప పెట్టుబడికి, అల్ప పెట్టుబడి అల్ప మూలధన సంచయనానికి దారితీయును.

డిమాండ్ వైపు విషపలయాలు

8. మానవాభీవృద్ధికి చెందిన మూడు అంశాల సహయంతో HDI ని గణిస్తున్నారు, క్రిందివానిలో ఏ అంశాన్ని HDI గణనలో తీసుకోలేదు?

- ఎ) దీర్ఘకాలవంతమైన జీవనం & ఆరోగ్యం (Longevity and health)
 - బి) విజ్ఞానం & విద్య (Knowledge and Education)
 - సి) స్త్రీ మరియు శిశు అ భివృద్ధి (Women and Child development)
 - డి) సాంఘిక న్యాయం మరియు సాధికారత (Social Justice and Empowerment)
 - ఇ) జీవన ప్రమాణం (Decent standard of living)
- 1) ఇ మాత్రమే 2) సి మరియు డి 3) బి మరియు సి 4) ఎ మరియు డి

జ. 2

ECONOMY

వివరణ :

- ❖ UNDP వారు 1990 నుంచి HDI ని 3 అంశాలు ఆధారంగా రూపొందిస్తున్నారు. ఎ) దీర్ఘకాలవంతమైన జీవనం. దీనిని ఆయుర్ధాయంతో గణిస్తారు. బి) విజ్ఞానం, దీనిని అక్షరాస్యతతో గణిస్తారు. సి) జీవన ప్రమాణం. దీనిని తలసరి ఆదాయంతో గణిస్తారు. దీనిలో ఆయుర్ధాయం, అక్షరాస్యత అనేవి సాంఖీక అంశాలు. తలసరి ఆదాయమనేది ఆర్థిక అంశం.

9. Take-off ఘన దశ అనే అభివృద్ధి దశ ఎవరు రూపొందించిరి ?

- 1) రోజెన్స్టీన్ రోడాన్ 2) రోస్టోవ్ 3) కార్ల్మార్క్ 4) నర్న్

జ. 2

వివరణ :

- ❖ రోజెన్స్టీన్ రోడాన్ బిగ్పువ్ సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించెను.
❖ రోస్టోవ్ పేరొన్న 5 అభివృద్ధి దశలలో ఘన దశ ముఖ్యమైనది. వరుసగా 5 దశలు... 1) సాంప్రదాయ సమాజం.
2) ఘన దశకు ముందు పరిస్థితులు, 3) ఘన దశ, 4) పరిక్రమకు గమనం, 5) అత్యధిక సామూహిక వినియోగ దశ.
❖ కార్ల్మార్క్ మిగులు విలువ సిద్ధాంతం చెప్పేను.
❖ రాగ్నూర్ నర్న్ సంతులిత వృద్ధి సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించెను.

10. జరిగిన ఆర్థికవృద్ధి ప్రజా సంక్లేషమాన్ని పెంపొందించాలంటే, క్రిందివానిలో అవసరమైన షరతు ఏది?

- 1) జనాభా పెరగాలి 2) ఆదాయం సమ పంపిణీ కావాలి.
3) ధరలు పెరగాలి 4) శ్రావికుని పనిగంటలు పెరగాలి.

జ. 2

వివరణ :

- ❖ జాతీయ, తలసరి ఆదాయాలు పెరుగుటయే ఆర్థికవృద్ధి, జాతీయ, తలసరి ఆదాయాలు పెరిగినపుడు ప్రజా సంక్లేషమం పెరగాలంటే తప్పనిసరిగా పెరిగిన ఆదాయం ప్రజలందరి మధ్య సమానంగా పంపిణీ కావాలి. లేని యెడల ప్రజల సంక్లేషమం పెరగకపోవచ్చు.
❖ ధరలు పెరిగినా, జనాభా పెరిగినా, శ్రావికునిచే అధికంగా పనిగంటలు పనిచేయంచినా మొత్తం జాతీయాదాయం పెరగవచ్చు. కానీ ప్రజా సంక్లేషమం తగ్గవచ్చు.
❖ అమర్యానేన్ $W = \mu (1-G)$ అనే సంక్లేషమ సూచీ కూడా, తలసరి ఆదాయం పెరిగి, ఆదాయం అసమానతలు తగ్గితే సంక్లేషమం పెరుగునని సూచిస్తుంది.

11. ఆర్థిక వృద్ధికి, మానవాభివృద్ధికి మధ్య సంబంధం షట్ల సరియైనది ఏది?

- ఎ) తక్కువ ఆర్థికవృద్ధి కూడా అధిక మానవాభివృద్ధికి సాధ్యం కాగలదు.
బి) అధిక ఆర్థికవృద్ధి, ప్రతిసారి అధిక మానవాభివృద్ధిగా మారలేకపోవచ్చు.
సి) అధిక ఆర్థికవృద్ధి అధిక మానవాభివృద్ధి అసాధ్యం
డి) అధిక ఆర్థికవృద్ధి, అధిక మానవాభివృద్ధి రెండూ సాధ్యమగుట ఆదేశ విధానాలపై ఆధారపడును.
1) ఎ,బి మరియు డి 2) బి మరియు సి 3) ఎ, సి & డి 4) ఎ, బి & సి

జ. 1

ECONOMY

వివరణ :

- ❖ తక్కువ ఆర్థిక వృద్ధి వద్ద కూడా అధిక మానవాభివృద్ధి సాధ్యమగును. ఉదా: నార్స్
- ❖ అధిక ఆర్థికవృద్ధి అధిక మానవావృద్ధికి దారితీయకపోవచ్చు.
- ❖ సాధారణంగా అధిక ఆర్థికవృద్ధి, అధిక మానవాభివృద్ధికి దారితీయును.
- ❖ అయితే ఒక దేశం అవలంబించే విధానాలపై, అధిక ఆర్థికవృద్ధి, అధిక మానవాభివృద్ధికి దోహదపడడం అనేది ఆధారపడును.

12. విష్టి-1(సగటు రకాలు)

- ఎ) గుణ మద్యమం (GM)
 - బి) హర మద్యమం (HM)
 - సి) అంకమద్యమం (AM)
 - డి) బాహుళకం (Z)
- 1) ఎ-4, బి-5, సి-2, డి-1
 2) ఎ-4, బి-1, సి-2, డి-5
 3) ఎ-2, బి-2, సి-3, డి-1
 4) ఎ-2, బి-5, సి-3, డి-1
- జ. 3

వివరణ :

- ❖ గుణ మద్యమం (GM) : ఇది నిష్పత్తులు, శాతాలు గణించేందుకు, మంచి సగటుగా ఉపయోగదును.
- ❖ హర మద్యమం (HM) : ఇది అల్ప అంశాలకు అధిక ప్రాధాన్యత, అధిక అంశాలకు అల్ప ప్రాధాన్యత ఇష్టాను.
- ❖ అంకమద్యమం (AM) : రాశుల మొత్తాన్ని, రాశుల సంఖ్యచే భాగిస్తే వస్తుంది. అసలు అంకమద్యమం నుంచి తీసుకున్న విచలనాల మొత్తం సున్నకు సమానమగును.
- ❖ బాహుళకం (Z) : ఇది స్థాన సగటు, అన్ని అంశాలపై ఆధారపడి గణించబడదు. అందుచే Mathematical Treatment కి ఉపయోగపడదు.

13. Assertion (A) : x క్రేణి యొక్క విష్టుతి ఎల్లప్పుడూ దాని ప్రామాణిక విచలనం కంటే ఎక్కువగా ఉండును. Reason (R) : విష్టుతి అనేది ప్రామాణిక విచలనం యొక్క వర్గము.

- 1) A మరియు R లు వాస్తవాలే. మరియు R అనేది Aకి సరైన వివరణ
 - 2) A మరియు R లు రెండూ సరియైనవే. కానీ R అనేది Aకి సరైన వివరణ కాదు.
 - 3) A అనేది సరియైనది. R అవాస్తవికం.
 - 4) A అనేది అవాస్తవం. R సరియైనదే.
- జ. 1

వివరణ :

- ❖ విష్టుతి అనేది ప్రామాణిక విచలనం యొక్క వర్గం. దీనిని సంకేతంగా $Variance = \sigma^2$ చూపిస్తారు. అందుచే క్రేణి విష్టుతి ఎల్లప్పుడు ప్రామాణిక విచలనం కంటే ఎక్కువగా ఉండును.

విష్టి-2

1. చిన్న అంశానికి అధిక ప్రాధాన్యత ఇష్టాట
2. దీని నుంచి తీసుకున్న విచలనాలు మొత్తం ‘సున్న’
3. విలువను రేఖాచిత్రం ద్వారా కూడా చూపవచ్చు
4. శాతాలు, నిష్పత్తుల సగటు తెలుసుకొనేందుకు ఉపయోగపడును
5. బీజీయ ప్రస్తావన (Mathematical operations) కు పనికిరాదు.

ECONOMY

14. సంచిత పొనఃపున్య రేఖాచిత్రం ద్వారా క్రిందివానిలో ఏ రకమైన సగటును అంచనా వేయగలము ?

- 1) గుణమధ్యమము 2) హరమధ్యమము 3) మధ్యగతము 4) బాహుళకము

జ. 3

వివరణ :

- ❖ అంకమధ్యమము, గుణమధ్యమము, హరమధ్యమము గణిత సగటులు, కాబట్టి వీటిని రేఖాచిత్రం ద్వారా చూపలేదు.
- ❖ మధ్యగతము, బాహుళకము అనేవి స్థాన సగటులు, వీటిని రేఖాచిత్రం ద్వారా చూపవచ్చు.
- ❖ మధ్యగతాన్ని సంచిత పొనఃపున్య రేఖ అనే ఓజివ్ వక్రరేఖ ద్వారా అంచనా వేయవచ్చు
- ❖ బాహుళకాన్ని సోపాన పటం ద్వారా అంచనా వేయచ్చు.

15. 1970 మరియు 1990 నంపత్సరానికి సంబంధించి ధరలను 1990 నంపత్సరానికి సంబంధించి

వరిమాణాన్ని ఇవ్వడం జరిగినప్పుడు ఏ రకమైన సూచీ సంఖ్యను గణించవచ్చు?

- 1) మార్కెల్ ఎడ్జ్ పర్ సూచీ 2) ఫిషర్ సూచీ
3) పాశ్చి సూచీ 4) లాస్పెయర్ సూచీ

జ. 3

వివరణ :

- ❖ లాస్పెయర్ సూచీ సంఖ్యలో ఆధార సంపత్సర పరిమాణాన్ని భారితంగా తీసుకొనెను.
- ❖ పాశ్చి సూచీ సంఖ్య నిర్మాణంలో ప్రస్తుత సంపత్సరం పరిమాణాన్ని భారితంగా తీసుకొనెను. కాబట్టి పై సమాచారం ఆధారంగా లాస్పెయర్ సూచీని గణించలేదు. పాశ్చి సూచీని గణించవచ్చు.

16. ఈ క్రిందివానిలో ఏ రకమైన గణాంక కొలత దత్తాంశంలోని అన్ని చలరాశులను ఆధారంగా చేసుకుని గణించబడును?

- 1) చతుర్భాంశ విచలనము 2) వ్యాప్తి 3) బాహుళకము 4) గుణమధ్యమము

జ. 4

వివరణ :

- ❖ చతుర్భాంశ విచలనములో మొదటి 25% అంశాలు, చివరి 25% అంశాలు విడిచిపెట్టి మధ్యలో ఉన్న 50% అంశాల ఆధారంగా Q.D. ని గణిస్తారు.
- ❖ వ్యాప్తిలో మొదటి అంశం, చివరి అంశం తీసుకుని మధ్యలో ఉన్న అన్ని అంశాలను విస్తరిస్తారు.
- ❖ బాహుళకంలో ఏ విలువ ఎక్కువసార్లు పునరావృతమగునో దానినే పరిగణిస్తారు.
- ❖ గుణమధ్యమాన్ని దత్తాంశంలోని చలరాశులన్నింటి ఆధారంగా తీసుకుని గణిస్తారు.

17. ఒక దత్తాంశం ధనాత్మక వైషమ్యం కలిగి ఉన్నప్పుడు క్రింది వానిలో ఏది సరైనది?

- 1) అంకమధ్యమము > మధ్యగతము > బాహుళకము
2) అంకమధ్యమము < మధ్యగతము < బాహుళకము
3) అంకమధ్యమము = మధ్యగతము = బాహుళకము
4) మధ్యగతము < బాహుళకము < అంకమధ్యమము

జ. 1

ECONOMY

వివరణ :

- ❖ ఒక దత్తాంశం సౌష్టవ దత్తాంశం అయితే దానిలో వైపుమ్యం ఉండదు. దినిలో అంకమద్యమం, మద్యగతం, బాహుళకాలు సమానంగా ఉంటాయి.
- ❖ దత్తాంశం అసౌష్టవంగా ఉంటే వైపుమ్యం ఉంటుంది.
- ❖ బాహుళకం కంటే అంకమద్యమం ఎక్కువైతే అది ధనాత్మక వైపుమ్యం.
- ❖ అంకమద్యమం కంటే బాహుళకం ఎక్కువైతే అది రుణాత్మక వైపుమ్యం
- ❖ మద్యగతం ఎప్పుడూ అంకమద్యమానికి, బాహుళకానికి మధ్యలో ఉండును.

18. సహసబంధ గుణకం ‘-1’ అయితే అది ఏ రకమైన సహాంధాన్ని తెలుపును.

- 1) సహసబంధం లేదు 2) సంపూర్ణ సహసబంధము
3) తక్కువ సహసబంధము 4) సంపూర్ణ రుణాత్మక సహసబంధము

జ. 4

వివరణ :

- ❖ సహసబంధం విలువ ఎప్పుడూ -1కి +1కి మధ్యలో ఉండును. -1 సంపూర్ణ రుణాత్మక సహసబంధాన్ని, +1 సంపూర్ణ ధనాత్మక సహసబంధాన్ని తెలియజేయును.
- ❖ 0 అనేది సహసబంధ రాహిత్యాన్ని తెలుపుము.
- ❖ 0.25 అనేది తక్కువ సహసబంధాన్ని తెలుపును.

19. ఫిఫర్ అదర్చునూచీ క్రింది వానిలో ఏ పరీక్షను సంతృప్తిపరచును ?

- 1) కాలపరివర్తన పరీక్ష 2) కారకాల పరివర్తన పరీక్ష
3) కాల మరియు కారకాల పరివర్తన పరీక్ష 4) చక్కీయ పరీక్ష (Circular Test)

జ. 3

వివరణ :

- ❖ ఫిఫర్ సూచీ సంభ్య యూనిట్ పరీక్షను, కాల పరివర్తన పరీక్షను, కారకాల పరివర్తన పరీక్షను సంతృప్తిపరచును. అయితే ఇది చక్కీయ పరీక్షను సంతృప్తిపరచేదు.

20. క్రింది వానిలో విష్టాంత తరగతుల్లో (Open ends) గణించడానికి వీలులేని గణాంకశాస్త్ర కొలమానమేది ?

- 1) మద్యగతం 2) అంకమద్యమం
3) బాహుళకం 4) చతుర్థాంశ విచలనం

జ. 2

వివరణ :

- ❖ మద్యగతం, బాహుళకం, చతుర్థాంశక విచలనాలు దత్తాంశంలోని అన్ని అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా గణించబడతాయి. అందుంచే వీటిని విష్టాంత తరగతుల్లో కూడా గణించవచ్చు. కానీ అంకమద్యమనేది దత్తాంశంలోని అన్ని చలరాశుల ఆధారంగా గణించబడును. అందుచేత అంకమద్యమాన్ని విష్టాంత తరగతుల్లో గణించలేదు.

వృద్ధి - అభివృద్ధి : ముఖ్యంతాలు

వృద్ధి అర్థము

- ❖ శ్రీమతి హిక్కు, మంపీటర్లాంటి ఆర్థికవేత్తలు ఆర్థికవ్యాధి, అభివృద్ధి అనే పదాల మధ్య స్పష్టమైన వ్యతియాసాన్ని చూపించారు.

१०

- ❖ దేశంలో పస్తుసేవల ఉత్పత్తిలో వచ్చే పెరుగుదలే ఆర్థికవ్యాధి. ఉదా : జాతీయాప్నీతిలో వచ్చే పెరుగుదల. ఇది పరిమాణాత్మక మార్పును తెలుపును. ఇది సంకుచిత భావన.
 - ❖ అయితే ఈ ఉత్పత్తి పెరుగుదల -దీర్ఘకాలంగా ఉండాలి.
-వాస్తవ ఉత్పత్తి పెరగాలి.
- తలసరి ఉత్పత్తి పెరగాలి.

అర్థికాభివృద్ధి

- ❖ ఉత్సత్తి పెరుగుదలతో పాటు వ్యవస్థాపూర్వక, సాంకేతిక మార్పులతో కూడిన గుణాత్మక మార్పులను అభివృద్ధి అందురు. ఇది విశాలమైన భావన.

అర్థికాభివృద్ధి = ఆర్థిక వృద్ధి + వ్యవస్థాపూర్వకమైన మార్పులు

= మరి + సుక్కేవుగ

కొనసాగించగలిగే అభివృద్ధి

- ❖ భవిష్యత్తు తరాల వారి అవసరాలు తీర్చుకునే సామర్థ్యం దెబ్బతీయకుండా ప్రస్తుత తరంవారు తమ అవసరాలు తీర్చుకోవడమే కొనసాగించే అభివృద్ధి అని బ్రట్లాండ్ కమిషన్ 1987లో నిర్దుచించెను.
 - ❖ ప్రపంచ పర్యావరణ అభివృద్ధి కమిషన్ 'our common future' అనే సెమినార్ రిపోర్ట్లో ఈ పదాన్ని మొదటిసారిగా ఉపయోగించెను.
 - ❖ ‘ఆధునిక మధ్య’ని వివరించినది ‘సెమన్ కుజ్ఞనెట్’.

ఆర్థికవ్యాధి - అభివ్యాధి మాపనలు

- ❖ ఆర్థికవృద్ధి జరుగుతున్నది, లేనిదీ జాతీయదాయం ద్వారా మొదట్లో గణించేవారు. తరువాత ఎక్కువమంది ఆర్థికవేత్తలు తలసరి ఆదాయాన్ని మాపనంగా ఆమోదించారు.
 - ❖ ఆర్థికాభివృద్ధి బహుముఖ ప్రక్రియ. 1960 దశకం వరకు ఆర్థికాభివృద్ధిని మాపనం చేయుటకు జాతీయోత్పత్తిని, తరువాత తలసరి ఆదాయాన్ని తీసుకొనారు. తరువాత సరికొత్త సూచికలు రూపొందించారు.

- 1. వాస్తవ స్వాల జాతీయోత్పత్తి :** పెరిగితే అభివృద్ధి జరిగినట్లుగా భావించవచ్చని సైమన్ కుజోనెట్స్, వీనర్ లాంటి ఆర్థికవేత్తలు భావించారు. అయితే జనాభా పెరుగుదల ప్రభావాన్ని ఇది పరిగణించదు.
 - 2. తలనరి ఆదాయం :** జాతీయోత్పత్తి కంటే వాస్తవిక తలనరి ఆదాయం ఉత్తమమైన సూచిక అని లూయిస్, లెబిన్స్ నుండి ఆర్థికవేత్తలు భావించారు. అయితే ఆదాయ పంపిణీ సేభావాన్ని ఇది పరిగణించదు.

ECONOMY

3. నికర ఆర్థిక సంక్లేషమ సూచి (NEW)

- + ఆర్థిక సంక్లేషమ కొలమానాన్ని విలియం నడ్డవన్, జేమ్స్ టోబిన్లు రూపొందించారు.
- + దీనిని కొద్దిగా మార్పి ‘నికర ఆర్థిక సంక్లేషమం’గా శామ్యాల్సన్ పేరు పెట్టారు.
- + నికర ఆర్థిక సంక్లేషమ సూచి = వాస్తవ స్థాల జాతీయోత్పత్తి + విద్రాంతి సమయం + మార్కెట్ యేతర కార్యకలాపాలు
- పర్యావరణ కాలుష్యానికి అయ్యే వ్యయం

4. P.Q.L.I భౌతిక జీవన ప్రమాణ సూచి (Physical Quality of life Index)

- + 1979లో మోరిస్ డేవిడ్ మోరిస్ ఆర్థికేతర అంశాలతో P.Q.L.I. ని రూపొందించెను.
- + దీనిని
 - ఎ) ప్రజల ఆయుర్లాయం (ఒక సంగతి నుంచి)
 - బి) శిశు మరణ రేటు
 - సి) అక్కరాస్యత అనే 3 అంశాల ఆధారంగా రూపొందించెను.

5. మానవాభివృద్ధి సూచి(HDI) (Human Development Index)

- + 1990 నుంచి U.N.D.P. (United Nations Development Programme) వారు దీనిని మానవాభివృద్ధి నివేదికలో ప్రచురిస్తున్నారు.
- + H.D.I రూపశిల్పి పాకిస్తాన్ దేశానికి చెందిన మహబూబ్-ఉల్-హక్
- + దీనిని
 - ఎ) ప్రజల ఆయుర్లాయం (పుట్టినప్పటి నుంచి)
 - బి) అక్కరాస్యత
 - సి) తలసరి ఆదాయం **GDP (US\$ PPPలలో)** అనే 3 అంశాలు (సాంఘిక+ఆర్థిక) ఆధారంగా రూపొందిస్తున్నారు. 2010 HDR లో భారతదేశం 119 వ ర్యాంకు పొందినది.

- + ఆధునిక ఆర్థిక వృద్ధికి ఎక్కువమంది అమోదిస్తున్న మాపసం H.D.I

6. G.D.I. లింగ సంబంధిత అభివృద్ధి సూచి (Gender Related Development Index)

- + దీనిని UNDP వారు 1995 నుంచి రూపొందిస్తున్నారు. HDI లోని అంశాలే స్త్రీ, పురుషులకు వేరువేరుగా గణిస్తారు. 2010 లో Gender Inequality Index ని గణించెను.

7. GEM లింగ సాధికారిత కొలమాని (Gender Empowerment Measure)

- + పరిపాలన, రాజకీయ, ఆర్థిక అంశాలలో స్త్రీలు ఏ మేరకు పాల్గొంటున్నారో ఇది తెలుపును.

8. HPI-I, HPI-II (Human Poverty Index)

- + అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలకు 1997 నుంచి HPI-I ను గణిస్తున్నారు.
- + అభివృద్ధి చెందిన దేశాలకు 1998 నుంచి HPI-II ని గణిస్తున్నారు. 2010లో Multi-Dimensional Human Poverty Index ని రూపొందించిరి.

9. Green Index :

- + ప్రపంచబ్యాంకు యొక్క పర్యావరణ, కొనసాగించడగిన అభివృద్ధి విభాగం దీనిని అభివృద్ధి చేసింది.

ECONOMY

- ఎ) ఉత్పత్తి చేసిన ఆస్తులు
బి) సహజ వనరులు
సి) మానవ వనరులు అనే ఈ 3 అంశాల సహాయంతో దీనిని గణిస్తారు.

10. EDI (Economic Development Index)

దీనిని భారతీకి చెందిన NCAER (National Council of Applied Economic Research) వారు అభివృద్ధి చేశారు.

- ఎ) విద్యాస్థాయి సూచిక బి) ఆరోగ్యవృద్ధి సూచిక సి) తలసరి ఆదాయం అనే 3 అంశాలతో గణిస్తారు.
✧ ప్రపంచ అభివృద్ధి నివేదికను ప్రపంచబ్యాంకు వారు ప్రచురిస్తారు.

వృద్ధి, పంపిణీ మరియు సంక్లేషమం

- ✧ సాధారణంగా జాతీయాదాయం పెరిగితే ఆర్థిక వృద్ధి జరిగి, ఆర్థిక సంక్లేషమం పెరుగును.
✧ అయితే ఆదాయ పంపిణీ సమానంగా జరిగినప్పుడే, ఆదాయం పెరిగితే సంక్లేషమం పెరుగును.
✧ క్రింది పరిస్థితులలో ఆదాయం పెరిగినా సంక్లేషమం పెరగకపోవచ్చ.
 ఎ) ధరలు పెరుగుటవల్ల జాతీయాదాయం పెరిగినా,
 బి) శ్రామికులచే ఎక్కువ పని గంటలు పనిచేయించుట వల్ల జాతీయాదాయం పెరిగినా,
 సి) జాతీయాదాయం పెరుగుదల కంటే, జనాభా వేగంగా పెరిగినా,
 డి) అనుత్పాదక వస్తువుల ఉత్పత్తి పెరుగుట వల్ల జాతీయాదాయం పెరిగినా,
 ఇ) జాతీయాదాయం పెరిగినప్పటికీ, ఆదాయ పంపిణీ సమానంగా లేకపోతే సంక్లేషమం పెరగదు.
✧ సంక్లేషమాన్ని కొలిచేందుకు అమర్త్యసేన్ క్రింది సూచికను ఉపయోగించెను.

$$W = (1-G)$$

W= సంక్లేషమం, = తలసరి ఆదాయం, G = ఆదాయ అసమానతల కొలమానం

అల్పాభివృద్ధి ఆర్థిక వ్యవస్థ లక్షణాలు

- ✧ ఐక్యరాజ్యసమితి అల్పాభివృద్ధి దేశాలను అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలుగా వర్ణిస్తుంది.
✧ ప్రపంచబ్యాంకు, దేశాల తలసరి GNI (GNP) ఆధారంగా, ప్రపంచ దేశాలను అల్ప, మధ్య, అధిక ఆదాయ దేశాలుగా వర్గీకరిస్తుంది. ప్రపంచ అభివృద్ధి నివేదిక 2010 ప్రకారం (WDR)

అల్ప ఆదాయం గల దేశాలు	:	\$ 975 అంతకంటే తక్కువ తలసరి ఆదాయం గల దేశాలు
మధ్య ఆదాయం గల దేశాలు	:	\$976 నుండి 11,905 మధ్య ఆదాయం గల దేశాలు
అధిక ఆదాయం గల దేశాలు	:	\$11,906 అంతకంటే ఎక్కువ ఆదాయం గల దేశాలు

ECONOMY

✧ అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలను ప్రపంచ మురికివాడలుగా **క్రైరన్ క్రాన్** అభివర్షించెను.

అల్పాభివృద్ధి దేశాల లక్ష్యాలు

1. **తక్కువ తలసరి ఆదాయం ఉండుంది.** ఉదా : వినిమయ రేటు ప్రకారం భారతదేశ తలసరి ఆదాయం (2010 WDR ప్రకారం) \$1070, కొనుగోలు శక్తి సమానత ప్రకారం (PPP\$). \$ 2,930.
2. **వ్యవసాయ రంగ అధిక్యత కనబడును.** ఉదా: 2001 నాటికి మనదేశంలో వ్యవసాయరంగంపై 58% శ్రామికులు ఆధారపడుచున్నారు. 2009-10లో సుమారు 15% వాటా జాతీయాదాయంలో వ్యవసాయ రంగం నుంచే వస్తుంది.
3. **అధిక జనాభా ఉండును.** ఉదా : 2001-2011 మళ్ళీ మనదేశ దశాబ్ద జనాభా వృద్ధి రేటు 17.64%, ఈ కాలంలో సాంవత్సరిక వృద్ధి రేటు 1.64%.
4. **అధిక నిరుద్యోగిత, ప్రచ్ఛన్న నిరుద్యోగిత ఉండును.**
 - భారతదేశంలో నిరుద్యోగిత స్వభావం వ్యవస్థాపరమైనది. దీర్ఘకాలికమైనది. ఇది మూలధనం కొరత వల్ల ఏర్పడింది.
 - ఏదైనా రంగంలో అవసరమైన శ్రామికుల కంటే ఎక్కువ మంది శ్రామికులు నిమగ్నులై ఉంటే, వారిని ప్రచ్ఛన్న నిరుద్యోగులు అందురు. ఏరి ఉపాంత ఉత్పత్తి శూన్యం. మనదేశంలో వ్యవసాయ రంగంలో కనపడును.
 - ప్రచ్ఛన్న నిరుద్యోగులను నిజ పొదుపుగా ఉపయోగించవచ్చని రాగ్యార్ నర్చ్ పేర్కొనును.
5. **మూలధనం కొరతగా ఉండును.** తక్కువ ఆదాయం, తక్కువ పొదుపు, తక్కువ పెట్టుబడులకు దారితీయును.
6. **ఆదాయ అసమానతలు ఎక్కువగా ఉండును.**
 - ఆదాయ అసమానతలు గణించుటకు లారెంజ్ వక్రరేఖ వాడతారు.
 - ఆదాయ అసమానతలన్ఱాయిని గిని గుణకం ద్వారా కొలుస్తారు.
 - అభివృద్ధి ప్రారంభ దశలో అసమానతలు పెరుగుతాయని తరువాత తగ్గుతాయని సైమన్ కుజ్సెట్స్ తిరగవేసిన 'U' పరికల్పన (Inverted 'U' hypothesis) ను ప్రతిపాదించెను.
7. **అల్ప సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని, అల్ప ఉత్పాదకతను కలిగి ఉంటాయి.**
8. ఈ దేశాలు **తక్కువ మానవాభివృద్ధిని** కలిగి ఉంటాయి.
 - 2010 మానవాభివృద్ధి నివేదికలో భారత్ 119వ ర్యాంక్సు కలిగి ఉంది.
9. **అర్థిక ద్వంద్వత్వం కనబడును.** భారత్లో కూడా ఈ లక్షణం కనపడును.
 - సాంకేతిక ద్వంద్వత్వం - బెంజిమన్ హిగ్రిన్స్
 - సామాజిక ద్వంద్వత్వం - బోకే
 - విత్త ద్వంద్వత్వం - మింట్
10. **అధిక పేదరికం ఉంటుంది.**
 - NSSO వారి 61వ రోండ్ అంచనాల ప్రకారం భారత్లో పేదరికం URP ప్రకారం 28% కాగా, MRP ప్రకారం 22%గా నమోదైంది.
 - లక్ష్మాలా సూత్రం ఆధారంగా పేదరికాన్ని గణిస్తున్నారు.

అభివృద్ధికి కారణాలు

- ఎ) మార్కెట్ అసంపూర్ణతలు
- బి) పేదరికపు విషపలయాలు - రాగ్నర్ నర్స్ ప్రతిపాదించెను.
- సి) అంతర్జాతీయ శక్తులు

అభివృద్ధి దశలు

- ✧ అభివృద్ధి దశలను విశ్లేషణ చేసిన వారిలో కార్ద్మార్క్స్, రోస్ట్రోవ్ ముఖ్యులు.

1. కార్ద్మార్క్స్ అభివృద్ధి దశలు

- ఎ) ఆదిమ సమాజం (Primitive communism)
- బి) బానిస దశ (Slavery)
- సి) భూస్వామ్య దశ (Feudalism)
- డి) పెట్టుబడిదారీ విధానం (Capitalism)
- ఇ) సామ్యవాదం (Socialism)
- ఎఫ్) కమ్యూనిజం (Communism)
- ✧ మార్క్స్ సిద్ధాంతంలో చివరి దశ కమ్యూనిజం
- ✧ పెట్టుబడిదారీ ఆర్థిక వ్యవస్థలో పెరిగే నిరుద్యోగులను “ఇండప్రియల్ రిజర్వ్డ్ ఆర్టీ”గా పిలిచెను.
- ✧ మార్క్స్ తొ భావనలు ఉపయోగించెను.

$$\text{ఎ) క్రామిక దోషిడీ } \left(\frac{\text{మిగులు}}{\text{చర మూలధనం}} \right) = \frac{\text{మిగులు విలువ}}{\text{చర మూలధనం}} = \frac{S}{V}$$

$$\text{బి) OCC (Organic Composition of Capital)} = \frac{C}{V+C}$$

C = స్థిర మూలధనం,

V = చర మూలధనం,

S = మిగులు

$$\text{సి) లాభాల రేటు} =$$

- ✧ క్రామిక దోషిడీ పెరిగే కొద్దీ లాభాల రేటు పెరుగును.
- ✧ OCC పెరిగే కొద్దీ లాభాలరేటు తగ్గును.
- ✧ తరువాత కాలంలో మార్క్స్ దశల సిద్ధాంతాన్ని వి.ఐ.లెనిన్ విస్తరించెను.

2. సైమన్ కుజెట్ అభిప్రాయం :

- ✧ కుజెట్ అభివృద్ధి దశలను పేర్కానలేదు కాని అభివృద్ధి ఏ రంగం నుండి ఏరంగానికి మారేది పేర్కానెను
- ✧ ఆర్థికాభివృద్ధి ప్రారంభంలో వ్యవసాయ ఆర్థిక వ్యవస్థగా ఉండును. సాంకేతికాభివృద్ధి జరిగేకొద్దీ వ్యవసాయరంగం వాటా తగ్గి ద్వితీయ రంగం వాటా పెరుగును. క్రామిక శక్తి కూడా ప్రాథమిక రంగం నుంచి, ద్వితీయ రంగానికి మరలును. చివరికి క్రామిక శక్తి తృతీయ రంగానికి మరలును. ఉత్పత్తిలో అధిక వాటా తృతీయ రంగం నుంచి లభించును.

3. రోస్టోవ్ వృద్ధి దశల సిద్ధాంతం

- ❖ "వృద్ధి దశలు", రోస్టోవ్ తో ముఢిపడి ఉంది.
- ❖ రోస్టోవ్ రచించిన 'The stages of Economic Growth' 1960లో ప్రచురితమైంది.
- ❖ దీనిని A non-communist manifesto అనే sub-title తో పిలుస్తారు.
- ❖ మార్క్షిసిధ్యాంతానికి ఇది ప్రత్య్యమ్మాయంగా ఉంది. రోస్టోవ్ వృద్ధి దశలు 5.
 - ఎ) సాంప్రదాయ సమాజం (Traditional Society)
 - బ) ఫ్లవన దశకు కావాల్సన ముందు పరిస్థితులు (The pre-condition for take-off)
 - సి) ఫ్లవన దశ (The take-off)
 - డి) పరిపక్వ దశకు గమనం (The Drive to maturity)
 - ఇ) సామూహిక వినియోగం (The age of high mass consumption)
- ❖ ఫ్లవన దశ రోస్టోవ్ దశలలో అతి ముఖ్యమైన దశ.
 - ఈ దశలో జాతీయాదాయంలో పొదుపు పెట్టుబడులు 10% పైన పెరుగును.
 - ఈ దశను ముందు చేరుకున్న దేశం ఇంగ్లాండు.
- ❖ భారతదేశం 1952లో ఫ్లవన దశలోకి ప్రవేశించి 1964-65 సంవత్సరంలో ఫ్లవన దశను దాటింది.
- ❖ ఫ్లవన దశ తరువాత Drive to maturity దశ వచ్చును. దీనిని stage of self sustained growth అందురు. సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అన్ని రంగాల్లో వినియోగిస్తారు. ఈ దశను కూడా ముందుగా ఇంగ్లాండు పొందినది.
- ❖ High mass consumption age ను మొదటగా చేరిన దేశం అమెరికా.
జ.కె.గాల్ట్రెట్ తన 'Affluent Society' అనే గ్రంథంలో 'ఆర్థిక వ్యవస్థ సప్లై సమస్యకు బదులు డిమాండ్ కొరత సమస్యను ఎదుర్కొంటుంది' అని పేర్కొనెను.

వృద్ధికి అధారాలు

వృద్ధిని నిర్ణయించే అంశాలు 2 రకాలు.

1. ఆర్థిక కారకాలు

- ఎ) సహజ వనరులు
- బి) మూలధన కల్పన
- సి) మానవ మూలధనం, జనాభా ఉత్పాదకత
- డి) సాంకేతిక ప్రగతి
- ఇ) Trade & Aid (వర్తకము మరియు సహాయం)
- ఎఫ్) మార్కెట్ పరిమాణం

2. ఆర్థికేతర కారకాలు

- ఎ) రాజకీయ అంశాలు
- బి) సాంఘిక అంశాలు
- ఉప్పుడి కుటుంబం
- సాధించాలనే కోరిక
- మతం

- ❖ అదనంగా ఒక యూనిట్ వస్తువును ఉత్పత్తి చేయుటకు ఎంత మూలధనం అవసరమో తెలియజేసేదే ICOR (Incremental Capital Output Ratio).

ECONOMY

- ❖ హరాడ్, డోమర్ ఆర్థికాబివృద్ధి నమూనాలో మూలధన సంచయన ప్రాధాన్యతను నొక్కి చెప్పేను.
- ❖ విద్య, ఆరోగ్యం, నైపుణ్యంపై చేసే పెట్టుబడే మానవ మూలధనం
- ❖ జనాభా సిద్ధాంతాన్ని శాస్త్రీయ దృక్షఫంతో మొదటిసారిగా వివరించినది మాల్ఫాన్.

An Essay on the principles of population అనే గ్రంథంలో మాల్ఫాన్ దీన్ని చర్చించెను.

- ❖ 1815లో ఎడ్వర్డ్ వెస్ట్ “అభిలఘణీయ జనాభా సిద్ధాంతాన్ని” మొదటగా చర్చించెను. తరువాత సిడ్మివిక్, ఎడ్మిన్ కానన్, డాల్టన్లు ఈ సిద్ధాంతాన్ని అభివృద్ధి చేశారు.
 - ❖ “ప్రకృతి ఒక భోజనశాల వంటిది. దీనిలో ఆహారానితులకే భోజనం లభిస్తుంది” - మాల్ఫాన్.
 - ❖ “పుట్టే ప్రతి బిడ్డ పొట్టతోపాటు 2 కాళ్ళు, చేతులతో పుడతాడు” - కానన్.
 - ❖ జనాభా పరిణామ సిద్ధాంతాన్ని ధామ్స్ మరియు నోబిస్ట్స్ లు వివరించెను. ఈ సిద్ధాంతాన్ని కోల్ మరియు హావర్లు 3 దశలుగాను, భ్లాకర్ ర్ దశలుగాను వివరించిరి.
 - ❖ ఉత్పాదకాల పెరుగుదల రేటు కంటే ఉత్పత్తిలో వచ్చే పెరుగుదల రేటు ఎక్కువగా ఉంటే దానిని ఉత్పాదకత అందురు.
 - ❖ ‘అభివృద్ధి చెందిన, అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల మధ్య విదేశీ వ్యాపారం జరిగితే, అభివృద్ధి చెందిన దేశాలకే వర్తక నిబంధనలు, విదేశీ వ్యాపారం అనుకూలంగా ఉండును’ అనే సిద్ధాంతాన్ని సమర్థించినది - ఫ్రెబిష్, సింగర్, మిర్స్.
 - ❖ Dual-gap model : దైవవిద్య అంతరం అనే భావనను చెనార్ (Chenery) విశ్లేషణ చేసేను.
 - ఎ) పొదుపు అంతరం
 - బి) విదేశీమారక ద్రవ్య అంతరం.
- పై రెంటిని దైవవిద్య అంతరం అందురు.
- వీటిని విదేశీ సహాయం (Foreign Aid) ద్వారా తొలగించవచ్చు.

వృద్ధి వ్యవహారాలు

వివిధ ప్రత్యామ్నాయాలలో ఆ దేశ పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ఉత్తమమైన విధానాన్ని ఎన్నుకోవడమే వ్యాపారం.

1. భిగ్ పువ్ : దీనిని రోజెన్స్టీన్ రోడాక్స్ ప్రతిపాదించెను

- Notes on the theory of Big Push in Economic Development of Latin America అనే వ్యాసంలో దీనిని వివరించెను.
- అల్పాభివృద్ధి దేశాలు ఆటంకాలను అధిగమించి వృద్ధి మార్గంలో పయనించాలంటే భారీ పెట్టుబడులు అవసరం.
- అవిభాజ్యాలు, బాహ్య ఆదాయాలకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చేను.
- ఉత్పత్తిలో అవిభాజ్యాలు (Indivisibility), డిమాండులో అవిభాజ్యాలు, పొదుపులో అవిభాజ్యాలు అని 3 రకాల అవిభాజ్యాలు పేర్కొను. వీటితో పాటు మానసిక అవిభాజ్యాలను కూడా ప్రస్తావించెను.
- ప్రభ్యాతిగాంచిన పాదరక్షకుల పరిత్రమ ఉదాహరణ రోడాన్డె.

2. సంతులిత వృద్ధి సిద్ధాంతం (Balanced Growth)

- రోజెన్స్టీన్ రోడాన్, రాగ్నర్ నర్క్, ఆర్థర్ లూయాన్లు దీనిని సమర్థించిరి.
- అయితే ఈ సిద్ధాంతాన్ని అభివృద్ధి చేసినది రాగ్నర్ నర్క్.

ECONOMY

- Problems of Capital Formation in under Developed countries అనే గ్రంథంలో చర్చించెను.
- పేదరికపు విషవలయాలను వివరించినది రాగ్నర్ నర్మ్మ
- పేదరికపు విషవలయాలు **ఉత్స్వదకత,** ఆదాయం మధ్య సంబంధాన్ని తెలుపును.
- అర్థిక వ్యవస్థలో వివిధ రంగాలలో ఒకేసారి పెట్టుబడి పెట్టుటయే సంతులిత వృద్ధి.
- అంతర్జాతీయ ప్రదర్శనా ప్రభావాన్ని వివరించినది-రాగ్నర్ నర్మ్మ.
- రాగ్నర్ నర్మ్మ వ్యవసాయ రంగంలో ఉన్న ప్రచ్ఛన్న నిరుద్యోగులను నిజ పొదుపుగా వాడి మూలధన కల్పనకు ఉపయోగించవచ్చని పేర్కొనెను.
- J.B. Say మార్కెట్ సూత్రం ఆధారంగా రాగ్నర్ నర్మ్ తన సిద్ధాంతాన్ని సమర్థించెను.

3. అనంతులిత వృద్ధి సిద్ధాంతం (Un Balanced Growth)

- సింగర్, కిండల్ బర్ల్, హర్షమన్లు సంతులిత వృద్ధి సిద్ధాంతాన్ని విమర్శించి అనంతులిత వృద్ధి సిద్ధాంతానికి అనుకూలంగా అభిప్రాయం వ్యక్తపరిచిరి.
- ఈ సిద్ధాంతాన్ని ‘హర్షమన్’ ఒక పద్ధతి ప్రకారం రూపొందించెను.
- కొన్ని ఎంపిక చేసిన, కీలక రంగాలలో మొదటి పెట్టుబడి పెట్టి, వాటిని అభవృద్ధి చేసి, వాటి ద్వారా లభించిన ఆదాయాలు మిగిలిన రంగాలకు వినియోగించి, అనంతులితం నుంచి సంతులితానికి పయనించుటయే అనంతులిత వృద్ధి.
- ముందు, వెనుక (Forward and Backward linkages) అను బంధాలను పేర్కొన్నది హర్షమన్.
- హర్షమన్ ప్రకారం అత్యధిక ముందు, వెనుక అనుబంధాలు గల పరిశ్రమ - Iron and Steel Industry.

ఇతర అంశాలు:

ఎ) అడమ్ స్మిత్ : అర్థశాస్త్ర వితామవూడు (Father of Economics)

- Wealth of Nations గ్రంథ కర్త (1776)
- అదృశ్య హస్తం అనే భావన అడమ్ స్మిత్ దే.
- Division of Labour, సహజ సూత్రం, స్టోచ్యూ వ్యాపార విధానాన్ని సమర్థించెను.

బి) రికార్డో :

- The Principles of Political Economy and Taxation (1817) గ్రంథ రచయిత
- భాటక సిద్ధాంతం, Stationary State ఇతనితో ముడిపడి ఉన్నాయి.

సి) టి.ఆర్.మాల్ఫాన్ :

- The Principles of Political Economy (1820) గ్రంథ రచయిత.
- జనాభా సిద్ధాంతాన్ని చెప్పేను, సప్లైకి సమానంగా సమిష్టి డిమాండ్ ఉండడని మొదటగా చెప్పేను.

డి) జె.ఎన్.మిల్ :

- వేతన నిధి సిద్ధాంతం చెప్పేను. (Wage Fund Theory)

ECONOMY

ఇ) సాంప్రదాయ ఆర్థిక వేత్తల సిద్ధాంత లక్ష్ణాలు :

- Laissez Fair Policy, Capital Accumulation (మూలధన సంచయనం)
- పెట్టుబడికి ప్రేరణ లాభాలే. - లాభాలు క్రీడించే ధోరణి.
- స్థాభతాస్థితి (Stationary State)

ఎఫ్) శుంఖీటర్ (Schumpeter) :

- ఆర్థికాభివృద్ధిలో నవకల్పనల ప్రాధాన్యతను, వ్యవస్థావకుని ప్రాధాన్యతను నొక్కి చెప్పేను.
- ప్రాసిన రచనలు :
 - Theory of Economic Development – 1911
 - Business Cycles 1939. Ten Great Economists
 - Capitalism, Socialism and Democracy 1942

జి) జ.ఎం. కీన్స్ :

- The General Theory of Employment, Interest and Money 1936.
- సార్థక డిమాండు, గుణకం, M.E.C., ద్రవ్యోల్పణ విరామం లాంటి భావనలు కీన్స్ వే.

హెచ్) అర్.ఆర్.నెల్సన్ :

- Low Level Equilibrium Trap (అల్పస్థాయి సమతోల్య స్థంబన) అనే భావన నెల్సన్ గారిదే.

ఇ) హోర్స్ లైబిన్స్ట్స్ :

- Economic Backwardness and Economic Growth గ్రంథాన్ని రచించెను.
- Critical Minimum effort theory (కనీస కృషి పెట్టుబడి) సిద్ధాంతం లైబిన్స్ట్స్ నే.

జె) గున్నార్ మిర్థాల్ : (Theory of Backwash effect)

- ఇతను Backwash and Spread effects ను వివరించెను.
- వెనుకబడిన దేశాలలో ప్రాంతీయ అసమానతలకు కారణం.
బలమైన బ్యాక్‌వాష్ ఘలితం, బలహీనమైన విస్తరణ ప్రభావం.

కె) రాగ్నూర్ నర్మ్మి :

- ప్రచ్ఛన్న నిరుద్యోగులను దాగి ఉన్న పొదుపుగా భావించి, అల్పాభివృద్ధి దేశాలలో వీరిని మూలధన సంచయనానికి ఉపయోగించవచ్చునని పేర్కొనెను.

ఎల్) డబ్బు. ఎ.లాయాన్ (W.A.Lewis) (అపరిమిత క్రామిక సప్లై సిద్ధాంతం)

Economic development with unlimited supply of labour – అనే గ్రంథాన్ని ప్రాసెను

- ఆర్థిక వ్యవస్థలో...ఎ) జీవనాధార రంగం, బి) పెట్టుబడిదారీ రంగం అని 2 రంగాలుంటాయనెను.

ఎమ్) హరాడ్-డోమర్ వ్యాధి నమూనా

- వీరు ఆర్థికాభివృద్ధి ప్రక్రియలో పెట్టుబడి పాత్రకు ప్రధానస్థానం ఇచ్చిరి.
- హరాడ్ రచన Towards A dynamic Economics

ECONOMY

- హరాడ్ 3 రకాల వృద్ధి రేటును వివరించెను. ఎ) వాస్తవిక వృద్ధి రేటు
బ) వారెంపెడ్ వృద్ధి రేటు
సి) సహజ వృద్ధి రేటు

$$- \text{ వృద్ధిరేటు} = \frac{\text{పొదుపు}}{\text{మూలధన ఉత్పత్తి నిప్పుత్తి}} = \frac{S}{\text{COR}}$$

ఉదా : మూలధన ఉత్పత్తి నిప్పుత్తి 4 : 1 వృద్ధి రేటు 3%, పొదుపు 12%

వృద్ధి రేటు

ఎన్) శ్రీమతి జోన్ రాబిన్సన్ :

- 1956లో The Accumulation of Capital అనే గ్రంథాన్ని ప్రాసెను.
- సంపూర్ణ ఉద్యగితతో కూడిన క్రమ వృద్ధి సాధించుటకు 'Golden Age' అనే భావన ఉపయోగించినది.

ఓ) పి.సి.మహార్లోబిన్ :

1955లో 4 రంగాల నమూనా అభివృద్ధి చేసెను. ఇది 2వ పంచవర్ష ప్రణాళికకు ఆధారం.

పి) సి.ఎన్.వకీలు మరియు పి.ఆర్.బ్రిహ్వోసందం

- 1956లో Planning for an Expanding Economy ప్రాసిరి.
- మహార్లోబిన్ వ్యాపారికి ట్రైస్యూమ్యూనిషన్ కౌర్ (COR) వస్తు వ్యాపారికి అభివృద్ధి చేసెను.

క్ర్యా) Theory of Circular Causation - గున్నార్ మిర్చాల్

అర్) Theory of International Dualism - H.V. మింట్ & జి.మిర్చాల్ (ఎం.పి.తొడారో దీనిని అభివృద్ధి చేసెను.)

ఎన్) మధ్యంతర సాంకేతిక పరిజ్ఞానం (Intermediate Technology) అనే భావన - మహాచర్ (Schumachar)

ప్రవేశపెట్టేను.

ఓ) పెట్టుబడి వ్యాపాలు:

- ఎ) Capital - Turnover - Criterion : పోలాక్ & బుకనాన్
- బి) సాంఘిక - ఉపాంత ఉత్పాదకత పెట్టుబడి - ఎ.జి.ఖాన్, బి.చినార్
- సి) పునః పెట్టుబడి సిద్ధాంతం - గాలెన్సన్ & లైబిన్స్ట్రీన్.
- డి) కాలార్డెషన్ పెట్టుబడి సిద్ధాంతం - ఎ.కె.సేన్.

EDI (విద్యుత్ అభివృద్ధి సూచిక)లో కేరళ మొదటి స్థానంలో ఉంది.

మొత్తం ఉపాధిలో వ్యవసాయరంగం వా�ా 1993-94లో 61.67% కాగా 1999-2000 నాటికి 58.54%నికి తగ్గింది. 2004-05 నాటికి 52%నికి తగ్గింది.

ECONOMY
KEY POINTS

1. P.Q.L.I. ని రూపొందించినది	దేవిడ్ మోరిస్ (1979)
2. H.D.I రూపశిల్ప	మహబూబ్-ఉల్-హక్ (దీన్ని 1990లో UNDP వారు రూపొందించిరి)
3. ప్రచ్ఛన్ధ నిరుద్యోగిత	జోన్ రాబిన్సన్
4. సాంకేతిక ద్వంద్వత్వం	బెంజిమం హిగ్గిన్స్
5. సామాజిక ద్వంద్వత్వం	బోకె
6. విత్త ద్వంద్వత్వం	మింట్
7. ఆర్గనిక్ కాంపోజిషన్ అఫ్ కేపిటర్ OCC	కార్ల్మార్ట్
8. పారిశ్రామిక రిజర్వ్ నేచ మిగులు విలువ సిద్ధాంతం	కార్ల్మార్ట్
9. అభివృద్ధి దశల సిద్ధాంతం	రోస్టోవ్
10. టేక్ అఫ్	రోస్టోవ్
11. నవ కల్పనలకు ప్రాథాన్యత ఇచ్చినది	ఘంపీటర్
12. పేదరికపు విషపలయాలు	రాగ్నార్ సర్ట్
13. సంతులిత వృద్ధి	రాగ్నార్ సర్ట్
14. అసంతులిత వృద్ధి	హర్షమన్ A.O.
15. ముందు, వెనుక అనుబంధాలు	హర్షమన్ A.O.
16. బిగ్ పువ్వు	రోజన్స్టీన్ రోడాన్
17. అవిభాజ్యాలు మరియు బాహ్య ఆదాయాలు	రోజన్స్టీన్ రోడాన్
18. అపరిమిత శ్రామిక సప్లై	అర్థర్ లూయిస్
19. మార్కెట్ సిద్ధాంతం (Market Law)	J.B. Say
20. కనీస కృషి ప్రయత్నం (Critical Minimum Effort)	హర్వ్ లైబిన్స్ట్
21. అల్పస్థాయి సమతోల్య బోసు (Low level Equilibrium Trap)	ఆర్.ఆర్.నెల్సన్
22. స్నేహ్ ఎఫెక్ట్ మరియు బ్యాక్ట్వాష్ ఎఫెక్ట్	గున్నార్ మిర్థాల్
23. వాస్తవ వృద్ధి రేటు, వారెంబెడ్ వృద్ధి రేటు, సహజ వృద్ధి రేటు	హోరాడ్
24. అదృశ్యహస్తం, స్వేచ్ఛ మార్కెట్ యంత్రాంగం, శ్రేమ విభజన	అడం స్క్రీట్
25. స్వరూపుల వృద్ధి	ల్రీముతి జోన్ రాబిన్సన్
26. అల్ప ఉద్యోగితా సమతోల్యం (Under Employment Equilibrium)	జె.ఎ.కీస్టు
27. ఉత్పత్తి పద్ధతుల ఎంపిక (Choice of Techniques)	ఎ.కె.సేన్

ECONOMY

28. భారీ పరిద్రవుల వ్యాహం	మహార్లోబిన్
29. వేతన వస్తు నమూనా	వకీలు మరియు బ్రహ్మనందం
30. గాంధీయ వృద్ధి నమూనా	ఎస్.ఎన్.ఆగర్వాల్ (1944)
31. ఎల్.పి.జి.నమూనా (సరళీకరణ, ప్రవేటీకరణ, ప్రపంచీకరణ)	డా॥ మనోహన్‌సింగ్
32. PURA నమూనా (పట్టణప్రాంత సదుపాయాలు గ్రామిణ ప్రాంతాల్లో ఏర్పాటు చేయుట)	ఎ.పి.జె.అబ్దుల్‌కలాం

అభివృద్ధిపై ముఖ్యమైన గ్రంథాలు

❖ Adam Smith	Wealth of Nations
❖ టి.ఆర్. మాల్ఫాన్	The Principles of Political Economy
❖ ఘంపీటర్	Ten Great Economists, The Theory of Development Capitalism, Socialism and Democracy Business Cycles
❖ రోస్ట్రవ్	The Stages of Economic Growth The process of Economic Growth
❖ ఆర్.ఆర్.నెల్సన్	A Theory of low level Equilibrium Trap
❖ హెచ్.మింట్	Economics of Developing Countries
❖ హర్ష్వైభిన్స్ట్	↔ Economic Backwardness and Economic Growth
❖ గున్స్వర్ మిర్స్	Asian Drama
❖ బెంజిమన్ హిగ్సెన్	Economic Theory and Under developed Regions challenge to Affluence
❖ రాగ్వర్ సర్ప్	Economic Development, Principles, Problems and Policies
❖ కిండిల్ బర్రె	Problems of Capital Formation in UDC
❖ గాతమ్ మాదుర్	Economic Development
❖ హర్ష్వమన్	Planning for Steady Growth
❖ పాల్ ట్రైటన్	The strategy of Economic Development
❖ ఎస్.కె.నాద్	Imbalanced Growth
❖ ఆశోక్ మాదుర్	Balanced Growth
❖ డబ్బు.ఎ.లాయన్	Balanced Vs un Balanced Growth Principles of Economic Planning Development Planning The Theory of Economic Growth' Economic Development with unlimited supply of labour

ECONOMY

❖ కోల్సన్ క్లార్స్	The conditions of Economic Progress
❖ జోన్ రాబిన్సన్	The accumulation of capital 1956
	Essays in the theory of Economic Growth 1963
❖ ఎ.కె.సేన్	Choice of Techniques, Growth Economics
❖ సి.ఎన్.వకీల్	Poverty and Planning
❖ వకీల్ & బ్రహ్మనందం	Planning for an Expanding Economy
❖ హోర్షడ్ ఆర్.ఎఫ్	Towards a Dynamic Economics
❖ ఎన్.కాల్డర్	Essays on Economic stability and Growth
❖ జె.ఎం.కీన్సు	The general theory of employment, interest and money Tretise on money
❖ జె.కె.గాల్బ్రిట్	Affluent Society
	Economic Development in Perspective
❖ సైమన్ కుజెనెట్	Six lectures on Economic Growth
	Modern Economic Growth
❖ లియాంటిఫ్ డబ్ల్యూ.డబ్ల్యూ	Studies in the structure of American Economy
❖ పి.సి.మహల్ నోబిన్	Talks on Planning
	The Approach of operational Research to Planning in India
❖ కార్ల్ మార్క్	Das Capital
❖ జి.ఎం.మేయర్	Leading issues in Development Economics
❖ కె.కె.కురిహర	The Keynesian theory of Economic Development
❖ ఇ.డి.ఎప్పర్	Expansion and Employment
❖ కె.ఎన్.రాజ్	Growth Model and Indian Planning
❖ టి.డబ్ల్యూ.పుల్ల్	Transforming Traditional Agriculture
❖ ఎం.పి.తోడారో	Economic Development in Third World

- ⇒ **URP (Uniform Recall Period)** ప్రకారం 1993-94లో భారతదేశంలో పేదరికం 36% కాగా, 2004-05 నాటికి 27.5% నకు తగ్గింది. **MRP (Mixed Recall Period)** ప్రకారం 1999-2000లో పేదరికం 26% కాగా, 2004-05 నాటికి 22%నికి తగ్గింది.
- ⇒ మొత్తం ఉపాధిలో వ్యవసాయరంగం వా�ా 1993-94లో 61.67% కాగా 1999-2000 నాటికి 58.54% నికి తగ్గింది. 2004-05 నాటికి 52%నికి తగ్గింది.

ఓట్టబ్యాంక్ (One Word Questions)

వృద్ధి-అర్థము

1. ఉత్పత్తిలో వచ్చే పెరుగుదలను ఏమందురు ?
జ. ఆర్థికవృద్ధి
2. అభివృద్ధి చెందిన దేశాలకు సంబంధించిన భావన ఏది ?
జ. ఆర్థికవృద్ధి
3. శారీరక పరిమాణంలోని మార్పులను దేనితో పోల్చువచ్చు ?
జ. ఆర్థికవృద్ధి
4. ఉత్పత్తి పెరుగుదలతోపాటు సాంకేతిక, వ్యవస్థాపూర్వక మార్పులతో కూడిన గుణాత్మక మార్పులను ఏమందురు?
జ. ఆర్థికాభివృద్ధి
5. ఆర్థిక వృద్ధి + వ్యవస్థాపూర్వకమైన మార్పులు దేనిని తెలియజేయును?
జ. ఆర్థికాభివృద్ధి
6. మనిషి వ్యక్తిత్వంలోనూ, మేధస్సులోనూ వచ్చే మార్పులను దేనితో పోలుస్తారు?
జ. ఆర్థికాభివృద్ధి
7. ఒక ఆర్థిక వ్యవస్థ వాస్తవిక జాతీయదాయంలో, దీర్ఘకాలంలో పెరుగుదలను సాధించు ప్రక్రియ ఆర్థికాభివృద్ధి అని నిర్వచించినది?
జ. జి.మేయర్ మరియు బాల్ట్స్
8. పంపిణీ స్వభావాన్ని పరిగణనలోనికి తీసుకొనే ఆర్థిక భావన?
జ. ఆర్థికాభివృద్ధి
9. Growth without Development అనే గ్రంథాన్ని ప్రాసినది?
జ. రాబ్ర్ట్ క్లోవర్
10. అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలకు వర్తించే భావన ఏది?
జ. ఆర్థికాభివృద్ధి
11. భవిష్యత్ తరాలు వారి అవసరాన్ని తీర్చుకునే సామర్థ్యం దెబ్బతీయకుండా ప్రస్తుత తరంవారు తమ అవసరాలను తీర్చుకోవడాన్ని ఏ విధంగా నిర్వచిస్తారు?
జ. కొనసాగించగలిగే అభివృద్ధి
12. నిలకడగల అభివృద్ధికి (కొనసాగించగలిగే అభివృద్ధికి) పై నిర్వచనాన్ని ఇచ్చినది?
జ. బ్రిటాన్ కమిషన్ (1987)
13. పర్యావరణ వనరులను, పునరావృతం కాని సహజ వనరులను సంరక్షించుటయే.....
జ. కొనసాగించగలిగే అభివృద్ధి.

ECONOMY

వృద్ధి - అభివృద్ధి - మాపనలు

14. ఆర్థికాభివృద్ధికి మాపనంగా స్థాలజాతీయాత్మత్వాని సమ్మతించిన ఆర్థికవేత్త?
- జ. సైమన్స్కుణ్ణెట్స్ & మీడ్ & వీనర్ & ప్రాంకెల్
15. నామమాత్రపు ఆదాయాన్ని వాస్తవిక జాతీయాదాయంగా మార్పేందుకు ఉపయోగించే సూత్రం?
- జ. వాస్తవిక జాతీయాదాయం = $\frac{\text{నామమాత్రపు జాతీయాదాయం}}{\text{ప్రస్తుత సంవత్సరం ధరల సూచీ}} \times 100$
16. ఆర్థికాభివృద్ధి మాపనాలలో జనభా పెరుగుదల ప్రభావాన్ని విస్మరించిన మాపనం ఏది?
- జ. వాస్తవిక జాతీయాదాయం
17. జనభా పెరుగుదల ప్రభావాన్ని పరిగణనలోనికి తీసుకుంటూ ఆర్థికాభివృద్ధిని మాపనం చేసే కొలమానం?
- జ. వాస్తవిక తలసరి ఆదాయం
18. వాస్తవిక తలసరి ఆదాయాన్ని ఆర్థికాభివృద్ధికి మాపనంగా సమ్మతించిన ఆర్థికవేత్తలు?
- జ. లూయిస్; లైబన్స్ట్రోన్; మేయర్
19. ఆర్థికవృద్ధికి ఉత్తమమైన కొలమానంగా ఎక్కువ మంది ఆర్థికవేత్తలు ఆమోదించిన కొలమానం ఏది?
- జ. వాస్తవిక తలసరి ఆదాయం
20. ఆర్థిక సంక్లేషమ కొలమానము (MEW) ను రూపొందించినది?
- జ. సర్ట్ఫాపన & జేమ్స్టోబిన్
21. నికర ఆర్థిక సంక్లేషమాన్ని రూపొందించినది (NEW)?
- జ. పాల్ శామ్యాల్సన్
22. వాస్తవిక జాతీయాదాయానికి, విద్రాంతిని, గృహించుల సేవలను కలిపి పట్టణీకరణ, కాలుప్యము వంటి అసౌకర్య వ్యయాలను తీసివేస్తే పచ్చే మాపనం?
- జ. నికర ఆర్థిక సంక్లేషమ సూచీ (NEW)
23. నికర ఆర్థిక సంక్లేషమ సూచీని ఈ విధంగా చూపవచ్చు?
- జ. $NEW = \text{వాస్తవ స్థాల జాతీయాత్మత్వాని} + \text{విద్రాంతి సమయము} + \text{మార్కెట్ యేతర కార్యకలాపాలు} - \text{పట్టణీకరణ పర్యావరణ కాలుప్యానికి అయ్యే వ్యయం}$
24. 1979వ సంవత్సరంలో భౌతిక జీవన ప్రమాణ సూచీ (PQLI) ని తయారు చేసినది?
- జ. మోరిస్ డేవిడ్ మోరిస్

ECONOMY

25. భౌతిక జీవన ప్రమాణ సూచీ (PQLI) లో తీసుకున్న అంశాలు?

- జ. ఎ) ప్రజల ఆయుర్ధాయము (1 సం॥ నుంచి)
- బి) శిశు మరణ రేటు
- సి) అక్షరాస్యత

26. PQLI లో అంశ సూచీకి సూత్రం?

$$\text{జ. అంశసూచీ} = \frac{\text{వాస్తవ విలువ} - \text{కనిష్ఠ విలువ}}{\text{గరిష్ఠ విలువ} - \text{కనిష్ఠ విలువ}}$$

27. మొరిన్ నిర్మించిన PQLI అనే సమీకృత సూచీ అనువర్తితము ఏ విధంగా ఉంది?

- జ. ఎ) తక్కువ తలసరి ఆదాయం గల దేశాలలో PQLI విలువ తక్కువగానూ, ఎక్కువ తలసరి ఆదాయం గల దేశాలలో PQLI విలువ ఎక్కువగానూ ఉంది.
- బి) అయినా కొన్ని దేశాలలో తలసరి ఆదాయం అధికంగా ఉన్నప్పటికీ PQLI సూచీ అల్పంగా ఉంది. తలసరి ఆదాయం తక్కువ అయినప్పటికీ PQLI సూచీ అధికంగా ఉంది.

28. సమీకృత అభివృద్ధి సూచీని (Composite Index of Development) గణించుటకు 11 కొలమానాలను పరీక్షించిన ఆర్థికవేత్త?

జ. ఇ.ఇ.పోగాన్

29. సామాజిక అభివృద్ధిపై ఐక్యరాజ్యసమితి పరిశోధనా సంస్థ (UNRISD) ఆర్థికాభివృద్ధి మాపనాన్ని రూపొందించుటకు ఎన్నో అంశాలను తీసుకుంది?

జ. 16 (9 సామాజిక సూచికలు + 7 ఆర్థిక సూచికలు)

30. HDI (Human Development Index) ని ఏ సంవత్సరంలో రూపొందించిరి?

జ. 1990

31. HDI ఎవరు రూపొందిస్తున్నారు?

జ. UNDP (United Nations Development Programme)

32. HDI (మానవాభివృద్ధి సూచీ) రూపశిల్పి?

జ. మహబూబ్-ఓల్-హక్ (ప్రాకిస్తాన్)

33. HDI ని రూపొందించేటప్పుడు తీసుకునే అంశాలు?

జ. ఎ) ఆయుర్ధాయము (జన్మించినప్పటి నుంచి)

బి) అక్షరాస్యత (వయోజన అక్షరాస్యత + ఉమ్మడి నమోదు నిప్పుత్తి)

సి) తలసరి ఆదాయం GDP (US\$ PPP)

ECONOMY

ECONOMY

జ. 96వ స్థానం (119 దేశాలను తీసుకోవడం జరిగింది)

46. ప్రపంచ పోటీతత్వ సూచీ నివేదికలో భారత్ స్థానం?

జ. 48వ స్థానం (131 దేశాలను తీసుకున్నారు)

47. ప్రపంచ అభివృద్ధి నివేదికను రూపొందించేది ఎవరు?

జ. ప్రపంచబ్యాంకు వారు

వృద్ధి-పంపిణీ-సంక్లేషమం

48. సాధారణంగా జాతీయాదాయం పెరిగితే ఆర్థికవృద్ధి పెరుగుతుంది. అయితే ఆర్థికవృద్ధికి సంక్లేషమానికి ఎలాంటి సంబంధం ఉంటుంది?

జ. వృద్ధి పెరిగితే సంక్లేషమం కూడా పెరుగును.

49. ధరలు పెరుగుదల వలన జాతీయాదాయం పెరిగిన యొడల.....

జ. ఆర్థిక సంక్లేషమంలో మార్పును గణించడం కష్టం

50. శ్రావికులను అధిక పనిగంటలు పనిచేయించటం వలన జాతీయాదాయం పెరిగిన...

జ. ఆర్థిక సంక్లేషమం పెరిగినట్లు చెప్పలేము.

51. జాతీయ, తలసరి ఆదాయాలు పెరిగినప్పటికీ పెరిగిన ఆదాయం ఎక్కువగా ధనికులకు చేరితే....

జ. ఆర్థిక సంక్లేషమం తగ్గిపోవును $(P - I)W = W$

52. అమర్త్యసేన్ ఆర్థిక సంక్లేషమంను కొలిచేందుకు సూచించిన సమీకరణం

జ. $W - \text{సంక్లేషమం}$

- తలసరి ఆదాయం

G - అసమానతలు

53. అమర్త్యసేన్ ప్రకారం సంక్లేషమం పెరగాలంటే....

జ. తలసరి ఆదాయం పెరిగి ఆదాయ అసమానతలు తగ్గాలి

54. అమర్త్యసేన్కి అర్థశాస్త్రంలో నోబెల్‌ప్రైజ్ వచ్చిన సంవత్సరం ?

జ. 1998 (సంక్లేషమ అర్థశాస్త్రంలో కృషి చేసినందుకుగాను)

అల్పభివృద్ధి ఆర్థిక వ్యవస్థ లక్షణాలు

55. “ఆ దేశ జనాభా సహజ వనరులతో పోల్చినపుడు తక్కువ మూలధనం గల దేశాలను అల్పభివృద్ధి దేశాలు అంటారు” అని నిర్వచించినది?

జ. రగ్నూర్ నర్స్

ECONOMY

56. ఉపయోగించబడని లేదా తక్కువ ఉపయోగించిన మానవ సంపద ఒకవైపు, ఉపయుక్తం కాని సహజ వనరులు మరొకవైపు కలిసి ఉండడమే అల్పభివృద్ధి దేశ లక్షణము అని నిర్వచించినవారు?
- జ. ప్రణాళిక సంఘం
57. “అల్పభివృద్ధి దేశము ఒక జిరాఫీలాంటిదని, దానిని వర్షించుట కష్టము అయితే చూడగానే గుర్తించవచ్చు” అని వాఖ్యానించినది ఎవరు?
- జ. సింగర్
58. ప్రపంచబ్యాంకు ప్రపంచ దేశాలను అల్ప, మధ్య, అధిక ఆదాయ ఆర్థిక వ్యవస్థలని దేని ఆధారంగా విభజన చేస్తుంది?
- జ. తలసరి GNP (GNI)
59. అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలను ప్రపంచ మురికివాడలుగా అభివర్షించినది?
- జ. క్లైరింగ్ క్రోస్
60. తక్కువ తలసరి ఆదాయం అనేది ఏ దేశాల లక్షణం?
- జ. అల్పభివృద్ధి దేశాలు
- (2008 నాటి భారత్ తలసరి ఆదాయం \$1070రీలీ)
61. వ్యవసాయరంగం ఆధిక్యతను కలిగి ఉండడం ఏ దేశాల లక్షణము?
- జ. అల్పభివృద్ధి దేశాలు
62. మూలధనం కొరత, అధిక జనాభా ఒత్తిడి, అల్ప ఉత్పాదకత, తక్కువ మానవాభివృద్ధి ఏ ఆర్థిక వ్యవస్థలో కనబడును?
- జ. అల్పభివృద్ధి ఆర్థికవ్యవస్థ
63. 2001-2011 మధ్య భారత దశాబ్ద జనాభా పెరుగుదల వృద్ధి రేటు ?
- జ. 17.64%
64. 2001-2011ల మధ్య మన దేశ జనాభా సాంవత్సరిక వృద్ధి రేటు?
- జ. 1.64%
65. ప్రచ్ఛన్న నిరుద్యోగిత అనగా?
- జ. అవసరానికి మించి ఎక్కువ మంది శ్రావికులు ఒక రంగంలో పనిచేయడాన్ని ప్రచ్ఛన్న నిరుద్యోగిత అంటారు.
66. ప్రచ్ఛన్న నిరుద్యోగుల ఉపాంత ఉత్పత్తి?
- జ. తక్కువగా లేదా హస్యంగా ఉంటుంది (ఒక్కుక్కసారి బుఱాత్యకంగా ఉండవచ్చు)
67. భారతదేశంలో నిరుద్యోగిత స్వభావం ఏ రకమైనది?
- జ. వ్యవస్థాపరమైనది (ఇది దీర్ఘకాలంలో ఉంటుంది)
68. అల్పభివృద్ధి దేశాలలో నిరుద్యోగితకు కారణం?
- జ. మూలధనం కొరత

ECONOMY

69. ప్రచ్చన్న నిరుద్యోగులను నిజపొదుపుగా ఉపయోగించవచ్చని పేర్కొన్నది?
- జ. రగ్నర్ నర్మి
70. ఆదాయ అసమానతలను తెలిపే రేఖ?
- జ. లారెంజ్ వక్రరేఖ
71. ఆదాయ అసమానతల తీవ్రతను తెలిపేది?
- జ. గిలీ గుణకం
72. ఆదాయ అసమాతలకు సంబంధించి తిరగవేసిన U పరికల్పనను () ప్రతిపాదించినది?
- జ. సైమన్ కుజ్నెట్స్
73. 2001 జనాభా లెక్కల ప్రకారం ఎంత శాతం కుటుంబాలకు సురక్షిత మంచినీరు లభ్యం అవుతున్నది?
- జ. 36%
74. ఆర్థికాభివృద్ధి ప్రారంభంలో మొదటి ఆదాయ అసమానతలు పెరుగుతాయని, తరువాత దశలో తగ్గుతాయని పేర్కొన్నది?
- జ. సైమన్ కుజ్నెట్స్
75. సాంకేతిక ద్వంద్వత్వాన్ని పేర్కొన్నది?
- జ. బెంజిమన్ హిగ్గిన్స్
76. సామాజిక ద్వంద్వత్వాన్ని పేర్కొన్నది? □
- జ. బోక్
77. విత్త ద్వంద్వత్వం చెప్పినది?
- జ. మింట్
78. మనదేశంలో పేదరికం గణన ఎవరి ఫార్మలా ఆధారంగా జరుగుతున్నది?
- జ. లక్ష్మాలా
79. NSSO వారి 61వ Round అంచనాల ప్రకారం ఇండియాలో పేదరికం శాతం?
- జ. URP ప్రకారం 28% (uniform recall period)
MRP ప్రకారం 22% (mixed recall period)
80. అల్పాభివృద్ధికి ఆటంకాలు ఏవి?
- జ. ఎ) మార్కెట్ అనంపూర్ణతలు, బి) పేదరికవు విషపలయాలు, సి) అంతర్జాతీయ శక్తులు
81. శకుంతల మెప్రో భారతదేశంలో దేనిపై అంచనాలను వేసెను?
- జ. ప్రచ్చన్న నిరుద్యోగం (17.4% ప్రచ్చన్న నిరుద్యోగం గలదని అంచనా వేసెను)
82. సాంకేతిక ద్వంద్వత్వం అనగా
- జ. అభివృద్ధి చెందిన రంగము, సాంప్రదాయక రంగాలలో వేరు వేరు ఉత్పత్తి పద్ధతులను అవలంభించుట

ECONOMY

83. HDI రూపకల్పనలో ఆయుర్ధాయం యొక్క కనిష్ట విలువ?

జ. 25 (గరిష్ట విలువ 85)

అభివృద్ధి దశలు

84. కారల్ మార్క్ అభివృద్ధి దశలు సిద్ధాంతంలో చివరి దశలు?

జ. కమ్యూనిజం

85. పారిశ్రామిక రిజర్వ్స్ నేవ అనే భావన ఎవరిది?

జ. కారల్ మార్క్

86. Organic Composition of capital అనే భావనను రూపొందించినది?

జ. కారల్ మార్క్

87. దాన్కాపిటల్ గ్రంథ రచయిత?

జ. కారల్ మార్క్

88. ఆర్థికాభివృద్ధి ప్రక్రియలో భాగంగా ప్రాథమిక రంగం నుండి ద్వితీయ రంగానికి, ద్వితీయరంగం నుండి తృతీయ రంగానికి అటు ఉత్పత్తిలోను, ఇటు ఉపాధిలోనూ మార్పులు వస్తాయని చెప్పినది ఎవరు?

జ. సైమన్ కుజానెట్స్

89. "The stages of Economic Growth" 1960లో రచించినది ఎవరు?

జ. డబ్బు. డబ్బు. రోస్టోవ్

90. "Non-Communist Manifesto" అని ఈ రచనను పిలుస్తారు?

జ. The Stages of Economic Growth

91. రోస్టోవ్ దశలలో మొదటి దశ అయిన సాంప్రదాయక సమాజం ఈ విధంగా పిలవబడును?

జ. ట్రీ ఇండస్ట్రీయల్ స్టేజ్

92. "Period of Transition" అని రోస్టోవ్ యొక్క ఈ దశను పేర్కొంటారు?

జ. ఫ్లవనదశకు కావలసిన ముందు పరిస్థితులు

93. రోస్టోవ్ ప్రతిపాదించిన దశలలో ప్రధానమైనది?

జ. ఫ్లవనదశ (Take-off)

94. జాతీయదాయంలో ఉత్పాదక పెట్టుబడి 5% నుండి 10%కి పైగా పెరుగుదల ఈ దశలో కనబడును?

జ. ఫ్లవనదశ

95. ఫ్లవనదశను మొదటగా చేరుకున్న దేశం?

జ. బ్రిటన్ (1783-1802)

ECONOMY

96. రోస్టోవ్ పేర్కొన్న ప్లవనదశ నిబంధనలు భారతదేశంలో సంభవించిన సంవత్సరం?
- జ. 1952
97. ఏ సంవత్సరంలో భారతదేశం ప్లవనదశను దాటి ఉండవచ్చని రోస్టోవ్ తో పాటు మరికొంతమంది ఆర్థికవేత్తలు భావిస్తున్నారు?
- జ. 1964-65
98. స్వయం నిలకడ ఉన్న వృద్ధిని సాధించే దశ (Self sustained growth) గా రోస్టోవ్ దశలలో ఏ దశను పేర్కొంటారు?
- జ. పరిపక్వత దిశగా నడిచే దశ (Drive to maturity)
99. అంతపరకూ ఉన్న పురోగామి రంగాల స్థానంలో కొత్తగా ఏర్పడిన రంగాలు వృద్ధి చెందడం ఈ దశలో కనిసిస్తాయి?
- జ. పరిపక్వత దిశకు గమనం (Drive to maturity)
100. అంతపరకూ సాధించిన ప్రగతి ఘలాలను అన్ని రంగాలకు వర్తింపజేసే దశ?
- జ. పరిపక్వత దిశకు గమనం (Drive to maturity)
101. రోస్టోవ్ దశలలో చివరి దశ?
- జ. హెచ్చుస్థాయి సామూహిక వినియోగస్థాయి (Age of high mass consumption)
102. ఆర్థికవ్యవస్థ సప్లైవైపు నుంచి డిమాండ్ వైపు, ఉత్పత్తి సమస్యల నుంచి వినియోగ సమస్యలకు మారే స్థితి ఏ దశలో కనబడును?
- జ. హెచ్చుస్థాయి సామూహిక వినియోగస్థాయి
103. హెచ్చుస్థాయి సామూహిక వినియోగస్థాయిని చేరిన మొదటి దేశం?
- జ. అమెరికా (1920), 2వది యు.క. (1930)
104. కనీస అవసరాలు సమస్య తీరిపోయి మన్వికగల వస్తువుల వినియోగం పెరిగే దశ?
- జ. హెచ్చుస్థాయి సామూహిక వినియోగస్థాయి
105. పెట్టుబడి రెట్టింపు అయి 10% అధిగమించుట, వృద్ధికి కావలసిన సాంస్కృతిక పరిస్థితులు ఏర్పడుట, పురోగామి రంగాలు వృద్ధి చెందుట ఈ దశలో కనబడును ?
- జ. Take-off
106. హోర్డ్-ఎమర్ వృద్ధి నమూనా ఈ దేశాల అనుభవం ఆధారంగా రూపొందించబడింది?
- జ. అభివృద్ధి చెందిన పెట్టుబడిదారీ దేశాలు
107. ఆర్థికవృద్ధి జరిగేకొఢీ శ్రావిక శక్తిలో సేవారంగం వాటా?
- జ. పెరుగుతూ వస్తుంది.
108. ఆర్థికవృద్ధి జరిగేకొఢీ ఉపాధిలో వ్యవసాయరంగం వాటా?
- జ. తగ్గుతూ వస్తుంది.

వృద్ధి అధారాలు

ECONOMY

121. ఏ జనాభా స్థాయి వద్ద అత్యధిక తలసరి ఆదాయం లభ్యమగునో ఆ జనాభాను..... అంటారు.
- జ. అభిలపణీయ జనాభా
122. “ప్రకృతి ఒక భోజనశాల వంటిది. దీనిలో ఆహారానితులకే భోజనం లభిస్తుంది. అనాహారానితులు ఆకలి చాపులతో అలమటించాల్సిందే” ఈ వ్యాఖ్య ఎవరిది?
- జ. మాట్లాడ్
123. “భూమిషై పుట్టే ప్రతి బీడ్డ పొట్టతో పాటు, రెండు కాళ్లు, చేతులతో పుడతాడు” అని చెప్పింది ఎవరు?
- జ. ఎడ్వైన్ కానన్
124. జనాభా పరిణామ సిద్ధాంతాన్ని కోల్ మరియు హోవర్లు 3 దశలుగా ప్రతిపాదించిరి. అయితే మొదటి దశ లక్ష్మణాలు ఏవి?
- జ. అధిక జననరేటు, అధిక మరణరేటు
125. జనాభా పరిణామ సిద్ధాంతంలో 2వ దశ లక్ష్మణాలు ఏవి?
- జ. జననాల రేటులోని తగ్గుదల కంటే మరణాల రేటులోని తగ్గుదల ఎక్కువగా ఉండును. ఫలితంగా జనాభా విస్మేటనము జరుగును.
126. జనాభా పరిణామ సిద్ధాంతంలో 3వ దశ లక్ష్మణాలు ఏవి?
- జ. అల్ప జననరేటు, అల్ప మరణరేటు ఉండును.
127. ఉత్పత్తి కారకాలు పెరుగుదల రేటు కంటే, ఉత్పత్తిలో వచ్చే పెరుగుదల ఎక్కువగా ఉంటే దానిని ఏమందురు?
- జ. ఉత్పాదకత
128. అభివృద్ధి చెందిన, చెందుతన్న దేశాల మర్యాద విదేశీ వ్యాపారం జరిగినపుడు అభివృద్ధి చెందిన దేశాలకే వ్యాపారం అనుకూలంగా ఉంటుందని పేర్కొన్నది?
- జ. ప్రేబిష్-సింగర్, గున్స్‌ర్ మిర్చల్లు
129. Two-gap model లో గల అంతరాలు ఏవి?
- జ. ఎ) పొదుపు అంతరం
బి) విదేశీ మారక క్రమ అంతరము
130. ఆర్థిక వృద్ధిని నిర్ణయించే కారకాలు ఏవి?
- జ. ఎ) ఆర్థిక కారకాలు, బి) ఆర్థికేతర కారకాలు
131. ఆర్థికాభివృద్ధిని నిర్ణయించే ఆర్థిక కారకాలు ఏవి?
- జ. సహజవనరులు; వ్యవస్థాపన; సాంకేతిక ప్రగతి; మూలధన కల్పన; విదేశీ వ్యాపారం
132. ఆర్థికాభివృద్ధిని నిర్ణయించే ఆర్థికేతర కారకాలు ఏవి?
- జ. రాజకీయ పరిస్థితులు; సాంఘిక పరిస్థితులు; ఉమ్మడి కుటుంబ వ్యవస్థ; కుల వ్యవస్థ; మూడునమ్మకాలు; మతం మొదలైనవి.

ECONOMY

133. మూలధన ఉత్పత్తి నిపుత్తి తగ్గట అనగా
 జ. ఒక నిర్దీత యూనిట్ వస్తు ఉత్పత్తికి తక్కువ మూలధనం ఆవసరం అగుట
 134. వృద్ధి రేటును ఏ విధంగా నిర్వచించవచ్చు?

జ.

135. Invisible Capital అనగా?
 జ. మానవ ఆరోగ్యం, నైపుణ్యంపై చేసే పెట్టుబడి

వృద్ధి వ్యవహారాలు

136. బిగ్పుష్ట సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించినది?
 జ. రోజెన్స్ట్రీన్ రోడాన్
137. అవిభాజ్యాలు-బాహ్య ఆదాయాలకు ప్రాథాన్యత ఇచ్చినది?
 జ. రోజెన్స్ట్రీన్ రోడాన్
138. రోడాన్ ప్రకారం అవిభాజ్యాలు ఎన్ని రకాలు?
 జ. ఎ) ఉత్పత్తి ఫలంలో అవిభాజ్యాలు
 బి) డిమాండ్లో అవిభాజ్యాలు
 సి) పొదుపు సరఫరాలో అవిభాజ్యాలు $\frac{00 \times 10 - 10}{10} = 10$
139. సంతులిత వృద్ధి సిద్ధాంతాన్ని సమర్థించినవారు?
 జ. రోజెన్స్ట్రీన్ రోడాన్; ఆర్థర్లూయస్; రగ్నర్ నర్క్
140. సంతులిత వృద్ధి సిద్ధాంతాన్ని అభివృద్ధి చేసినది ఎవరు?
 జ. రగ్నర్ నర్క్ [J.B.Say Market Law ఆధారంగా తీసుకొని ప్రతిపాదించెను.]
141. పేదరికపు విషపలయాలను ప్రతిపాదించినది?
 జ. రగ్నర్ నర్క్
142. కొన్ని శక్తులు చర్య మరియు ప్రతీకార చర్యల వలన ఒక వలయాకారంలో ఒక దేశాన్ని పేదరికంలో ఉంచడాన్ని ఏమంటారు?
 జ. పేదరికపు విషపలయాలు
143. రగ్నర్ నర్క్ ప్రకారం పరిమిత మార్కెట్ ఆర్థిక వ్యవస్థ ఏర్పడడానికి కారణం?
 జ. పేదరికపు విషపలయాలు
144. ఆర్థిక వ్యవస్థలో వివిధ రంగాలలో ఏక కాలమందు పెట్టుబడిపెట్టి వాటిని అభివృద్ధిపరచాలి అని తెలిపే సిద్ధాంతం?
 జ. సంతులిత వృద్ధి సిద్ధాంతం (ఇది రగ్నర్ నర్క్ తో ముడిపడి ఉంది).

ECONOMY

145. అంతర్గత ప్రదర్శనా ప్రభావం అనగా

జ. పేదవారు, మధ్యతరగతి వినియోగ తీరును, మధ్యతరగతివారు ధనికుల వినియోగ తీరును అనుసరించుట.

146. అంతర్గత ప్రదర్శనా ప్రభావం ఎవరి పేరుతో ముదిపడి ఉంది?

జ. డ్యూసెన్ బెల్రి

147. అంతర్జాతీయ ప్రదర్శనా ప్రభావం అంటే?

జ. విదేశాల వినియోగపు అలవాట్లను, పేద దేశాలలోని ధనవంతులు అనుసరించుట

148. అంతర్జాతీయ ప్రదర్శనా ప్రభావం ఎవరి పేరుతో ముదిపడి ఉంది?

జ. రగ్నూర్ నర్స్

149. పేదరికపు విషవలయాన్ని ఛేదించుటకు వెనుకబడిన దేశాలలో మూలధన సంచయనం అత్యవసరం అని చెప్పింది ఎవరు?

జ. రగ్నూర్ నర్స్

150. ప్రచ్చన్న నిరుద్యోగులను నిజపొదుపుగా వాడి మూలధన కల్పనకు ఉపయోగించవచ్చని పేర్కొన్నది?

జ. రగ్నూర్ నర్స్

151. సంతులిత వృద్ధి సిద్ధాంతాన్ని వివరించినది?

జ. సింగర్, హర్షమాన్, కురిహర్, కిండెల్బర్రర్, పాల్ఫ్రైటన్

152. కొన్ని ఎంపిక చేసిన రంగాలలో మొదట పెట్టుబడిపెట్టి క్రమేణా ఆర్థికాభివృద్ధి సాధించే వ్యాహాన్ని ఏమందురు?

జ. అసంతులిత వృద్ధి వ్యాహాం

153. అసంతులిత వృద్ధి వ్యాహాం అను భావనను ప్రాచుర్యంలోకి తీసుకువచ్చినది?

జ. హర్షమన్

154. ముందు-వెనుక అనుబంధాలు (Forward & Backward linkages)ను వివరించినది?

జ. హర్షమన్

155. హర్షమన్ ప్రకారం ముందు-వెనుక అనుబంధాలు ఎక్కువగా ఉన్న పరిశ్రమ?

జ. ఇనుము-ఉక్కు కర్మగారం

156. హర్షమన్ ప్రకారం మొదటిగా ఏ పరిశ్రమను స్థాపించాలి?

జ. తుది పరిశ్రమలను మొదట నెలకొల్పాలి (Last Industries first)

157. అసంతులిత వృద్ధి సిద్ధాంతాన్ని మొదటిసారిగా అనుసరించి, స్వల్పకాలంలో అధిక వృద్ధిని సాధించిన దేశం?

జ. రష్యా

158. మనదేశంలో ఏ పంచవర్ష ప్రణాళికలో అసంతులిత వృద్ధి సిద్ధాంతాన్ని అన్వయించిరి?

జ. రెండ్స్ పంచవర్ష ప్రణాళిక

ECONOMY

159. కనీస, కనిష్ట ప్రయత్నము (Critical Minimum effort theory) ని ప్రతిపాదించినది ఎవరు?

జ. హర్షేలైబన్స్

160. Economic Backwardness & Economic Growth గ్రంథకర్త?

జ. హర్షేలైబన్స్

161. అల్పస్థాయి సమతోల్య బోసును వివరించినది?

జ. ఆర్.ఆర్.నెల్సన్

162. Development with unlimited supply of labour అను గ్రంథాన్ని త్రాసింది ఎవరు?

జ. లూయిస్

163. లూయిస్ అపరిమిత క్రామిక సప్లై సిద్ధాంతంలో గల ఆర్థిక వ్యవస్థలో గల రంగాలు ఎన్ని?

జ. 2... అవి 1) జీవనాధార రంగం, 2) ఆధునిక పెట్టుబడిదారీ రంగం

164. అంతర్జాతీయ అసమానతలు, అల్పాభివృద్ధి దేశాలలో ప్రాంతీయ అసమానతలు ఏర్పడడానికి కారణము?

జ. ఎ) బలమైన బ్యాక్ వాష్ ప్రభావము

బి) బలహీనమైన విస్తరణ ప్రభావము

165. బ్యాక్ వాష్ ప్రభావము అనగా

జ. ఒక అభివృద్ధి చెందిన ప్రాంతము తన ఆర్థిక కార్బూకలాపాలు ద్వారా మరియుక అభివృద్ధి చెందని ప్రాంతాన్ని శాశ్వతంగా అల్పాభివృద్ధికి గురిచేయుట

166. “వారెంటెడ్ వృద్ధి రేటు” అనే భావన ఎవరిది?

జ. హోర్డ్

167. హోర్డ్-డోమర్ నమూనా ఏ పంచవర్ష ప్రణాళికకు ఆధారం అయింది?

జ. 1వ ప్రణాళిక

168. హోర్డ్-డోమర్ నమూనాలో ప్రధాన స్థానం దీనికి జవ్వబడింది?

జ. పెట్టుబడికి

169. హోర్డ్-డోమర్ నమూనా ప్రకారం వృద్ధి రేటును పొందాలంటే

జ.
$$\frac{\text{పొదువు లేదా పెట్టుబడి}}{\text{మూలధన ఉత్పత్తి నిష్పత్తి}}$$

వృద్ధి రేటు =

170. స్వర్ణయుగం అనే భావన ఎవరిది?

జ. శ్రీమతి జోన్ రాబిన్సన్

171. పి.సి.మహాలోబిన్ 4 రంగాలు నమూనా ఏ పంచవర్ష ప్రణాళికకు ఆధారమైంది?

జ. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక

ECONOMY

172. కాలశ్రేణి-పెట్టుబడి సిద్ధాంతాన్ని సమర్థించినది?

జ. ఎ.కె.సేన్

173. Choice of Technic అనే గ్రంథాన్ని వ్రాసినది?

జ. ఎ.కె.సేన్

174. Asian Drama గ్రంథకర్త?

జ. గున్నార్ మిర్థాల్

175. మధ్యంతర సాంకేతిక పరిజ్ఞానమును సూచించినది?

జ. ఘమాచర్

176. వేతన వస్తు వ్యవహారాన్ని రూపొందించినది?

జ. వకీల్ మరియు బ్రాహ్మణంద

177. “అదృశ్య హస్తము”, శ్రమ విభజన” అనే భావనలు వీరితో ముడిపడి వున్నాయి?

జ. ఆడమ్‌సైక్

178. “మిగులు విలువ”, “వర్గ సంఘర్షణ”, చారిత్రాత్మక భౌతిక సిద్ధాంతము” వీరికి సంబంధించిన భావనలు?

జ. కారల్ మార్క్

179. "Theory of Economic Development గ్రంథ రచయిత?

జ. ఘంపీటర్

180. The Accumulation of Capital గ్రంథకర్త ఎవరు?

జ. శ్రీమతి జోన్‌రాబిన్‌సన్

181. ఫెల్డ్‌మన్ వృద్ధి నమూనా ఈ దేశానికి చెందినది?

జ. రష్యా

182. Shadow Prices ని నిర్వచించినది?

జ. Tin Burger

183. Perspective Plan దేనిని తెలియజేయును?

జ. దీర్ఘదర్శి ప్రణాళికను

184. 4వ ప్రణాళిక నమూనాను రూపొందించినది?

జ. అశోకరుద్ర మరియు ఎ.ఎస్.మానే

185. Indian Economic Planning in its Broader setting అను గ్రంథకర్త?

జ. మిర్థాల్

186. Theory of circular causation గ్రంథకర్త ఎవరు?

జ. మిర్థాల్

ECONOMY

గత ఎపిఫిఎన్సి, యుఫిఎన్సి ప్రశ్నాపత్రాలలోని

ప్రశ్నలు-సమాధానాలు

1. లారెంజ్ రేఖ (Lorenz Curve) కొలిచేది (Dy.E.O.-2008) (1)
1) ఆదాయ పంపిణీ 2) దారిడ్యుం 3) నిరుద్యోగిత 4) అపోర పంపిణీ
2. హోర్డ్-డోమర్ల నమూనా సర్వసాధారణంగా ఈ క్రింది వాటిలో దేనిపై ఆధారపడుతుంది? (Dy.E.O.-2008)(1)
1) మూలధన విలువ సిద్ధాంతం 2) ధర విలువ సిద్ధాంతం 3) వినియోగ సిద్ధాంతం 4) ఉత్పత్తి సిద్ధాంతం
3. డోమర్ సూత్రం ప్రకారం, మూలధన ఉత్పత్తి నిపుణితి 3:1 ఉండి వారిక వృద్ధి రేటు 4% అయినచో, కావలసిన పొదుపు రేటు ఎంత? (Dy.E.O.-2008) (3)
1) 10% 2) 11% 3) 12% 4) 14%
4. భారతదేశంలో ప్రాథమిక రంగం అంటే ఏది? (Dy.E.O.-2008) (3)
1) పారిశ్రామిక రంగం 2) సేవల రంగం 3) వ్యవసాయ రంగం 4) పత్రికా రంగం
5. 'ప్రచున్న నిరుద్యోగిత' అనగా (Dy.E.O.-2008) (2)
1) ఉద్యోగం లేని వ్యక్తి 2) ఒక పనికి కావలసిన వారికన్న ఎక్కువ మంది పని చేయుట
3) ప్రైలలో నిరుద్యోగిత 4) 60 సంవత్సరాల మరియు ఆప్తి ఉన్న వారిలో నిరుద్యోగిత
6. దేశాల అధిక, మధ్య మరియు తక్కువ ఆదాయ ఆర్థిక వ్యవస్థల వర్గీకరణ దేని ఆధారంగా చేస్తారు? (Dy.E.O.-2008)
1) జనాభా 2) జ.ఎన్.పి 3) విస్తృతం 4) తలసరి జ.ఎన్.పి. (4)
7. ఆదాయ అసమానత విలోపీకరించు U పరికల్పన ఎవరికి సంబంధించినది? (Dy.E.O.-2008) (2)
1) విలియమ్సన్ 2) సైమన్ కుజ్జెన్ట్స్ 3) హెచ్.చెనరీ 4) ఎ.కె.సేన్
8. హర్ష్వమన్ ప్రకారం సమిష్టి అనుబంధాలు సంభవించేది దేనికి? (Dy.E.O.-2008) (2)
1) ధాన్యం వస్తువుల కర్మగారం 2) ఇనుము మరియు ఉక్క 3) వప్పు పరిత్రమం 4) గనుల తప్పకం
9. తక్కువ స్థాయి సమతోల్యతల సంబంధం ఎవరితో కలదు? (Dy.E.O.-2008) (2)
1) హెచ్.మింట్ 2) ఆర్.ఆర్.నెల్సన్ 3) ఆర్.నర్జుస్ 4) లూయస్
10. స్వేచ్ఛ మార్కెట్ మెకానిజం వ్యాపిలోనికి తెచ్చిన వారెవరు? (Dy.E.O.-2008) (4)
1) ఎ.సి.పిగు 2) డా.మార్కల్ 3) వార్లోన్ 4) ఆడమ్ స్క్రూప్
11. ఘన దశకు ముందు పరతలు, ఒక వృద్ధి దశగా తెలిపినవారు (Dy.E.O.-2008) (3)
1) లూయస్ 2) సామ్యాలోన్సన్ 3) రోస్ట్రోవ్ 4) లాఫ్రెన్స్
12. అర్థశాస్త్ర పితామహుడు (Dy.E.O.-2008) (2)
1) కార్ల్మార్క్ 2) ఆడమ్ స్క్రూప్ 3) రికార్డ్ 4) జాన్ మార్క్ల
13. 'స్వర్ణయుగం' (Golden Age) భావన ప్రతిపాదించినవారు (Dy.E.O.-2008) (4)
1) ఘంపీటర్ 2) కార్ల్మార్క్ 3) లియో రాబిన్స్ 4) జోన్ రాబిన్సన్
14. 'అదృశ్య హస్తం' అనే సిద్ధాంతాన్ని ప్రాభల్యంపరిచినవారు ఎవరు? (Dy.E.O.-2008) (4)
1) హోర్డ్ 2) డోమర్ 3) జోన్ రాబిన్సన్ 4) ఆడమ్ స్క్రూప్

ECONOMY

15. పేదరిక విషవలయం అనగా (Dy.E.O.-2008) (1)
- 1) తక్కువ ఉత్సాహకత మరియు తక్కువ ఆదాయం
 - 2) ఎక్కువ ఉత్సాహకత మరియు తక్కువ ఆదాయం
 - 3) ఎక్కువ పొదుపు మరియు ఎక్కువ పెట్టుబడి
 - 4) తక్కువ పొదుపు మరియు ఎక్కువ పెట్టుబడి
16. ఆర్థిక అభివృద్ధి అనగా (గ్రూప్ 2-2005) (4)
- 1) ఒక దేశం నిజ జాతీయాదాయం స్థిరంగా ఉండడం
 - 2) జాతీయాదాయంలో ఒక సంవత్సర కాలంలో సంభవించిన ద్రవ్య పెరుగుదల
 - 3) వ్యవసాయ రంగంలో వృద్ధిని అధిగమించిన పారిశ్రామికరంగం వృద్ధి
 - 4) ఆర్థిక వ్యవస్థలో నిర్మాణత్తుక మార్పులతో సంభవించిన దీర్ఘకాలిక ఆర్థిక వృద్ధి
17. వీటిలో ఏది అల్పస్థాయి అభివృద్ధి చెందిన దేశాల లక్షణం కాదు (గ్రూప్ 2-2005) (3)
- 1) అధిక జనాభా వృద్ధిరేటు
 - 2) అధిక నిరుద్యోగిత రేటు
 - 3) అధిక పొదుపు ప్రవృత్తి
 - 4) అధిక నిరక్షరాస్యత రేటు
18. సైమన్ కుజ్యోట్స్ ప్రకారం ఆర్థిక వృద్ధి తొలి దశలో (గ్రూప్ 2-2005) (2)
- 1) సాపేక్ష ఆదాయ అసమానత్వం తగ్గుతుంది
 - 2) సాపేక్ష ఆదాయ అసమానత్వం పెరుగుతుంది
 - 3) ఆదాయ అసమానత్వం తగ్గుతుంది
 - 4) ఆదాయ పంపిణీ U ఆకారంలో ఉంటుంది
19. నిలదాక్షుకునే (కొనసాగించగలిగే) అభివృద్ధి దీనికి పరిస్తుంది (గ్రూప్ 2-2005) (1)
- 1) ప్రస్తుత తరంవారి అవసరాలను భవిష్యత్త తరాలవారి అవసరాలను పొదుచేయకుండా తీర్చడం
 - 2) భవిష్యత్త తరాలవారి అవసరాలను ప్రస్తుత తరంవారి అవసరాలను పక్కకు పెట్టకుండా తీర్చడం
 - 3) ప్రస్తుత తరంవారి అవసరాలను ప్రక్కకు పెట్టి భవిష్యత్త తరాల అవసరాలను తీర్చడం
 - 4) ప్రస్తుత తరంవారి అవసరాలను భవిష్యత్త తరాలవారి అవసరాలను ప్రక్కకుపెట్టి నెరవేర్చడం
20. క్రిందివాటిలో ఏది ఆర్థికేతర కారకం కాదు? (గ్రూప్ 2-2005) (3)
- 1) మానవ వనరులు
 - 2) సాంఘిక దృక్పథాలు
 - 3) మూలధన సంచయనం
 - 4) రాజకీయ సంచయనం
21. హార్ట్-డోమార్ నమూనాలో సమతోల్య వృద్ధి దేనిపై ఆధారపడుతుంది? (గ్రూప్ 2-2005) (1)
- 1) పొదుపు రేటు మరియు ఉత్పత్తి-మూలధన రేటు
 - 2) పొదుపురేటు మరియు జనాభా వృద్ధిరేటు
 - 3) పెట్టుబడి రేటు మరియు ద్రవ్యం సప్లై
 - 4) వడ్డీ రేటులు మరియు ద్రవ్య ధరలు
22. ప్రచ్చను నిరుద్యోగిత ఆర్థిక వృద్ధికి నికిపు పొదుపుగా ఉపయోగించబడుతుందని నొక్కి చెప్పిన అర్థశాస్త్రవేత్త (గ్రూప్ 2-2005) (1)
- 1) రాగ్వార్ నర్సీ
 - 2) ఆర్థర్ లూయిస్
 - 3) ఆల్బర్ట్ హర్ష్‌మన్
 - 4) రోజెన్ స్టైన్ రోడాన్
23. బలహీనమైన విస్తరణ ప్రభావాలను బలమైన తిరోగామి ప్రక్కాళన ప్రభావాలు మడిచివేసి ఆర్థిక వ్యవస్థను అల్పస్థాయి అభివృద్ధికి గురిచేస్తుందని వివరించిన అర్థశాస్త్రవేత్త (గ్రూప్ 2-2005) (2)
- 1) సమీర్ అమీన్
 - 2) జి.మిర్షా
 - 3) ఎ.జి.ప్రోంక్
 - 4) ఎమ్.టోడార్
24. అల్ప అభివృద్ధి సాధించిన దేశాలలో తప్పనిసరి కనీస పెట్టుబడి ఒక పెద్ద మొత్తంలో ఉండాలని ప్రతిపాదించిన అభివృద్ధి అర్థశాస్త్రవేత్త (గ్రూప్ 2-2005) (1)
- 1) హెచ్.లైబెన్ స్టైన్
 - 2) ఆర్.నెల్సన్
 - 3) అర్.రోడాన్
 - 4) ఆర్.నర్సీ
25. ఆధునిక రంగము మరియు సంప్రదాయ రంగం కలిసి ఉండుటను ఇలా అంటారు (గ్రూప్ 2-2005) (3)
- 1) ఆర్థిక స్వతంత్రత
 - 2) ప్రైవేటు రంగం ప్రాముఖ్యత
 - 3) ఆర్థిక ద్వంద్వత్వము
 - 4) పైవన్నియు

ECONOMY

26. ఉత్పత్తి పద్ధతుల ఎంపిక అనగా వీటి మధ్య ఎంపిక (గ్రావ్ 2-2000) (1)
- 1) శ్రమ సాంద్రత మరియు మూలధన సాంద్రత
 - 2) సంప్రదాయ సాంకేతిక పరిజ్ఞానం మరియు ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానం
 - 3) పెద్దతరహా పరిశ్రమలు మరియు కుటీర పరిశ్రమలు 4) ప్రభుత్వ రంగం మరియు క్రైవేట్ రంగం
27. స్థలూతాస్థితి సిద్ధాంతమును ప్రతిపాదించినవారు (గ్రావ్ 2-2000) (1)
- 1) సంప్రదాయ ఆర్థికశాస్త్రవేత్తలు
 - 2) నవ్య సంప్రదాయ ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తలు
 - 3) నూతన సంప్రదాయ ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తలు
 - 4) ఆధునిక ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తలు
28. దారిద్ర్య విషపలయ భావననను గురించి చెప్పినవారు (గ్రావ్ 2-2000) (4)
- 1) బెంజిమన్ హిగ్రిస్
 - 2) గున్స్‌ర్ మిర్ల్
 - 3) డబ్బు.ఎ.లెవిస్
 - 4) రాగ్నూర్ నర్క్సే
29. తక్కువ అభివృద్ధి చెందిన దేశాలలో ఆర్థికవృద్ధికి ముఖ్య నిరోధకము (గ్రావ్ 2-2000) (2)
- 1) నిరక్షరాస్యత
 - 2) మూలధనకొరత
 - 3) తక్కువస్థాయి సాంకేతిక పరిజ్ఞానం
 - 4) తక్కువ రక్షణ మానవ వనరులు
30. హర్షమన్ ప్రకారం తక్కువ అభివృద్ధి చెందిన దేశాలలో ఆర్థికవృద్ధి త్వరితగతిన జరగాలంటే సరియైనది(గ్రావ్ 2-2000)
- 1) స్థిరత్వంతో కూడిన వృద్ధి
 - 2) అసంతులిత వృద్ధి
 - 3) సంతులిత వృద్ధి
 - 4) ప్లైటెటో ఏదీకాదు
31. ఈక్రింది కనబరచిన వాటిలో ఏది సాంఘిక వ్యవస్థ మూలధనమునకు సంబంధించినది కాదు? (గ్రావ్ 2-2000)
- 1) అరోగ్య సౌకర్యాలు
 - 2) విద్యా సౌకర్యాలు
 - 3) యంత్ర సామగ్రి
 - 4) రవాణా సౌకర్యాలు
32. మూలధనం - ఉత్పత్తి నిష్పత్తి అనగా (గ్రావ్ 2-2000) (2)
- 1) వినియోగదారుని వస్తువుల తయారుచేయటకు సరిపడు మూలధనం యూనిట్లు
 - 2) ఒక యూనిట్ ఉత్పత్తిని తయారుచేయటకు సరిపడు మూలధనం
 - 3) మూలధనం ఆస్తిని నెలకొల్పటకు తగిన మూలధనం మొత్తం
 - 4) పైచేపీకావు
33. ఆర్థిక అభివృద్ధి అంటే (Non-Gazetted 2005) (2)
- 1) ఒక సంవత్సరం నుండి మరొక సంవత్సరానికి జాతీయాదాయంలో పెరుగుదల
 - 2) నిజ లేదా వాస్తవిక తలసరి ఆదాయంలో దీర్ఘకాలంలో జరిగే పెరుగుదల
 - 3) దీర్ఘకాలంలో జరిగే నిజ పెట్టుబడి పెరుగుదల
 - 4) జనాభా పెరుగుదలకు అనుపాతంగా జాతీయాదాయంలో పెరుగుదల
34. రోస్టోవ్ పరిపక్వత దిశకైపు మళ్లీంపు దశ (Non-Gazetted 2005) (4)
- 1) అభివృద్ధి ప్రక్రియతో మొదలవుతుంది
 - 2) అభివృద్ధి ప్రక్రియను పూర్తి చేస్తుంది
 - 3) ఫ్లవన దశకు ముందు వస్తుంది
 - 4) ఫ్లవన దశ తరువాత వస్తుంది
35. పేదరికపు విషపలయాలపై గల వాదన ఈ సంబంధం పైన ఆధారపడి ఉన్నాయి (Non-Gazetted 2005) (3)
- 1) ఆదాయం మరియు జనాభా
 - 2) పెట్టుబడి మరియు సాంకేతిక జ్ఞానం
 - 3) ఉత్పాదకత మరియు ఆదాయం
 - 4) వినియోగం మరియు ఉత్పత్తి

ECONOMY

36. జనాభా పెరుగుదలకు జాతీయాదాయం పెరుగుదలకు మధ్య గల సంబంధం ఆర్థిక వ్యవస్థ అల్పస్థాయి సమతోల్యతకు దారి తీస్తుందని వివరించిన వ్యక్తి (Non - Gazetted, 2005) (4)
 1) హాచ. సింగర్ 2) ఆర్.రోడాన్ 3) హాచ. లైబెన్ సైయిన్ 4) ఆర్.నెల్సన్
37. క్రింది ఏది ఆభివృద్ధిని నిర్ణయించే ఆర్థికేతర కారకం కాదు ? (Non - Gazetted, 2005) (3)
 1) మానవ సాధనాలు 2) సామాజిక దృక్ప్రథాలు 3) మూలధన సంచయనం 4) రాజీకయ స్థిరత్వం
38. ఈ క్రింది వాటిలో ఏ అంశం మానవ ఆభివృద్ధి సూచికలో పరిగణించబడదు ? (Non - Gazetted, 2005) (3)
 1) జీవన అంచనాకాలం 2) జీవన ప్రమాణం 3) ట్రై పురుష సమానత్వం 4) విద్యార్థులు
39. జనాభా పరిణామం ఈ క్రింది దేనికి పరిస్తుంది ? (Non - Gazetted, 2005) (3)
 1) గ్రామీణ ప్రాంతాల నుంచి పట్టణ ప్రాంతాలకు జనాభా వలస
 2) జనాభా యొక్క ట్రై - పురుష నిష్పత్తిలో మార్పు
 3) అధిక జనన - మరణ రేట్లు నుంచి తక్కువ జనన మరణ రేట్లకు కదలిక
 4) అధిక జననాల మరియు తక్కువ మరణాల రేట్లు నుంచి తక్కువ జననాల మరియు తక్కువ మరణాల రేట్లకు కదలిక
40. సంతులిత వృద్ధి వ్యాపోన్ని ప్రతిపాదించడంలో ఈ ఉద్దేశం ఉంది (Non - Gazetted, 2005) (4)
 1) ఆర్థిక వ్యవస్థలోని వివిధ రంగాల మధ్య పరస్పర సంబంధం ఉండడం
 2) బహిర్గత అదాలను అంతర్గతంగా మలుచుకోవడానికి గల ఆవశ్యకత
 3) ఏకకాల మార్కెట్ల అవసరం 4) పైవస్తియు
41. అభివృద్ధి ప్రణాళికా రచనకు సంబంధించిన రెండు కొరతల (భారీల) సిద్ధాంతం దీనికి పరిస్తుంది. (Non-Gazetted, 2005) (4)
 1) ద్రవ్యోల్పణ కొరత మరియు పెట్టుబడి భారీ 2) పొదుపు అంతరం మరియు ప్రతి ద్రవ్యోల్పణ అంతరం
 3) విదేశ ద్రవ్య మారకం గాయి మరియు ద్రవ్యలోటు విధానం
 4) పొదుపు కొరత మరియు విదేశ ద్రవ్య వినిమయ కొరత లేదా అవరోధం
42. ఈ క్రింది వాటిలో ఏది కొంత వరకైనా మానవ మూలధనంలో పెట్టుబడిగా పరిగణించబడుతుంది? (Non-Gazetted, 2005)
 1) లాంఘనబద్ధమైన విద్య 2) పనిచేస్తూ శిక్షణ పొందడం
 3) మెరుగైన ఆరోగ్య సౌకర్యం 4) పైవస్తి
43. వ్యవసాయ రంగంలో ప్రచ్ఛన్న నిరుద్యోగితకు గల కారణం (Non - Gazetted, 2005) (1)
 1) భూమిపై జనాభా ఒత్తిడి 2) బుతుపవనాలపై వ్యవసాయం ఆధారపడడం
 3) జమిందారీ రూపుమాపడం 4) వ్యవసాయరంగంలో కార్బిక సంఘాలు లేకపోవడం
44. గినీ గుణకం కొలిచేది (APPSC, 2001) (1)
 1) ఆదాయ అసమానతలు 2) ప్రాంతీయ అసమానతలు
 సాంఘిక అసమానతలు 4) సాంకేతిక అసమానతలు
45. మాధ్యమిక సాంకేతిక విజ్ఞానం అనే భావనను ప్రవేశపెట్టినవాడు (APPSC, 2001) (4)
 1) ఎ.క.సేన్ 2) ఫుంపీటర్ 3) జె.జె.పోలక్ 4) ఫుమాకర్
46. సరఫరా దృష్ట్యా “బిగ్పువ్” (పెద్ద తోపడు) సిద్ధాంతం ఈ క్రింది ఆధారంగా వాదించబడ్డది (APPSC, 2001) (3)
 1) జనాభా అధికవృద్ధి 2) అధిక పెట్టుబడి రేటు
 3) అవిభాజ్యతలు మరియు బహిర్గతాలు 4) మార్కెట్ విస్తృత పరిధి.

ECONOMY

47. “ఒక దేశం పేదరికంగా ఉండడానికి దాని పేదరికమే కారణం” అని చెప్పుటలో గల భావార్థము ఈ క్రింది దానికి వర్ణిస్తుంది (APPSC, 2001) (2)
- 1) పెద్ద ఎత్తున నిరుద్యోగిత
 - 2) పేదరికపు విషపలయము
 - 3) తక్కువ పెట్టుబడి రేటు
 - 4) తక్కువ గిరాకీ స్థాయి
48. U.N.D.P. ద్వారా 1990 నుండి వాడుకలో ఉన్న ఆర్థికాభివృద్ధికి కొలమానం (APPSC, 2001) (3)
- 1) మౌలిక అవసరాల సూచిక
 - 2) భౌతిక నాణ్యత జీవన సూచిక (పి.క్యూ.ఎల్.ఐ.)
 - 3) మానవ అభివృద్ధి సూచిక
 - 4) ఆదాయ సూచిక
49. క్రమవృద్ధి అనగా (APPSC, 2001) (2)
- 1) అన్ని రంగాలలో ఒక సంవత్సరంలో ఒకే రేటు సాధించుట
 - 2) అన్ని రంగాలలో చాలా సంవత్సరముల వరకు ఒకే రేటు సాధించుట
 - 3) స్వల్ప కాలంలో వ్యవసాయ వృద్ధిరేటు అధికంగా ఉండడం
 - 4) దీర్ఘకాలంలో పారిశ్రామిక వృద్ధిరేటు అధికంగా ఉండడం
50. ఆర్థికాభివృద్ధి భావన అనగా (APPSC, 2001) (3)
- 1) ఆర్థిక వృద్ధితో పోలిస్తే సంకుచితమైన భావన
 - 2) ఆర్థిక వృద్ధితో సమానం
 - 3) ఆర్థికవృద్ధితో పోలిస్తే విష్ణుతమైన భావన
 - 4) ఆర్థికాభివృద్ధితో ఏ విధంగాను సంబంధం లేనిది
51. ఆర్థికాభివృద్ధి అనగా ఆర్థికాభివృద్ధి మరియు (APPSC, 2001) (4)
- 1) ధర స్థిరత్వము
 - 2) ద్రవ్యోలజ్ఞం
 - 3) ప్రతి ద్రవ్యోలజ్ఞం
 - 4) సామాజిక మార్పు
52. ఎక్కువ మధ్య, తక్కువ ఆదాయ దేశాలుగా దీని ప్రాతిపదిక మీద విభజించబడ్డాయి (APPSC, 2003) (4)
- 1) జనాభా
 - 2) జి.ఎన్.పి.
 - 3) వైశాల్యము
 - 4) తలసరి జి.ఎన్.పి.
53. ఈ క్రింది వానిలో ఆర్థికాభివృద్ధికి ఏది అవరోధం ? (APPSC, 2003) (4)
- 1) తక్కువ మూలధన కల్పనరేటు
 - 2) దారిద్ర్య విషపలయం
 - 3) సాంఘిక, సాంస్కృతి అవరోధాలు
 - 4) పైవస్తీ
54. ఒక దేశపు ఆర్థికాభివృద్ధి దీనిపై ఆధారపడుతుంది (APPSC, 2003) (4)
- 1) సమాజ వనరులు
 - 2) మూలధన కల్పన
 - 3) మార్కెట్ పరిమాణము
 - 4) పైవస్తీయు
55. అభివృద్ధికి సూతన కొలమానము (APPSC, 2003) (4)
- 1) తలసరి ఆదాయం
 - 2) సాంకేతిక పరిజ్ఞానం
 - 3) ఎగుమతులు
 - 4) మానవాభివృద్ధి సూచిక
56. ఆదాయపు అసమానతల గూర్చి, తిరగబడిన "U" ఆకార సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించినవారు (APPSC, 2003) (1)
- 1) సైమన్స్కుజ్యోట్స్
 - 2) ఎ.కె.సేన్
 - 3) చెనరీ
 - 4) భగవతి
57. హర్షమన్ ననుసరించి ఈ క్రింది పరిశ్రమలో ఎక్కువ సమిష్టి సంబంధము ఉంటుంది. (ఎక్కువ అనుబంధాలు) (APPSC, 2003) (1)
- 1) ఇనుము మరియు ఉక్క రిట్రెము
 - 2) జౌళి పరిశ్రమ
 - 3) గనుల పరిశ్రమ
 - 4) పైవాటిలో ఏదీకాదు
58. ఆర్థిక వృద్ధిలో, స్వర్ణయుగ భావనను ప్రతిపాదించినవారు (APPSC, 2003) (3)
- 1) హర్షమ
 - 2) డోమార్
 - 3) జోన్స్‌రాబిన్సన్
 - 4) అడమ్‌సిన్

ECONOMY

59. వృద్ధి దశల సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించినవారు (APPSC, 2003) (4)
 1) హరాడ్ 2) డోమార్ 3) జోన్రాబిస్టన్ 4) డబ్బు, డబ్బు, రోస్టోవ్
60. “సంతులిత వృద్ధి” అనగా (APPSC, 2003) (1)
 1) ఒక రేటలో అన్ని పరిశ్రమలు వృద్ధి చెందుట
 2) సామరస్య వృద్ధి
 3) మాన్యఫాక్చరింగ్ రంగంలో పెట్టబడి
 4) వ్యవసాయంలో పెట్టబడి
61. హర్షమన్ వాదించిన వ్యాహమేది ? (APPSC, 2003) (2)
 1) సంతులిత వృద్ధి
 2) అసంతులిత వృద్ధి
 3) ఎగుమతి ప్రోత్సాహక వ్యాహము
 4) దిగుమతి ప్రత్యోహాయ వ్యాహము
62. విద్యలో పెట్టబడిని ఈ విధంగా పరిగణిస్తారు. (APPSC, 2003) (2)
 1) భౌతిక మూలధనము 2) మానవ మూలధనము 3) సమాజ మూలధనము 4) పైవేవీకావు
63. మిగులు విలువ సిద్ధాంతమును ప్రతిపాదించినవారు (APPSC, 2003) (2)
 1) మార్కెట్ 2) కార్బోమార్కెట్ 3) ఎ.సి.పిగూ 4) పార్ సామ్యాలెసన్
64. గినీ గుణకము ఎక్కువ ఉన్న యొడల (APPSC, 2003) (2)
 1) అసమానత తక్కువ 2) అసమానత ఎక్కువ 3) సంపూర్ణ సమానత 4) పైవేవీకావు
65. లారెంజ్ వక్రరేఖ దీనిని కొలుస్తుంది (APPSC, 2003) (1)
 1) ఆదాయ పంపిణీ 2) పేదరికము 3) నిరుద్యోగిత 4) ఆహార పంపిణీ
66. మానవాభివృద్ధి సూచిక ఈ క్రింది ఆధారంగా నిర్మిస్తారు (J.L., 2003) (2)
 1) అక్షరాస్యత రేటు, శిశుమరణాల రేటు మరియు జీవనకాల సంభవనీయత రేటు
 2) అక్షరాస్యత రేటు, జీవనకాల సంభవనీయత రేటు మరియు ఆదాయం
 3) అక్షరాస్యత రేటు మరియు చదువుకునే రోజుల సగటు, జననమప్పుడు జీవనకాల సంభవనీయత రేటు మరియు పరిశుద్ధత
 4) సంభవనీయ జీవనకాల రేటు శిశుమరణాల రేటు మరియు పోషణ
67. ఆర్థర్లూయా ప్రకారం, ద్వాంద్వ ఆర్థిక వ్యవస్థ వీటి ఉనికిని తెలియజేస్తుంది. (J.L., 2006) (2)
 1) వ్యవసాయం, పరిశ్రమ
 2) వెనుకబడ్డ అతి పెద్ద వ్యవసాయ రంగం మరియు స్వల్ప ఆధునిక రంగం
 3) ఆధునిక సాంకేతిక పద్ధతులు మరియు సంప్రదాయ సాంకేతిక పద్ధతులు
 4) త్రామికులు మరియు పెట్టబడిదార్లు
68. సంభావ్యతా వృద్ధిరేటు అనెడి భావనను ప్రవేశపెట్టినవారు (J.L., 2006) (3)
 1) శ్రీమతి జోన్ రాబిన్సన్ 2) డబ్బు, డబ్బు, రోస్టోవ్ 3) ఆర్. ఎఫ్. హోరాడ్ 4) బి.బిగ్గిన్
69. 5% పెట్టబడిరేటు నుంచి 10% లేదా అంతకంటే ఎక్కువ పొదువు పెట్టబడులు ఈ దశలో ఉంటాయి. (J.L., 2006) (3)
 1) సంప్రదాయ సమాజం 2) ఘనవ దశకు పూర్వం 3) ఘనవదశ 4) పరిపక్వతవైపు నడుపు
70. పెట్టబడి యొక్క కనీస కృషి సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించిన అర్థశాస్త్రవేత్త (J.L., 2006) (4)
 1) గున్నార్ మిర్స్ 2) రోజెన్స్పైయన్ రోడాన్ 3) ఆర్.ఆర్.నెల్సన్ 4) హర్స్‌లైబెన్స్

ECONOMY

71. నెల్ని ప్రకారం అల్పస్థాయి సమతోల్యం వల్ల వెనుకబడ్డ దేశాలలో ఈ కారణంగా ఏర్పడుతుంది. (J.L., 2006) (1)

 - 1) జనాభా అధిక వృద్ధిరేటు
 - 2) జాతీయాదాయం తక్కువ వృద్ధి రేటు
 - 3) తలసరి ఆదాయాల తక్కువ వృద్ధిరేటు
 - 4) తక్కువ జనాభా రేటు

72. దీర్ఘకాలంలో సంపూర్ణోద్యమిత గల క్రమవృద్ధి రావడానికి హోరాడ్ ఈ షరతును పేర్కొన్నారు. (J.L., 2006) (3)

 - 1) $G_a = G_w$
 - 2) $G_w = G_n$
 - 3) $G_a = G_w = G_n$
 - 4) $G_a = G_n$

73. ఈ క్రింది వాటిలో ఏది తప్పు ? (J.L., 2006) (1)

 - 1) కనీస కృషి సిద్ధాంతాన్ని ఆర్థర్లూయాస్ ప్రతిపాదించారు
 - 2) అసంతులిత వృద్ధి సిద్ధాంతాన్ని హాచ. సింగర్ బలపరిచాడు
 - 3) పేదరికపు విష వలయాలను నర్స్ విశ్లేషించాడు
 - 4) కేంద్రం - ఉపరితలం వైవిధ్య సిద్ధాంతాన్ని ఆర్. ప్రెబిష్ట్ ప్రతిపాదించాడు

74. ప్రచ్చన్న నిరుద్యోగితను నికిష్ట పొదుపుగా ఉపయోగించుకొని దేశాలు అభివృద్ధి చెందవచ్చు అని చెప్పిన అర్థశాస్త్రవేత్త (J.L., 2006) (1)

 - 1) ఆర్. నర్స్
 - 2) పి. బారన్
 - 3) ఇ. డోమర్
 - 4) డబ్బ్లూ. డబ్బ్లూ. రోస్ట్ర్వె

75. ఉపాంత మూలధన - ఉత్పత్తి నిష్పత్తి అంటే కావలసిన (J.L., 2006) (1)

 - 1) ఒక అదనపు యూనిట్ ఉత్పత్తి పెంచడానికి కావలసిన మూలధన పెరుగుదల
 - 2) మొత్తం మూలధనానికి, మొత్తం ఉత్పత్తికి మధ్య గల నిష్పత్తి
 - 3) మూలధన విలువ \div ఉత్పత్తి విలువ
 - 4) మొత్తం మూలధనం - మొత్తం ఉత్పత్తి

76. ప్రమ విభజన భావాన్ని ప్రతిపాదించినది ఎవరు ? (J.L., 2006) (4)

 - 1) జె. ఎస్. మిల్
 - 2) రికార్డ్
 - 3) లూయాస్
 - 4) స్క్రైప్ట్

77. వృద్ధి దశలు క్రింది ఎవరికి సంబంధించినది ? (J.L., 2007) (2)

 - 1) కార్ల్మార్క్స్
 - 2) రోస్ట్ర్వె
 - 3) ఫుంపీటర్
 - 4) గున్నార్మిర్లాల్

78. అర్థిక వ్యవస్థ పురోగతిలో ఉంది అని చెప్పడానికి, తృతీయరంగ వాటా జాతీయాదాయంలో (J.L., 2007) (2)

 - 1) తగ్గడం
 - 2) పెరగడం
 - 3) స్థిరంగా ఉండడం
 - 4) మొదట పెరిగి తర్వాత తగ్గడం

79. సప్లై వైపు నర్స్ ప్రకారం పేదరికపు విష వలయాలు ఈ కారణంగా పనిచేస్తాయి (J.L., 2004) (4)

 - 1) దేశం యొక్క వెనుకబడ్డ తనం
 - 2) పెట్టుబడి కౌరత
 - 3) సాంకేతిక నైపుణ్యాల కౌరత
 - 4) పొదుపు కౌరత

80. మిర్టాల్ ప్రకారం వెనుకబడ్డ దేశాలలో తక్కువ అభివృద్ధి చోటు చేసుకోవడానికి కారణం ? (J.L., 2004) (2)

 - 1) అధిక విస్తరణ ప్రభావాలు, తక్కువ బ్యాక్టోరాష్ ప్రభావాలు
 - 2) తక్కువ విస్తరణ ప్రభావాలు, అధిక బ్యాక్టోరాష్ ప్రభావాలు
 - 3) విస్తరణ ప్రభావాలు, బ్యాక్టోరాష్ ప్రభావాలు రెండూ తక్కువ
 - 4) విస్తరణ ప్రభావాలు, బ్యాక్టోరాష్ ప్రభావాలు రెండు ఎక్కువ

81. కనీస కృషి పెట్టుబడి సిద్ధాంతం దీన్ని నొక్కి చెపుతుంది (J.L., 2004) (3)

 - 1) స్వర్న ఉత్పత్తి పద్ధతులను ఉత్పత్తిలో వాడడం
 - 2) పెట్టుబడి విధానం
 - 3) పెద్ద మొత్తంలో పెట్టుబడి ఆవశ్యకత
 - 4) తక్కువ జనాభా వృద్ధిరేటు

ECONOMY

82. భౌతిక నాణ్యత జీవన సూచిక (PQLI) మూడు అంశాల ఆధారంగా నిర్మించిన ఒక సూచిక (J.L., 2004) (2)
- 1) జన్మ నుంచి సంభవనీయ జీవితకాలం, శిశు మరణాల రేటు మరియు ఆదాయం
 - 2) జన్మ నుంచి సంభవనీయ జీవితకాలం, శిశు మరణాల రేటు మరియు అక్షరాస్యత రేటు
 - 3) జన్మ నుంచి సంభవనీయ జీవితకాలం, శిశు మరణాల రేటు మరియు పోషణ
 - 4) జన్మ నుంచి సంభవనీయ జీవితకాలం, పోషణ మరియు అక్షరాస్యత రేటు
83. హోర్డ్ ప్రకారం సంపూర్ణ ఉద్యోగితతో కూడిన దీర్ఘకాల సమతోల్యత ఆర్థిక వ్యవస్థ ఈ పరిస్థితిలో వస్తుంది (J.L., 2004) (2)
- 1) $G_a = G_w$
 - 2) $G_a = G_n = G_w$
 - 3) $G_n = G_w$
 - 4) $G_a = G_n$
84. “ఆసియన్ డ్రామా” గ్రంథకర్త (J.L., 2004) (1)
- 1) గున్నార్మిర్థాల్
 - 2) ఆడంసిక్
 - 3) ఎ.కె. నేన్
 - 4) ఎ.లూయాన్
85. “స్టూల్ ఈజ్ బ్యాంటిఫుల్” గ్రంథకర్త (J.L., 2003) (2)
- 1) గాల్బ్రైట్
 - 2) ఘమాచర్
 - 3) జోష్ఫ్ స్టిగెట్ట్
 - 4) వందనాశివ
86. “సాంకేతిక ద్వంద్వత్వము” అనే భావనను ఉపయోగించినది (J.L., 2003) (1)
- 1) బెంజిమిన్ హిగ్గెన్స్
 - 2) జె. హెచ్. బొకె
 - 3) ఎ.లూయాన్
 - 4) ఆర్. రోడాన్
87. I.C.O.R. - విస్తరణ (J.L., 2001) (4)
- 1) పారిత్రామిక మూలధన - ఉత్పత్తి నిప్పుత్తి
 - 2) అంతర్జాతీయ మూలధన - ఉత్పత్తి నిప్పుత్తి
 - 3) పెట్టుబడి మూలధన - ఉత్పత్తి నిప్పుత్తి
 - 4) అదనపు (ఉపాంత) మూలధన - ఉత్పత్తి నిప్పుత్తి
88. మార్కెస్ అభివృద్ధి దశల సిద్ధాంతంలో చివరి దశ (J.L., 2001) (3)
- 1) పెట్టుబడిదారీ విధానం
 - 2) సాపూజ్యవాదం
 - 3) కమ్యూనిజం
 - 4) సోఫాలిజం
89. “అసంతులిత వృద్ధి” సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించినది (J.L., 2001) (2)
- 1) నర్కెన్
 - 2) హర్ష్మమ్
 - 3) వెంక్ష్మీన్
 - 4) రోజెన్స్ట్రోన్ రోడాన్
90. లూయాన్ ప్రతిపాదించిన అపరితమిత త్రామిక సప్లై సిద్ధాంతం దీనిపై ఆధారపడింది (J.L., 2001) (4)
- 1) సంతులిత వృద్ధి సిద్ధాంతం
 - 2) కనీస కృషి పెట్టుబడి సిద్ధాంతం
 - 3) “భారీ త్రోపు” సిద్ధాంతం
 - 4) అధిక జనాభా కలిగిన దేశాలలో ఉపాంత ఉత్పాదకత సున్నా ఉంటుంది
91. “రోస్టోవ్” వృద్ధి దశల సిద్ధాంతంలో - పరిపక్వతకు గమనము అనే దశ (J.L., 2001) (2)
- 1) ఘనవ దశకు ముండడ వచ్చును
 - 2) ఘనవ దశకు తర్వాత వచ్చును
 - 3) అభివృద్ధి ప్రక్రియ ప్రారంభమగును
 - 4) అభివృద్ధి ప్రక్రియ పూర్తి అగును
92. మహోలనోవిన్ నమూనాకు ప్రత్యేమ్మాయింగా “వేతన వస్తువుల నమూనాను” రచించిన వారు (Gazz, 2006) (1)
- 1) వకీల్ - బ్రహ్మవండ
 - 2) ఎన్. చక్రవర్తి
 - 3) జగదీర్చ భగవతి
 - 4) డి.ఆర్.గాణ్ణిల్

ECONOMY

93. మార్కు అభివృద్ధి దశ సిద్ధాంతంలో సరైన క్రమం ఏది ? (Civils, 2007) (2)

 - 1) బానిస దశ
 - 2) ఆదిమ కమ్యూనిజం
 - 3) సోషలిజం
 - 4) కమ్యూనిజం
 - 5) ప్ర్యూడలిజం
 - 6) పెట్టబడిదారీ విధానం

క్రింది "Code" నుపయోగించి సరియైన సమాధానము కనుగొనండి.

 - 1) 1-2-3-4-5-6
 - 2) 2-1-5-6-3-4
 - 3) 1-2-5-6-3-4
 - 4) 2-1-5-6-4-3

94. కుజ్జెనెట్స్ ప్రతిపాదించిన "తిరగవేసిన U" సిద్ధాంతము (inverted U-hypothesis) ఈ క్రింది అంశానికి సంబంధించినది (Civils, 2007) (3)

 - 1) వినియోగ అసమానత
 - 2) సంపద అసమానత
 - 3) ఆదాయ అసమానత
 - 4) పన్ను అసమానత

95. "అనుబంధాల సిద్ధాంతము" ఏ రకమైన అభివృద్ధి నమూనాకు సరిపోవను (Civils, 2007) (2)

 - 1) సంతులిత వృద్ధి నమూనా
 - 2) అసంతులిత వృద్ధి నమూనా
 - 3) జనాభా వృద్ధి నమూనా
 - 4) ఒక రంగ వృద్ధి నమూనా

96. ప్రారంభంలో ఆదాయ అసమానతలు స్థాయి పెరిగి తర్వాత దశలో అసమానతలు తగ్గును" అని ప్రతిపాదించిన ఆధికవేత్త (Civils, 1995) (2)

 - 1) హోర్డ్
 - 2) సైమన్ కుజ్జెనెట్స్
 - 3) హిక్స్
 - 4) ఘల్జీ

97. దిగువనున్న రచయితలను - భావనలను జతచేయండి (Civils, 2000) (ఎ)

లిస్ట్ - 1	లిస్ట్ - 2
ఎ) డోమర్	1) స్వర్ణయుగం (Golden age)
బి) రోజన్స్టీన్ - రోడాన్	2) బిగ్సప్పు
సి) Rostow (రోస్టోవ్)	3) అభివృద్ధి దశలు
డి) జాన్ రాబిన్సన్	4) అవసరమైన వృద్ధి రేటు (Required rate of growth)

Codes :

a) A B C D	b) A B C D	c) A B C D	d) A B C D
4 2 3 1	2 4 3 1	2 4 1 3	4 2 1 3

98. ప్రచ్ఛన్న నిరుద్యోగితకు సంబంధించి క్రింది వానిలో సరి అయినది (Civils, 1995) (2)

 - ఎ) ఇది నిక్షిప్త పొదుపును తెలియచేయును
 - బి) శ్రమ ఉపాంత ఉత్పాదకత సున్నా లేదా చాలా తక్కువ
 - సి) ఇది ఉమ్మడి కుటుంబ విధానం వల్ల కనబడును
 - డి) గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఎక్కువగా కనబడును
 - 1) బి, సి
 - 2) ఎ, బి, సి, డి
 - 3) సి, డి
 - 4) ఎ, బి, సి

ECONOMY

99.	జతచేయండి. (Civils, 1996)	(ఎ)		
	విష్టి - 1	విష్టి - 2		
ఎ)	రోజను స్టీన్ - రోడాన్	1) కనీస కృషి సిద్ధాంతం		
బి)	లైబెన్ స్టీన్	2) బిగ్పుష్ సిద్ధాంతం		
సి)	నర్ము	3) Take off (ఘనవదశ)		
డి)	డబ్బు. డబ్బు. రోస్టోవ్	4) పేదరికపు విషపలయాలు		
	Codes : a) A B C D	b) A B C D c) A B C D d) A B C D		
	2 1 4 3	3 4 2 1 3 1 4 2 2 4 1 3		
100.	“ఆర్థికాభివృద్ధి” అనగా (Civils, 1997)	(2)		
	1) నిరంతర ప్రక్రియ	2) స్వల్పకాలిక ప్రక్రియ	3) దీర్ఘకాలిక ప్రక్రియ	
	పై వ్యాఖ్యలలో సరి అయినది			
	1) 2 మాత్రమే	2) 1 మరియు 3	3) 3 మాత్రమే	
101.	"Economic development with unlimited supply of labour" అనే గ్రంథాన్ని రచించింది. (Civils, 1998)	(3)		
	1) హర్షమన్	2) రోస్టోవ్	3) లాయాన్	
102.	లైబీన్స్టీన్ యొక్క కనీస కృషి సిద్ధాంతంలో జనాభా అనే కారకము ఈ విధంగా పనిచేయును (Civils, 1995)	(2)		
	1) ఆదాయాన్ని సృష్టించును	2) ఆదాయాన్ని అణిచుచేయును (income depressing)		
	3) పెట్టుబడి ప్రోత్సహం	4) మార్కెట్ విస్తృతి		
103.	మంపీటర్ అభివృద్ధి సిద్ధాంతంలో దీనికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడెను (Civils, 1999)	(4)		
	1) సంతులిత వృద్ధి అవశ్యకత	2) అవస్థాపన సౌకర్యాల అభివృద్ధి		
	3) మేనేజిమెంట్ పాత్ర	4) నవకల్పనల పాత్ర		
104.	క్రింది వానిలలో సరిగ్గా జతచేయబడినది (Civils, 1999)	(2)		
	1) ఎ.డబ్బు. లాయాన్	- బిగ్పుష్ సిద్ధాంతం	2) ఎ.ఓ. హర్షమన్	- అసంతులిత వృద్ధి వ్యాహం
	3) రోజెన్స్టీన్ రోడాన్	- ఆర్థిక వృద్ధి దశలు	4) డబ్బు.డబ్బు.రోస్టోవ్	- అపరిమిత శ్రామిక సఫల్యలు
105.	మార్కును యొక్క O.C.C. (Organic Composition of Capital) “ఆర్గానిక్ కాంపాజిషన్ ఆఫ్ కాపిటల్” పీటి నిప్పుత్తిని తెలుపును. (Civils, 2002)	(3)		
	1) $\frac{C}{V+S}$	2)	3)	4)
106.	క్రింది అంశాలను జతచేయము. (Civils, 2002)	(బి)		
	ఎ) కనీస కృషి సిద్ధాంతం	1) రోడాన్		
	బి) అపరిమిత శ్రామిక సఫల్య	2) హర్షాడ్-డోమర్		
	సి) సంతులిత వృద్ధి	3) లాయాన్		
	డి) వారెంబెడ్ గ్రోట్ రేట్	4) లైబెన్స్టీన్		
	a) A B C D	b) A B C D	c) A B C D	d) A B C D
	1 2 4 3	4 3 1 2	1 3 4 2	4 2 1 3

ECONOMY

107. ఆర్థికాభివృద్ధి ప్రక్రియ దీనిని తెలుపును (Civils, 2003) (4)
- 1) దీర్ఘకాలంలో జాతీయాదాయంలో వృద్ధి
 - 2) తలనరి ఆదాయం జీవన ప్రమాణాల వృద్ధి
 - 3) మొత్తం జనాభాకు సంపూర్ణ ఉద్యోగిత
 - 4) జాతీయ ఆదాయవృద్ధితో పాటు ఆర్థిక వ్యవస్థలో వ్యవస్థాపూర్వక మార్పులు
108. రోస్టోన్ 5 దశల మధ్య వ్యత్యాసం చూపించేను. అవి వరుసగా (Civils, 2004) (4)
- ఎ) ఫ్లవన దశకు ముందున్న దశ
 - బి) పరిపక్వతకు గమనం
 - సి) సామూహిక వినియోగ దశ
 - డి) సాంప్రదాయక సమాజం
 - ఇ) ఫ్లవనదశ
- 1) ఎ, బి, సి, డి, ఇ 2) బి, ఎ, సి, డి, ఇ 3) డి, ఎ, బి, సి, ఇ 4) డి, ఎ, ఇ, బి, సి
109. క్రింది వానిని జతచేయండి. (డి)
విష్ణు - 1	విష్ణు - 2		
ఎ) స్థాతస్థితి (stationary State)	1) డబ్బు. ఎ. లూయాన్		
బి) అపరిమిత త్రామిక సప్లై	2) జి.మిర్చల్		
సి) Knife - edge equilibrium	3) హోర్డ్ - డోమ్మర్		
డి) Theory of cumulative causation	4) ఎ. స్క్రూట్		
a) A B C D	b) A B C D	c) A B C D	d) A B C D
2 1 3 4	4 3 1 2	2 3 1 4	4 1 3 2
110. నర్మ యొక్క పేదరికపు విషవలయాలు వీటి మధ్య అంతసంబంధం ఉంటుందని తెలుపును. (1)
- 1) ఉత్సాధకత మరియు ఆదాయం
 - 2) ఆదాయం మరియు జనాభా
 - 3) ద్రవ్యోభిషాము మరియు అధిక వినియోగము
 - 4) మిగులు శ్రమ మరియు ప్రత్యాన్న నిరుద్యోగిత

ఆధునిక ఆర్థిక వృద్ధి :

- ◆ Modern Economic Growth గ్రంథ రచయిత - సైమన్ కుజెనెట్స్
 - ◆ ఇది అభివృద్ధి చెందిన దేశాలకు సంబంధించినది.
 - ◆ సైమన్ కుజెనెట్స్ ఆధునిక ఆర్థిక వృద్ధికి 6 లక్ష్మాలు పేర్కొనెను.
 - ◆ వీనిలో 2 పరిమాణాత్మక అంశాలు, 2 వ్యవస్థాపూర్వక మార్పులకు చెందినవి. 2 అంతర్జాతీయ విస్తరణ అంశాలకు చెందినవి.
1. అధిక తలనరి ఉత్పత్తి వృద్ధిరేటు మరియు అధిక జనాభా రేటు
 2. ఉత్సాధకత పెరుగుదల
 3. ఎక్కువ స్థాయిలో నిర్మాణాత్మక మార్పులు
 4. పట్టణీకరణ
 5. అభివృద్ధి చెందిన దేశాల బాహ్య విస్తరణ (The outward Expansion of Developed countries.)
 6. అంతర్జాతీయంగా వ్యక్తులు, వస్తువులు, మూలధన కరువికలు.

యూనివర్సిటీ పాత ప్రశ్నపత్రాలలోని ప్రశ్నలు - సమాధానాలు

111. ఆర్థిక వృద్ధి అను భావన. ()
1. ఆర్థికాభివృద్ధి అను భావనతో సమానమైనది
 2. ఆర్థికాభివృద్ధి అను భావనకంటే సంకుచితమైనది
 3. ఆర్థికాభివృద్ధి అను భావనకంటే విశాలమైనది
 4. ఆర్థికాభివృద్ధి అను భావనకు సంబంధం లేనిది
112. “పేదరికపు విషపలయం” అను భావనను ప్రకటించిన ఆర్థికవేత్త. ()
1. బెంజమిన్ హిగ్నెన్
 2. రాగ్నర్ నర్స్
 3. డబ్బు, ఆర్టర్ లూయిస్
 4. జె.ఎ.కీన్
113. క్రింది వాటిలో అభివృద్ధి చెందని ఆర్థికవ్యవస్థ యొక్క ఆర్థిక లక్షణము ఏది? ()
1. జ్ఞానహీనత
 2. నిరక్షరాస్యత
 3. తక్కువ స్థ్రీల సామాజికస్థాయి
 4. తక్కువ తలసరి ఆదాయం
114. క్రింది వాటిలో దేనిని ఆర్థిక వృద్ధికి నిజమైన సూచికగా పరిగణిస్తారు? ()
1. ప్రస్తుత ధరలలోని జాతీయాదాయంలో పెరుగుదల
 2. స్థిరమైన ధరలలోని జాతీయాదాయంలో పెరుగుదల
 3. వాస్తవ తలసరి ఆదాయంలోని నిరంతర పెరుగుదల
 4. ప్రస్తుత ధరలలోని తలసరి ఆదాయంలో పెరుగుదల
115. PQLI అనునది దేనికి సమానం. ()
1. ఫిజికల్ క్వాలిటీ అఫ్ లైఫ్ ఇండెక్స్
 2. ఫిజికల్ క్వాంటిటీ అఫ్ లైఫ్ ఇండెక్స్
 3. ఫిజికల్ క్వాలిటీ అఫ్ లిటర్సీ ఇండెక్స్
 4. ఫిజికల్ క్వాంటిటీ అఫ్ లిటర్సీ ఇండెక్స్
116. “మానవ అభివృద్ధి నివేదిక”ను తయారు చేయునది. ()
1. ప్రపంచబ్యాంకు
 2. భారతీయ రిజర్వ్ బ్యాంకు
 3. యు.యి.డి.పి.
 4. డబ్బు, టి.ఓ.ఎ.
117. అసంతులిత వృద్ధి సిద్ధాంతమును చెప్పిన ఆర్థికవేత్త. ()
1. యు.కె.హిక్స్
 2. జె.యి.ఎ.కీన్
 3. రాగ్నర్ నర్స్
 4. ఎ.ఓ.హార్షమన్
118. ఆర్థిక వ్యవస్థలోని అనేక రకాల కార్యకలాపాలు ఏక కాలమందు అభివృద్ధి చెందడాన్ని ఇలా పిలుస్తారు. ()
1. బిగ్-ప్ప్రె సిద్ధాంతం
 2. సంతులిత వృద్ధి సిద్ధాంతం
 3. అసంతులిత వృద్ధి సిద్ధాంతం
 4. ఉద్యోగ కల్పన లేని వృద్ధి సిద్ధాంతం
119. “మధ్యంతర సాంకేతిక ఉత్పత్తి పద్ధతి”ని ప్రతిపాదించిన ఆర్థికవేత్త. ()
1. సి.యి.న.వకీల్
 2. ఇ.యి.ఫ.మామాచర్
 3. పి.ఆర్.బ్రహ్మనంద
 4. పి.సి.మహాలనోబిన్
120. ఆర్థికాభివృద్ధితోపాటు వ్యవసాయరంగంలోని శ్రావిక శక్తి శాతం. ()
1. పెరుగుతుంది
 2. తగ్గుతుంది
 3. స్థిరంగా ఉంటుంది
 4. అనిశ్చిత రీతిలో మారుతుంది
121. భారతదేశంలో 1999-2000 సంవత్సరం నాటికి పేదరికపు రేఖ క్రింద ఉన్న జనాభా శాతం ఎంత? (2003) ()
1. 26% (26 crores)
 2. 36%
 3. 51%
 4. 55%

111.(2)	112.(2)	113.(4)	114.(3)	115.(1)	116.(3)	117.(4)	118.(2)
119.(2)	120.(2)	121.(1)					

ECONOMY

122. 'అదృశ్య హస్తం' పదాన్ని వాడినవారు. ()
1. మాల్ట్ సెంటర్
 2. అమార్ట్ సెంటర్
 3. ఇందిరాగాంధీ
 4. ఆదంస్క్రీట్
123. మానవాభివృద్ధి సూచిక ఈ మూడింటిపై వుండును. ()
1. ఆయుఃప్రమాణం, అక్షరాస్యత, పొదుపు
 2. ఆదాయం, పొదుపు, జీవితం
 3. ఆయుఃప్రమాణం, అక్షరాస్యత, ఆదాయం
 4. అక్షరాస్యత, ఆదాయం, వినియోగం
124. ఆర్థికాభివృద్ధి అనగా. ()
1. ఆర్థిక వృద్ధి
 2. ప్రజల ఆలోచనలో మార్పు
 3. జనాభా వృద్ధి
 4. వృద్ధితోపాటు నిర్మాణాత్మకమైన మార్పులు
125. వెనుకబడిన దేశ సామాన్య లక్షణము. ()
1. ఎక్కువ మూలధన - శ్రావిక నిష్పత్తి
 2. ఎక్కువ పొదుపు
 3. శ్రావిక కొరత
 4. ఎక్కువ మొత్తము శ్రావికుల లభ్యము
126. పెరుగుతున్న తలసరి ఆదాయం ఒక దేశకి సూచకం. ()
1. వెనుకబడినతనము
 2. ఆర్థికాభివృద్ధి
 3. పెరుగుతున్న జనాభా
 4. పెరుగుతున్న ధరలు
127. నర్మ ప్రకారము దారిద్ర్య విషవలయమును తొలగించవచ్చు. ()
1. దిగుమతులు
 2. మూలధన సంచయనము
 3. ఎగుమతులు
 4. వినియోగము
128. భారతదేశంలో ఆదాయ పంపిణీ. ()
1. సరియైన ఆదాయ పంపిణీ
 2. అసమాన - ఆదాయ పంపిణీ
 3. ఆదాయ పంపిణీ లేదు
 4. ఆదాయ పంపిణీ ఎక్కువ
129. దారిద్ర్యం దీనికి సూచకము. ()
1. ఆర్థిక అభివృద్ధి
 2. వెనుకబడినతనము
 3. పారిశ్రామిక అభివృద్ధి
 4. ప్రాంతీయ అసమానత
130. వెనుకబడిన దేశం యొక్క సామాన్య లక్షణము. ()
1. వ్యవసాయ శ్రాధన్యత
 2. శ్రావిక కొరత
 3. ఎక్కువ పొదువుఱేటు
 4. మూలధన సంవర్ధి
131. అభివృద్ధి నిరోధకము. ()
1. మూలధనము కొరత
 2. తక్కువ నైపుణ్యము గల శ్రావికులు
 3. మూలధనము సమృద్ధి
 4. ఎక్కువ నైపుణ్యము గల శ్రావికులు
132. అసంతులిత వృద్ధి సిద్ధాంతం చెప్పిన ముఖ్యమైన ఆర్థికవేత్త. ()
1. లూయిస్ మరియు ఆదమ్స్క్రీట్
 2. వకీల్ మరియు బ్రహ్మనంద
 3. ఘంపీటర్ మరియు మార్పు
 4. సింగర్ మరియు హర్షమ్

122.(4)	123.(3)	124.(4)	125.(4)	126.(2)	127.(2)	128.(2)	129.(2)
130.(1)	131.(1)	132.(4)					

ECONOMY

133. ఇన్వెంటరీన్ అనగా. ()
 1. కర్మగార నిర్మాణ ప్రక్రియలో వుండే వస్తువు
 3. కర్మగార అప్రక్రియలో నేవలు
134. ఆర్థికవృద్ధి మరియు అభివృద్ధి రెండూ. ()
 1. సమానము 2. వేర్సేరు
 3. అనుపాతము 4. విలోమము
135. అల్పాభివృద్ధి చెందిన దేశాలలో కనపడే లక్షణం. ()
 1. మూలధనం అధికంగా ఉండడం
 3. ప్రాథమిక రంగంపై ఆధారపడడం
136. ఆర్థికాభివృద్ధిలో నవకల్పనల పాతను నొక్కి చెప్పినవారు. ()
 1. మంపీటర్ 2. మార్కెట్
 3. రికార్డ్ 4. మాల్ఫెన్
137. ఆర్థికాభివృద్ధిలో ఆర్థికేతర కారకాలలో ఇది ఒకటి. ()
 1. సాంకేతికాభివృద్ధి
 3. ఉద్యమదారుని తెలివితేటలు
138. సంతులిత వృద్ధి వ్యాపోన్ని ప్రతిపాదించినవారు. ()
 1. హర్షమన్ 2. నర్జునే
 3. లూయిస్ 4. మిర్చాల్
139. అల్పాభివృద్ధి చెందిన దేశాలలో పెట్టుబడి పెట్టడానికి గల ఉత్సవత పరిమితంగా ఉండడానికి గలకారణము. ()
 1. జనాభా పరిమాణం తక్కువగా ఉండడం
 3. మార్కెట్ పరిధి తక్కువగా ఉండడం
140. అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలలో ప్రచ్ఛన్న నిరుద్యోగం ఈ రంగంలో అధికంగా కలదు. ()
 1. పరిశ్రమ 2. వ్యవసాయం
 3. సేవారంగం 4. విదేశీరంగం
141. మానవ మూలధన కల్పన అనగా. ()
 1. ప్రజల సంఖ్యను పెంచు విధానం
 3. భౌతిక మూలధన వృద్ధి విధానము
142. రోస్టోవ్ దీనిని వివరించేను. ()
 1. సంతులిత వృద్ధి 2. అసంతులిత వృద్ధి 3. విషవలయం 4. ఆర్థికాభివృద్ధి దశలు
143. భారతదేశంలో గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఎక్కువమంది దీనికి గురవుతారు. ()
 1. బహిరంగ నిరుద్యోగం 2. చదువుకున్నవారిలో నిరుద్యోగం 3. ప్రిక్సన్ల నిరుద్యోగం 4. ప్రచ్ఛన్న నిరుద్యోగం
144. 1998 సంవత్సరం ఆర్థికశాస్త్రంలో నోబెల్ బహుమతి గ్రహీత. ()
 1. లియాంటిప్ 2. అమర్షనేన్ 3. బెకర్ 4. మిర్చాల్

133.(1)	134.(2)	135.(3)	136.(1)	137.(4)	138.(2)	139.(3)	140.(2)
141.(4)	142.(4)	143.(4)	144.(2)				

ECONOMY

145. 'ప్రియన్ ద్రామా' అనే గ్రంథ రచయిత. ()
 1. లక్షుంబగ్గు 2. మార్పల్ 3. కార్లీమార్క్‌న్ 4. మిద్డల్
146. సహజ వృద్ధి రేటు అనే భావనను ప్రతిపాదించినవారు. ()
 1. హరోడ్ 2. డోముర్ 3. కాల్స్ 4. జోన్‌రాబిన్‌సన్
147. హర్షమన్ ఈ సిద్ధాంతాన్ని సవాలు చేశాడు. ()
 1. బీగ్‌పుష్ 2. సంతులిత వృద్ధి 3. కనీస కృషి 4. అసంతులిత వృద్ధి
148. మూడవ ప్రపంచ దేశాలు అనగా... ()
 1. పెట్టుబడిదారి దేశాలు 2. సామ్యవాద దేశాలు 3. అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలు 4. పైవన్నియు
149. ఆర్థికాభివృద్ధి జరిగినప్పుడు కుజోన్స్ ప్రకారం జాతీయాదాయంలో... ()
 1. వ్యవసాయరంగపు భాగం పెరుగును 2. వ్యవసాయరంగపు భాగం నిలకడగా ఉండును
 3. వ్యవసాయరంగపు భాగం మొదట తగ్గి, తరువాత పెరుగును 4. వ్యవసాయరంగపు భాగం తగ్గును
150. ఆర్థిక వృద్ధి దశల సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించినవారు. ()
 1. లూయిస్ 2. నర్క్‌సే 3. మిర్డల్ 4. రోస్టోవ్
151. అపరిమిత శ్రమ సరఫరా సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించినవారు. ()
 1. బెంజమిన్ హిగ్‌న్స్ 2. మేయర్ 3. మన్‌మోహన్‌సింగ్ 4. లూయిస్
152. నవకల్పన సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించినవారు. ()
 1. ఆడమ్‌స్క్రీత్ 2. మార్పల్ 3. ఘంపీటర్ 4. హర్షమన్
153. మానవ నిర్విత మూలధనమలో పెట్టుబడి అనగా. ()
 1. ఆరోగ్యం మరియు విద్య 2. ఆరోగ్యం 3. విద్య 4. రోడ్‌పైన
154. ప్రచ్ఛన్న నిరుద్యోగిత అంటే. ()
 1. శ్రమ ఉపాంత ఉత్సాధకత సున్న అగుట 2. శ్రమ సగటు ఉత్సాధకత సున్న అగుట
 3. అధిక శ్రమ ఉపాంత ఉత్సాధకత 4. అల్ప సగటు శ్రమ ఉత్సాధకత
155. కనీస అవసరాల పథకం ఈ కాలంలో ప్రవేశపెట్టబడినది. ()
 1. నాల్వ ప్రణాళిక 2. ఐదవ ప్రణాళిక 3. ఆరవ ప్రణాళిక 4. ఏదవ ప్రణాళిక
156. ఆధునిక రంగం పురాతన రంగం కలసి ఉండుటను... ()
 1. ఆర్థిక స్వతంత్రతకు చిహ్నం 2. ప్రైవేట్ రంగం ప్రాముఖ్యతను తెలుపును
 3. ఆర్థిక ద్వంద్వత్వం 4. పైవన్నియు

145.(4)	146.(1)	147.(2)	148.(3)	149.(4)	150.(4)	151.(4)	152.(3)
153.(1)	154.(1)	155.(2)	156.(3)				

ECONOMY

157. పెట్టబడి అనగా. ()
1. తపాల ఆఫీసు పాదువు సర్పిఫికెట్లు
 2. బ్యాంకులో గల కాలపరిమితి డిపాజిట్లు
 3. 1 మరియు 2
 4. భోతిక ఉత్సాహక వస్తువుల విలువ పెరుగుదల
158. ఒక అగోచర హస్తం ఆర్థిక వ్యవస్థను ముందుకు నడిపిస్తుందని భావించిన ఆర్థికవేత్త. ()
1. ఆడమ్‌స్క్రోట్
 2. మార్కెట్
 3. కీన్స్
 4. రాబిన్స్
159. 'Das Capital' యొక్క రచయిత. ()
1. రోడాన్
 2. ఆడమ్‌స్క్రోట్
 3. నెల్సన్
 4. కార్ల్‌మార్క్స్
160. "రిజర్వ్ సేన" అనే త్రమ భావనతో సంబంధమున్న ఆర్థిక శాస్త్రవేత్త. ()
1. ఆడమ్ స్క్రోట్
 2. కార్ల్‌మార్క్స్
 3. రికార్డ్
 4. కీన్స్
161. ఆర్థికాభివృద్ధి రేటును నిర్ణయించుటలో సాంకేతిక ఫ్రగతి ప్రముఖపాత్ర వహిస్తుందని భావించినవాడు. ()
1. కీన్స్
 2. ఘంపీటర్
 3. నెల్సన్
 4. క్రైజెన్
162. ఉత్సాహక ఉత్పత్తి మాత్రికతో సంబంధమున్న ఆర్థికవేత్త. ()
1. లియోంటీఫ్
 2. రోడాన్
 3. నెల్సన్
 4. క్రైజెన్
163. "ప్రచ్ఛన్నిరుద్యోగిత" అనే భావనను ప్రవేశపెట్టిన ఆర్థికవేత్త. ()
1. బార్బరా ఊటన్
 2. మిసెన్ జోన్ రాబిన్సన్
 3. ధామన్ నెల్సన్
 4. జాన్ మీనార్డ్‌కీన్
164. ఆర్థికాభివృద్ధి ప్రక్రియలో ఉన్న డిన్కంటి న్యూటీలు బహిర్గత ఆదాల యొక్క ప్రాధాన్యతను సిద్ధాంతరీత్యా ప్రతిపాదించినవాడు. ()
1. నెల్సన్
 2. రోడాన్
 3. మార్క్స్
 4. లియోంటీఫ్
165. ఆర్థికాభివృద్ధి ఒక దశకు చేరిన తర్వాత. ()
1. వ్యవస్థాత్వక మార్పులకు ప్రాధాన్యత పెరిగి ఉత్పత్తి పెరుగుదలకు ప్రాధాన్యత పెరుగుతుంది
 2. వ్యవస్థాత్వక మార్పులు స్థిరంగా వుండి ఉత్పత్తి పెరుగుదలకు ప్రాధాన్యత తగ్గుతుంది
 3. వ్యవస్థాత్వక మార్పులకు ప్రాధాన్యత తగ్గి, ఉత్పత్తి పెరుగుదలకు ప్రాధాన్యత పెరుగుతుంది
 4. పరిమాణాత్వక మరియు గుణాత్వక మార్పులకు ప్రాధాన్యత పొచ్చుతుంది
166. ప్రచ్ఛన్న నిరుద్యోగుల ఉపాంత ఉత్సాహకత. ()
1. శూన్యము
 2. ఒకటి
 3. అనంతము
 4. ఒకటి కన్నా ఎక్కువ
167. ద్వంద్వ ఆర్థిక వ్యవస్థ అనే భావనను ప్రవేశపెట్టాడు. ()
1. కీన్స్
 2. బోక్
 3. హర్ష్
 4. లూయిస్

157.(4)	158.(1)	159.(4)	160.(2)	161.(2)	162.(1)	163.(2)	164.(2)
165.(3)	166.(1)	167.(2)					

ECONOMY

168. మనవ్య సంపదను అభివృద్ధి చేసుకునేందుకుగాను అయ్యిప్రమాణ వృద్ధి అక్షరాస్యత వృద్ధి, క్రామిక గమనశీలత వృద్ధి మున్సుగు అయిదు మార్గాలను చెప్పినవాడు. ()
1. ముల్ల్
 2. రేమాండ్
 3. వోల్గా
 4. క్లేర్నెన్
169. జాతీయాదాయంలోకనీసం 10% పొదుపుచేసి పెట్టుబడులవైపు మళ్ళించకపోతే ఘన దశను చేరుకోవడం అనుధ్యం అన్నావారు. ()
1. లూయిస్
 2. రోస్టోవ్
 3. రాబిన్స్
 4. ఫాన్కెల్
170. నవకల్పనల వలన ఆర్థికాభివృద్ధి సాధ్యమని చెప్పినవాడు. ()
1. మంపీటర్
 2. లూయిస్
 3. హర్షమన్
 4. గిల్బర్ట్
171. ఆధునిక కాలంలో ఉత్సాహక ఉత్సత్తు మాత్రికను తయారుచేసి నోబెల్ బహుమతిని పొందినవాడు. ()
1. క్వేస్నే
 2. రాబిన్స్
 3. గాల్జ్రైత్
 4. లియోంటిప్
172. క్రమ వృద్ధి అనే భావనను ప్రవేశపెట్టినవాడు. ()
1. మాధుర్
 2. వి.కె.ఆర్.వి.రావు
 3. చెల్లయ్య
 4. మత్తయ్య
173. ‘అపరిమిత క్రమ సఫల్య’ అనే భావనను ప్రవేశపెట్టినవాడు. ()
1. లూయిస్
 2. రోడాన్
 3. మిల్
 4. మాల్ఫెన్
174. ఆర్థిక వ్యవస్థను జీవనాధార రంగం, పెట్టుబడిదార్ల రంగం అని వర్గీకరించినవాడు. ()
1. అర్థర్ స్క్రూటీన్
 2. ఆడమ్‌స్క్రూట్
 3. డేవిడ్ రికార్డ్
 4. ఆర్థర్ లూయిస్
175. లూయిస్ ఉద్దేశ్యంలో మూలధన నిర్మాణం దీనిపై ఆధారపడుతుంది. ()
1. క్రామికుల వేతనాల్లో పొదుపులు
 2. పెట్టుబడిదార్ల మిగులు
 3. వడ్డ వ్యాపారులు ఇచ్చే బుణాలు
 4. లోటు ద్రవ్య విధానం
176. ఆర్థికాభివృద్ధిలో డిస్కంటిన్యూలీలను గురించి చెప్పినవాడు. ()
1. రోజెన్స్టైన్ రోడాన్
 2. కీన్స్
 3. ఘంపీటర్
 4. హర్షమన్
177. ఆర్థికాభివృద్ధి ప్రక్రియను వివరించుటలో ‘అవిభాజ్యాలు’ అనే భావనను ప్రవేశపెట్టినవాడు. ()
1. ఆర్థర్ లూయిస్
 2. రోజెన్స్టైన్ రోడాన్
 3. హర్షమన్
 4. ఘంపీటర్
178. “లంపీనెన్ ఆఫ్ కాపిటల్” అనే భావనను వృద్ధి సిద్ధాంతానికి వాడినవాడు. ()
1. రోశ్చర్
 2. కారల్‌మార్క్
 3. స్క్రూట్
 4. రోజెన్స్టైన్ రోడాన్
179. ముందు అనుబంధాలు, వెనుక అనుబంధాలు అనే భావనలను ప్రవేశపెట్టినవాడు. ()
1. హర్షమన్
 2. రగ్నౌర్ ఫ్రైచ్
 3. మాధుర్
 4. సోలో
180. పెట్టుబడిదారీ ఆర్థిక వ్యవస్థలలో వర్గ సంఘర్షణ వాటి పతనానికి దారితీస్తుంది. ()
1. సర్క్
 2. హర్షమన్
 3. కారల్ మార్క్
 4. రోడాన్

168.(1)	169.(2)	170.(1)	171.(4)	172.(1)	173.(1)	174.(4)	175.(2)
176.(1)	177.(2)	178.(4)	179.(1)	180.(3)			

ECONOMY

181. పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థలో వర్గ సంఘర్షణకు పునాదిగా మిగులు విలువ సిద్ధాంతాన్ని వివరించినవాడు. ()
 1. మార్క్స్ 2. గున్నార్ మిర్థాల్ 3. గార్లబైట్ 4. కీన్స్
182. సోషలిజానికి మూలగ్రంథంగా పరిగణించబడేది. ()
 1. A Treatise on money 2. Das Capital 3. Value and Growth 4. Wealth of Nations
183. ఆర్డానిక్ కాంపోజిషన్ ఆఫ్ కాపిటల్ అనే భావనను వృధి సిద్ధాంతంలో వాడినవాడు. ()
 1. నర్న్ 2. హర్షమన్ 3. కారల్ మార్క్స్ 4. స్క్రిట్ విస్క్
184. సాంకేతిక జ్ఞాన ప్రగతి వలన ఏర్పడే నిరుద్యోగులను పారిత్రామిక రిజర్వ్స్ నేన అని పిలిచినవాడు. ()
 1. మార్క్స్ 2. స్క్రిట్ 3. ఘంపీటర్ 4. కాల్డార్
185. ఉద్యమదారుడు వృధి ప్రక్రియలో ప్రధానపాత్ర వహిస్తాడని చెప్పినవాడు. ()
 1. ఘంపీటర్ 2. రికార్డ్ 3. మార్క్స్ 4. స్క్రిట్
186. బ్యాక్ ఎఫ్స్ మరియు స్ప్రెడ్ ఎఫ్స్ అనే భావనలను ప్రవేశపెట్టినవాడు. ()
 1. గున్నార్ మిర్థాల్ 2. ఆర్థర్ స్క్రిటీస్ 3. హర్షమన్ 4. నర్క్స్
187. ఒక ప్రాంతంలో ఆర్థిక విస్తరణ కొనసాగేటప్పుడు అది ఇతర ప్రాంతాల విస్తరణకు తోడ్పడితే అది దీని ప్రభావం.
 1. సాంఘిక వ్యవస్థా మూలధనం 2. బిగ్పట్ 3. స్ప్రెడ్ ఎఫ్స్ 4. స్ప్రెడ్ ఎఫ్స్ క్లూస్
188. సరియైన జతకానిది ()
 ఎ వి
 1. నవకల్పన 2. పేదరికపు విషపలయాలు 3. పారిత్రామిక రిజర్వ్స్ నేన 4. అపరిమిత క్రామిక సప్లై 5. స్ప్రెడ్ ఎఫ్స్
 ఎ. ఘంపీటర్ 2. రాగ్నార్ నర్క్స్ 3. కారల్ మార్క్స్ 4. అర్థర్ లూయిస్ 5. రోస్ట్రోవ్.
189. సరియైన జతకానిది ()
 ఎ వి
 1. మిగులు విలువ సిద్ధాంతం 2. మార్కెట్ సిద్ధాంతం 3. ప్రచ్ఛన్న నిరుద్యోగిత 4. జనాభా విస్థోటనం వల్ల ఆర్థికనరకం
 ఎ. కారల్ మార్క్స్ 2. జి.బి.సే (J.B.Say) 3. శ్రీమతి జోన్ రాబిన్సన్ 4. ఎడ్విన్ కానన్
190. సరియైన జతకానిది. ()
 1. డాన్ కేపిటల్ 2. ఆసియన్ ద్రామా 3. వెల్ ఆఫ్ నేషన్స్ 4. Take-off into sustained growth 5. Economic Backwardness and Economic Growth
 ఎ. కారల్ మార్క్స్ 2. గున్నార్ మిర్థాల్ 3. జి.యం.కీన్స్ 4. రోస్ట్రోవ్ 5. లైబెన్స్ట్రోన్

181.(1)	182.(2)	183.(3)	184.(1)
185.(1)	186.(1)	187.(4)	188.(5)
189.(4)	190.(3)		

ECONOMY

ప్రాణీసు ప్రశ్నలు

191. ఆర్థిక వృద్ధి అనే భావన దేనికి చెందినది? ()
 1. అభివృద్ధి చెందిన దేశాలు
 2. అల్పాభివృద్ధి దేశాలు
 3. యూరోపియన్ దేశాలు
 4. పైవేవీకావు
192. ఆర్థికాభివృద్ధి అనే భావన దేనికి చెందినది? ()
 1. అభివృద్ధి చెందిన దేశాలు 2. అల్పాభివృద్ధి దేశాలు 3. ఆసియన్ దేశాలు 4. పైవేవీకావు
193. ఈ క్రిందివానిలో విశాలమైన భావన ఏది? ()
 1. ఆర్థిక వృద్ధి 2. ఆర్థికాభివృద్ధి 3. ఆర్థిక భావన 4. పైవేవీకావు
194. ఈ క్రింద తెలిపిన సూచికలలో ఏది ఆర్థికవృద్ధిని కొలిచే కొలమానం. ()
 1. ఆరోగ్య సౌకర్యం 2. అక్షరాస్యత 3. జాతీయాదాయం వృద్ధి రేటు 4. పైవన్ని
195. ఈ క్రింద తెలిపిన సూచికలలో ఏవి ఆర్థికాభివృద్ధిని తెలియజేయును. ()
 1. ఆరోగ్య సౌకర్యం 2. అక్షరాస్యత 3. జాతీయాదాయం వృద్ధి రేటు 4. పైవన్ని
196. ఆర్థికాభివృద్ధిలో ఏవి కలసి ఉండును. ()
 1) పరిమాణాత్మక సూచికలు 2) గుణాత్మకమైన సూచికలు 3) 1 మరియు 2 4) 1 లేదా 2
197. తలసరి ఆదాయం పెరిగినట్లు అయితే. ()
 1. జాతీయాదాయం వృద్ధిరేటు పెరుగును 2. జనాభా వృద్ధి తక్కువగా ఉండును
 3. జనాభా వృద్ధి ఎక్కువ ఉండును 4. 1 మరియు 2
198. అపరిమిత శ్రామిక సప్లై అనే భావనను దేనికి అన్వయించవచ్చును. ()
 1. సేవారంగం 2. నిర్మాణరంగం 3. శక్తిరంగం 4. వ్యవసాయరంగం
199. సంక్లేషం అనే భావన ఈ సందర్భంలో ముఖ్యమైనది. ()
 1. జాతీయాదాయం పెరిగినప్పుడు 2. జాతీయాదాయం తగ్గినప్పుడు
 3. జాతీయాదాయం స్థిరంగా ఉన్నప్పుడు 4. జాతీయాదాయం పునఃపంపిణీ అయినప్పుడు
200. జనాభాలో అన్ని వర్గాల వారికి ఆర్థికవృద్ధి ఫలితాలు చేరుతాయి అని తెలిపే ప్రభావం. ()
 1. Trickle up effect 2. Trickle down effect 3. Take-off effect 4. Back wash effect
201. భారతేశంలో పేదరికాన్ని దేని ఆధారంగా నిర్ధారణ చేస్తారు. (1)
 1. కేలరీలలో తీసుకుంటారు 2. ఇల్లు 3. బట్టలు 4. పైవన్ని
202. వెనుకబడిన దేశాలలో జనాభా వృద్ధిరేటు ఎక్కువగా ఉండడానికి కారణం. ()
 1. అధిక జననరేటు 2. తక్కువ మరణరేటు 3. 1 మరియు 2 4. పైవేవీకావు
203. వెనుకబడిన దేశాలను ప్రొ. రాగ్వూర్ నర్స్ దీని దృష్టి నిర్వచించు. ()
 1. సహజ వనరుల కొరత 2. మూలధనం కొరత
 3. మానవ వనరుల కొరత 4. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం కొరత

191.(1) 192.(2) 193.(2) 194.(3) 195.(4) 196.(3) 197.(4) 198.(4)
 199.(4) 200.(2) 201.(1) 202.(3) 203.(2)

ECONOMY

204. పేదరిక విషపలయాలు సిద్ధాంతంను అభివృద్ధిపరిచినది. ()
 1. పెల్ట్రోమెన్ 2. జె.జి.మీడ్ 3. రాగ్నూర్ నర్స్ 4. జె.రాబిన్సన్
205. అల్పాభివృద్ధి దేశాలు వెనకబడి ఉన్నప్పటికీ కొన్ని భాగాలలో అభివృద్ధి చెంది ఉండును. ఇది ఈ రకమైన పరిస్థితిని స్ఫూర్తించును. ()
 1. ఎక్కువ వృద్ధి 2. ద్వాంద్వత్వము 3. ఆదాయ-సమానత 4. పైవేవీకావు
206. భారతదేశ జాతీయాదాయంలో సేవారంగం వాటా దేనికంటే ఎక్కువ. ()
 1. 20% 2. 30% 3. 40% 4. 50%
207. అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలును ఈ విధంగా కూడా పిలవవచ్చును. ()
 1. మొదటి ప్రపంచ దేశాలు 2. రెండవ ప్రపంచదేశాలు
 3. మూడవ ప్రపంచ దేశాలు 4. నాల్గవ ప్రపంచదేశాలు
208. పెల్ట్రోమెన్ వృద్ధి సమూనా దేనికి సంబంధించినది. ()
 1. USA 2. USSR 3. INDIA 4. CHINA
209. 'Choice of Techniques' పుస్తక రచయిత ఎవరు? ()
 1. ఎ.కె.సేన్ 2. జె.జి.మీడ్ 3. రాగ్నూర్ నర్స్ 4. జె.రాబిన్సన్
210. విత్త ద్వాంద్వత్వము సిద్ధాంతమును అభివృద్ధి చేసినది ఎవరు? ()
 1. ఎం.పార్టర్ 2. హెచ్.మింట్ 3. ఎ.య.ఎఫాన్ 4. సోలో
211. "సామాజిక ఉపాంత ఉత్సవకత" సిద్ధాంతంను ప్రతిపాదించినవారు. ()
 1. ఆర్.సోలో 2. హరాడ్ 3. జె.జి.మీడ్ 4. ఎ.ఎమ్.భాన్
212. అపరిమిత త్రామిక సప్లై సిద్ధాంతంను అభివృద్ధి చేసినవారు. ()
 1. ఎ.ఎం.భాన్ 2. జె.జి.మీడ్ 3. ఎ.లెవిన్ 4. ఆర్.సోలో
213. స్వర్ణయుగ సమతోల్య సంపూర్ణ ఉద్యోగిత భావనను అభివృద్ధిపరిచినవారు. ()
 1. అల్పిన్ టాన్సేన్ 2. గుర్రె & పో 3. జె.రాబిన్సన్ 4. జె.కె.గుల్ఫ్రెంచ్
214. "స్వర్ణయుగం" అనే భావనను జె.రాబిన్సన్ ఏ అర్థంతో ఉపయోగించారు. ()
 1. స్వర్ణ ప్రమాణతలో ఉపయోగించారు 2. ద్వాంద్వ ఆర్థిక వ్యవస్థ
 3. సంపూర్ణ ఉద్యోగితతో కూడిన నిలకడ వృద్ధి 4. దేశంలో అధిక డ్రవ్యోల్చణం ఉన్నపుడు
215. "స్వర్ణయుగం"లో సమతోల్యంను తెలియజేయునది. ()
 1. వాస్తవ వృద్ధిరేటు కంటే అభిలషించిన వృద్ధిరేటు తక్కువ ఉండుట
 2. వాస్తవ వృద్ధిరేటు కంటే అభిలషించిన వృద్ధిరేటు ఎక్కువగా ఉండుట
 3. వాస్తవ వృద్ధి రేటు, అభిలషించిన వృద్ధిరేటు సమానంగా ఉండుట
 4. 1 మరియు 2

204.(3)	205.(2)	206.(4)	207.(3)	208.(2)	209.(1)	210.(2)	211.(4)
212.(3)	213.(3)	214.(3)	215.(3)				

ECONOMY

216. ప్రచ్చను నిరద్వేగిత తరచూ ఏ రంగంలో కనిపిస్తుంది. ()
1. భారీ పరిశ్రమలు
 2. వ్యవసాయరంగం
 3. బ్యాంకింగ్ రంగం
 4. వినియోగ వస్తువుల రంగం
217. ప్రచ్చను నిరద్వేగిత ఏ స్థాయి వద్ద సంభవించడం సాధ్యమవుతుంది. ()
1. వ్యాపారీకరణ
 2. ఎగుమతుల స్థాయి
 3. జీవనాధారస్థాయి
 4. వాణిజ్య పంటలు ఎక్కువగా పండించడం
218. భూస్వామ్య ఆర్థిక వ్యవస్థలో ముఖ్యపాత్ర పోషించేది. ()
1. వ్యవసాయం
 2. పరిశ్రమలు
 3. పట్టణ
 4. పైవేవీకావు
219. పారిశ్రామిక విష్వవం అనుసది దేనిని తెలుపును. ()
1. రాజకీయ విష్వవం
 2. ఆర్థిక విష్వవం
 3. సామాజిక విష్వవం
 4. సాంస్కృతిక విష్వవం
220. పారిశ్రామిక విష్వవం ఎక్కడ ప్రారంభమైనది. ()
1. క్రొన్స్
 2. ట్రిటన్
 3. జర్జస్
 4. అమెరికా
221. డబ్బు.డబ్బు.రోస్టోవ్ ప్రకారం అభివృద్ధి ప్రాథమిక దశ ఏది? ()
1. సాంప్రదాయ సమాజం
 2. సాంప్రదాయ సమాజంకు ముందు దశ
 3. ఘనవన దశ
 4. సామూహిక వినియోగం
222. డబ్బు.డబ్బు.రాస్టోవ్ ప్రకారం దీనిలో ఏది బదిలీ దశ. ()
1. సాంప్రదాయ సమాజం
 2. ఘనవనదశకు మందుదశ
 3. ఘనవన దశ
 4. పైవేవీకావు
223. “ఆధునిక ఆర్థిక వృద్ధి”ని ప్రతిపాదించినవారు. ()
1. సైమన్ కుజీనెట్స్
 2. రిచర్డ్ స్టోన్
 3. డబ్బు.లియాంటిష్
 4. మేర్క్ అలియాస్
224. ఏ ఆర్థికవేత్త అభిప్రాయం ప్రకారం “సహజమైన” ఆటంకాలు వలన జనాభా వృద్ధి అనేది తగ్గును. ()
1. ఎ.స్కూత్
 2. జె.యస్.మిల్
 3. డి.రికార్డ్
 4. మాల్ఫ్
225. గున్నార్ మిర్స్ ఏ అభివృద్ధిపరిచిన అంశాలపై ధృష్టిని కేంద్రీకరించారు. ()
1. ప్రాంతీయ అసమానతలు
 2. మూలధనం కొరత
 3. జనాభా దోషించీ
 4. మానవ వనరుల కొరత
226. “బిగ్ పుష్” వ్యాహం అనుసది దేనిపై ఆధారపడిన భావన. ()
1. ఉత్సాహకత
 2. బ్యాక్టోషిప్ ప్రభావం
 3. బహిర్గత ఆదాలు
 4. అంతర్గత ఆర్థిక వ్యవస్థలు
227. ప్రచ్చను నిరద్వేగిత దీని యొక్క లక్షణం. ()
1. అభివృద్ధి చెందిన దేశాలు
 2. వెనుకబడిన దేశాలు
 3. ఆయిల్ ఎగుమతి దేశాలు
 4. పైవేవీకావు

216.(2)	217.(3)	218.(1)	219.(2)	220.(2)	221.(1)	222.(2)	223.(1)
224.(4)	225.(1)	226.(3)	227.(2)				

ECONOMY

228. క్రిందివారిలో ప్రచ్ఛన్న నిరుద్యోగిత భావనను ఎక్కువగా ఉపయోగించినది. ()
 1. సైమన్ కుజెన్ట్స్ 2. ఐ.కె.గాల్బ్రిట్ 3. రాగ్నర్ నర్స్ 4. మేర్స్ అలియాస్
229. ప్రచ్ఛన్న నిరుద్యోగిత తెలియజేయునది. ()
 1. శ్రామికుని యొక్క ఉపాంత ఉత్సాహకత శూన్యం
 2. శ్రామికుని యొక్క ఉపాంత ఉత్సాహకత ధనాత్మకం
 3. శ్రామికుని యొక్క ఉపాంత ఉత్సాహకత బుణాత్మకం 4. 1 మరియు 3
230. ఘన దశ చేరుకోవాలంటే కనీస పెట్టుబడి రేటు ఎంత అవసరం. ()
 1. 5 % 2. 7 % 3. 10% 4. 20 %
231. అమెరికా యొక్క జాతీయదాయంలో అధికభాగం దేని నుండి పొందుతుంది? ()
 1. వ్యవసాయరంగం 2. పొరిశ్రామికరంగం 3. సేవారంగం 4. పైవేవీకాదు
232. భారతీలో జాతీయదాయం ఏ రంగం నుండి ఎక్కువగా వస్తుంది? ()
 1. వ్యవసాయరంగం 2. పొరిశ్రామికరంగం 3. సేవారంగం 4. పైవేవీకాదు
233. అమెరికాలో ఏ రంగంలో అధిక శ్రామికులు పనిచేయుచున్నారు. ()
 1. వ్యవసాయరంగం 2. పొరిశ్రామికరంగం 3. సేవారంగం 4. పైవేవీకాదు
234. భారతదేశంలో ఏ రంగంలో అధికముంది శ్రామికులు పనిచేయుచున్నారు. ()
 1. వ్యవసాయరంగం 2. పొరిశ్రామికరంగం 3. సేవారంగం 4. పైవేవీకాదు
235. పొరిశ్రామికీకరణకు తరువాత ఏ రంగంలో ఆధిపత్యం కనిపించును? ()
 1. వ్యవసాయరంగం 2. పొరిశ్రామికరంగం 3. సేవారంగం 4. పైవేవీకాదు
236. కనీస పెట్టుబడి ప్రయత్నం సిద్ధాంతాన్ని తెలిపినవారెవరు? ()
 1. ఎ.లెపిన్ 2. ఫి.రెన్నిస్ 3. హెచ్.లెబన్స్ట్రోం 4. ఎ.కె.సేన్
237. ఆడంబర వినియోగం అను భావనను ప్రవేశపెట్టింది. ()
 1. మార్పు వెబర్ 2. టి.వెబ్లెన్ 3. ఎ.కె.సేన్ 4. కె.ఎన్.రాజ్
238. ఆడంబర వినియోగం దీనికి దారితీయును. ()
 1. పెట్టుబడుల పెరుగుదల 2. వినియోగంలో తగ్గుదల 3. పొదుపులో తగ్గుదల 4. పైవేవీకాదు
239. ప్రదర్శనా ప్రభావం వలన దేనిలో పెరుగుదల సంభవించును? ()
 1. వినియోగం 2. పొదుపు 3. పెట్టుబడి 4. ఆదాయం
240. క్రిందివానిలో ఏది మానవ మూలధనంలో ఒక భాగం. ()
 1. విద్య 2. శిక్షణ పొందే ఉద్యోగాలు 3. అరోగ్య సదుపాయాలు 4. పైవస్తీ

228.(3)	229.(4)	230.(3)	231.(3)	232.(3)	233.(3)	234.(1)	235.(3)
236.(3)	237.(2)	238.(3)	239.(1)	240.(4)			

ECONOMY

241. విస్తరణ ప్రభావం వల్ల ఒక ప్రత్యేక ప్రాంతం ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చెందితే దాని ఫలితం. ()
1. ఇతర ప్రాంతాల అభివృద్ధికి సమస్యగా మారును
 2. ఇతర ప్రాంతాల అభివృద్ధికి దోహదపడును
 3. ద్వంద్వత్వాన్ని స్పష్టించును
 4. పైవేవీకావు
242. ఒక ప్రాంతం ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చెందినపుడు దాని బ్యాంక్‌వాఏ ఫలితంగా ఈ విధంగా ఉంటుంది. ()
1. ప్రతి ఒక్కరు ప్రయోజనం పొందుతారు
 2. కొన్ని ప్రాంతాలు నష్టపోతాయి
 3. ఒకేసారి అన్ని ప్రాంతాలు అభివృద్ధి చెందుతాయి
 4. పైవేవీకావు
243. “అప్పుయంట్ సానైటీ” పుస్తక రచయిత ఎవరు? ()
1. జె.ఎం.కీన్
 2. జె.కె.గాల్ట్రైట్
 3. అల్బూన్ టోప్లర్
 4. సైమన్ కుజ్నెట్స్
244. “అప్పుయంట్ సానైటీ” యొక్క లక్షణం ఏది? ()
1. వెనుకబడిన దేశాలు
 2. మధ్య ఆదాయవర్గాల దేశాలు
 3. అధిక పారిశ్రామికీకరణ దేశాలు
 4. పైవేవీకాదు
245. వెనుకబడిన దేశాలు ఎదుర్కొనే సమస్యలు? ()
1. ప్రభావపంతమైన సప్లై
 2. ప్రభావపంతమైన డిమాండ్
 3. 1 మరియు 2
 4. 1 లేదా 2
246. అభివృద్ధి చెందిన దేశం ఎదుర్కొనే సమస్య?
1. ప్రభావపంతమైన సప్లై
 2. ప్రభావపంతమైన డిమాండ్
 3. 1 మరియు 2
 4. 1 లేదా 2
247. “మూడవ ప్రపంచం” పుస్తక గ్రంథకర్త ఎవరు? ()
1. జె.కె.గాల్టైట్
 2. అల్బూన్ టోప్లర్
 3. జె.ఇ.మీడ్
 4. జె.ఎం.కీన్
248. క్రిందివానిలో వృద్ధి వనరులేవి (ఆధారాలేవి)? ()
1. సహజవనరులు
 2. మానవ మూలధనం
 3. భౌతిక మూలధనం
 4. పైవస్తు
249. బీహోర్ రాష్ట్రానికి సరిపడినంతగా ఇవి ఉన్నాయి. ()
1. సహజ వనరులు
 2. మానవ మూలధనం
 3. భౌతిక మూలధనం
 4. పైవస్తు
250. సహజ వనరులలోకలిసి ఉండేవి? ()
1. ఖనిజాలు
 2. మిషనరీ
 3. నైపుణ్యంగల శ్రామికులు
 4. పైవస్తు
251. అభివృద్ధి చెందిన దేశంలో సహజ వనరుల ప్రాముఖ్యత? ()
1. పెరుగుతుంది
 2. తగ్గుతుంది
 3. మార్పు ఉండదు
 4. పైవేవీకాదు
252. అమెరికాలో రాష్ట్ర వృద్ధి రేటు పెరుగుదలకు కారణం? ()
1. సహజ వనరులు
 2. భౌతిక మూలధనం
 3. ఉత్పాదకత
 4. పైవస్తు

241.(2) 242.(2) 243.(2) 244.(3) 245.(1) 246.(2) 247.(2) 248.(4)
 249.(1) 250.(1) 251.(2) 252.(3)

ECONOMY

253. తూర్పు మధ్య దేశాలు అధిక ఆదాయం పొందుతున్నాయి. కారణం? ()
1. మానవ మూలధనం
 2. ఆయిల్ నిల్చలు
 3. భౌతిక మూలధనం
 4. ఉత్సాహకత వృద్ధి
254. భౌతిక మూలధనం అనగా. ()
1. ప్రకృతి ఇచ్చిన వరం
 2. దేవుడిచ్చిన వరం
 3. మానవుడు తయారుచేసిన పనిముట్లు, పరికరాలు
 4. పైవేవీకాదు
255. సహజ వనరులు అనగా. ()
1. ప్రకృతి సంపద
 2. మానవుడు సృష్టించినది
 3. 1 మరియు 2
 4. 1 లేదా 2
256. మూలధన నిల్వలో కలిసి ఉండేవి? ()
1. మిషనరీ
 2. పారిశ్రామిక సంస్థలు
 3. ముదిపదార్థ నిల్వ
 4. పైవన్నీ
257. మూలధన నిల్వ తగ్గడాన్ని ఈ విధంగా పిలుస్తారు? ()
1. పెట్టుబడి
 2. మూలధన సంచయనం
 3. తరుగుదల
 4. పైవేవీకాదు
258. స్థాల పెట్టుబడి - తరుగుదల దీనికి సమానం. ()
1. నికర తరుగుదల
 2. నికర పెట్టుబడి
 3. నికర మూలధన నిల్వ
 4. నికర మూలధన సంచయనం
259. ఒక దేశ మూలధన నిల్వ పెరగాలంటే, క్రిందివాళ్లలో ఏ అంశంలో పెరుగుదల సంభవించాలి? ()
- ~~వాళ్ల~~
1. స్థాల పెట్టుబడి
 2. తరుగుదల
 3. నికర పెట్టుబడి
 4. వినియోగము
260. మూలధన ఉత్పత్తి నిప్పుత్తి పెరుగుదలను తెలియజేయునది? ()
- 1.
 - 2.
 - 3.
 - 4.
261. ఈ క్రింది వనరులలో భౌతిక మూలధన సఫల్యకి ఆధారమేది? ()
1. పొదుపు రేటులో పెరుగుదల
 2. విలువైన వస్తువులు దాచివేత తగ్గించుట
 3. బడ్జెట్ మిగులు
 4. పైవన్నీ
262. మానవ మూలధనం ఈ ఆర్థిక వ్యవస్థలో ముఖ్యమైనదిగా కనపడుచున్నది. ()
1. ఘ్రాడ్యులిజం
 2. కాపిటలిజం
 3. సోషలిజం
 4. సూతన ఆర్థికవ్యవస్థ
263. వెనుకబడిన దేశాలలో నైపుణ్యం గల శ్రామికులు అభివృద్ధి చెందిన దేశాలలో పనిచేయుటను ఈ విధంగా పిలుస్తారు? ()
1. జ్ఞానవలన
 2. మేధోవలన
 3. మూలధనవలన
 4. పైవేవీకాదు

253.(2)	254.(3)	255.(1)	256.(4)	257.(3)	258.(2)	259.(3)	260.(3)
261.(4)	262.(4)	263.(2)					

ECONOMY

264. క్రింద ఇచ్చిన ఏ మార్గాల ద్వారా ఒక దేశం మానవ మూలధన నిల్వను పెంచుకోగలదు. ()
1. విద్యా వసతులు కల్పించుట
 2. ఆరోగ్యవంతమైన విధానం
 3. ఉద్యోగ శిక్షణ నివ్వడం
 4. పైవీన్సు
265. ముదిసరుకులో వచ్చే పెరుగుదల రేటు కంటే ఉత్సుకులో వచ్చే పెరుగుదల రేటు ఎక్కువగా ఉంటే దానిని ఈ విధంగా పిలుస్తారు. ()
1. ఉత్సుదకత తగ్గదల
 2. ఉత్సుదకత పెరుగుదల
 3. స్థిర ఉత్సుదకత
 4. పైవేవీకాదు
266. ఉత్సుక్తి/ శ్రమను ఈ విధంగా పిలుస్తారు? ()
1. క్రామికుని ఉపాంత ఉత్సుదకత
 2. క్రామికుని మొత్తం ఉత్సుదకత
 3. క్రామికుని సగటు ఉత్సుదకత
 4. పైవేవీకాదు
267. ఉత్సుదకత పెరుగుదల అనుసది దేనిపై ఆధారపడును? ()
1. శ్రమలో పెరుగుదల
 2. మూలధనంలో పెరుగుదల
 3. ముదిసరుకులో పెరుగుదల
 4. సాంకేతిక పరిజ్ఞానంలో పెరుగుదల
268. ఈ క్రిందివానిలో ఏది వెనుకబడిన దేశాలకు క్రేయస్తరంగా ఉంటుంది? ()
1. వ్యాపారం
 2. Aid (సహాయం)
 3. బుఱాలు
 4. పైవేవీకాదు
269. “బీర్-ప్రైస్” సిద్ధాంతంను ప్రతిపాదించినవారు. ()
1. రాగ్వర్ నర్ము
 2. రాబ్ర్ట్ సోల్స
 3. ఐ.ఆర్.హిస్క్
 4. రోజెన్స్ట్ర్యూన్ రౌడాన్
270. రోజెన్స్ట్ర్యూన్ రౌడాన్ తెలిపిన వివిధ రకాల అవిభాజ్యతలు దేనిలో కలిసి ఉన్నాయి? ()
1. ఉత్పత్తి ఫలంలో అవిభాజ్యతలు
 2. డిమాండ్లో అవిభాజ్యతలు
 3. పొదుపుసప్లైలో అవిభాజ్యతలు
 4. పైవీన్సు
271. సంతులిత వృద్ధి వ్యాపారంను సమర్థించినవారు? ()
1. కిండెర్ బర్గర్
 2. ఆర్థర్ లెవిన్
 3. సింగర్
 4. హర్షమన్
272. అసంతులిత వృద్ధి వ్యాపారంను సమర్థించినవారు? ()
1. రాగ్వర్ నర్ము
 2. లెబెన్స్ట్ర్యూన్
 3. సింగర్
 4. ఆర్థర్లెవిన్
273. సంతులిత వృద్ధి వ్యాపారం తెలియజేయునది. ()
1. ద్వంద్వ వృద్ధి
 2. వివిధ రంగాలలో వరుస అభివృద్ధి (బెసారి)
 3. భారీ పరిశ్రమలకు ప్రాధాన్యత
 4. పైవేవీకాదు

264.(4) 265.(2) 266.(3) 267.(4) 268.(1) 269.(4) 270.(4) 271.(2)
272.(3) 273.(2)

ECONOMY

274. ఛాయా ధరలు (Shadow Price) భావనను మొదట ప్రతిపాదించినవారు? ()
1. జె.మెర్కాల్
 2. ఇర్వింగ్ ఫిషర్
 3. జె.బిన్‌బర్న్
 4. హాచ్.లెవెన్స్టైన్
275. మిశ్రమ ఆర్థిక వ్యవస్థ కలిసి ఉండేది? ()
1. ప్రైవేటు రంగం
 2. ప్రభుత్వరంగం
 3. 1 మరియు 2
 4. 1 లేదా 2
276. అమెరికా అనుసరించిన అనుసంధానాన్ని ఏదుగుచుటుకోవాలి? ()
1. సామ్యవాద ఆర్థిక వ్యవస్థ
 2. మూలధన ఆర్థిక వ్యవస్థ
 3. మిశ్రమ ఆర్థిక వ్యవస్థ
 4. పైవేవీకాదు
277. భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ. ()
1. సామ్యవాద ఆర్థిక వ్యవస్థ
 2. మూలధన ఆర్థిక వ్యవస్థ
 3. మిశ్రమ ఆర్థిక వ్యవస్థ
 4. పైవేవీకాదు
278. భారతీలో 4వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఎవరి నమూనాను అనుసరించారు. ()
1. జె.కె.గాల్‌బ్రెట్
 2. గున్నార్ మిర్స్
 3. ఎ.ఎస్.మన్జు & ఎ.రుద్ర
 4. పి.సి.మహల్‌బోబ్స్
279. నిరంతర ప్రణాళికను సూచించినవారు. ()
1. జె.కె.గాల్‌బ్రెట్
 2. గున్నార్ మిర్స్
 3. హల్ శామ్యాల్సన్
 4. ఎ.కె.సేన్
280. ఏసియన్ డ్రామా గ్రంథకర్త ఎవరు? ()
1. జె.కె.గాల్‌బ్రెట్
 2. గున్నార్ మిర్స్
 3. రాగ్వర్ నర్స్
 4. ఎ.కె.సేన్
281. మొదటిసారిగా భారీ పరిశ్రమలకు ప్రాధాన్యతనిచ్చున ప్రణాళిక ఏది? ()
1. మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళిక
 2. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక
 3. మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక
 4. నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళిక
282. 2వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో అనుసరించిన నమూనా. ()
1. మహల్‌బోబ్స్ నమూనా
 2. హర్డ్-డోమర్ నమూనా
 3. పంత్ నమూనా
 4. రాబ్ర్-సోలో నమూనా
283. విదేశీ సహాయం క్రింద పిఎల్-480ని ఎవరి నుండి తీసుకున్నారు? ()
1. ట్రిట్న్
 2. జపాన్
 3. యుఎస్ఎ
 4. రష్యా
284. హిందూ వృద్ధి రేటు అను భావన సూచించినవారు? ()
1. వి.కె.ఆర్.వి.రావ్
 2. రాజీక్ష్మి
 3. జగదీశ్ భగవత్
 4. టి.ఎస్.శ్రీనివాస్
285. “హిందూ వృద్ధి రేటు” ఏ వృద్ధిరేటు వద్ద స్థిరంగా ఉంది? ()
1. 1%
 2. 2.5%
 3. 3.5%
 4. 5%

274.(3)	275.(3)	276.(2)	277.(3)	278.(3)	279.(2)	280.(2)	281.(2)
282.(1)	283.(3)	284.(2)	285.(3)				

ECONOMY

286. ఆర్థికాభివృద్ధి కౌరకు మంపీటర్ దేనికి ప్రాధాన్యత ఇచ్చాడు. ()
 1. రాజకీయ నాయకులకు 2. సంఘ సేవకులకు 3. భూస్వాములకు 4. నవకల్పనలు
287. క్రింది వానిలో సరిగొ జతచేయబడనిది ఏది? ()
 రచయిత పుస్తకము
 1. సైమన్ కుజెన్ట్స్ - ఎసియన్ డ్రామా
 2. జె.రాబిన్సన్ - ఎస్సె ఇన్ ది థియరి ఆఫ్ ఎకనామిక్ గ్రోట్
 3. కార్ల్ మార్క్స్ - దాన్ కాపిటల్
 4. అర్థర్ లెవిన్ - థియరి ఆఫ్ ఎకనామిక్ గ్రోట్
288. మూలధన ఉత్పత్తి నిపుణ్టి 3 : 1గాను, సాంవత్సరిక జనాభా వృద్ధిరేటు 2.5% గాను, పెట్టుబడి పెరగుదల 10.5% ఉండని ప్రమేయం చేస్తే తలసరి ఆదాయం పెరగుదల ఎంతగా ఉండును? ()
 1. 0% 2. 1.0% 3. 3.0% 4. 7.0%
289. ఫిఫర్-క్లార్క్ సిద్ధాంతం ప్రకారం క్రిందివానిలో సరియైన క్రమము. ()
 వనరులు ఏ రంగం నుండి ఏ రంగంనకు తరలి పోవడం వలన నిరంతర అభివృద్ధికి తోడ్పడతాయి
 1. వ్యవసాయం సేవలు పారిశ్రామికరంగం 2. వ్యవసాయం పారిశ్రామిక రంగం సేవలు
 3. పారిశ్రామిక రంగం సేవలు వ్యవసాయం 4. పారిశ్రామికరంగం వ్యవసాయం సేవలు
290. విస్తరణ ప్రభావం అనగా? ()
 ←
 ఆర్థికంగా ఒక ప్రత్యేక ప్రాంతం అభివృద్ధి చెందేటప్పుడు?
 1. ఇతర ప్రాంతాల అభివృద్ధిపై అనుకూల ప్రభావంను చూపును
 2. అభివృద్ధి వ్యయాలు ఇతర ప్రాంతాలకు ప్రాకును
 3. అభివృద్ధి వ్యయాలు దేశమంతా విస్తరించును 4. పైవేవీకావు
291. బ్యాక్స్ ప్రభావం అనగా ఆర్థికంగా ఒక ప్రత్యేక ప్రాంతం అభివృద్ధి చెందినప్పుడు? ()
 1. అన్ని ప్రాంతాలు వాటికవే అభివృద్ధి చెందును
 2. ఇతర ప్రాంతాలు ముఖ్యంగా వెనకబడిన ప్రాంతాలు నష్టపోవును
 3. ఏ ఇతర ప్రాంతాలు నష్టపోవ 4. పైవేవీకాదు
292. నిరోధక శక్తుల చర్య, ప్రతిచర్యలు ప్రభావంవల్ల పేద దేశాన్ని పేదరిక స్థాయిలో ఉంచే స్థితిని తెలిపే వర్ణన దీనికి చెందినది? ()
 1. అల్పాభివృద్ధి 2. పాతుకుపోయిన పేదరికం
 3. స్థభుత 4. పేదరికపు విషపలయాలు

286.(4) 287.(1) 288.(2) 289.(2) 290.(1) 291.(2) 292.(4)

ECONOMY

293. అభివృద్ధి ప్రారంభ దశలో ఆదాయ అసమానతలు పెరుగుతాయని తరువాత స్థాయిలో తగ్గుతాయి అనే పరికల్పనను అభివృద్ధి చేసినది ఎవరు? ()
- 1) ఆర్. ఎఫ్. హరడ్ 2) సైమన్ కుజెనెట్స్ 3) జె.ఆర్.హిస్ 4) టి.డబ్బ్లూ.ఫుల్జ్
294. దేని ఆధారంగా “భోతిక జీవన ప్రమాణ సూచి”ని తెలుపవచ్చును ? ()
- 1) ఆయుర్వ్యాయం, శిశు మరణాల రేటు మరియు అక్షరాస్యతా శాతం
 2) చాలినంత “ఆఫోరం, మంచినీరు, మసతి మరియు ఆరోగ్య సేవలను కల్పించడం”
 3) పారిపుద్ధుం, విద్య, సంక్లేష కొలమానంలను కల్పించడం 4) పైవనీ
295. లిష్ట్ - 1 (సిద్ధాంతం)ని లిష్ట్ - 2 (ఆర్థికవేత్త పేర్లు)తో జతచేయండి. ()
- 1) నవ్య సాంప్రదాయ వాదుల ఆర్థికవృద్ధి సిద్ధాంతం ఎ) లైబిన్స్ట్రీస్
 2) ఆర్థికాభివృద్ధికి సంబంధించి “బిగ్ప్రై సిద్ధాంతం” బి) జె. పోచ. బోక్
 3) “కనీస పెట్టుబడి ప్రయత్నము” సిద్ధాంతం సి) హర్షమన్
 4) సామాజిక ద్వంద్వత్వం డి) రోజెన్స్ట్రీన్ రోడాన్
 ఇ) మీడ్ (Meade)
 1) 1-బి, 2-సి, 3-డి, 4-ఇ 2) 1-ఇ, 2-డి, 3-ఎ, 4-బి
 3) 1-సి, 2-ఇ, 3-బి, 4-ఎ 4) 1-ఎ, 2-సి, 3-ఇ, 4-బి
296. అభివృద్ధి చెందిన దేశాల అనుభవం తెలిపేది ఏమంటే అభివృద్ధి ప్రక్రియలో భాగంగా జాతీయాదాయంలో ప్రాథమిక రంగం వాటా ()
- 1) పెరుగును 2) స్థిరంగా ఉండును
 3) తగ్గును 4) ప్రారంభంలో తగ్గి తరువాత పెరుగును
297. అభివృద్ధి అర్థశాస్త్రంలో ద్వంద్వత్వం అనగా ()
- 1) ద్వంద్వ ధరల విధానము 2) ఆధునిక మరియు సాంప్రదాయ రంగాలు సహజీవనం చేయుట
 3) ప్రభుత్వ మరియు ప్రైవేట్ రంగాలలో పెరుగుదల
 4) పారిశ్రామిక మరియు పారిశ్రామికేతర ఏజెన్సీలలో సహా పెరుగుదల
298. మనదేశంలో 50వ దశకం మధ్యలో అవలంభించిన మహాలోబిస్ వ్యాపారం యొక్క లక్ష్యం, ప్రథానంగా ... ()
- 1) రక్షణ పరిశ్రమకు దృఢమైన ఆధారంను నిర్మించడం
 2) మూలధనసాంద్రతను ఉపయోగించి భారీ పరిశ్రమలను నెలకొల్పడం
 3) ఆర్థిక వ్యవస్థలో ద్రవ్యోల్పణం పెరుగుదల
 4) స్వల్పకాలంలో నిరుద్యోగితను తగ్గించడం
299. ఈ క్రింద ఇచ్చిన వానిలో ఏ పరిశ్రమ ఎక్కువ ముందు అనుబంధాలను కలిగి ఉంది ?
- 1) గన్స్ 2) ఆఫోరధాన్యాలు 3) ఇనుము-ఉక్కు 4) మిషనరీ

293.(2) 294.(1) 295.(2) 296.(3) 297.(2) 298.(2) 299.(3)

ECONOMY

300. రాగ్వర్ నర్స్ ప్రకారం భారతీలో అధిక జనాభా పరిమాణం దేనిని తెలియజేయును ? ()
- 1) అధిక నిక్షిప్త పొదువు సామర్థ్యం (larger saving potential)
 - 2) పొదువు సామర్థ్యంను విడనాడడం
 - 3) తక్కువ పొదువు సామర్థ్యం
 - 4) ఎక్కువగా బహిర్భూత వలసలు
301. హరాడ్ - డోమర్ నమూనాలో వృద్ధి (G), సగటు పొదువు నిప్పుత్తి (S)కి సంబంధించి మూలధన ఉత్పత్తి నిప్పుత్తి (K)ని, ఈ సమీకరణం ద్వారా తెలియజేయవచ్చు. ()
- 1)
 - 2)
 - 3)
 - 4)
302. కొలిన్ క్లార్క్ ప్రకారం అభివృద్ధి యొక్క 3వ మరియు చివరి స్థాయి ముఖ్య లక్షణం ఏది ? ()
- 1) పొరితొమిక రంగం
 - 2) సేవారంగం
 - 3) వ్యవసాయం
 - 4) ఎగుమతులు
303. నర్స్ ప్రకారం వెనుకబడిన దేశాలలో పెట్టుబడి పరిమితి దేనిని తెలియజేయును ? ()
- 1) మార్కెట్ పరిమాణం
 - 2) పెట్టుబడి అవకాశాలు కొరత
 - 3) పొదువు కొరత
 - 4) ప్రభుత్వ విధానాలు
304. అధునిక ఆర్థికవృద్ధి యొక్క ముఖ్యమైన లక్షణం ఏది ? ()
- 1) ఎక్కువ స్థాయిలో నిర్మాణాత్మక మార్పులు
 - 2) పట్టణీకరణ
 - 3) తలసరి శ్రవం ఉత్పాదకత పెరుగుట
 - 4) పైవీన్సు
305. జాతీయ ఆదాయం యొక్క వృద్ధి రేటు దేనికి సమానం ? ()
- 1) జాతీయ ఆదాయం/జనాభా వృద్ధి $\frac{K}{L} = 1$
 - 2) పెట్టుబడి నిప్పుత్తి/మూలధన ఉత్పత్తి నిప్పుత్తి
 - 3) మూలధన ఉత్పత్తి నిప్పుత్తి/పెట్టుబడి నిప్పుత్తి
 - 4) పైవీవీకాదు
306. సమాజంలో సగటు పొదువు రేటు 10%, $\frac{K}{0}$ నిప్పుత్తి 4 అయినా ఆర్థిక వ్యవస్థ యొక్క సాధారణ వృద్ధి రేటు ఎంత ? ()
- 1) 0.5%
 - 2) 1.5%
 - 3) 2.5%
 - 4) 4%
307. సాంవత్సరిక ఆర్థిక వ్యవస్థ వృద్ధి రేటు 2.5% అయితే దశాభ్యాజ జనాభా వృద్ధిరేటు 10% అయినా, తలసరి ఆదాయ వృద్ధి రేటు ఎంత ? ()
- 1) 1.5%
 - 2) 2.5%
 - 3) 2.5%
 - 4) 4%
308. ఉద్యమ దారుత్వం (Entrepreneurship) దేనికి అత్యంత దగ్గరగా ఉంటుంది ? ()
- 1) కనుకోవడం
 - 2) నవకల్పనలు
 - 3) నిర్వాహణలు
 - 4) ప్రభుత్వ పరిపాలనలు
309. అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలు, అభివృద్ధి చెందిన దేశాలలో పోల్చి చూస్తే ఎడుర్కొంటున్న నిరుద్యోగ సమస్య ()
- 1) ఎక్కువ మరియు విభిన్నమైనది
 - 2) తక్కువ
 - 3) సమానంగా ఉంటుంది
 - 4) కొన్ని సందర్భాలలో ఎక్కువగాను, మరికొన్ని సందర్భాలలో తక్కువగా ఉంటుంది

300.(1)	301.(2)	302.(2)	303.(1)	304.(4)	305.(2)	306.(3)	307.(1)
308.(2)	309.(1)						

ECONOMY

310. అభివృద్ధి చెందుతన్న దేశాలలో ప్రస్తుత కాలంలో వేగవంతమైన జనాభా వృద్ధికి కారణము ? ()
- ఎక్కువ జననాల రేటు
 - తక్కువ మరణాల రేటు
 - అధిక జననాల రేటు మరియు తక్కువ మరణాల రేటు
 - కొన్ని సందర్భాలలో ఎక్కువ జననాల రేటు మరికొన్ని సందర్భాలలో తక్కువ జననాల రేటు
311. ఆర్థర్ లూయిస్ సిద్ధాంతంలో ఎన్ని రంగాలు ఉన్నప్పుడు ఆర్థికాభివృద్ధి ప్రక్రియను వివరించెను ? ()
- ఒకటి
 - రెండు
 - నాలుగు
 - అనేకం
312. అభివృద్ధి చెందుతన్న దేశాలు పేదరికంతోపాటు కనపబడే ఇతర సాధారణ లక్షణాలు ఏవి ? ()
- వ్యవసారంగంటై అధిక శాతం జనాభా ఆధారపడడం
 - సాంకేతిక ద్వంద్వత్వం
 - శ్రావిక మూలధన నిప్పత్తి తక్కువగా ఉండడం
 - పైవసీ
313. శ్రావిక మిగులు సిద్ధాంతంలో ప్రమేయం ? ()
- తక్కువ అభివృద్ధి చెందిన దేశాలలో ఎక్కువ జనాభా కలిగి ఉండడం
 - తక్కువ అభివృద్ధి చెందిన దేశాల ఉత్పత్తిలో శ్రావికుని యొక్క పాత్ర ఉండడు
 - తక్కువ అభివృద్ధి చెందిన దేశాలలో శ్రావికుని ఉపాంత ఉత్పాదకత శూన్యం
 - వెనుకబడి దేశాలలో నిరుద్యోగిత ఎక్కువగా ఉంటుంది
314. ఒక దేశం యొక్క పొదుపు కౌరతను ఏ విధంగా పూరించవచ్చు ? ()
- అదనపు మూలధన ఉత్పత్తి నిప్పత్తి తగ్గించడం ద్వారా
 - దేశీయ వినియోగం తగ్గించడం
 - ఎక్కువ విదేశీ సహాయం పొందడం
 - పైవసీ
315. సంతులిత వృద్ధి సిద్ధాంతం ప్రకారం వెనుకబడిన దేశాలలో అల్ప అభివృద్ధికి ప్రధాన కారణం ? ()
- మార్కెట్ చిన్న పరిమాణం కలిగి ఉండుట
 - పొదుపు కౌరత
 - తక్కువ స్థాయి సాంకేతికత
 - విదేశీ ఆధిక్యత
316. సంతులిత వృద్ధి సిద్ధాంతము ప్రధానంగా దేనిని పరిగణనలోకి తీసుకుని విమర్శ చేయబడింది ? ()
- మార్కెట్ పరిమాణం
 - బహిర్జత పరిమాణం
 - వనరుల కౌరత
 - అధిక జనాభా
317. గున్నార్ మిర్థల్ ప్రకారం వెనుకబడిన దేశాలలో ప్రాంతీయ అసమాతనలకు ప్రధాన కారణము ? ()
- బలహీనమైన వెనుక ప్రభావాలు మరియు బలమైన విస్తరణ ప్రభావాలు
 - తక్కువ వెనుక ప్రభావం మరియు విస్తరణ ప్రభావం
 - బలమైన వెనుక ప్రభావం మరియు విస్తరణ ప్రభావం
 - బలమైన వెనుక ప్రభావాలు మరియు బలహీనమైన విస్తరణ ప్రభావాలు
318. అభివృద్ధి చెందుతన్న దేశాల ఆర్థికాభివృద్ధిని బలహీనమైన బ్యాక్స్‌పాష్ ఘలితాలు బలమైన విస్తరణ ఘలితాలు పెంచుట ద్వారా సాధించవచ్చని పేర్కొన్నది ఎవరు ? ()
- ఎన్.కాల్ర్
 - జె.రాబిన్సన్
 - జి.మిర్థల్
 - జె.పెచ్.బోర్

310.(3) 311.(2) 312.(4) 313.(3) 314.(4) 315.(1) 316.(3) 317.(4) 318.(3)

ECONOMY

319. ఒక దేశం యొక్క వృద్ధి రేటును నిర్ణారించునది ? ()
- 1) సగటు పొదుపు ప్రవృత్తి
 - 2) సస్థల్, డిమాండ్ల అంతర చర్యలు
 - 3) తులనాత్మక వ్యయ సిద్ధాంతం
 - 4) మూలధన కల్పన రేటు
320. వెనుకబడిన దేశాలలో విత్త ద్వాండ్వత్వం దేనిని తెలియజేయును ? ()
- 1) వాణిజ్య బ్యాంకులు మరియు వడ్డీ వ్యాపారులు
 - 2) షెడ్యూల్ మరియు షెడ్యూల్ కాని వాణిజ్య బ్యాంకులు
 - 3) స్టోక్ ఎక్స్చేంజ్ మరియు సూతన మార్కెట్లు
 - 4) పైవేవీకాదు
321. బొకె ప్రకారం సామాజిక ద్వంద్వత్వం లక్ష్ణాలలో ఏది కలసి ఉందును ? ()
- 1) అధిక మరియు తక్కువ కులాలు
 - 2) భూస్వామ్యాలు మరియు పెట్టుబడిదారులు
 - 3) దిగుమతి చేసుకోబడిన మరియు స్వదేశీ సామాజికపద్ధతులు
 - 4) గ్రామీణ మరియు పట్టణ జనాభా
322. కనీస అవసరాలు సమస్య కాకుండట, మన్మిక గల వస్తువులు వినియోగం పెరుగుట అనే లక్ష్ణాలు రోస్టోవ్ దశల సిద్ధాంతంలో ఈ దశలో కనపడును. ()
- 1) సామూహిక వినియోగం
 - 2) పరిపక్వ దశకు గమనం
 - 3) ప్లవన దశ
 - 4) ప్లవన దశకు ముందు దశ
323. ఎ) పెట్టుబడి రెట్లింపు అయి 10% అధిగమించుట
 బి) వృద్ధికి అనుకూలమైన సాంస్కృతిక పరిస్థితులు ఏర్పడుట
 సి) కొన్ని పురోగామి రంగాలు వేగంగా వృద్ధి చెందుట అనేవి రోస్టోన్ దశలలో ఈ దశలో కనబడును ?
- 1) సామూహిక వినియోగం
 - 2) పరిపక్వ దశకు గమనం
 - 3) ప్లవన దశ
 - 4) ప్లవన దశకు ముందు దశ
324. “సామాజిక ఉపాంత ఉత్సాదకత”ను ప్రతిపాదించినవారు ()
- 1) జె.రాబిస్న్
 - 2) ఆర్.ఎం.సోలో
 - 3) ఎ.ఎం.భాన్
 - 4) రోజెస్టోన్ రోడాన్
325. హరాడ్ నమూనాలో దేని గూర్చి ప్రస్తావన లేదు ()
- 1) వాస్తవిక వృద్ధి రేటు
 - 2) కనీస పెట్టుబడి వృద్ధి రేటు
 - 3) వారెంపెడ్ వృద్ధి రేటు
 - 4) సహజ వృద్ధి రేటు
326. ప్రణాళికావేత్తలు సాంపత్కరిక వృద్ధి రేటును 2% సాధించాలని అనుకున్నది. మూలధన ఉత్పత్తి 5:1 అయితే అవసరమైన పెట్టుబడి రేటు ఎంత ? ()
- 1) 5
 - 2) 2
 - 3) 10
 - 4) 3
327. జాతీయ ఉత్పత్తిలో వ్యవసాయ రంగ వాటా అనునది ()
- 1) తలసరి ఆదాయంతో బుణాత్మక సంబంధంను కలిగి ఉంది
 - 2) తలసరి ఆదాయంతో ధనాత్మక సంబంధంను కలిగి ఉంది
 - 3) స్వాల జాతీయాత్మతో స్థిరమైన సంబంధంను కలిగి ఉంది
 - 4) పైవేవీకావు

319.(4) 320.(1) 321.(3) 322.(1) 323.(3) 324.(3) 325.(2) 326.(3) 327.(1)

ECONOMY

328. "Indian Economic Planning in its Broader setting" అనే గ్రంథంలో నిరంతర ప్రణాళికలను ప్రతిపాదించిన వారు ? ()

- 1) జి.మిర్ధాల్
- 2) ఎ.కె.సేన్
- 3) పి.సి.మహల్లోబిస్
- 4) జి.రాబిన్సన్

జతపరుచుము :

329. లిష్ట్ - 1 లిష్ట్ - 2 ()

1) ప్రదర్శనా ప్రభావం	ఎ) ఆర్.సర్క్సు
2) ప్రాంతీయ అనుమానతలు	బి) జి.ట్యూన్సన్బెర్లీ
3) పేదరిక విషపలయాలు	సి) ఎన్.మింటో
	డి) జి.మిర్ధాల్
1) 1-బి, 2-డి, 3-ఎ	2) 1-ఎ, 2-ఎ, 3-డి
3) 1-ఎ, 2-సి, 3-బి	4) 1-సి, 2-డి, 3-ఎ

330. కార్బోర్గు తెలిపిన వృద్ధి దశలను వరుస క్రమంలో తెలుపుము. ()

లిష్ట్ - 1	లిష్ట్ - 2
1) కమ్యూనిజం	ఎ) ప్లైట్ - 1
2) కేపిటలిజం	బి) ప్లైట్ - 2
3) బానిస దశ	సి) ప్లైట్ - 3
4) ఫూడలిజం	డి) ప్లైట్ - 4
1) 1-బి, 2-సి, 3-ఎ, 4-డి	2) 1-ఎ, 2-సి, 3-బి, 4-బి
3) 1-డి, 2-సి, 3-ఎ, 4-బి	4) 1-సి, 2-ఎ, 3-డి, 4-బి

331. డబ్బు, డబ్బు, రోస్టోవ్ సిద్ధాంతం ప్రకారం ఈ క్రింది దశలను వరుస క్రమంలో అమర్యండి ? ()

లిష్ట్ - 1	లిష్ట్ - 2
1) ఘన దశకు ముందు దశ	ఎ) స్టేజ్ - 1
2) సామూహిక వినియోగం	బి) స్టేజ్ - 2
3) పరిపక్వ దశకు గమనం	సి) స్టేజ్ - 3
4) సాంప్రదాయ సమాజం	డి) స్టేజ్ - 4
1) 1-సి, 2-బి, 3-డి, 4-ఎ	2) 1-బి, 2-డి, 3-సి, 4-ఎ
3) 1-ఎ, 2-బి, 3-సి, 4-ఎ	4) 1-డి, 2-బి, 3-సి, 4-ఎ

328.(1) 329.(1) 330.(3) 331.(2)

ECONOMY

332. సైమన్ కుబ్బెట్ సిద్ధాంతం ప్రకారం క్రింది అభివృద్ధి దశలను వరుస క్రమంలో అమర్చండి ? ()

విష్ణు - 1 1) వ్యవసాయరంగం 2) సేవారంగం 3) మాన్యఘోక్షరింగ్ 1) 1-సి, 2-బి, 3-ఎ 3) 1-సి, 2-ఎ, 3-బి	విష్ణు - 2 ఎ) స్టేజ్ - 1 బి) స్టేజ్ - 2 సి) స్టేజ్ - 3 డి) స్టేజ్ - 4 2) 1-బి, 2-బి, 3-సి 4) 1-ఎ, 2-సి, 3-బి
---	--

333. విష్ణు - 1 ()

1) మొదటి ప్రంచవర్ష ప్రణాళిక 2) 2వ పంచవర్ష ప్రణాళిక 3) 4వ పంచవర్ష ప్రణాళిక 1) 1-డి, 2-ఎ, 3-బి 3) 1-బి, 2-ఎ, 3-సి	విష్ణు - 2 ఎ) మహాలనోబిస్ బి) హరాడ్ - డోమర్ సి) మానే మరియు రుద్ర 2) 1-సి, 2-బి, 3-డి 4) 1-బి, 2-బి, 3-సి
---	--

334. విష్ణు - 1 ()

1) అమెరికా 2) రష్యా 3) ఇండియా 1) 1-బి, 2-ఎ, 3-సి 3) 1-బి, 2-సి, 3-ఎ	విష్ణు - 2 ఎ) మిశ్రమ ఆర్థిక వ్యవస్థ బి) మూలధన ఆర్థిక వ్యవస్థ సి) సామ్యవాద ఆర్థిక వ్యవస్థ 2) 1-సి, 2-బి, 3-ఎ 4) 1-ఎ, 2-సి, 3-బి
---	---

332.(4) 333.(3) 334.(3)

గణాంకశాస్త్రం

ఆర్థిక గణాంకశాస్త్రం

- ◆ గణాంక శాస్త్రం స్టోటన్ అనే లాబిన్ పదం, స్టోబీస్టికా అనే జర్జన్ పదం, స్టోబీస్టో అనే ఇటాలియన్ పదం నుంచి వచ్చింది. దీనికి 'రాజ్యం' అని అర్థం.

సగటు (కేంద్రస్థాన కొలతలు)

- ◆ దత్తాంశం అంతటికి ప్రాతినిధ్యం వహించే ఒక విలువను సగటు అందురు. సగటులనే కేంద్రస్థానపు కొలతలు అందురు.
- ◆ మొత్తం దత్తాంశాన్ని ఒక విలువలో వర్ణించుట, దత్తాంశాన్ని సరిపోల్చుట సగటుల ముఖ్య లక్ష్యం.
- ◆ మంచి సగటు లక్షణాలు : సులభంగా ఆర్థరువులాచి. సుప్తంగా నిర్వచించబడాలి. అన్ని అంశాలకు ప్రాతినిధ్యం వహించాలి. సులభంగా గణన చేయుటకు వీలుండాలి. ప్రతిచయన స్థిరత్వం ఉండాలి. బీజీయ ప్రస్తావనకు నిలబడాలి.
- ◆ సగటు రకాలు :
 - 1) గణిత సగటులు : ఎ) అంకమధ్యమం, బి) గుణమధ్యమం, సి) హరమధ్యమం
 - 2) స్థాన సగటులు : ఎ) మధ్యగతం, బి) బాహుళకం

1) అంకమధ్యమం :

రాశుల మొత్తాన్ని రాశుల సంఖ్యచే భాగిస్తే అంకమధ్యమం వచ్చును.

రాశుల మొత్తం
అంకమధ్యమం

ఉదా : 10, 20, 30, 40, 50,

వ్యక్తిగత శైఖల్లో అంకమధ్యమం	విచ్ఛిన్న శైఖలు	అవిచ్ఛిన్న శైఖల్లో అంకమధ్యమం
ప్రత్యుత్క పద్ధతి	$AM = \frac{\sum fx}{N}$	$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$
దగ్గర పద్ధతి $\bar{X} = A + \frac{\sum dx}{N}$	$AM = A + \frac{\sum f dx}{N}$	$\bar{X} = A + \frac{\sum f dx}{N}$
సోపాన విచలన పద్ధతి $\bar{X} = A + \frac{\sum dx'}{N} \times i$		

- ◆ ఉమ్మడి అంకమధ్యమం :

A.M. లక్షణాలు :

- 1) అనలు అంకమధ్యమం నుండి తీసిన విచలనాల మొత్తం సున్నకు సమానమగును.

ECONOMY

- 2) అంకమధ్యమం నుండి తీసిన విచలనాల వర్గాల మొత్తం కనిపుంగా ఉండును.
- 3) శ్రేణిలో ప్రతి విలువకు స్థిర సంబును కలిపినా, తీసివేసినా అంకమధ్యమానికి కూడా అదే స్థిర సంబును కలపాలి లేదా తీసివేయాలి.

సుగుణాలు :

- ◆ అచరణలో ప్రభ్యాతిగాంచిన సగటు, అన్ని అంశాలపైన ఆధారపడును. బీజీయ ప్రస్తావనకు నిలబడుతుంది. ఉమ్మడి అంకమధ్యమాన్ని గణించవచ్చు.

లోపాలు :

- ◆ అంత్య విలువల ప్రభావం ఎక్కువగా ఉండును.
- ◆ విష్ట తరగతులలో గణించలేము.
- ◆ విపరీత అసౌష్టవ దత్తాంశములో అంకమధ్యమము మంచి కొలమానం కాదు.

భూరిత అంకమధ్యమం :

$$\overline{X}_w = \frac{\sum WX}{\sum W}$$

2. మధ్యగతము :

- ◆ విభాజనాన్ని ఏ విలువ రెండు సమభాగాలుగా విభజిస్తుందో అదే మధ్యగతము.
 - ◆ వ్యక్తిగత శ్రేణిలో మధ్యగతాన్ని గణించేందుకై $\frac{W_1 + W_2}{2} - \frac{W_1}{N} \times \frac{W_1}{W_1 + W_2}$ అరోహణ లేదా అవరోహణ క్రమంలో వ్రాయాలి.
 - ◆ మధ్యగతం స్థాన సగటు. సాధారణంగా దత్తాంశములో ఇది మధ్యలో ఉండును.
- ఉదా : 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70లలో మధ్యగతం $\rightarrow 40$
- ◆ వ్యక్తిగత శ్రేణిలో మధ్యగతాన్ని వ అంశము ద్వారా గణిస్తాము.
 - ◆ దత్తాంశము సరిసంబులలో ఉంటే మధ్యగతం విలువ దత్తాంశములోని సంబులలో ఉండదు.
 - ◆ అవిచ్ఛిన్న శ్రేణిలో మధ్యగతాన్ని గణించేందుకు వ అంశం ద్వారా మధ్యగత తరగతులను గుర్తించి,

మధ్యగతం(Median) గణించేందుకు =

ఆనే సూతాన్ని వాడతారు.

- ◆ మధ్యగతాన్ని, కంటే ఎక్కువ, కంటే తక్కువ అనే ఓజివ్ పక్రరేఖల ద్వారా కూడా చూపవచ్చు.

మధ్యగతంపై ఆధారపడ్డ స్థానమానాలు :

- ◆ చతుర్థాంశాలు దత్తాంశాన్ని 4 సమభాగాలుగా విభజించును. అంటే దీనిలో 3 చతుర్థాంశాలు ఉంటాయి. నేడు మధ్యగతం అంటారు.

ECONOMY

- ◆ పంచాంశాలు (Qu) దత్తాంశాన్ని 5 సమభాగాలుగా విభజించెను. అంటే 4 పంచాంశాలు ఉంటాయి.
- ◆ అష్టాంశాలు (O) దత్తాంశాన్ని 8 సమభాగాలుగా విభజించును. అంటే 7 అష్టాంశాలు ఉంటాయి. O₄నే మధ్యగతం అంటారు.
- ◆ దశాంశాలు (D) మొత్తం దత్తాంశాన్ని 10 సమభాగాలుగా చేస్తుంది. అనగా 9 దశాంశాలు ఉంటాయి. 5వ దశాంశము మధ్యగతం అవుతుంది.
- ◆ శతాంశము (P) మొత్తం దత్తాంశాన్ని 100 సమభాగాలుగా చేస్తుంది. అనగా దత్తాంశములో 99 శతాంశాలు ఉంటాయి. P₅₀ని మధ్యగతం అంటారు.

ప్రయోజనాలు :

- ◆ వివృత తరగతులలో కూడా గణించవచ్చు. రేఖా చిత్రం ద్వారా కూడా గణించవచ్చు.
- ◆ విపరీత అంశాల వల్ల ప్రభావితం కాదు. గుణాత్మక దత్తాంశంలో కూడా ఉపయోగించవచ్చు.

లోపాలు :

- ◆ బీజీయ ప్రస్తావనకు పనికిరాదు. ఉడా : ఉమ్మడి మధ్యగతాన్ని గణించలేము.
- ◆ గణించేటప్పుడు ఆరోహణ లేదా అవరోహణ క్రమంలో అమర్చాలి.

3. బాహుళకము :

- ◆ లామోడ్ అనే ఫ్రైంది పదం నుండి పుట్టింది. దీనికి ఫేషన్ అని అర్థము.
- ◆ దీనిని "Z"తో సూచిస్తారు.
$$\frac{(1-1)}{0! - 1!} + \frac{1}{1!} = 1$$
 విధిను తరచుగా వస్తుందో అదే బాహుళకం.
- ◆ ఉడా : 5, 8, 10, 8, 5, 8 లలో 8 బాహుళకము.
- ◆ దత్తాంశములో రెండు విలువలు గరిష్టంగా వునరావృతం అయితే దాన్ని ద్విబాహుళకం అంటారు.
- ◆ విచ్ఛిన్న క్రేచిలో ఏ చలరాశికి ఎదురుగా ఉన్న పోనఃపున్యం అత్యధికంగా ఉంటుందో అదే బాహుళకము. అవిచ్ఛిన్న క్రేచిలో బాహుళకాన్ని గణించేందుకు
- ◆ ద్విబాహుళకం వచ్చినపుడు బాహుళకం = 3 (మధ్యగతం) - 2 (అంకమధ్యమం)
- ◆ బాహుళకాన్ని హిస్టోగ్రామ్, పోనఃపున్య బహుభుజి అనే రేఖాచిత్రాల ద్వారా గణించవచ్చు.

సుగుణాలు :

- ◆ విపరీత అంశాల వలన ప్రభావం కాదు. రేఖా చిత్రం ద్వారా కూడా గణించవచ్చు.

లోపాలు :

- ◆ బీజీయ ప్రస్తావనకు పనికిరాదు. దత్తాంశంలో ఒకటి కంటే ఎక్కువ బాహుళకములు ఉండవచ్చు.

ECONOMY

అంకమధ్యమము - మధ్యగతము - బాహుళకాల మధ్య సంబంధము :

- ◆ సౌష్టవ దత్తాంశములో అంకమధ్యమం, మధ్యగతం, బాహుళకాలు సమానంగా ఉండును.
- ◆ అసౌష్టవ దత్తాంశంలో అంకమధ్యమం, మధ్యగతం, బాహుళకం సమానంగా ఉండవు.
- ◆ క్లార్సియర్సన్ వీటి మధ్య సంబంధాన్ని $Z = 3 \text{ Median} - 2 \text{ Mean}$ నా వ్యక్తపరిచెను.

4. గుణమధ్యమము :

- ◆ గుణమధ్యమాన్ని, రెండు అంశాలు ఉన్నప్పుడు Square root డ్వారా, మూడు అంశాలు ఉంటే Cube root డ్వారా గణిస్తాం.
- ◆ రెండు అంశాలు a, b లుగా భావిస్తే $GM = \sqrt{ab}$
- ◆ దత్తాంశములోని ఏ ఒక్క చలరాశి ‘సున్న’ అయిన GMను గణించడం అసాధ్యం.
- ◆ వ్యక్తిగత ట్రేఫిలో గుణమధ్యమునకు సూత్రం $GM = \text{Anti log} \left[\frac{\sum \log x}{N} \right]$

సుగుణాలు :

- ◆ శాతాలు, నిష్పత్తులు గణనకు ఉపయోగపడును.
- ◆ బీజీయ ప్రస్తావనకు నిలబడును. ఉదా : ఉమ్మడి గుణమధ్యమాన్ని గణించవచ్చు).

లోపాలు :

$$\left[\frac{\frac{N}{I}}{\sum \frac{1}{x}} \right] = MH$$

- ◆ అర్థం చేసుకొనుట, గణించుట కష్టం.

◆ ట్రేఫిలో ఏ విలువ “0” అయినా లేదా ఏ విలువ అయినా బుఱాత్మకం అయిన GM గణించలేదు.

5. హరమధ్యమము :

- ◆ దత్తాంశములోని విలువల వ్యత్పుమాల అంకమధ్యమానికి గల వ్యత్పుముమే హరమధ్యమము.
- ◆ a, b లు అనే రెండు రాశలు ఉన్నప్పుడు హరమధ్యమం = $\frac{2ab}{a+b}$
- ◆ వ్యక్తిగత ట్రేఫిలో హరమధ్య గణన

సుగుణాలు :

- ◆ AM, GM లు వలె అన్ని అంశాలపై ఆధారపడును.
- ◆ కాలము, రేట్లు గణించేటప్పుడు ఉపయోగపడును.

ହୋପାଲୁ :

1. అర్థం చేసుకోవడం, గణించడం కష్టం. చిన్న విలువలకు అధిక ప్రాధాన్యత ఇచ్చును.
 2. ధనాత్మక, బుఱాత్మక విలువలు రెండూ ఉన్నప్పుడు లేదా 1 అంతకంటే ఎక్కువ విలువలు “0” ఉన్నప్పుడు గణించలేము.

సగటుల మధ్య సంబంధము :

1. దత్తాంశమలోని చరరాశులు వేరు, వేరుగా ఉన్నప్పుడు AM, GM, HM విలువలు కూడా వేరు వేరుగా ఉండును.
గా ఉండును.
 2. అంటే HM కంటే GM ఎక్కువగా ఉండును. GM కంటే AM ఎక్కువగా ఉండును.
 3. దత్తాంశమలోని చలరాశులన్నిసి సమానంగా ఉంటే AM, GM, HMలు సమానంగా ఉండును.

విస్తరణమానాలు

- ◆ విస్తరణ మానాలను రెండవ క్రేచి సగటులు అంటారు.
 - ◆ కేంద్రస్థానపు విలువకు, దత్తాంశమలోని అసలు విలువకు ఉన్న తేడా తెలుసుకునే కొలమానమే విస్తరణ మానము.
 - ◆ కేంద్రస్థానపు కొలతలు యొక్క విశ్వసనీయతను పరీక్షించేందుకు ఇది ఉపయోగపడును.
 - ◆ విస్తరణమాలు : ఎ) వ్యాప్తి, బి) Q.D, సి) AD or MD, డి) SD, ఇ) లారెంజ్ వక్రరేఖ

1. ವ್ಯಾಪ್ತಿ :

- ◆ దత్తాంశములోని గరిష్ట, కనిష్ఠ విలువల భేదమే వ్యాపి. ఉదా : వారం రోజుల్లో ఒక కుర్కితే వేరు దగ్గలు ఈ విధంగా ఉన్నాయి.
200, 210, 208, 160, 220, 250 $\frac{2+1}{2}$

వ్యాపి =

పుస్తకాలిగ్రామం :

- ◆ ఔని విపరణ మూవాలో సులభంగా ఆరమయేది. గణించేందుకు. తక్కువ సమయం పట్టేది వాపి.

Digitized by srujanika@gmail.com

- ◆ వివృత తరగతుల్లో గణించలేము. పంపిణీ స్వభావాన్ని తెలుపదు.
 - ◆ అన్ని అంశాలను తీసుకోదు. అంత్య విలువల ప్రభావం ఎక్కువ.

ಡಿಪಯೋಗಾಲು :

- ◆ పేర్క ధరలలో మార్కులు, వాతావరణం అంచనాలు, వస్తువుల గుణాంశీతను తెలుసుకునేందుకు ఉపయోగపడును.

2. చతురాంశ విచలనము :

- ◆ క్రేసిలో దిగువ 25 అంశాలు ఎగువ 25 అంశాలు వదిలి మధ్యలో ఉన్న 50 అంశాలు ఆధారంగా గణించేడే చతురాంశ విచలనము.

ECONOMY

- ◆ ప్రథమ, తృతీయ చతుర్థాంశాల మధ్య తేడాను చతుర్థాంశ వ్యాప్తి లేదా Inter - Quartile Range అంటారు.
- ◆ Inter Quartile Range లోని సగభాగాన్ని Semi - Iner Quartile Range అని అంటారు. దీనినే ప్రాస్ిన్ గాటన్ చతుర్థాంశ విచలనం అని పేరు పెట్టిను.

$$\text{చతుర్థాంశ విచలనము} = \frac{\text{ఎగువ చతుర్థాంశం} - \text{దిగువ చతుర్థాంశం}}{2}$$

$$\text{చతుర్థాంశ విచలన గుణకాన్ని} = \text{అనే సూత్రంతో గణిస్తారు.}$$

సుగుణాలు :

- ◆ వివృత తరగతులలో కూడా దీనిని గణించవచ్చు.
- ◆ ఎక్కువ వైపులయిం ఉన్న విభాజనంలో కూడా Q_D విస్తరణను కొలవగలదు.
- ◆ విపరీత అంశాల వలన ప్రభావితం కాదు.

లోపాలు :

- ◆ మొదటి 25 అంశాలు చివరి 25 అంశాలు విస్మరించబడుతున్నాయి.
- ◆ విస్తరణను ఏ సగటును తీసుకుని గణించలేదు.
- ◆ బీజీయ ప్రస్తావనకు నిలబడడు.

3. మాధ్యము విచలనము :

ఉషక క్రై
ఉ ఫ్లై

- ◆ కేంద్రస్థానపు విలువ సుంచి వివిధ అంశాలను తీసుకున్న విచలనాల అంకమధ్యమమే మాధ్యము విచలనము. దీన్నే సగటు విచలనం అంటారు. (AD)
- ◆ MD ని అంకమధ్యమం, మధ్యగతం, బాహుళకం దేనినుండైనా గణించవచ్చు).
- ◆ MD గణనలో విచలనాలు తీసుకున్నప్పుడు బీజీయ గుర్తులు విస్మరిస్తారు.

$$\begin{aligned} \text{◆ వ్యక్తిగత క్రేణిలో MD గణనకు సూత్రము} &= \text{మాధ్యమ విచలనం} \\ \text{◆ మాధ్యము విచలన గుణకము} &= \frac{\text{అంకమధ్యమం లేదా మధ్యగతం లేదా బాహుళకం}}{} \end{aligned}$$

సుగుణాలు :

- ◆ సులభంగా అర్థం చేసుకోవచ్చు. గణించవచ్చు. ఏ సగటు నుండైనా గణించవచ్చు.
- ◆ పంపిణీ స్వభావాన్ని తెలియజేయును.

లోపాలు :

- ◆ గుర్తులు విస్మరించును. కాబట్టి బీజీయ ప్రస్తావనకు పనికిరాదు.

ECONOMY

- సామాజిక వ్యాపార అధ్యయనాల్లో దీనిని అరుదుగా ఉపయోగిస్తారు

4. ప్రామాణిక విచలనము లేదా క్రమ విచలనము (SD)

- 1893లో కార్ల్‌ఫియర్ప్న దీనిని ప్రవేశపెట్టిన.
 - విస్తరణమానాల్లో ఎక్కువగా ఉపయోగించేది. మంచి విస్తరణకుండవలసిన లక్షణాలు కలిగి ఉన్నది SD యే.
 - అంకమధ్యమం నుండి తీసుకున్న విచలనాల వర్గాల అంకమధ్యమం వర్గమూలాన్ని ప్రామాణిక విచలనం అంటారు. దీనిని తో సూచిస్తారు.
 - దీనిని root mean-square deviation అనికూడా అంటారు.
 - దత్తాంశం యొక్క ప్రామాణిక విచలనం ఎక్కువగా ఉంటే దత్తాంశములో విచరణ ఎక్కువగా ఉన్నట్టు.
 - అసలు అంకమధ్యమం నుంచి ప్రామాణిక విచలనాన్ని గటిస్తే
 - ఉపాంచిన అంకమధ్యమం నుండి SD ని గటిస్తే
$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum dx^2}{N} - \left[\frac{\sum dx}{N} \right]^2}$$
 - అంకమధ్యమం వలె రెండు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ గ్రాఫులకు ఉమ్మడి ప్రామాణిక విచలనాన్ని గటించవచ్చు.
 - N సహజ సంఖ్యలకు ప్రామాణిక విచలనాన్ని గటిస్తే ~~ఏకైకియి ఒక బాయిల్యూటో లో~~
 - అంకమధ్యమం నుండి తీసుకున్న విచలనాల మొత్తం కనిప్పంగా ఉండును.
 - SD is Independent of change of origin but not of scale
 - సామాన్య వక్రరేఖ వైశాల్యాన్ని నిర్వచించుటకు SD ని ఉపయోగిస్తారు.
 -
- $\bar{X} \pm 2\sigma$ covers 95.45%
- $\bar{X} \pm 3\sigma$ covers 99.73%
- ప్రామాణిక విచలనం
- గుణకము =
$$\frac{\text{ప్రామాణిక విచలనం}}{\text{అంకమధ్యమం}}$$

- గుణకము (C.V.) =
$$\frac{\text{ప్రామాణిక విచలనం}}{\text{అంకమధ్యమం}} \times 100$$
- విచరణ గుణకము ఎక్కువగా ఉంటే స్థిరత్వం తక్కువగా ఉన్నట్టు. విచరణానికి, స్థిరత్వానికి విలోప సంబంధం ఉండును.
 - MD లో బీజగణిత గుర్తులు విస్మరించబడును. కానీ SD లో తీసుకోబడును.

ECONOMY

- MD ని ఏ సగటు నుండైనా గణించవచ్చు. SD ని అంకముయొమం ద్వారా మాత్రమే గణించగలా.

సుగుణాలు :

- విచరణను గణించడానికి మేలైన కొలపునం. ఉప్పుడి ప్రామాణిక విచలనాన్ని గణించవచ్చు.
 - వైపులాయిదు సహసంబంధము, ప్రతిగమనము, ప్రతిచయనము లాంటి గణాంక మాపనలలో ఉపయోగిస్తారు.

ලෝජිස්ටික්ස්

- గణించుట కష్టం; విపరీత అంశాలకు ఎక్కువ ప్రోధాన్యత ఇవ్వబడును.

విన్నరణ మానాలు మధ్య సంబంధము:

- SD కంటే MD తక్కువగా ఉండును. MD కంటే QD తక్కువగా ఉండును. $QD < MD < \sigma$
 - SD లో QD $2/3$ వంతు ఉండును. (0.6745)

➤ SD లో MD 4/5 వంతు ఉండును. $MD = \frac{4}{5}\sigma$

5. ಲಾರೆಂಜ್ ವಕರ್ಭ

- ఆదాయ అసమానతలు గణించేందుకు లారెంజ్ వక్రరేఖను ఉపయోగిస్తారు.
 - దీనిని సంచిత శాతపు వక్రరేఖ (Cumulative Percentage Curve) అంటారు.

వైషమ్యము:

$$\frac{\Sigma - \bar{X}^2}{\sigma^2} = \frac{N}{\sigma^2}$$

- సౌష్టవ దత్తాంశులో అంకమధ్యమం, షుర్వగ్రితెం, బాహుళకం సమానంగా ఉండును. దీనిని రేఖాచిత్రంలో చూపిస్తే గంటాకార పొనఃపున్యరేఖ వచ్చును. దీనినే సామాన్య లేదా ఆదర్శ పక్రరేఖ అంటారు.
 - దీనిలో చతుర్భాంశాలు మద్యగతానికి సమాన దూరంలో ఉంటాయి.
 - మద్యగతం - $Q_1 = Q_3$ - మద్యగతం
 - అసౌష్టవ విభాజనంలో అంకమధ్యమం, మద్యగతం, బాహుళకం సమానంగా ఉండవు. దీనిని రేఖాచిత్రంలో చూపిస్తే ఏదో ఒక చివర తోక ఉన్నట్టు కనిపిస్తుంది.
 - అసౌష్టవ విభాజనం ధనాత్మకంగా గాని, బుణాత్మకంగా గాని ఉండవచ్చు.
 - ఎ) అంకమధ్యమం > మద్యగతం > బాహుళకం → ధన్యాత్మక (లేదా) కుడివైపు వైషమ్యం
 - బి) అంకమధ్యమం < మద్యగతం < బాహుళకం బుణాత్మక (లేదా) ఎడమవైపు వైషమ్యం
 - వైషమ్య గుణకాన్ని గణించేందుకు కార్లీపియర్సన్ ఉపయోగించే సూత్రం

➤ బావుళకం నిర్వచనం సరిగ్గా లేనపుడు $SK_P = \frac{3(\bar{x} - Med)}{\sigma}$

ECONOMY

- బౌల్ వైపుల్య గుణకం $SK_B = \frac{Q_3 + Q_1 - 2Q_2}{Q_3 - Q_1}$
 - తెల్లి వైపుల్య గుణకం
 - ఎ) దత్తాంశాలు ఆధారంగా $\frac{P_{90} - 2P_{50} + P_{10}}{P_{90} - P_{10}}$
 - బి) దత్తాంశాలు ఆధారంగా $\frac{D_9 - 2 + D_1}{D_9 - D_1}$

కకుదత్యం

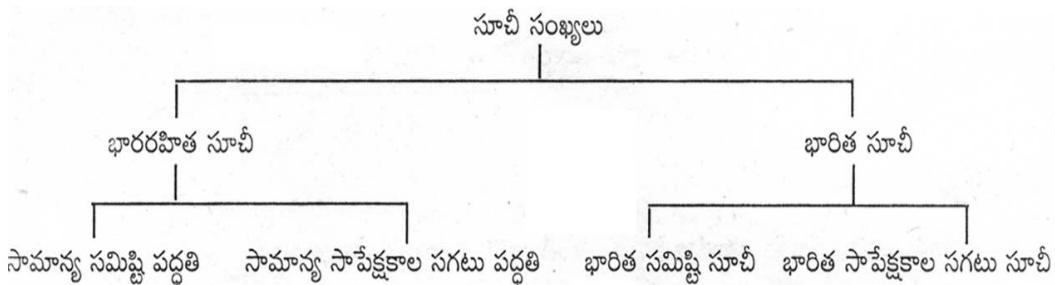
- సామాన్య వక్రరేఖ శిఖరం ఎక్కువగా కొనదలచుకుంటే దానిని Lepto Kurtic అంటారు.
 - సామాన్య వక్రరేఖ శిఖరం ఎక్కువ చదునుగా ఉంటే దానిని Platy Kurtic అంటారు.
 - సామాన్య వక్రరేఖ శిఖరం సాధారణంగా ఉంటే దానిని Meso Kurtic అంటారు.
 - β_2 విలువ 3 కంటే ఎక్కువగా ఉంటే అది Lepto Kurtic అనీ,
 - విలువ 3 కంటే తక్కువగా ఉంటే దానిని Platy Kurtic అని అంటారు.
 - సామాన్య వక్రరేఖలో విలువ 3 ఉండును.

సూచీ నంభ్యలు

- కార్ల్ అనే ఇటలీ దేశస్థడు 1500 నుంచి 1750 వరకు ధరలలోని పెరుగుదలను కొలిచేందుకు ప్రయత్నించెను.
 - సూచీ సంఖ్యలను మొదట ద్రవ్య విలువలోనే మౌల్యాలను కొలవడానికి ఉపయోగించెను.
 - 1838లో ‘సూచీ ధరలు’ అనే పదాన్ని పోర్ట్‌ర్స్ ఉపయోగించెను.
 - జీవాన్ సూచీసంఖ్య అనే పదమును ఉపయోగించెను.
 - సూచీ సంఖ్యలను ఆర్థిక భారమితులు (Economic Barometers) అందురు.
 - ఒక వస్తువునకు నిర్ణిత కాలంలో ధరకు, ఆధార కాలంలో గల ధరకు గల నిష్పత్తిని సాపేక్ష ధర లేదా ధరల సూచీ అందురు.

 - సూచీ సంఖ్యల నిర్వాణంలో ఉపయోగించే సగటులలో గుణముద్యమం ఉత్తమమైన సగటు.
 - సూచీ సంఖ్యల నిర్వాణంలో ఉపయోగించే ఆధార సంవత్సరం సాధారణ సంవత్సరమై ఉండాలి.
 - ఆధార సంవత్సర నిర్ణయంలో స్థిర ఆధార పద్ధతిగాని, గొలుసు ఆధార పద్ధతిగాని తీసుకుంటారు.
 - సూచీ సంఖ్య నిర్వాణంలో అవలంభించే పద్ధతులు రెండు.
 - ఎ) భారరహిత సూచీ,
 - బ) భారిత సూచీ

ECONOMY

➤ **భార రహిత,** సామాన్య సమిష్టి పద్ధతిలో సూచి $P_{01} = \frac{\sum P_1}{\sum P_0} \times 100$

➤ **భారతరహిత సామాన్య సాపేక్షకాల సగటు సూచి** $P_{01} = \frac{\sum \left(\frac{P_1}{P_0} \times 100 \right)}{N}$

భారిత సమిష్టి సూచిలు

ఎ) **లాన్సెప్యెర్ సూచి:** ఆధార సంవత్సర వస్తు పరిమాణాన్ని (Q_0) భారితంగా తీసుకొనెను.

$$P_{01} = \frac{\sum P_1 Q_0}{\sum P_0 Q_0} \times 100$$

ఈ సూచి over estimate చేస్తూ, upward bias కి దారితీయును.

బి) **పాశ్చి సూచి :** వర్తమాన సంవత్సరపు వస్తు పరిమాణాన్ని (Q_1) భారితంగా తీసుకొనెను.

$$P_{01} = \frac{\sum P_1 Q_1}{\sum P_0 Q_1} \times 100$$

ఇది Under estimate చేసి downward bias కి దారితీయును.

ని) **డోర్పిక్ & బోలే పద్ధతి :** ఆధార, వర్తమాన (ప్రస్తుత) సంవత్సర పరిమాణాలను భారితంగా తీసుకొనెను.

➤ **లాన్సెప్యెర్, పాశ్చిల సామాన్య అంకమధ్యమమే ఏరి సూత్రం**

$$P_{01} = \frac{L+P}{2} = \frac{\frac{\sum P_1 Q_0}{\sum P_0 Q_0} + \frac{\sum P_1 Q_1}{\sum P_0 Q_1}}{2} \times 100$$

డి) **ఫిషర్ అదర్చుసూచి :** ఫిషర్ సూచి ఆదర్చు సూచిగా పిలవబడెను.

- ఈ సూచి, సూచి సంబ్యుల నిర్మాణంలో ఉత్తమమైన GM ద్వారా గణించబడును.
- ఇది ప్రస్తుత, మరియు ఆధార సంవత్సర పరిమాణంలను తీసుకొంటుంది.
- ఇది కాలపరివర్తన, కారకాల పరివర్తన పరీక్షలను సంతృప్తిపరుచును.

- It is Free from bias

$$P_{01} = \sqrt{L \times P} = \sqrt{\frac{\sum P_1 Q_0}{\sum P_0 Q_0} \times \frac{\sum P_1 Q_1}{\sum P_0 Q_1}} \times 100$$

- ఫిషర్ సూచీ లాస్ పేయర్, పాశ్చిల గుణమధ్యమం

జ) మార్కెల్ ఎడ్జెపర్ట్ సూచీ: ఇదికూడా ప్రస్తుత, ఆధార సంవత్సర పరిమాణాలను భారితంగా తీసుకుంది.

$$P_{01} = \frac{\sum (Q_0 + Q_1) P_1}{\sum (Q_0 + Q_1) P_0} \times 100$$

ఎఫ్) కెల్లీ సూచీ : దీనిని Fixed weight Aggregative Index Method అందురు.

$$P_{01} = \frac{\sum P_1 Q}{\sum P_0 Q} \times 100$$

దీనిలో $Q = \frac{Q_0 + Q_1}{2}$ (దీనిలో భారాలు కొన్ని కాలాలకు చెందినవి. ఖచ్చితంగా ఆధార, వర్తమాన సంవత్సరాలే కావాలని లేదు.)

భారిత సాపేక్షకాల సగటు సూచీ :

$$P_{01} = \frac{\sum PV}{\sum V} \quad P = \text{ధరల సాపేక్షకాలు}$$

$$\frac{Q_1 P_1}{Q_0 P_0} = \frac{\text{Value}}{\text{Weight}} \times \frac{\text{Weights}}{\text{Weights}} (P_0 Q_0)$$

కాలపరివర్తన పరీక్ష:

- ఆధార సంవత్సరాన్ని ప్రస్తుత సంవత్సరాన్ని తారుమారు చేసి సూచీ సంఖ్యలు కనుక్కుంటే అవి ఒకదానికొకటి వ్యుత్పుమాలుగా ఉండాలి.

కారకాల పరివర్తన పరీక్ష: ధరల సూచీ, పరిమాణాల సూచీ లభ్యం విలువసూచీకి సమానంగా ఉండాలి.

- ఫిషర్ అదర్శసూచీ కాలపరివర్తన, కారకాల పరివర్తన పరీక్షను సంతృప్తిపరుచును.

సర్వుల్మర్చ టెస్ట్ ని సంతృప్తిపరిచే సూచీలు

- ఎ) సామాన్య సమిష్టి పద్ధతి.
- బి) Fixed weight Aggregative method (కెల్లీ పద్ధతి)

ECONOMY

$$\text{Circular Test} = P_{01} \times P_{12} \times P_{20} = 1$$

యూనిట్ టెస్ట్ ను సంతృప్తిపరచని సూచీ సామాన్య సమిష్టి పద్ధతి (పరిమాణాలు) మాత్రమే. మిగిలిన అన్ని సూటాలు దీనిని సంతృప్తిపరుచును.

వినియోగదారు ధరల సూచీ (సీపిఎస్) : కి మరోపేరు జీవన వ్యయ సూచీ లేదా రిటైల్ ధరల సూచీ. ఇవి ఒక ప్రత్యేక తరగతి/పరిశోధనలు కొనుగోలు శక్తిలోని మార్పును తెలుపును.

- వినియోగ ధరల సూచీ 2 విధాలుగా గణించవచ్చు.

ఎ) సమిష్టి వ్యయ పద్ధతి/భారిత సమిష్టి పద్ధతి

బి) కుటుంబ బడ్జెట్ పద్ధతి/భారిత సాపేక్ష పద్ధతి $CPI = \frac{\Sigma PV}{\Sigma V}$

సహసంబంధం

- ❖ రెండు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ చలరాశుల మధ్య సంబంధాన్ని తెలిపేదే సహసంబంధం.
- ఉదా: కష్టపడి చదవడానికి, విజయసాధనకు సంబంధం ఉంది.
- ❖ సహసంబంధం అనేది చలరాశుల మధ్య సహసంబంధ స్థాయిని తెలుపును. అంతేకాని కారణం-ఫలిత సంబంధాన్ని తెలుపదు.
- ❖ రెండు చలరాశులు ఒకే దిశగా మారితే (ఉదా: భూసారం పెరిగితే పంట దిగుబడి పెరుగును) అది ధనాత్మక సహసంబంధం $100 \times \frac{115}{100} = 115$
- ❖ రెండు చలరాశుల వ్యతిరేక దిశలో పయనిస్తే (ఉదా: ధర పెరిగే కొద్దీ డిమాండ్ తగ్గును.) దానిని రుణాత్మక సహసంబంధం అందురు.
- ❖ రెండు చలరాశుల మధ్య సహసంబంధాన్ని పరిశీలిస్తే అది సామాన్య సహసంబంధం.
- ❖ రెండు కంటే ఎక్కువ చలరాశుల మధ్య సహసంబంధాన్ని తెలిపేది బహుళ సహసంబంధం.
- ❖ రెండుకంటే ఎక్కువ చలరాశులను గుర్తించినపుటికీ, మిగిలిన చలరాశుల స్థిరమని ప్రమేయముచేసి, రెండు చలరాశుల మధ్య సంబంధాన్ని పరిశీలిస్తే దానిని పాక్షిక సహసంబంధం అందురు.
- ❖ రెండు చలరాశుల మధ్య మార్పు ప్రతిసారి స్థిర నిప్పుత్తిలో ఉంటే అది సరళరేఖ సహసంబంధం.
- ❖ రెండు చలరాశుల మధ్య మార్పు ప్రతిసారి స్థిర నిప్పుత్తిలో లేని యెడల అది వక్ర రేఖలు సహసంబంధం.
- ❖ సహసంబంధాన్ని గణించే పద్ధతులు : ఎ) వ్యాపనపటం బి) సహసంబంధ రేఖా చిత్రం సి) కార్ట్‌పియర్సన్ సహసంబంధ గుణకం ది) స్పీయర్సమన్ కోటి సహసంబంధ గుణకం ఇ) సారూప్య విచలన పద్ధతి
- ❖ వ్యాపన పటంలో బిందువుల క్రమం ఊర్ధ్వదిశగా అనగా ఎడమ నుంచి కుడివైపు పైకిపోతే అది ధనాత్మక సహసంబంధం.
- ❖ వ్యాపన పటంలో బిందువుల క్రమం అధో దిశగా అనగా ఎడమ నుండి కుడికి దిగితే అది రుణాత్మక సహసంబంధం.
- ❖ వ్యాపన పటంలో బిందువులు ఎలాంటి బిందు క్రమాన్ని చూపకపోతే సహసంబంధం లేనట్లు.
- ❖ సహసంబంధ రేఖాచిత్రంలో గుర్తించబడ్డ రేఖలు ఒకే దిశలో సమాంతరంగా పయనిస్తే చలనాల మధ్య ధనాత్మక సహసంబంధం ఉందని, వ్యతిరేక దిశలో పయనిస్తే బుణాత్మక సహసంబంధం ఉందని అర్థం.

ECONOMY

- ❖ సహా సంబంధాన్ని సంఖ్యారూపంలో తెలిపేందుకు ఎక్కువగా వాడుకలో ఉన్న పద్ధతి కాల్ఫీయర్స్‌న్ సహసంబంధ

గుణకం

- ❖ సహసంబంధ గుణకం ఎప్పుడూ ± 1 అనే రెండు అవధుల మధ్య ఉంటుంది.
- ❖ రెండు చలాంకాల మధ్య సంపూర్ణ ధన సహసంబంధం ఉన్నపుడు సహసంబంధ గుణకం విలువ $+1$ సంపూర్ణ బుఱి సహసంబంధం ఉన్నపుడు సహసంబంధ గుణకం విలువ -1
- ❖ సహసంబంధ గుణకం సున్నా అయితే చలాంకాల మధ్య సహసంబంధం లేనట్లు
- ❖ కాల్ఫీయర్స్‌న్ గణనలో అంకముద్యమాన్ని, ప్రామాణిక విచలనాన్ని ఉపయోగించుటవల్ల ఇది సంతృప్తికరమైన గణన
- ❖ సహసంబంధ గుణకం స్నేలు, మూలం మార్పులకు ప్రభావితం కాదు.
- ❖ గుణాత్మక అంశాల (అందచందాలు, నీతినిజాయితీ, దానధర్మాలు, తెలివితేటలు) విషయంలో సహసంబంధాన్ని

నిర్ణయించేందుకు 1904లో స్పియర్స్‌మన్ కోటి సహసంబంధ గుణక పద్ధతిని కనుకొన్నాడు.

- ❖ విచలనాలను అంకముద్యమం నుంచి కాక, దత్తాంశంలోని ముందు అంశం నుంచి గుర్తించి, వాని మధ్య సంబంధాన్ని తెలిపేది సారూప్య విచలన పద్ధతి
- ❖ సహసంబంధ నిర్మారణ = r^2

ప్రత్యుత్మాలు స్వాతంత్ర్యాలు

ప్రత్యక్షిగత శ్రేణులు	విచ్ఛిన్న శ్రేణులు	అవిచ్ఛిన్న శ్రేణులు
1. అంకముద్యమం		
ఎ) ప్రత్యక్ష పద్ధతి $\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$	$AM = \frac{\sum fx}{N}$	$\bar{X} = \frac{\sum fm}{N}$ లేదా $\frac{\sum fx}{N}$
బ) దగ్గర పద్ధతి $\bar{X} = A + \frac{\sum dx}{N}$	$AM = A + \frac{\sum fdx}{N}$	$\bar{X} = A + \frac{\sum fdx}{N}$
సి) సోపాన విచలన పద్ధతి $\bar{X} = A + \frac{\sum dx'}{N} \times C$	$\bar{X} = A + \frac{\sum fdx'}{N} \times C$	$\bar{X} = A + \frac{\sum fdx'}{N} \times C$
2. మధ్యగతం $\frac{N+1}{2}$ వ అంశం	$\frac{N+1}{2}$ వ అంశం	$\frac{N}{2}$ వ అంశం

మద్యగతం =

$$L_1 + \frac{\frac{N}{2} - cf}{f} \times i$$

3. బాహుళకం ఎక్కువసార్లు పునరావృతం అయ్యది పెద్ద పొనఃపున్య విలువ $Z = L_1 + \frac{f_1 - f_0}{2f_1 - f_0 - f_2} (L_2 - L_1)$

కలిగిన చలరాశి

4. GM $AL = \frac{\sum \log x}{N}$ $AL = \frac{\sum f \log x}{N}$ $AL = \frac{\sum f \log m}{N}$

5. HM $HM = \frac{N}{\sum \frac{1}{x}}$ $HM = \frac{\sum f}{\sum f \frac{1}{x}}$ $HM = \frac{\sum f}{\sum f \frac{1}{x}}$

6. ఉమ్మడి అంకమద్యమం $\bar{X}_{1,2} = \frac{N_1 \bar{X}_1 + N_2 \bar{X}_2}{N_1 + N_2}$

7. భారిత అంకమద్యమం $\bar{X}_w = \frac{\sum W \lambda Q - \varepsilon Q}{\sum W}$

విస్తరణమానాలు :

1. వ్యాపీ $L-S$

వ్యాపీ గుణకం

2.

$Q.D$ గుణకం $Q.D = \frac{Q_3 - Q_1}{Q_3 + Q_1}$

3. మాధ్యమ విచలనం = , విచ్ఛిన్న, అవిచ్ఛిన్న లేటిలో $= \frac{\sum f |dx|}{N}$

మద్యమిక విచలన గుణకం = $\frac{\text{మాధ్యమిక విచలనం}}{\text{సగటు}} = \frac{MD}{\bar{x} |med| Z}$

4. ప్రామాణిక విచలనం

ECONOMY

ఆసలు అంకమద్యమం నుంచి

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum(x - \bar{x})^2}{N}} \quad \text{లేదా} \quad \sqrt{\frac{\sum dx^2}{N}}$$

$$\text{డశియాంచిన అంకమద్యమం నుంచి } \sigma = \sqrt{\frac{\sum dx^2}{N} - \left(\frac{\sum dx}{N}\right)^2}$$

విచ్చిన్న అవిచ్చిన్న క్రేణల్లో సోపాన విచలన పద్ధతిలో

➤ విచరణ గుణకం $(CV) = \frac{\sigma}{\bar{X}} \times 100$

➤ ఉమ్మడి ప్రామాణిక విచలనం $\sigma_{1,2} = \sqrt{\frac{N_1 \sigma_1^2 + N_2 \sigma_2^2 + N_1 d_1^2 + N_2 d_2^2}{N_1 + N_2}}$

➤ కార్ల్పియర్సన్ వైషమ్య గుణకం $SK_p = \frac{\bar{X} - Z}{\sigma} \quad \text{లేదా} \quad \frac{3(X - \text{Median})}{\sigma}$

➤ బౌలే వైషమ్య గుణకం $SK_B = \frac{Q_3 + Q_1 - 2Q_2}{Q_3 - Q_1}$

సూచీ సంఖ్యలు :

ఎ) భారరహిత సూచీలు $\times \sqrt{\left(\frac{\sum x_i^2}{N} \right) - \left(\frac{\sum x_i}{N} \right)^2}$ ఎ) ప్రామాణ్య సమిష్టి సూచీ $P_{01} = \frac{\Sigma P_1}{\Sigma P_0} \times 100$

బ) సామాన్య సాఫేక్ష కాల సగటు సూచీ $P_{01} = \frac{\sum \left(\frac{P_1}{P_0} \times 100 \right)}{N}$

బ) భారిత సూచీలు

ఎ) లాస్పొయర్ $P_{01} = \frac{\Sigma P_1 Q_0}{P_0 Q_0} \times 100$

బ) పాశ్చ ప్రాంతిక $P_{01} = \frac{\Sigma P_1 Q_1}{P_0 Q_1} \times 100$

సి) డోర్పొస్ & బౌలే $P_{01} = \frac{L + P}{2}$ formulae $\frac{\frac{\Sigma P_1 Q_0}{\Sigma P_0 Q_0} + \frac{\Sigma P_1 Q_1}{\Sigma P_0 Q_1}}{2} \times 100$

ECONOMY

ಡಿ) ಫಿಷರ್ ಆದರ್ಶ ಸೂಚ್ಯಾ $P_{01} = \sqrt{L \times P} = \sqrt{\frac{\sum P_1 Q_0}{\sum P_0 Q_0} \times \frac{\sum P_1 Q_1}{\sum P_0 Q_1}} \times 100$

ಇ) ಮಾರ್ಕುಲ್ ಎಟ್ಟಿವ್‌ರ್ಟ್ ಸೂಚ್ಯಾ $P_{01} = \frac{\sum P_1 (Q_0 + Q_1)}{\sum P_0 (Q_0 + Q_1)} \times 100$

ಎಫ್) ಕೆಲ್ಲಿ ಸೂಚ್ಯಾ $P_{01} = \frac{\sum P_1 Q}{\sum P_0 Q} \times 100$

ವಿನಿಯೋಗದಾರು ಧರಲ ಸೂಚ್ಯಾ :

ಎ) ಸಮಿಷಿ ವ್ಯಯ ಪದ್ಧತಿ $\frac{\sum P_1 Q_0}{\sum P_0 Q_0} \times 100$

ಬಿ) ಕುಟುಂಬ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಪದ್ಧತಿ $= \frac{\sum PV}{\sum V}$ ಲೇದಾ

ಪರೀಕ್ಷೆ : $P_{01} \times P_{10} = 1$

ಕಾರಕಾಲ ಪರಿವರ್ತನ ಪರೀಕ್ಷೆ $P_{01} \times Q_{01}$
 ಸರ್ಕ್ಯೂಲರ್ ಟೆಸ್ಟ್ $\frac{P_{01} - X^c P_{10}}{\sqrt{P_{01} - X^c P_{10}} \sqrt{P_{10} - X^c P_{01}}}$

ಸಹಸಂಬಂಧಂ : ಕಾಲ್ನಿಂಯರ್ಸ್‌ನ ಸಹಸಂಬಂಧ ಗುಣಕಂ $r = \frac{\sum dx dy}{N \cdot \sigma_x \cdot \sigma_y}$

ಸ್ವಯಂಪರ್ಯಾಯ ಕೋಟಿ ಸಹಸಂಬಂಧ ಗುಣಕಂ

➤ Co-efficient of Determination = r^2

$$r^2 = \frac{\text{Explained variance}}{\text{Total variance}}$$

➤ Co-efficient of Non-Determination = $K^2 = 1 - r^2$

KEY POINTS

- మద్యగతం, బాహుళకం అనేవి
- అంకమద్యమము, గుణమద్యమము, హరమద్యమము అనేవి
- అంకమద్యమం నుండి తీసుకున్న విచలనాల మొత్తం
- మద్యగతాన్ని రేఖా చిత్రం ద్వారా చూపించే విధానం
- బహుళకాన్ని రేఖా చిత్రంలో చూపించే విధానం
- Q_2, O_4, D_5, P_{50} లకు మరోపేరు,
- దత్తాంశంలో ఎక్కువసార్లు పునరావృతమైన విలువ
- క్రేణులలో మధ్యలో ఉన్న విలువ
- రాశులు మొత్తాన్ని రాశుల సంఖ్యచే భాగిస్తే వచ్చే విలువ
- క్రేణులో ఏ ఒక్క విలువ “0” అయినా గణించే వీలు కానిది ఏది?
- దత్తాంశములోని విలువల వ్యుత్తుమాల అంకమద్యమానికి గల వ్యుత్తుముమే
- దత్తాంశములోని అన్ని చలరాశులపైన ఆధారపడేవి బీజీయ ప్రస్తావనకునిలబడే సగటులు
- విపరీత అంశాల వల్ల ప్రభావితం కాని సగటులు
- విపృత అవధులలో కూడా గణించేందుకు ఉపయోగపడేది గుణాత్మక దత్తాంశాన్ని తెలుసుకోవడానికి ఉపయోగపడే సగటు
- రేఖాచిత్రం ద్వారా కూడా గణించేందుకు వీలున్న సగటులు
- అత్యధిక, అత్యల్ప విలువల తేడాయే
- అర్థచతుర్భాంశక వ్యాప్తికి మరొక పేరు
- బీజీయ ప్రస్తావనకు నిలబడని విస్తరణమానాలు
- రెండవ క్రేణీ సగటులుగా పిలవబడే మానాలు
- స్థాన సగటులు
- గణిత సగటులు
- “0”
- ఓజివ్ వక్రరేఖలు
- హిస్ట్రోగ్రాఫ్ మరియు పౌనః పున్య బహుభుజి
- మద్యగతం
- బాహుళకము
- మద్యగతం
- అంకమద్యమం
- గుణ మద్యమము
- హరమద్యమము
- గణిత సగటులు
- స్థానసగటులు
- మద్యగతము
- స్థానసగటులు
- వ్యాప్తి
- చతుర్భాంశక విచలనము
- వ్యాప్తి, Q.D & M.D
- విస్తరణమానాలు

ECONOMY

- కేంద్ర స్థానపు విలువ నుంచి తీసుకున్న విచలనాల అంకమద్యమువే
- ప్రామాణిక విచలనాన్ని ప్రవేశపెట్టినది
- “అంకమద్యమం నుంచి తీసుకున్న విచలనాల, వర్గాల అంకమద్యమం వర్గమూలమే
- అంకమద్యమం = మద్యగతం = బాహుళకం
- అంకమద్యమం > మద్యగతం > బాహుళకం
- అంకమద్యమం < మద్యగతం < బాహుళకం
- ఆదాయ అసమానతలను తెలిపే రేఖ
- ఆధార సంవత్సరం వస్తు పరిమాణాన్ని భారింతగా తీసుకుని సూచీని గణించినది
- వర్తమాన సంవత్సరపు పరిమాణాన్ని భారితంగా తీసుకుని సూచీని గణించినది
- లాస్పేయర్, పాశ్చిల గుణమద్యమం ఆధారంగా సూచీని రూపొందించినది
- కాలపరివర్తన, కారకాల పరివర్తన పరీక్షలను సంతృప్తిపరిచిన ఆదర్శ సూచి
- మూడు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ చలరాశుల మధ్యసంబంధాన్ని సూచించేది
- రెండు చలరాశుల మధ్య సహసంబంధాన్ని సూచించేది
- మూడు చలరాశుల కంటే ఎక్కువ గుర్తించినప్పటికీ మిగిలిన వాటిని స్థిరంగా ఉన్నాయని భావించి రెండు చలరాశులు మధ్య సంబంధాన్ని పరిశీలించేది
- కార్బియర్సన్ సహసంబంధ గుణకము
- గుణాత్మక రాశుల మధ్య సంబంధాన్ని తెలిపేది
- M.D (మాద్యమ విచలనము)
- కార్బియర్సన్
- ప్రామాణిక విచలనము
- శాస్త్రపు దత్తాంశం
- ధనాత్మక వైపుల్యం
- బుణాత్మక వైపుల్యం
- లారెంజ్ వక్రరేఖ
- లాస్పేయర్
- పాశ్చి
- ఫిఫర్
- ఫిఫర్ ఆదర్శ సూచి
- బహుళ సహసంబంధం
- సామాన్య సహసంబంధం
- పాక్షిక సహసంబంధము
- పాక్షిక సహసంబంధము
- పాక్షిక సహసంబంధము
- స్పియర్మన్ కోటి సహసంబంధం

- 165 దేశాలకు Economic Freedom Index ను గణించగా భారతదేశం 115 ర్యాంకును, చైనా 126వ ర్యాంకును పొందెను.
- 2004-05లో NSSO వారు ప్రచురించిన నివేదికలో భారతదేశంలో సుమారు 20% ప్రజలు రోజుకు ఒక్కొక్కరు 14 రూపాయల కంటే తక్కువగా వ్యయంచేస్తున్నారు.
- గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నెలసరి తలసరి వినియోగ వ్యయం 2004-05లో రూ. 559లు కాగా, పట్టణ ప్రాంతాలలో రూ. 1,052లుగా ఉంది.
- Back wash ప్రభావంను గున్నార్ మిర్చాల్ ప్రవేశపెట్టేను.

ఒక్క బ్యాంక్ (One word questions)

1. గణాంక శాస్త్రాన్ని ఏ పేరుతో పిలుస్తారు?
- జ. రాజుల శాస్త్రము లేదా రాజ్యంగ శాస్త్రము
2. గణాంకశాస్త్ర పితామహుడు?
- జ. ఆర్. ఎ. ఫిషర్
3. గణాంకశాస్త్రం ఏ పదాల నుండి అవిర్భవించినది?
- జ. లాటిన్ భాషలోని స్టోటస్ (Status)
- జర్జీనీ భాషలోని స్టోటస్టికా (Statistica)
- జిటాలియన్ భాషలోని స్టోటస్టా (Statustua)
- ఈ పదాలకు అర్థము రాజ్యము (State)
4. “దేశ ప్రజల స్థితిగతులకు సంబంధించిన వర్గీకృత సమాచారాన్ని అంకెలలోనూ, పట్టికలలోనూ పొందుపరిచి చెప్పేదే గణాంకశాస్త్రము”.
- జ. వెబ్స్టర్ (Webster)
5. “గణాంక శాస్త్రాన్ని సగటుల శాస్త్రంగా వర్ణించినది”?
- జ. బోల్
6. “గణాంకశాస్త్రం అంటే సంఖ్య, దత్తాంశ సేకరణ, సమర్పణ, విల్డేషణ, వివరణ” అని నిర్వచించినది?
- జ. క్రాక్స్టటన్ మరియు క్రోడన్
7. ఎక్కువ సంఖ్యలో ఉన్న దత్తాంశాన్ని కుదించి మొత్తం దత్తాంశం అంతటికీ ప్రాతినిధ్యం వహించే ఒక విలువను ఈ విధంగా పిలుస్తారు?
- జ. సగటు
8. సగటులకు మరొకపేరు?
- జ. కెంద్రస్థానపు కొలతలు
9. మంచి సగటు లక్ష్ణాలు
- జ. ఎ. స్పష్టంగా నిర్వచించబడాలి బి. మొత్తం దత్తాంశానికి ప్రాతినిధ్యం వహించాలి సి. సులభంగా అర్థంకావాలి డి. సులభంగా గణనచేయడానికి వీలుండాలి ఇ. ప్రతిచయన మార్పులకు తక్కువగా ప్రభావితం కావాలి.
10. సగటులు ఎన్ని రకాలు?
- జ. 1. స్థానసగటులు 2. గణిత సగటులు.

ECONOMY

11. గణిత సగటులు ఏవి?
- జ. అంకమధ్యమము (A.M లేదా Mean); హరమద్యమము (H.M); గుణమద్యమము (GM)
12. స్థాన సగటులు ఏవి?
- జ. 1. మద్యగతము, 2. బాహుళకము
13. సగటులలో ప్రభ్యాతి గాంచిన సగటులు ఏవి?
- జ. 1. అంకమద్యమము, 2. మద్యగతం, 3. బాహుళకం

అంకమద్యమము

14. అంకమద్యమము (AM) నకు మరొక పేరు?
- జ. సగటులేదా మద్యమము (Mean)
15. క్రేణిలో అంశాలు మొత్తాన్ని అంశాల సంఖ్యతో భాగిస్తే వచ్చే విలువ ఏది?
- జ. అంకమద్యమము
16. అంకమద్యమము ఎన్ని రకాలు?
- జ. 2. ఎ. సామాన్య అంకమద్యమము, ఓ. భారిత అంకమద్యమము
17. ఎక్కువగా ఉపయోగించబడేది, మొత్తం దత్తాంశానికి ప్రాతినిధ్యం వహించే సగటు ఏది?
- జ. అంకమద్యమము.
18. వ్యక్తిగత క్రేణులలో అంకమద్యమము కిట్టిత్తుటాయి కిస్తిస్తారు?
- జ. అంశాలు మొత్తాన్ని అంశాల సంఖ్యచే భాగించాలి.

రాశుల మొత్తం

$$\bar{X} = AM = \frac{\text{రాశుల సంఖ్య}}{\text{రాశుల మొత్తం}} =$$

19. 10, 15, 20ల అంకమద్యమము ఎంత?
- జ.
20. పొనఃపున్యము ఇవ్వబడని క్రేణిని ఏమని పిలుస్తారు?
- జ. వ్యక్తిగత క్రేణి
21. వ్యక్తిగత క్రేణిలో దగ్గర పద్ధతిలో అంకమద్యమమున్ని గణించేందుకు ఉపయోగించే సూత్రం?
- జ.

A = ఊహించిన అంకమద్యము, $\sum dx$ = విచలనాల మొత్తం, N = అంశాల సంఖ్య

22. విచ్చిన్న క్రేణిలో చలరాశితోపాటు పొనఃపున్యం కూడా ఉంటుంది. దీనిలో అంకమద్య గణనకు ఉపయోగించే సూత్రం
- జ. ఎ. ప్రత్యుష పద్ధతిలో

ECONOMY

- బి. దగ్గర పద్ధతిలో $\bar{X} = A + \frac{\sum f dx}{N}$
23. అవిచ్చిన్న శ్రేణిలో సోపాన విచలన పద్ధతిలో అంకమధ్యమాన్ని గణించేందుకు సూత్రం?
- జ. $\bar{X} = A + \frac{\sum f dx}{N} \times i$ $i = \text{తరగతి అంతరము}$
24. మొదటి తరగతి దిగువ అవధి, చివరి తరగతి ఎగువ అవధి లేని దత్తాంశాన్ని ఏమందురు?
- జ. వివృత దత్తాంశము
25. ఉమ్మడి అంకమధ్య గణనకుఉపయోగించే సూత్రం?
- జ. $\bar{X}_{1,2} = \frac{N_1 \bar{X}_1 + N_2 \bar{X}_2}{N_1 + N_2}$
26. భారిత అంకమధ్య గణనకు ఉపయోగించే సూత్రం
- జ. $\bar{X}_w = \frac{\sum WX}{\sum W}$ $\sum WX = \text{విలువలను వాటి భారములతో గుణించగా వచ్చిన లబ్దాల సంకలనము}$
- $$\sum W = \text{భారాల మొత్తం}$$
27. అంకమధ్యమం నుండి తీసిన విచలనాల మొత్తం.....కి సమానం అగును.
- జ. నున్న “0”
28. ఒక శ్రేణిలో ప్రతి విలువకు ఒక స్థిర సంఖ్యనుకలిపిన అంకమధ్యమము సమానంగా ఉండాలంటే ...
- జ. అదే స్థిర సంఖ్యను పూర్వ అంకమధ్యమానికికలపాలి.
29. భారితాలు సమానంగా ఉంటే సామాన్య అంకమధ్యమము, భారిత అంకమధ్యమము మధ్య సంబంధం ఏ విధంగా ఉంటుంది?
- జ. సామాన్య అంకమధ్యమము = భారిత అంకమధ్యమము
30. అత్యధిక విలువ గల అంశాలకు అధిక భారము, అత్యల్ప విలువ గల అంశాలకు తక్కువ భారం ఇచ్చినపుడు సామాన్య, భారిత అంకమధ్యమాలు మధ్య సంబంధం ఏ విధంగా ఉంటుంది?
- జ. సామాన్య అంకమధ్యమము, భారిత అంకమధ్యమముకంటే తక్కువగా ఉండును.
31. బీజీయ ప్రస్తావనకు నిలబడేది, శ్రేణిలో ప్రతీ అంశంపై ఆధారపడేది సులభంగా గణించగలిగేది, అయిన సగటు?
- జ. అంకమధ్యమము
32. సూచి సంఖ్యలనిర్మాణంలో ఏ అంకమధ్యమాన్ని ఉపయోగిస్తాం?
- జ. భారిత అంకమధ్యమము
33. వివృత దత్తాంశంలో గణించడానికి వీలులేని సగటు?
- జ. అంకమధ్యమము (అన్ని గణిత సగటులు)

ECONOMY

34. దత్తాంశంలో ఇచ్చిన అంశాల ప్రాముఖ్యాన్ని బట్టి భారాలను ఇచ్చి గణించే అంకమడ్యుమం పేరేమిటి?
- జ. భారిత అంకమడ్యుమము

మధ్యగతము :

35. ట్రైషిలోని మధ్య విలువను తెలిపే సగటు ఏది?
- జ. మధ్యగతము
36. “విభజనాన్ని ఏ విలువ రెండు సమభాగాలుగా విభాగిస్తుందో దానినే మధ్యగతం అంటారు” అని మధ్యగతాన్ని నిర్వచించినది?
- జ. క్రాక్సుటన్ & క్రోడన్
37. ఏ సగటు గణనలో దత్తాంశాన్ని, ఆరోహణ లేదా అవరోహణ క్రమంలో అమర్చాలి?
- జ. మధ్యగతం
38. వ్యక్తిగత్త్రైషిలో మధ్యగత గణనకు ఉపయోగించే సూత్రం
- జ. $\frac{N+1}{2}$ వ అంశము $N = \text{అంశముల సంఖ్య}$
39. ట్రైషిలో గల విలువల స్థానాన్ని బట్టినిర్ణయించబడే సగటులను ఏమంటారు?
- జ. స్థాన సగటులు (మధ్యగతం స్థాన స్థాన)
40. అవిచ్చన్న ట్రైషిలో ముద్దుగిత్తొన్న గణించే ఉఠికెళ్లు ఉపయోగించే సూత్రం?
- జ. మధ్యగతం
41. మధ్యగతంపై ఆధారపడిన ఇతర స్థానమానాలు ఏవి?
- జ. చతుర్థాంశాలు, పంచాంశాలు, అష్టాంశాలు, దశాంశాలు, శతాంశాలు
42. చతుర్థాంశాన్ని 4 సమాన భాగాలుగా విభజించే దానిని ఏమంటారు?
- జ. చతుర్థాంశాలు (3 చతుర్థాంశాలు ఉంటాయి)
43. Q_1, Q_2, Q_3 ల విస్తరణ
- జ. Q_1 దిగువ చతుర్థాంశము, Q_2 = మధ్యగతము, Q_3 = ఎగువ చతుర్థాంశము
44. దత్తాంశాన్ని 5 సమభాగాలుగా విభజించే స్థానమానం ఏది?
- జ. పంచాంశాలు. (దీనిలో 4 పంచ అంశాలు ఉంటాయి. Qu_1, Qu_2, Qu_3, Qu_4)
45. దత్తాంశాన్ని 8 సమాన భాగాలుగా విభజించే స్థానమానం ఏది?
- జ. అష్టాంశము (దీనిలో 7 అష్టాంశాలు ఉంటాయి. $O_1, O_2, O_3, O_4, O_5, O_6, O_7$)

ECONOMY

46. O_2 అనగా?
జ. మొదటి చతుర్భాంశము
47. O_4 అనగా?
జ. మర్యాగతం
48. O_6 అనగా?
జ. 3వ చతుర్భాంశము
49. దత్తాంశాన్ని 10 సమాన భాగాలుగా విభజించే స్థానమానం ఏది?
జ. దశాంశము. (దీనిలో 9 దశాంశాలు ఉంటాయి. D_1, D_2, \dots, D_9)
50. 5వ దశాంశాన్ని ఏమంటారు?
జ. మర్యాగతం
51. దత్తాంశాన్ని 100 సమాన భాగాలుగా విభజించే స్థానమానం ఏది?
జ. శతాంశాలు (99 శతాంశాలు ఉంటాయి. $P_1, P_2, P_3, \dots, P_{99}$)
52. P_{50} నువ్వుందురు?
జ. మర్యాగతం
53. P_{25} నువ్వుందురు?
జ. దిగువ చతుర్భాంశము
54. P_{75} ను ఏమంటారు?
జ. ఎగువ చతుర్భాంశము
55. సంచిత పౌనఃపున్య వక్త రేఖలను (ఓజివ్ రేఖలు) ఏ సగటును గణించేందుకు ఉపయోగిస్తారు?
జ. మర్యాగతం
56. వివృత, అవధులున్న తరగతులు ఇచ్చినప్పటికీ గణించేందుకు వీలైన సగటు?
జ. మర్యాగతం
57. విపరీత అంశాలచే ప్రభావితముకాని, గుణాత్మక దత్తాంశాన్ని కూడా గణించేందుకు వీలైన సగటు?
జ. మర్యాగతం

బాహుళకము (MODE) :

58. బాహుళకము ఏ భాషా పదంనుండి ఉద్ఘాటించినది?
జ. లామోడ్ అనే (ఫ్రెంచి పదం (దీని అర్థం ఫేషన్))
59. “గ్రేసోలో ఉన్న అంశాలలో ఏ విలువ అతి తరచుగా వస్తుందో ఆ విలువనే బాహుళకము అంటారు” అని బాహుళకాన్ని నిర్వచించినది?
జ. జెసిక్

ECONOMY

60. దత్తాంశములో ఏ విలువ ఎక్కువసార్లు పునరావృతం అగునో ఆ విలువ...
 జ. బాహుళకము
61. 450, 300, 450, 200, 450, 100 లలో బాహుళకం?
 జ. 450 (ఇది 3 సార్లు పునరావృతం అయింది)
62. విచ్చిన్న పొనఃపున్య విభాజనంలో బాహుళకాన్ని ఎలా గణిస్తారు?
 జ. ఏ చలరాళికి ఎదురుగా అత్యధికమైన పొనఃపున్యం ఉంటుందో ఆ చలరాళి బాహుళకం.
63. అవిచ్చిన్న శ్రేణిలో బాహుళకాన్ని గణించేందుకు ఉపయోగించే సూత్రం?
 జ. బాహుళకం (Z) =
64. ద్విబాహుళకం ఉన్నప్పుడు బాహుళకం గణనకు ఉపయోగించే సూత్రం?
 జ. $Z = 3 \text{ మధ్యగతం} - 2 \text{ అంకమధ్యమం}$
65. బాహుళకాన్ని ఏర్పాచిత్రం ద్వారా గణిస్తారు?
 జ. (ఎ) సోపాన చిత్రము (హిస్టోగ్రామ్), (బి) పొనఃపున్య బహుభుజి
66. మధ్యగతం, బాహుళకం గణనలో కనబడే లోపాలు
 జ. (ఎ) ఇవి దత్తాంశాంలోని అన్ని అంశాలపై ఆధారపడవ
 (బి) ఈ రెండూ బీజీయ \sqrt{ab} గణనకు $\log a + \log b$ ఆయి
67. మధ్యగతం, బాహుళకంలో కనపడే సుగుణాలు?
 జ. ఎ. విపరీత అంశాల వలన ప్రభావితం కావు
 బి. రెండింటిని రేఖాచిత్రం ద్వారా చూపించవచ్చు.

గుణమధ్యమము :

68. A, B రెండు అంశాలు అయితే ఈ రెండింటి గుణమధ్యమము
 జ. $GM = \sqrt{ab}$
69. సంవర్ధమానాలు ద్వారా గుణమధ్య గణనకు ఉపయోగించే సూత్రం ...
 జ. $GM = \text{Anti}$
70. విచ్చిన్న శ్రేణిలో GM గణనకు ఉపయోగించు సూత్రం
 జ. $GM = \text{Anti} \log \left[\frac{\sum f \log x}{N} \right]$

ECONOMY

71. భారిత గుణమధ్యమాన్ని గణించేందుకు ఉపయోగించేసూత్రం?

జ.
$$GM_W = \text{Anti} \log \left[\frac{\sum \log x.w}{\sum w} \right]$$

72. శాతాలు, నిష్పత్తులు, సూచీ సంఖ్యలు గణనచేయడంలో ఎక్కువగా ఉపయోగపడేసగటు?

జ. గుణమధ్యమము

73. దత్తాంశములో ఏ అంశమైనా “0” గాని, బుఱాత్కుకం (-) గాని అయితే...

జ. గుణమధ్యమాన్ని గణించలేము.

హరమధ్యములు

74. దత్తాంశములోని విలువల, వ్యుత్తుమముల అంకమధ్యానికి గల వ్యుత్తుమాన్ని ఏమందురు?

జ. హరమధ్యమము

75. హరమధ్య గణనకు రెండు చలరాశులున్నప్పుడు ఉపయోగించే గుణకము?

జ. హరమధ్యమము

76. రెండు కంపే ఎక్కువ అంశాలు ఉన్నప్పుడు హరమధ్య గణనకు ఉపయోగించే సూత్రము?

$$\left[\frac{M_1}{M_2} \right] = \left(\frac{H_1}{H_2} \right)$$

జ. హరమధ్యమము

77. గడిత సగటులు మూడింటిలోనూ కనబడే సుగుణాలు?

జ. ఎ. ఇవి దత్తాంశములోని ప్రతి అంశంపైన ఆధారపడును.

బి. ఇవి బీసీఎస్ ప్రస్తావనకు అనుపుగా ఉండును.

78. శ్రేణిలో ధనాత్కక మరియు బుఱాత్కు విలువలు ఉన్నప్పుడు హరమధ్యమాన్ని...

జ. గడించలేము.

79. సాప్తవ దత్తాంశములోని సగటుల మధ్యసంబంధము?

జ. అంకమధ్యమము = మధ్యగతము = బాహుళకము

80. అసాప్తవ దత్తాంశములో సగటుల మధ్యసంబంధము?

జ. బాహుళకము = 3 మధ్యగతం - 2 అంకమధ్యమం

విస్తరణ మానాలు

81. కేంద్రస్థానపు విలువకు, దత్తాంశములోని అసలు విలువకు మధ్యగల తేదాను తెలుసుకొనే కొలమానాలను ఏమంటారు?
జ. విస్తరణమానము (Dispersion)
82. విస్తరణమానాలకు మరొక పేరు?
జ. రెండవలైటి సగటులు
83. కేంద్ర స్థానపు కొలతల వివ్యసనీయతను పరీక్షించడానికి ఉపయోగపడేది?
జ. విస్తరణమానాలు.
84. వివిధ విస్తరణ మానాలు ఏవి?
జ. ఎ) వ్యాప్తి, బి) చతుర్భాంశ విచలనము, సి) మార్గము విచలనము, డి) ప్రామాణిక విచలనము
జ) లారెంజ్ వక్రరేఖ, (రేఖా చిత్రం ద్వారా గణించేది)

వ్యాప్తి (Range) :

85. దత్తాంశంలోని కనిష్ఠ, గరిష్ఠ విలువల మధ్య భేదాన్ని ఏమందురు?
జ. వ్యాప్తి
86. ఒక వారంలో 10 గ్రాముల బంగారం అత్యధికధర రూ. 12,000 గానూ, అత్యల్ప ధర రూ. 10,500 గానూ నమోదు అయితే బంగారం ధరలోని వ్యాప్తి ఎంత?
జ. రూ. 1500
87. వ్యాప్తిని గణించేందుకు ఉపయోగించే సూత్రం?
జ. అత్యధిక విలువ - అత్యల్ప విలువ ($R = L - S$)
88. వ్యాప్తి గుణకానికి ఉపయోగించవలసిన సూత్రం?
జ. $L - S$ అత్యధిక విలువ - అత్యల్ప విలువ
----- = -----
 $L + S$ అత్యధిక విలువ + అత్యల్ప విలువ
89. అంత్య విలువల ప్రభావం ఎక్కువగా ఉండే విస్తరణ మానం ఏది?
జ. వ్యాప్తి
90. వాతావరణ సూచనలోనూ, స్టోక్ ఎక్స్చేంజ్లలో వాటాల ధరల మార్పులను సూచించేందుకు, వస్తు నాణ్యతనునిర్ణయించే గుణ నియంత్రణలోనూ ఉపయోగించే విస్తరణ మానం?
జ. వ్యాప్తి

చతుర్భాంశ విచలనము

91. చతుర్భాంశ విచలనానికి ఆ పేరును పెట్టినది?
జ. సర్ప్రాస్టిస్ గాల్వెన్

ECONOMY

92. దత్తాంశములో దిగువ 25 అంశాలు, ఎగువ 25 అంశాలు వదిలి మధ్య ఉన్న 50 అంశాలు ఆధారంగా గణించే విస్తరణమానము?
- జ. చతుర్థాంశ విచలనము
93. ప్రథమ, తృతీయ చతుర్థాంశాల మధ్య ఉన్న తేడాను ఏమంటారు?
- జ. చతుర్థాంశక వ్యాప్తి (లేదా) Inter Quartile Range
94. Inter Quartile Range ను ఏవిధంగా చూపవచ్చును.
- జ. $Q_3 - Q_1$
95. Inter Quartile Range లోని సగభాగాన్ని ఏమంటారు?
- జ. అర్థ చతుర్థాంశక వ్యాప్తి (Semi Inter Quartile Range)
96. Semi Inter Quartile Rangeను ఏ విధంగా చూపుతారు?
- జ.
97. అర్థ చతుర్థాంశక వ్యాప్తికి సర్క్రొన్స్ గాల్ఫ్ పెట్టిన పేరు?
- జ. చతుర్థాంశ విచలనము
98. చతుర్థాంశ విచలన గుణకాన్ని ఏ విధంగా చూపుతారు?
- జ.
$$\frac{Q_3 - Q_1}{Q_3 + Q_1} = \frac{\text{ఎగువ చతుర్థాంశము} - \text{దిగువ చతుర్థాంశము}}{\text{ఎగువ చతుర్థాంశము} + \text{దిగువ చతుర్థాంశము}}$$
99. చతుర్థాంశ విచలన గుణకమును అనేది ఏ రకమైన విస్తరణమానము?
- జ. సాపేక్ష విస్తరణమానము
100. చతుర్థాంశ విచలనాన్ని గణించేటప్పుడు అంశాలను ఆరోహణ క్రమంలో ప్రాయదానికి గలకారణము?
- జ. Q.D కూడా స్థానమానములాంటిదే. (చతుర్థాంశ విచలనము)
101. విపృత తరగతులలో ఏ విస్తరణమానాన్ని గణించవచ్చు?
- జ. చతుర్థాంశ విచలనము
102. సగటుచుట్టూ ఉన్న విస్తరణను తెలుపని విస్తరణమానాలు ఏవి?
- జ. వ్యాప్తి; చతుర్థాంశక విచలనము
103. దత్తాంశములోని అన్ని అంశాలను తీసుకోకుండా గణించబడ్డ విస్తరణమానాలు?
- జ. వ్యాప్తి; చతుర్థాంశ విచలనము
104. శతాంశ వ్యాప్తిని ఏ విధంగా గణిస్తారు?
- జ. $P_{90} - P_{10}$ $P_{90} = 90\text{వ శతాంశము}$
 $P_{10} = 10\text{వ శతాంశము}$

మాధ్యమిక విచలనము :

105. కేంద్రస్థానపు విలువల నుంచి వివిధ అంశాలనుతీసుకున్న విచలనాల అంకమధ్యమాన్ని ఏమంటారు?
జ. మాధ్యమిక విచలనము
106. అంకమధ్యమము, మధ్యగతము, భాషుళకములలో ఏ సగటు నుంచి అయినా గణించడానికి బీటుండే విస్తరణమానము?
జ. మాధ్యమిక విచలనము
107. సగటు నుంచి తీసుకున్న విచలనాల బీజీయ గుర్తులను విస్మరించి నిర్మించే విస్తరణ మానం?
జ. మాధ్యమిక విచలనము
108. అంకమధ్యమం నుండి తీసుకున్న విచలనాలు మొత్తం దేనికి సమానంగా ఉంటుంది?
జ. “0” (సున్న)
109. గుర్తులను విస్మరించి, సగటు నుంచి వివిధ అంశాలను తీసుకున్న విచలనాలు అంకమధ్యమాన్ని ఏమందురు?
జ. మాధ్యమిక విచలనము
110. మాధ్యమిక విచలనానికి మరొక పేరు?
జ. సగటు విచలనము
111. వ్యక్తిగత శ్రేణులలో మాధ్యమిక విచలన గణనకు ఉపయోగించే సూత్రం?
జ.
$$\frac{\sum ldxl}{N}$$
112. మాధ్యమిక విచలనాన్ని సగటుతో భాగించిన ఎడక్స్‌దీనిని పొందవచ్చు?
జ. మాధ్యమిక విచలన గణకము
113. మాధ్యమిక విచలన గుణకానికి ఉపయోగించే సూత్రం?
జ. మాధ్యమిక విచలనము
MD = _____
(లేదా) మధ్యగతము (లేదా) భాషుళకము
114. మాధ్యమిక విచలనము యొక్కముఖ్యమైన లోపం?
జ. బీజీయ చిహ్నాలు వదిలిపట్టట, బీజీయ ప్రస్తావనకు ఉపయోగపడదు

ప్రామాణిక విచలనము / క్రమ విచలనము

115. 1893లో ప్రామాణిక విచలనాన్ని ప్రవేశపెట్టినది?
జ. కార్ల్ పియర్సన్
116. విస్తరణమానాల్లో అధికంగా ఉపయోగించేది అతి సంతృప్తికరమైన విస్తరణమానం ఏది?
జ. ప్రామాణిక విచలనం
117. అంకమధ్యమమునుండి తీసుకున్న విచలనాల, వర్గాల, అంకమధ్యమము వర్గమూలాన్ని ఈ విధంగా పిలుస్తారు?
జ. ప్రామాణిక విచలనం

ECONOMY

118. ప్రామాణిక విచలనానికి మరొక పేరు?

జ. మూలమద్యమ వర్గ విచలనము (లేదా) మద్యవర్గ విచలన మూలం (Root - Mean Square deviation)

119. ఎల్లప్పుడూ అంకమద్యమము నుంచి మాత్రమే పొందగలిగే విస్తరణమానము?

జ. ప్రామాణిక విచలనము

120. వ్యక్తిగత శ్రేణిలో, ప్రత్యక్ష పద్ధతిలో ప్రామాణిక విచలన గణనకు సూత్రం?

జ. $(\sigma = \text{ప్రామాణిక విచలనానికి గుర్తు)$

121. వ్యక్తిగత శ్రేణిలో దగ్గర పద్ధతిలో ప్రామాణిక విచలన గణనకుసూత్రం?

జ.

122. ప్రామాణిక విచలన సాపేక్ష మానాన్ని ఏమంటారు?

జ. ప్రామాణిక విచలన గుణకము.

123. ప్రామాణిక విచలన గుణకాన్ని 100 చే హెబ్బిస్టే వచ్చేది?

జ. విచరణ గుణకం (Co-efficient of variation)

$$CV = \frac{\text{ప్రామాణిక విచలనము}}{\sqrt{\frac{\sum (X_i - \bar{X})^2}{n}}} \times 100$$

124. A, B అనే 2చలరాపులలో A]కరిష్ణ[B భీలరాశి విచారణ గుణకం తక్కువగా ఉంటే స్థిరత్వం ఏవిధంగా ఉండును?

జ. B స్థిరత్వం ఎక్కువగా ఉండును.

గమనిక : విచారణ గుణకానికి, స్థిరత్వానికి విలోపు సంబంధం ఉండును. విచరణం పెరిగేకొండి స్థిరత్వం తగ్గును.

125. ప్రామాణిక విచలన వర్గాన్ని ఏమంటారు?

జ. విస్మృతి (Variance). $\text{Variance} =$

126. ఏ సగటు నుండి తీసుకున్న విచలనాల వర్గాలు కనిప్పంగా ఉండును?

జ. అంకమద్యమము

127. ఒక సామాన్య వక్ర రేఖలో అంకమద్యానికి \pm ఒక ప్రామాణిక విచలనాన్ని చేర్చితే ఆ రేఖ విస్తీర్ణములో గల అంశాలు

జ.

128. ఒక సామాన్య వక్ర రేఖలో అంకమద్యానికి ± 2 ప్రామాణిక విచలనాల్ని చేర్చితే ఆ రేఖ విస్తీర్ణములో గల అంశాలు

జ. $\bar{x} \pm 2\sigma = 95.45\%$

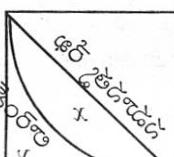
129. ఒక సామాన్య వక్రరేఖలో అంకమద్యానికి ± 3 ప్రామాణిక విచలనాల్ని చేర్చితే ఆ రేఖ విస్తీర్ణములో గల అంశాలు

జ. $\bar{x} \pm 3\sigma = 99.73\%$

ECONOMY

130. చతుర్భాంశ విచలనము, ప్రామాణిక విచలనములో ఎన్నవ వంతుగా ఉంటుంది?
 జ. $\frac{2}{3}$ వంతు (0.6745)
131. రెండు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ గ్రూపుల ప్రామాణిక విచలనాన్ని లెక్కగడితే దాన్ని ఏ విధంగా పిలుస్తారు?
 జ. ఉమ్మడి ప్రామాణిక విచలనము
132. ఉమ్మడి ప్రామాణిక విచలన గణనకుఉపయోగించే సూత్రం
 జ.
133. మార్యామిక విచలనం, ప్రామాణిక విచలనంలో ఎన్నవ వంతు ఉంటుంది?
 జ. సుమారు $\frac{4}{5}$ వంతు (0.7979)

లారెంజ్ వక్రేఖ :

134. విస్తరణను రేఖాత్మకంగా అధ్యయనం చేయడానికి ఉపయోగిసే వక్రేఖ?
 జ. లారెంజ్ వక్రేఖ
135. లారెంజ్ వక్రేఖ ఎవరి పేరుతో ముడపడి ఉంది?
 జ. మార్క్స్ ఓ.లారెంజ్
136. లారెంజ్ మొదటిగా లారెంజ్ వక్రేఖను ఏ పంపిణీ వివరాలను తెలిపేందుకు ఉపయోగించేను?
 జ. సంపద: త్వాదాయివును $\frac{x}{x+y} + \frac{y}{x+y} = 1$
 137. సంచిత శాతాల వక్రేఖత్వాన్ని జార్చి
 జ. లారెంజ్ వక్రేఖ

 ative Percent curve)
138. సమవిభాజన రేఖకు, లారెంజ్ వక్రేఖకు కిరీతికాదీ
 జ. విస్తరణ అంత ఎక్కువగా ఉన్నదని అర్థము.
 139. గినీ గుణకాన్ని గణించేందుకు ఉపయోగించే సూత్రం?
 జ. గినీ గుణకము = $\frac{x}{x+y}$

గమనిక : లారెంజ్ వక్రేఖకు, సమపంపిణీ రేఖకు మధ్యఉండే ప్రాంతాన్ని X గానూ, లారెంజ్ రేఖకు దిగువన ఉండే ప్రాంతాన్ని y గానూ గుర్తిస్తారు.

వైషమ్యము :

140. దత్తాంశము సగటుకు ఇరువైపులా సమానంగా విస్తరించి ఉంటే దానిని ఏర్కమైన దత్తాంశముఅంటారు?
 జ. సౌష్టవ దత్తాంశము అంటారు.
141. ఒక విభాజనము సౌష్టవంగా లేనప్పుడు దానిని ఏమని పిలుస్తారు?
 జ. అసౌష్టవ విభాజనము/ వైషమ్యం

ECONOMY

142. సౌష్టవ విభాజనములో సగటుల మధ్య సంబంధం ఏ విధంగా ఉంటుంది?
- జ. అంకమద్యమం = మద్యగతం = బాహుళకం
143. సౌష్టవ దత్తాంశాన్ని రేఖాచిత్రంలో చూపిస్తే ఏ ఆకారం వస్తుంది?
- జ. 'సంపూర్ణ గంట' ఆకారం
144. సౌష్టవ విభాజన వక్రరేఖను ఏమని పిలుస్తారు?
- జ. సామాన్య వక్రరేఖ లేదా ఆదర్శ వక్రరేఖ
145. అంకమద్యమం, మద్యగతం, బాహుళకాల్లో తేడా ఉన్నపుడు ఆ విభాజనాన్ని ఏమంటారు?
- జ. వైషమ్య విభాజనము
146. వైషమ్య విభాజనంలో రేఖ ఏ విధంగా ఉంటుంది?
- జ. రేఖకు ఏదో ఒక చివర టెఱల్ (తోక) కనబడుతుంది.
147. అంకమద్యమం విలువ, మద్యగతం, బాహుళకం కంటే ఎక్కువగా ఉంటే ఏ రకమైన వైషమ్యము?
- జ. ధనాత్మక వైషమ్యము (లేదా) కుడివైపు వైషమ్యము అంటారు. (దీనికి తోక కుడివైపు ఉండును)
148. బాహుళకం విలువ మద్యగతం, అంకమద్యమంల కంటే ఎక్కువగా ఉంటే ఏ రకమైన వైషమ్యము?
- జ. బుణాత్మక వైషమ్యం (లేదా) ఎడమవైపు వైషమ్యం (ఇక్కడ తోక ఎడమవైపు ఉంటుంది)
149. అంకమద్యమం > మద్యగతము > బాహుళకం అనేది దేనిని తెలుపును?
- జ. ధనాత్మక వైషమ్యము
150. అంకమద్యమం < మద్యగతము < బాహుళకం దేనిని తెలుపును?
- జ. బుణాత్మక వైషమ్యము.
151. సగటుల ఆధారంగా చెప్పబడే వైషమ్యాన్ని ఏమంటారు?
- జ. ప్రధమ వైషమ్య మానాలు అంటారు.
152. చతుర్భాంశాల ఆధారంగా చెప్పబడ్డ వైషమ్య మానాలను ఏమందురు?
- జ. ద్వితీయ వైషమ్య మానములు
153. అంకమద్యమము, బాహుళకాలు మధ్య దూరం ఆధారంగా చెప్పబడిన కార్ల్ పియర్సన్ వైషమ్యగుణకం ఏది?
- జ.
$$\text{కార్ల్ పియర్సన్ \text{ వైషమ్య } \text{ గుణకం (SK_p) = } \frac{\text{అంకమద్యమం} - \text{బాహుళకం}}{\text{ప్రామాణిక విచలనం}}$$
154. బాహుళకం నిర్వచనం సరిగా లేనపుడు ఉపయోగించే కార్ల్ పియర్సన్ సూత్రం ఏది?
- జ.
$$3 \text{ అంకమద్యమం} - 3 \text{ మద్యగతము}$$

$$\text{ప్రామాణిక విచలనము}$$

ECONOMY

155. అంకమద్యమం 120, మద్యగతం 115, ప్రామాణిక విచలనం 10 అయినచో SK_p ఎంత?

$$\Rightarrow \frac{3 \times 120 - 3 \times 115}{10} = \frac{15}{10} = 1.5 \text{ (or)}$$

జ. $\Rightarrow \frac{3(120-115)}{10} = \frac{15}{10} = 1.5$

156. సౌష్టవ విభాజనంలో చతుర్థాంశాల మద్య సంబంధం ఏ విధంగా ఉంటుంది?

జ. దిగువ, ఎగువ చతుర్థాంశాలు మద్యగతానికి సమాన దూరంలో ఉంటాయి.

157. బోలీ వైపుమ్య గుణకానికిఉపయోగించే సూత్రం?

జ.
$$SK_B = \frac{Q_3 + Q_1 - 2Q_2}{Q_3 - Q_1}$$

158. సౌష్టవ వక్రరేఖ కొనతేలి ఉన్నదా? చదునుగా ఉన్నదా? అని తెలియజేయు లక్షణాన్ని ఏమందురు?

జ. కకుదత్వం

సూచిసంఖ్యలు

159. వివిధజాతులకు చెందిన 2 శ్రేణులను పోల్చడానికి ఉపయోగించే ప్రత్యేక సగటులను ఏమందురు?

జ. సూచిసంఖ్యలు

160. మొట్టమొదటటి సూచిసంఖ్య గణించేందుకు ప్రయత్నించినవాడు?

జ. ఇటలీ దేశస్థదైన “కార్లీ”

161. మొదటిసారిగా సూచిసంఖ్యలను వేటినికొలిచేందుకు ఉపయోగించిరి?

జ. ద్రవ్య విలువలోని మార్పు

162. 1838లో సూచిధరలు అనే పదాన్ని ఉపయోగించినది?

జ. పోర్ట్‌రెండ్

163. సూచిసంఖ్య అనే పదాన్ని ఉపయోగించినది?

జ. జీవాన్స్

164. ఆర్థిక భారమితులు (Economic Barometers) అని వేటిని పిలుస్తారు?

జ. సూచి సంఖ్యలు

165. ఒక నిరీత్త కాలంలో గల వస్తు ధరకు, ఆధార సంవత్సరంలో గల వస్తు ధరకు గల నిష్పత్తిని ఏమందురు?

జ. సాపేక్ష ధరల సూచి $P_{01} = \frac{P_1}{P_0}$

166. ప్రస్తుత సంవత్సర పరిమాణానికి, ఆధార సంవత్సర పరిమాణానికి గల నిష్పత్తిని ఏమందురు?

జ. సాపేక్ష పరిమాణ సూచి $Q_{01} = \frac{Q_1}{Q_0}$

ECONOMY

167. సూచీ సంఖ్యల నిర్మాణంలో ఉత్తమమైన సగటు ఏది?
- జ. గుణమధ్యమము
168. సూచీసంఖ్య నిర్మాణ పద్ధతులను ఎన్ని రకాలుగా విభజించవచ్చును?
- జ. 2. 1) భారతపీత సూచీ 2) భారత సూచీ
169. భారతపీత సూచీని మరలా ఎన్ని రకాలుగా విభజించవచ్చు?
- జ. 2. 1) సామాన్య సమిష్టపద్ధతి 2) సామాన్య సాపేక్షికాల సగటు పద్ధతి.
170. సామాన్య సమిష్టపద్ధతిలో సూచీని గణించేందుకు ఉపయోగించే సూత్రం?

$$\text{జ. } P_{01} = \frac{\sum P_1}{\sum P_0} \times 100$$

171. సామాన్య సాపేక్షకాలు సగటు పద్ధతిలో సూచీని గణించేసూత్రం

$$\text{జ. } P_{01} = \frac{\sum \left[\frac{P_1}{P_0} \times 100 \right]}{N}$$

172. భారత సూచీసంఖ్యలను ఎన్ని రకాలుగా వర్గీకరిస్తారు?
- జ. 2. 1) భారత సమిష్టి సూచీ 2) భారత సాపేక్షకాల సగటు పద్ధతి
173. ఆధార సంవత్సరం పరిమాణాన్ని $\frac{101 \times 100}{100 \times 101}$ తోస్తిస్తుని సూచీని రూపొందించిన గణాంకవేత్త?
- జ. లాస్ట్ పేయర్
174. వర్కమాన సంవత్సరం పరిమాణాలను భారతంగా తీసుకుని సూచీని రూపొందించిన గణాంకవేత్త?
- జ. పాశ్చి $P_{01} = \frac{\sum P_1 Q_1}{\sum P_0 Q_1} \times 100$

175. లాస్ట్ పేయర్, పాశ్చిల సామాన్య అంకమధ్యమమే ఎవరి సూచీసంఖ్యగా పిలవబడుతుంది?
- జ. డోర్ప్స్ & బోల్ కెప్ $P_{01} = \frac{L+P}{2}$
176. ఫిపర్ సూచీ సంఖ్య లాస్ట్ పేయర్, పాశ్చిల ఏ సగటుగా పిలవవచ్చు?
- జ. గుణమధ్యమం
177. ఫిపర్ సూచీని ఆదర్శ సూచీగా పిలవడానికి కారణం?
- జ. ఇది కాల పరివర్తన, కారకాల పరివర్తన పరీక్షలను సంతృప్తిపరుచును.
 - సగటులలో ఉత్తమమైన గుణమధ్యమం ఆధారంగా గణించబడును.
 - ప్రస్తుత, ఆధార సంవత్సర పరిమాణాలను భారతంగా తీసుకుంటుంది.
 - అన్నిరకాల పక్కపాతాలకుదూరంగా ఉండును (It is free from bias)

ECONOMY

178. ఫిషర్ ఆదర్శ సూచీ సూత్రమేది?

జ. $P_{01} = \sqrt{\frac{\sum P_1 Q_0}{\sum P_0 Q_0} \times \frac{\sum P_1 Q_1}{\sum P_0 Q_1}} \times 100$

179. “ఆధార సంవత్సరాన్ని ప్రస్తుత సంవత్సరాన్ని తారుహారు చేసి సూచీ సంఖ్యలు కనుక్కాంటే అవి ఒకదానికొకటి వ్యత్యాపులుగా ఉండాలి” అనే నియమం ఏ పరీక్షను తెలుపును.

జ. కాలపరివర్తన పరీక్ష

180. $P_{01} \times P_{10} = 1$ అనే సూత్రం ఏ పరీక్షకు చెందినది?

జ. కాలపరివర్తన పరీక్ష

181. ‘ధరల సూచీ, పరిమాణాల సూచీ లభిం విలువలోని మార్పుకు సమానం’ అనే నియమం ఏ పరీక్షకు సంబంధించినది?

జ. కారకాల పరివర్తన పరీక్ష

182. కారకాల పరివర్తన పరీక్షను చూపే సూత్ర నియమం ఏది?

జ. $P_{01} \times Q_{01} = \frac{\sum P_1 Q_1}{\sum P_0 Q_0}$

183. సర్వ్యులర్ బెస్ట్ ని సంతృప్తి పరిచే సూత్రం ఏది?

జ. సామాన్య సమిష్టి పద్ధతి (భారతపీత) మరియు స్థిర భారిత సమిష్టి పద్ధతి

184. సర్వ్యులర్ బెస్ట్ ను సూచించే నియమం ఏది?

జ. $P_{10} \times P_{12} \times P_{20} = 1$

185. మార్పల్ - ఎడ్జ్ వర్ట్ సూచీ సంఖ్య నొఱికు? $\frac{W_1 P_1}{W_2 P_2} = 10^P$

జ. $P_{01} = \frac{\sum P_1 (Q_0 + Q_1)}{\sum P_0 (Q_0 + Q_1)} \times 100$ (ఇదికూడా ప్రస్తుత, ఆధార సంవత్సర పరిమాణాలను తీసుకొనేను)

186. సూచీ సంఖ్యల నిర్మాణానికి కెల్లి సూచించిన సూత్రం ఏది?

జ. $P_{01} = \frac{\sum P_1 Q}{\sum P_0 Q} \times 100 \quad \left(\because Q = \frac{Q_0 + Q_1}{2} \right)$

187. కెల్లిసూచీ నిర్మాణ పద్ధతికి మరొక పేరు?

జ. స్థిరభారిత సమిష్టి పద్ధతి.

188. భారిత సాపేక్షకాల సగటు పద్ధతిలో సూచీ నిర్మాణానికి ఉపయోగించే సూత్రం?

జ. $P = \text{ధరల సాపేక్షకాలు } \frac{P_1}{P_0}$

లేదా

$$W = \text{Value of weights } (P_0 Q_0)$$

189. జీవన వ్యయ సూచీకి మరొక పేరు?

జ. జీవన ధరల సూచీ (లేదా) వినియోగదారుని ధరల సూచీ

ECONOMY

190. జీవన వ్యయ సూచీని నిర్మించే పద్ధతులు ఏవి?
- 2... 1. సమిష్టి వ్యయ పద్ధతి
 2. కుటుంబ బడ్జెట్ పద్ధతి
191. సమిష్టి వ్యయ పద్ధతిలో జీవనవ్యయ సూచీ గణించేందుకు ఉపయోగించే సూత్రం ఏది?
- జ. $P_{01} = \frac{\sum P_1 Q_0}{\sum P_0 Q_0}$
192. కుటుంబ బడ్జెట్ పద్ధతిలో జీవనవ్యయ సూచీ గణించేందుకు ఉపయోగించే సూత్రం ఏది?
- జ. $P_{01} = \frac{\sum PV}{\sum V}$
193. $\beta_2 > 3$ అయితే ఆ వక్రరేఖ ఏ కకుదత్వం కలిగి ఉండును.
- జ. Lepto Kurtic
194. అయితే ఆ వక్రరేఖ ఏ రకమైన కకుదత్వం కలిగి ఉండును?
- జ. Meso Kurtic
- సహసంబంధం**
195. రెండు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ చలరాశుల మధ్య సంబంధాన్ని తెలిపే గణాంక సాధనాన్ని ఏమంటారు?
- జ. సహసంబంధం. ఉదా : వ్యక్తులు ఎత్తుకు, బర్యువ్వుకు సంబంధం ఉంటుంది.
196. ధనాత్మక, బుఱాత్మక సహ సంబంధంను దేని ఆధారంగా విభజింపబడును?
- జ. చలరాశులు మారే దిశను బట్టి
197. రెండు చలరాశులు ఒకే దిశగా పయనిస్తే ఆ రకమైన సహసంబంధాన్ని ఏమంటారు?
- జ. ధనాత్మక సహసంబంధము. ఉదా : ధర పెరిగితే సప్లై కూడా పెరుగుట.
198. రెండు చలరాశులు ఒకదానికి ఒకటి వ్యతిరేక దిశలో పయనిస్తే (ఒక చరరాశి పెరిగితే రెండోది తగ్గుట) అది ఏ రకమైన సహసంబంధము?
- జ. బుఱాత్మక సహసంబంధము (ఉదా : ధర పెరిగితే డిమాండ్ తగ్గుట)
199. సామాన్య, పాక్షిక, బహుళ సహసంబంధాలు అనేవి ఏ అంశం ఆధారంగా విభజించబడినది?
- జ. మనం అధ్యయం చేసే చలరాశుల సంభ్యాపైన
200. రెండు చలరాశులు మధ్యగల సంబంధాన్ని పరిశీలిస్తే దాన్ని ఏర్కమైన సహసంబంధం అని పిలుస్తారు?
- జ. సామాన్యసహసంబంధము (Simple co-relation)
201. మూడు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ చలరాశులు మధ్య సంబంధాన్ని అధ్యయనం చేయుట ఏ రకమైన సహసంబంధం?
- జ. పాక్షిక సహసంబంధంగాని, బహుళ సహసంబంధం గానికావచ్చు.
202. మూడు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ చలరాశులు మధ్యగల సంబంధాన్ని ఏకకాలంలో అధ్యయనం చేసే అది ఏర్కమైన సహ సంబంధము?
- జ. బహుళ సహ సంబంధము. ఉదా : వర్షపొత్తం, ఎరువులు, పంట దిగుబడిపై ప్రభావం చూపును.

ECONOMY

203. రెండు కంటే ఎక్కువ చలరాశులను గుర్తించినప్పటికీ ఇతర చలరాశులు స్థిరంగా ఉన్నాయని భావించి రెండు చరరాశులు మధ్య సంబంధాన్ని అధ్యయనంచేస్తే అది ఏరకమైన సహ సంబంధము?
- జ. పాక్షిక సహ సంబంధము.
204. రెండు చలరాశులు మధ్య వ్యత్యాసం ప్రతిసారీ స్థిర నిప్పుత్తిలో ఉంటే వాటి మధ్య ఉన్న సహసంబంధాన్ని ఏమంటారు?
- జ. సరళరేఖా సహసంబంధము.
205. ఒక చలరాశిలో మార్పునకు రెండవ చలరాశిలోని మార్పు స్థిర నిప్పుత్తిలో లేని ఎడల అది ఏరకమైన సహసంబంధము?
- జ. వక్ర రేఖియ సహసంబంధము.
206. వ్యాపన పటంలో బిందువల వ్యాపన క్రమము ఊర్ధ్వ దిశగా ఎడమ నుండి కుడివైపు ప్రైకిపోతే ఏ రకమైన సహసంబంధాన్ని తెలుపును?
- జ. ధనాత్మక సహసంబంధము.
207. వ్యాపన పటంలో బిందువల వ్యాపన క్రమము అధోఃదిశగాఎడమ నుండి కుడికి క్రిందికి దిగితే అది ఏ రకమైన సహసంబంధాన్ని తెలుపును?
- జ. బుఱాత్మక సహసంబంధము.
208. వ్యాపన పటంపై గుర్తించబడ్డ బిందువులు ఒక క్రమపద్ధతిలో వ్యాపనం చెందకుండా పటం అంతా విస్తరించి ఉంటే ఆ చలరాశుల మధ్యగల సంబంధము ఏరకమైనది?
- జ. ఆ రెండు చలరాశులు మధ్య ఎలాంటి సహ సంబంధములేదు. దీన్నే సహసంబంధరాహిత్యము అంటారు.
(No correlation)
209. సహసంబంధ రేఖా చిత్రపటంలో రెండు $\frac{\sqrt{X^2 + Y^2}}{\sqrt{X^2 - Y^2}} = 1$ సహసంబంధము?
- జ. ధనాత్మక సహసంబంధము.
210. సహసంబంధ రేఖా చిత్రపటంలో రెండు చలరాశులకు సంబంధించిన రేఖలు అభిముఖంగా ఒక దానికి ఒకటి వ్యతిరేకదిశలో పయనిస్తే వాటి మధ్య సహసంబంధం?
- జ. బుఱాత్మక సహసంబంధం
211. సహసంబంధాన్ని సంభ్యారూపంలో చెప్పడానికి ఎక్కువ వాడుకలోనున్న సహసంబంధ గుణకము?
- జ. కార్ల్పియర్సన్ సహసంబంధ గుణకము.
212. కార్ల్పియర్సన్ సహసంబంధ గుణక సూత్రం?
- జ.
213. కార్ల్ పియర్సన్ సహసంబంధ గుణకం + విలువ వస్తే ఏరకమైన సహసంబంధం?
- జ. ధనాత్మక సహసంబంధం
214. కార్ల్పియర్సన్ సహసంబంధ గుణకం ఎల్లప్పుడూ ఏ విలువల మధ్యఉండును?
- జ. $-1, + 1$ ల మధ్య ఉండును (± 1)
215. సహసంబంధ గుణకం స్క్లర్, మూలము మార్పులకు ప్రభావితం కాదు?
- జ. It is Independent of change of scale and origin.

ECONOMY

216. సంభావ్యతా దోషం గణన దేనికి ఉపయోగిస్తారు?
- జ. కార్ల్‌పియర్సన్ సహసంబంధ గుణకం ప్రాముఖ్యం. దాని ఆధార యోగ్యతను కనుకోవడానికి.
217. సహసంబంధ గుణకం సంభావ్యత దోషం ఏ విధంగా గణిస్తారు?
- జ.
218. గుణాత్మక విషయాలు అయిన అందచందాలు, తెలివితేటలు, నీతినిజాయాతీలు లాంటి అంశాల మధ్య సహసంబంధాన్ని గణించేందుకు ఉపయోగపడే సహసంబంధము?
- జ. కోటి సహసంబంధ గుణకము
219. కోటి సహసంబంధ గుణకాన్ని కనుగొన్నది?
- జ. చార్లెస్ ఎడ్మణ్ స్పీయర్స్‌మన్ - 1904 (ప్రిటన్)
220. స్పీయర్స్‌మన్ కోటి సహసంబంధ గుణకానికి సూత్రం?
- జ. $R = 1 - \frac{6 \sum d^2}{N(N^2 - 1)}$ (or) $1 - \frac{6 \sum D^2}{N^3 - N}$
221. స్పీయర్స్‌మన్ కోటి సహసంబంధ గుణకాన్ని ఏ ఆక్షరంతో సూచిస్తారు?
- జ. "Rho"(ρ)
222. స్పీయర్స్‌మన్ కోటి సహసంబంధ గుణకము ఏరకమైన శ్రేణులకు వర్తిస్తుంది?
- జ. వ్యక్తిగతశ్రేణులకు మాత్రమే.
223. శ్రేణిలో ప్రతి అంశపు విఫలాన్ని $\sqrt{\frac{(n_i - 1)}{(N - n_i)}} \times \sqrt{\frac{n_i}{N}}$ రూపొఱ్పి శము నుండి గుర్తించి సహసంబంధాన్ని గణించే పద్ధతివిది?
- జ. సారూప్య విచలనాల పద్ధతి $\sqrt{\frac{N}{n}}$
224. సారూప్య విచలనాల సహసంబంధ గుణకం సూత్రం?
- జ.
225. $R = +1$ అనేది ఏ రకమైన సహసంబంధాన్ని తెలుపును?
- జ. సంపూర్ణ ధనాత్మక సహసంబంధము.
226. $R = -1$ అనేది ఏ రకమైన సహసంబంధాన్ని తెలుపును?
- జ. సంపూర్ణ బుణాత్మక సహసంబంధము.
227. $R = 0$ అయినపుడు ఏరకమైన సహసంబంధాన్ని తెలుపును?
- జ. రెండు చలరాశులు మధ్య సహసంబంధం లేదని అర్థము.
228. Co-efficient of determination ను ఏవిధంగా గణిస్తారు?
- జ. r^2
229. సహసంబంధం 0.9 అయితే సహసంబంధ నిర్ధారణ గుణకం ఎంత?
- జ. 0.81.

గత ఎప్పిఎస్‌ని, యుపిఎస్‌ని ప్రశ్నలోని ప్రశ్నలు - సమాధానాలు

1. ఒక క్రేణిలో వ్యక్తిగత పరిశీలనలు $\sum x = 25$ మరియు $N = 4$ అయినపుడు దాని సగటు విలువ దేనికి సమానం (గ్రాఫ్ 2 - 2005) (1)

(1). 6.25	(2). 5.50	(3). 6.10	(4). 6.50
-----------	-----------	-----------	-----------
2. 15, 20, 25, 27, 30, 31, 32, 34 అనెడిక్రేణిలో మర్యాదలు విలువ (గ్రాఫ్ 2 - 2005) (4)

(1). 15	(2). 31	(3). 27.	(4). 29
---------	---------	----------	---------
3. 2, 3, 4ల హరమద్యమం (గ్రాఫ్ 2 - 2005) (1)

(1). 3.0 (2.77)	(2). 3.27	(3). 4.0	(4). 4.5
-----------------	-----------	----------	----------
4. $d^2 = 200$ మరియు $N = 8$ అయినపుడు క్రమవిచలనం విలువ దేనికి సమానం (గ్రాఫ్ 2 - 2005) (3)

(1). 3.0	(2). 4.0	(3). 5.0	(4). 6.0
----------	----------	----------	----------
5. 4, 16 ల జ్యామితీయ మర్యాదలు (గ్రాఫ్ 2 - 2005) (1)

(1). 8.0	(2). 7.5	(3). 5.5	(4). 7.0
----------	----------	----------	----------
6. అంకమద్యమం > మర్యాదలు > బాహుళకం ఉంటే వచ్చే రేఖ (గ్రాఫ్ 2 - 2005) (2)

(1) రుణాత్మక అసైష్టవ రేఖ	(2) ధనాత్మక అసౌష్టవ రేఖ	(3) సాధారణరేఖ	(4) సౌష్టవ రేఖ
--------------------------	-------------------------	---------------	----------------
7. రెండు క్రేణుల మర్యాదల సహసంబంధ గుణకం విలువ - 0.5 అయితే నిర్ధారణ గుణకం విలువ (గ్రాఫ్ 2 - 2005) (3)

(1). -0.25	(2). -0.7	(3). +0.25	(4). +0.7
------------	-----------	------------	-----------
8. ఒక అస్వతంత్ర చలాంకము, 2 స్వతంత్ర చలాంకము, అస్వతంత్ర మర్యాదల సహసంబంధాన్ని లెక్కిస్తే దానిని ఇలా అంటారు (4)

(1). సాధారణ సహసంబంధం	(2). స్వయంచాలక సహసంబంధం (గ్రాఫ్ 2 - 2005)
(3). క్రేణి సహసంబంధం	(4). బహుళత్వ సహసంబంధం
9. ఒక వ్యాపక పటంలోని అన్ని బిందువులూ పూర్తిగా ప్రతిగమనరేఖపై ఉంటే చలాంకాలను ఇలా భావిస్తారు

(1). సంపూర్ణగా సహసంబంధం కలవి	(2). బుణాత్మక సహసంబంధం కలవి (గ్రాఫ్ 2 - 2005)
(3). సహసంబంధం శూన్యం	(4). చలాంకాల మర్యాదల సంబంధం శూన్యం

 (1)
10. P_0 మరియు P_1 వరుసగా ఆధార సంవత్సర, ప్రస్తుత సంవత్సర థరలుసూచిస్తాయి. సూచి సంఖ్యను నిర్మించడానికించయోగించే సాధారణ సమిష్టిపద్ధతి యొక్కసూత్రం (గ్రాఫ్ 2 - 2005) (2)

1.	2. $\frac{\sum P_1}{\sum P_0} \times 100$	3. $\frac{\sum P_1}{P_0} \times 100$	4. $\frac{P_1 + P_0}{\sum P_1} \times 100$
----	---	--------------------------------------	--
11. జీవన వ్యయ సూచిక ఈ పద్ధతి ద్వారా లెక్కిస్తారు (గ్రాఫ్ 2 - 2005) (2)

1. సమిష్టి పద్ధతి	2. కుటుంబ బడ్జెటు పద్ధతి	3. నిజవేతన పద్ధతి	4. గొలుసు ఆధారపద్ధతి.
-------------------	--------------------------	-------------------	-----------------------
12. బుణాత్మక అసౌష్టవంగా ఉన్న ఒక పంపిణీ ఈ పరిస్థితిలో ఉండడం జరుగుతుంది (నాన్‌గెజిపెడ్ - 2005) (4)

1. చలాంకము యొక్క అత్యధిక విలువల శోసఃపంపిణీ తక్కువగా ఉన్నపుడు	2. చలాంకము యొక్క అధిక విలువ శోసఃపంపిణీ అధికంగా ఉన్నపుడు
3. సగటు మర్యాదలు కంటే ఎక్కువగా ఉండటం	4. సగటు మర్యాదలు కంటే తక్కువగా ఉండటం

ECONOMY

13. రెండు చలాంకాల మధ్య విలోప సంబంధం ఉన్నపుడు సహసంబంధ గుణకం విలువ దీని మద్యలో ఉంటుంది (నాన్గజిటెడ్ - 2005) (2)
1. 0 మరియు 1
 2. 0 మరియు -1
 3. 1 మరియు -1
 4. 0 మరియు < - 1
14. ఒక పరిపూర్ణ సౌష్టవ పంపిణీ ఈ స్థితిలో వస్తుంది (నాన్గజిటెడ్ - 2005) (1)
1. అంకమధ్యమం, మద్యగతం మరియు బాహుళకాలు ఒకేవిలువకలిగి ఉన్నపుడు
 2. పంపిణీ ధనాత్మకం అసౌష్టవంగా ఉన్నపుడు
 3. పంపిణీ బుణాత్మకం అసౌష్టవంగా ఉన్నపుడు
 4. పంపిణీ సమానంగా ఉన్నపుడు
15. పొశ్చే సమిళి ధర సూచిక ఈ క్రింది భారాలపై ఆధారపడుతుంది (నాన్గజిటెడ్ - 2005) (2)
1. ఆధార సంవత్సర పరిమాణం
 2. ఇచ్చిన సంవత్సర పరిమాణం (Given year quantity)
 3. ఇచ్చిన సంవత్సరం యొక్క సగటుపరిమాణం
 4. పైవీన్
16. ఒక సామాన్య సహసంబంధంలో R^2 ఈ క్రింది దీనిని తెలుపుతుంది (నాన్గజిటెడ్ - 2005) (1)
1. మొత్తంలో విచరణంలో
 2. గుడ్సెన్ ఆఫ్ ఫిట్
 3. చలాంకాల మధ్యగల సంబంధ స్థాయి
 4. పరిపూర్ణ సహసంబంధం నుంచి గల విచలనం
17. సహసంబంధ గుణకం దీనిని కొలుస్తుంది (నాన్గజిటెడ్ - 2005) (3)
1. చలాంకాల మధ్య కార్య - కారణ సంబంధం కాదు
 2. చలాంకాల మధ్య పరస్పర సంబంధం కాదు
 3. చలాంకాల మధ్య సంబంధ స్థాయి మాత్రమే
 4. పూర్తి సహసంబంధం నుంచి గల విచలనం
18. కొన్ని సంఖ్యలు ధనాత్మకము లేనపుడు, ఈ క్రింది దానిని గుణించలేము (నాన్గజిటెడ్ - 2005) (2)
1. అంకమధ్యమము
 2. గుణమధ్యమము
 3. మద్యగతము
 4. బాహుళకము
19. ఒక సముద్యాయంలో ప్రతి విలువ 3 చే గుణించిన, సగటువిలువ 30. అంతకుముందు సగటు విలువ ఎంత? (నాన్గజిటెడ్ - 2005) (1)
1. 10
 2. 20
 3. 30
 4. చెప్పలేము
20. క్రింద ఇచ్చిన సంఖ్యల సముద్యాయంలో ఏది ఎక్కువ విచరనము కలిగినది (నాన్గజిటెడ్ - 2005) (2)
- 1). 1, 1, 1, 3
 - 2). 5, 11, 42, 22
 - 3). 15, 15, 15, 17
 - 4). 7, 5, 10, 8
21. అతిగాంటే విలువలు దీనిని ఎక్కువగా ప్రభావితం చేస్తాయి (నాన్గజిటెడ్ - 2005) (4)
1. అంకమధ్యమము
 2. మద్యగతము
 3. బాహుళకము
 4. వ్యాప్తి
22. ఈ క్రిందివానిలో ఏ సూచిసంఖ్య, ఆధార సంవత్సరముల భారములను ఉపయోగిస్తుంది? (నాన్గజిటెడ్ - 2005)
1. పొశ్చే సూచి
 2. లాస్చేయర్ సూచి
 3. ఫిషర్ సూచి
 4. మార్కెల్ ఎడ్జ్వర్ సూచి
23. గినీ గుణకము ఎక్కువ ఉన్న ఎడల (నాన్గజిటెడ్ - 2005) (2)
1. అసమానత తక్కువ
 2. అసమానత ఎక్కువ
 3. సంపూర్ణ సమానత
 4. పైవేవీ కావు
24. సహసంబంధ గుణకము (నాన్గజిటెడ్ - 2005) (3)
1. ధనాత్మకము
 2. బుణాత్మకము
 3. ధనాత్మకము కాని బుణాత్మకము కాని కావచ్చు
 4. పైవేవీకావు.

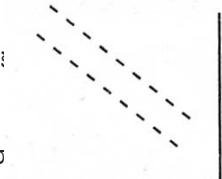
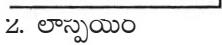
ECONOMY

25. Cumulative Percentge Curve అని దీన్ని అంటారు. (సంచిత శాత వక్రరేఖ అని దేవిని అందురు) (సివిల్స్ 2007) (2)
1. ఓజిన్ రేఖ 2. లారెంజ్ రేఖ 3. పొనఃపున్య బహుభుజి 4. పొనఃపున్య సాంద్రత రేఖ
26. మొదటి చతుర్ధాంకం 27, దాని చతుర్ధాంక విచలనం 17 అయితే 3వ చతుర్ధాంకం ఎంత? (సివిల్స్ 2007) (2)
- 1) 59 2) 61 3) 65 4) 57
27. $\bar{X} = 45$, మధ్యగతం = 48 వైషమ్యగుణకం = -0.3 అయితే ప్రామాణిక విచలనం ఎంత? (సివిల్స్ 2007) (4)
- 1) 20 2) 25 3) 28. 4) 30
28. పాశ్చి సూచీ 196, ఫిషర్ సూచీ 210. అయితే లాస్పియర్ సూచీ ఎంత? (సివిల్స్ 2007) (3)
- 1) 220 2) 215 3) 225 4) 230
29. కంటే తక్కువ ఓజివ్, కంటే ఎక్కువ ఓజిన్ ఖండించుకున్నపుడు క్రింది కొలత ఏర్పడును? (సివిల్స్ 2006) (1)
1. మధ్యగతం 2. హరమధ్యమం 3. అంకమధ్యమం 4. గుణమధ్యమం
30. క్రిందిర్యాంకులలో R_1 and R_2 లేఖలలో (సివిల్స్ 2006) (1)
- $R_1 : a_1, a_2 \dots a_{n-1} a_n$
- $R_2 : a_n, a_{n-1} \dots a_2 a_1$
- స్థియర్మన్ సహసంబంధ గుణకం
1. -1 2. -0.5 3. 1 4. 0.5
31. $z = x+y$ మరియు x, z ల మధ్య ధనాత్మక సంబంధం ఉంది. అయితే చలరాశులు y మరియు z ల మధ్య సహసంబంధం ఎలాఉండును? (సివిల్స్ 2006) (2)
1. రుణాత్మకం 2. ధనాత్మకం
 3. రుణాత్మకంకావచ్చ, ధనాత్మకం కావచ్చ 4. ఏదీకాదు.
32. సగటు రకాలు, లక్షణాలు ఉపయోగించి జతచేయండి (సివిల్స్ 2006) (2)
- సగటు రకం సగటు లక్షణం
A GM	1. చిన్న విలువలకు అధిక ప్రాధాన్యత ఇచ్చును.
B HM	2. విచలనాలు మొత్తం నున్నాకు సమానం
C AM	3. నిష్పత్తులు, శాతాలు సగటులకు సరిపోవును.
D Mode	4. గణితపర మార్పులు చేయుటకు వీలుకాదు
	A	B	C	D
1.	1	2	3	4
2.	3	1	2	4
3.	4	3	2	1
4.	3	2	1	4
33. సగటు విచలనం ఎపుడు కనిష్టంగా ఉండును (Average deviation) (సివిల్స్ 2006) (2)
1. చలిత మాధ్యమాల ద్వారా విచలనాలు తీసుకున్నపుడు 2. AM నుంచి విచలనాలు తీసుకున్నపుడు
 3. బాహుళకం నుంచి విచలనాలు తీసుకున్నపుడు 4. మధ్యగతం నుంచి విచలనాలు తీసుకున్నపుడు

ECONOMY

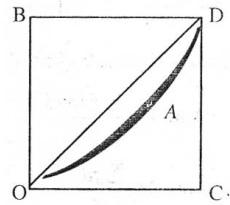
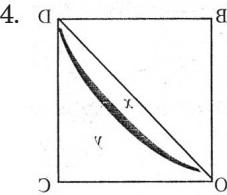
34. వ్యాప్తికి సంబంధించి సరియైనది (సివిల్స్ 2006) (4)
1. ఇది విస్తరణమానంనకుచెందిది
 2. సులభంగా గణించవచ్చు
 3. అంత్య విలువల వల్ల ప్రభావితం కాదు
 4. అన్ని అంశాలపైన ఆధారపడదు
- 1) 1 మాత్రమే 2) 1మరియు2 3) 2 మరియు 3 4) 1, 2 మరియు 4
35. జతచేయండి (సివిల్స్ 2006) (2)
బిస్ట్ 1 (r విలువ)	బిస్ట్ 2 (అనువర్తితం)
A) 0.26	1. అత్యధిక రుణాత్మక సంబంధం
B) -0.35	2. అల్పధనాత్మక సంబంధం
C) -0.89	3. అత్యధిక ధనాత్మక సంబంధం
D) 0.98	4. అల్పరుణాత్మక సంబంధం
	5. సహసంబంధం లేదు.
A	B	C	D
1. 3	1	5	2
2. 2	4	1	3
3. 2	1	5	3
4. 3	4	1	2
36. ఏసూచీ సంఖ్యకాలపరివర్తన, కారకాల పరివర్తన పరీక్షలను సంతృప్తిపర్చును (సివిల్స్ 2006) (3)
1. లాస్పియర్స్‌సూచీ
 2. పాశ్చీనాచీ
 3. ఫిషర్ సూచీ
 4. డోర్పిష్ & బాలే సూచీసంఖ్య
37. "The sum of squares of deviation of set of values is minimum when deviation is taken about" దీనినుంచి తీసుకున్న విచలనాల వర్గాలు కనిప్పంగా ఉండును (సివిల్స్ 2004) (1)
1. AM
 2. మద్యగతం
 3. బాహుళకం
 4. HM
38. పంపిణీ ధనాత్మక వైపుల్యం ఎప్పడుకలిగి ఉండుననగా? (సివిల్స్ 2004) (1)
1. అంకమద్యమం > మద్యగతం > బాహుళకం
 2. అంకమద్యమం < మద్యగతం < బాహుళకం
 3. అంకమద్యమం < బాహుళకం < మద్యగతం
 4. మద్యగతం < బాహుళకం < అంకమద్యమం
39. ఫిషర్ ఆదర్శసూచీ సంఖ్య క్రిందివానిని సంతృప్తిపర్చును (సివిల్స్ 2004) (3)
1. కాలపరివర్తన పరీక్ష
 2. కారకాల పరివర్తన పరీక్ష
 3. కాల మరియు కారకాల పరివర్తన పరీక్ష
 4. Circular పరీక్షలను మాత్రమే
40. ధరల సూచీ గణన యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశం దీనిలో మార్పును తెలుసుకొనుట (సివిల్స్ 2003) (3)
1. జీవన ప్రమాణం
 2. బంగార ద్రవ్యం
 3. ద్రవ్య కొనుగోలుశక్తి
 4. ఉత్పత్తిచేసే సామాన్యం
41. క్రిందివానిలో సరికానిది ఏది ఫిషర్ సూచీ విషయంలో (సివిల్స్ 2002) (2)
1. లాస్పియర్, పాశ్చీల విలువలకు మధ్యలో ఉండును.
 2. L, P ల అంకమద్యమం
 3. L, P ల గుణ మద్యమం
 4. L = P అయితే, L లేక P కి సమానమగును
42. ఏ సూచీ కాల, కారకాల పరివర్తన పరీక్షలను సంతృప్తిపరుచును (సివిల్స్ 2002) (4)
1. లాస్పియర్
 2. పాశ్చీ
 3. కెల్లి
 4. ఫిషర్

ECONOMY

43. ఒక దత్తాంశంలో $z = 5$ మర్యాదగతం = 15, అంకమర్యాద = 20; అయితే ఆ దత్తాంశం (సివిల్స్ 2002) (1)
1. కుడివైపునకు వైపుమ్యం కలిగి ఉండును
 2. ఎదుమవైపు వైపుమ్యం
 3. సౌష్టవం
 4. సౌష్టవం కాదు, వైపుమ్యం కాదు
44. సంచిత పొనః పున్య రేఖాచిత్రం ద్వారా ఏ రకమైన సగటు గణిస్తాం (సివిల్స్ 2002) (3)
1. GM
 2. HM
 3. మర్యాదగతం
 4. బాహుళకం
45. The sum of squared deviation is the least when taken from (సివిల్స్ 2001) (3)
1. బాహుళకం
 2. మర్యాదగతం
 3. AM
 4. GM
46. క్రిందివానిలో ఏ కొలమానం అత్యధిక, అత్యల్ప విలువచే ప్రభావితంకాదు (సివిల్స్ 2001) (1)
1. మర్యాదగతం
 2. HM
 3. SD
 4. విచరణ గుణకం
47. x మరియు y ల దత్తాంశం ఈ విధంగా ఉంది (సివిల్స్ 2001) (1)
- $x : 1, 2, 3, 4, 5$ $y : 3, 4, 5, 6, 7$
- y యొక్క ప్రామాణిక విచలనం
1. x క్రమ విచలనంనకుసమానం ఉండును
 2. (x క్రమ విచలనం) $\times 2$
 3. (x క్రమ విచలనం) + 2
 4. (x క్రమ విచలనం) - 2
48. 3, 3, 3, 5, 5, 5ల ప్రామాణిక విచలనం (సివిల్స్ 2001) (1)
1. 1
 2. 4
 3. 0
 4. పొందలేము.
49. ఒక దత్తాంశంలో Mean < Median < Mode అయితే ఆ పంపిణీ (సివిల్స్ 2001) (3)
1. కుడివైపునకు వైపుమ్యం
 2. మవైపు వైపుమ్యం
 3. సౌష్టవం కాదు వైపుమ్యం కాదు
50. విస్తరణమానాలు దీనినుంచి : (4)
1. మర్యాద =
 2. బాహుళకం
 3. జీ సంఖ్య (సివిల్స్ 1999)
 4. GM
51. ఆధార సంా పరిమాణాలు భింబించి నిర్ణయించి : (2)
1. పాశ్చి
 2. లాస్పుయిం
 3. ఫిషర్
 4. WPI
52. క్రింది Scatter రేఖా చిత్రం నుంచి సరైన అనువర్తితం ఏది? (సివిల్స్ 2000) (2)
1. x & y లు సహసంబంధం కలిగి ఉన్నాయి
 2. x & y లు ధనాత్మక సహసంబంధం కలిగి ఉన్నాయి
 3. y కి x చలరాశి కారణం
 4. x కి y చలరాశి కారణం
53. సంచిత పొనఃపున్యం నుంచి కనుగొనే సగటు (సివిల్స్ 2000) (4)
1. GM
 2. HM
 3. z (బాహుళకం)
 4. మర్యాదగతం
54. 10 విలువలు గల x చలరాశుల్లో చివరివిలువైన 5కి బదులు 4 మారితే అపుడు (సివిల్స్ 2000) (4)
1. మర్యాదగతం, బాహుళకంలు తగ్గును
 2. మర్యాదగతం తగ్గును, బాహుళకం మారదు
 3. మర్యాదగతం మారదు, బాహుళకం తగ్గును
 4. మర్యాదగతం గాని, బాహుళకంగాని మారదు
55. క్రిందివానిలో ఏ గణాంక కొలత అన్ని అంశాలపైన ఆధారపడును (సివిల్స్ 2000) (2)
1. QD
 2. HM
 3. వ్యాప్తి
 4. బాహుళకం

ECONOMY

56. అంక మద్యమం 6, ప్రామాణిక విచలనం 0.50 విచరణ గుణకం (CV) ఎంత? (2)
1. 4.0%
 2. 8.3%
 3. 16.0%
 4. ఏదీకాదు
57. Meso Kurtic పంపిణీ ఇలా అనికూడా అంటారు (సివిల్స్ 2000) (4)
1. గామా పంపిణీ
 2. x^2 పంపిణీ
 3. బీటా పంపిణీ
 4. సామాన్య పంపిణీ
58. Circular Test ని సంతృప్తిపరిచేది (సివిల్స్ 2000) (1)
1. సామాన్య సమిష్టి పద్ధతి
 2. పాశై సూచీ
 3. లాస్పెయర్సుచీ
 4. కెల్లి సూచీ
59. లారెంజ్ వక్రరేఖలో గిని గుణకం ఇలా కొలుస్తారు (సివిల్స్ 2000) (3)
1. $\frac{\text{Area } x}{\text{Area } y}$
 - 2.
 - 3.
 - 4.
60. OAD పంపిణీ గిని గుణకం ఎంత? (సివిల్స్ 2000) (1)
- 1.
 - 2.
 - 3.
 - 4.

ముఖ్యమైన పాయింట్లు :

- ఫిఫర్ సూచీ కాల పరివర్తన, కారకాల పరివర్తన పరీక్షలను సంతృప్తిపరచుట వల్ల అది ఆదర్శ సూచీగా పిలవబడును.
- లాస్పెయర్ సూచీ సంఖ్య ఆధార సంవత్సర పరిమాణాన్ని భారంగా తీసుకుని గణించడమైంది.
- పాశై సూచీ సంఖ్య, ప్రస్తుత సంవత్సర వస్తు పరిమాణంను భారంగా తీసుకుని గణించడమైనది.

ప్రాథీని జిట్సు

61. అంకమద్యమము అనేది ()
 1. స్థాన సగటు 2. గణిత సగటు 3. పై రెండునూ 4. పైవేచీకావు
62. మద్యగతం అనేది ()
 1. స్థాన సగటు 2. గణిత సగటు 3. పై రెండునూ 4. పైవేచీకావు
63. విచ్ఛిన్న క్రేణల్లో అంకమద్యమము యొక్క సూత్రం ఏమి? ()
 1. $\bar{X} = A + \frac{\sum d}{N}$ 2. $\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$ 3. $\frac{\sum x}{N}$ 4. పైవేచీకావు
64. అవిచ్ఛిన్న క్రేణిలో అంకమద్యమము యొక్కసూత్రం ()
 1. $\bar{X} = \frac{\sum dx}{N}$ 2. $\sum x = A + \frac{\sum dx}{N}$ 3. $\bar{X} = A + \frac{\sum f dx}{N} \times c$
65. భారిత అంకమద్యమాన్ని క్రిందిసూత్రం ద్వారా గణించవచ్చు. ()
 1. $\bar{X}_w = \frac{\sum fx}{N}$ 2. $\bar{X}_w = A + \frac{\sum fd}{N}$ 3. $\bar{X}_w = A + \frac{\sum fd^1}{N} \times C$
66. గుణమద్యమము గణించుటకు క్రిందిసూత్రాన్ని ఉపయోగిస్తారు. ()
 1. $x_{\text{goI}} \frac{x_{\text{goI}} - M}{N} \times \frac{M - x_{\text{goI}}}{x_{\text{goI}}}$ 2. $GM = \text{Anti log} \frac{\sum fx}{N}$
 3. $GM = \text{Anti log} \frac{\sum fd}{N}$ 4. పైవేచీకావు
67. మద్యగతం అనగా ()
 1. $M = \frac{N}{2}$ 2.
 3. 4. $M = \frac{\sum fx}{N}$
68. దత్తాంశాన్ని నాలుగు భాగాలుగా విభజించిన మానాన్ని ఈ క్రింది విధంగా పిలుస్తారు ()
 1. శతాంశం 2. దశాంశం 3. చతుర్థాంశం 4. పైవేచీకావు
69. దత్తాంశాన్ని 10 సమభాగాలుగా విభజించిన మానాన్ని ఈ విధంగా పిలుస్తారు ()
 1. శతాంశం 2. దశాంశం 3. చతుర్థాంశం 4. పైవేచీకావు

61.(2)	62.(1)	63.(2)	64.(4)	65.(1)	66.(1)	67.(2)	68.(3)	69.(2)
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

ECONOMY

70. దత్తాంశాన్ని 100 సమభాగాలుగా విభజించిన మానాన్ని ఈ విధంగా పిలుస్తారు ()
 1. శతాంశం 2. దశాంశం 3. చతుర్థాంశం 4. పైవేవీకావు
71. ఒక పంపిణీనందు గరిష్ట విలువకు, కనిష్ట విలువకుగల వ్యత్యాసాన్ని ఈ విధంగా చెప్పవచ్చు. ()
 1. అంకమధ్యమము 2. మద్యగతం 3. బాహుళకం 4. వ్యాప్తి
72. ఊహించిన సగటునుండి ప్రామాణిక విచలనం సూత్రం ఏది? ()
 1. $\sigma = \sqrt{\frac{\sum fd^2}{N} - \left(\frac{\sum fd}{N}\right)^2}$
 2.
 3. $\sigma = \sqrt{\frac{\sum d^2}{N} - \left(\frac{\sum fd^2}{N}\right) \times C}$
 4. పైవేవీకావు
73. సోపాన విచలన పద్ధతి ద్వారా ప్రామాణిక విచలనాన్ని క్రిందిసూత్రం సహాయంతో గణిస్తారు ()
 1. $\sigma = \sqrt{\frac{\sum d^2}{N}}$
 2. $\sigma = \sqrt{\frac{\sum fd^2}{N} - \left(\frac{\sum fd}{N}\right)^2 \times C}$
 3.
 4. పైవేవీకావు
74. లారెంజ్ వక్రరేఖ సహాయంతో దీనిని అధ్యయనం చేయవచ్చు ()
 1. సహకరించండం 2. ~~స్టార్ట్ స్క్రీప్ట్ ను~~ ~~స్టార్ట్ స్క్రీప్ట్ ను~~ 3. సగటులను 4. విస్తరణమానాలను
75. చలరాశులమధ్యగల సంబంధ స్టేట్యునిట్టులు చుట్టుకు ఉపయోగపడే విశేషమ ఏది? ()
 1. విస్తరణమానాలు 2. సూచీ సంఖ్యలు 3. సహసంబంధం 4. సగటులు
76. సూచీ సంఖ్యలను గణించుటలో లాస్చెయర్డపయోగించిన పద్ధతి ()
 1. $P_{01} = \frac{\sum P_1 Q_1}{\sum P_0 Q_0} \times 100$
 2. $P_{01} = \frac{\sum P_1 Q}{\sum P_0 Q} \times 100$
 3. $P_{01} = \frac{\sum P_1 Q_0}{\sum P_0 Q_0} \times 100$
 4. $P_{01} = \frac{\sum P_1 Q_0 + \sum P_1 Q_1}{\sum P_0 Q_0 + \sum P_0 Q_1} \times 100$
77. సూచీ సంఖ్యలను గణించుటలో పాశ్చే (Paache) పద్ధతి ఏది? ()
 1. $P_{01} = \frac{\sum P_1 Q_0}{\sum P_0 Q_1} \times 100$
 2. $P_{01} = \frac{\sum P_1 Q_1}{\sum P_0 Q_1} \times 100$
 3. $P_{01} = \frac{\sum P_1 Q_1 + \sum P_1 Q_0}{\sum P_0 Q_1 + \sum P_0 Q_0} \times 100$
 4. $P_{01} = \frac{\sum P_1 Q_0 + \sum P_1 Q_1}{\sum P_0 Q_0 + \sum P_0 Q_1} \times 100$

70.(1) 71.(4) 72.(1) 73.(2) 74.(4) 75.(3) 76.(3) 77.(2)

ECONOMY

78. సూచీ సంఖ్యల గణనలో బోలే పద్ధతివిది? ()

1. $P_{01} = \sqrt{\frac{\sum p_1 q_0 + \sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_0 + \sum p_0 q_1}} \times 100$
2. $P_{01} = \frac{\sum p_1 q_0 + \sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_0 + \sum p_0 q_1} \times 100$
3. $P_{01} = \frac{\frac{\sum p_1 q_0 + \sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_0 + \sum p_0 q_1} \times 100}{2}$
4. $P_{01} = \frac{\sum p_1 q}{\sum p_0 q} \times 100$

79. సూచీ సంఖ్యలు గణనలో ఫిషర్ ఆదర్శ సూచీ పద్ధతి ఏది? ()

1. $P_{01} = \frac{\sum p_1 q_0 + \sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_0 + \sum p_0 q_1} \times 100$
2. $P_{01} = \frac{\sum p_1 q}{\sum p_0 q} \times 100$
3. $P_{01} = \sqrt{\frac{\sum p_1 q_0 + \sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_0 + \sum p_0 q_1}} \times 100$
4. పైవేఫీకావు

80. మార్కెట్ - ఎడ్జ్వర్ట్ పద్ధతిలో సూచీ సంఖ్యల గణనకు సూత్రం ()

1. $P_{01} = \frac{\sum P_1 q_0 + \sum P_1 q_1}{\sum P_0 q_0 + \sum P_0 q_1} \times 100$
2. $P_{01} = \frac{\sum P_1}{\sum P_0} \times 100$
3. $P_{01} = \frac{\sum P_1 q}{\sum P_0 q} \times 100$
4. $P_{01} = \frac{P_1}{Q_1} \times 100$

81. క్రింది వాటిలో ఏదిసాం సగటు ()

1. అంకమధ్యమము
2. మధ్యగతం
3. హరమధ్యమము
4. గణమధ్యమము

82. ఓజివ్ (Ogive) వక్రరేఖ దీనిని గుర్తించడానికి సహాయపడును ()

1. అంకమధ్యమము
2. మధ్యగతం
3. హరమధ్యమము
4. గుణమధ్యమము

83. చతుర్భాంశంలో ఎన్ని చతుర్భాంకాలుఉంటాయి ()

1. రెండు
2. మూడు
3. నాలుగు
4. ఐదు

84. 15 మంది విద్యార్థులు గల తరగతిలో 5 గురు విద్యార్థులు పరీక్ష తప్పిరి. పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులైన వారి మార్కులు ఈ విధంగా ఉన్నాయి. 9, 6, 7, 8, 8, 9, 6, 5, 4, 7 అయిన మొత్తం 15 మంది విద్యార్థుల మధ్యగతం ఎంత?

1. 4
2. 5
3. 6
4. 7

85. "Mode" (బాహుళకం) అనే పదం ఏ భాష నుండి ఆవిర్భవించింది? ()

1. ఫ్రెంచ్
2. లాటిన్
3. గ్రీక్
4. జర్మన్

86. వ్యాప్తిదేనిని కొలుచును. ()

1. సగటులను
2. విస్తరణమానాలను
3. సహ-సంబంధంను
4. సూచీసంఖ్యలను

78.(3)	79.(3)	80.(1)	81.(2)	82.(4)	83.(2)	84.(3)	85.(1)	86.(2)
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

ECONOMY

87.	అత్యధిక విలువ - అత్యల్ప విలువ

అత్యధిక విలువ + అత్యల్ప విలువ | అనే సూత్రం దీనిని గడించుటకు ఉపయోగిస్తారు | () |
88.	1. వ్యాప్తి 2. వ్యాప్తి గుణకం 3. చతుర్భాంశ విచలన గుణకం 4. సూచీ సంఖ్యలు		
89.	ఉన్న దుస్తుల అమ్మకానికి దైనిక ఉష్ణోగ్రతకు ఏ రకమైన సంబంధం ఉంటుంది?		()
90.	1. ధనాత్మక సహసంబంధం 2. రుణాత్మక సహసంబంధం 3. సహసంబంధం వుండదు 4. పైవేవీకావు		()
91.	పర్మపాతంనకు మరియు పంచలు పండుటకు ఈ సహసంబంధం వుండును.		()
92.	1. ధనాత్మక సహసంబంధం 2. రుణాత్మక సహసంబంధం 3. సహసంబంధం వుండదు 4. పైవేవీకావు		()
93.	ధరించే దుస్తుల రంగుకు, స్ట్రైటిలీట్లు గల సంబంధం		()
94.	1. ధనాత్మక సహసంబంధం 2. రుణాత్మక సహసంబంధం 3. సహసంబంధం వుండదు 4. పైవేవీకావు		()
95.	జీవిత బీమా (Life Insurance) లో పాలసీదారుని వయస్సుకు కట్టపలసినప్రిమియంకు వున్న సంబంధం		()
96.	1. ధనాత్మక సహసంబంధం 2. రుణాత్మక సహసంబంధం 3. సహసంబంధం వుండదు 4. పైవేవీకావు		()
97.	నిరుద్యోగ సూచీ (Unemployment Index) కి సామాన్య మానవుని కొనుగోలు శక్తికి గల సంబంధం		()
98.	1. ధనాత్మక సహసంబంధం 2. రుణాత్మక సహసంబంధం 3. సహసంబంధం వుండదు 4. పైవేవీకావు		()
99.	సాధారణ పరిస్థితులలో వస్తు ధరకు, దాని డిమాండుకు గల సహసంబంధం.		()
100.	1. ధనాత్మక సహసంబంధం 2. రుణాత్మక సహసంబంధం 3. సహసంబంధం వుండదు 4. పైవేవీకావు		()
101.	సహసంబంధ గుణకం		()
102.	1. ధనాత్మకంగా ఉండకపోవచ్చ 2. రుణాత్మకంగా ఉండకపోవచ్చ 3. సహసంబంధం వుండదు 4. ధనాత్మకంగా గాని రుణాత్మకంగా గాని ఉండవచ్చు		()
103.	“ఆర్థిక మార్పులనుకొలిచే భారమితి” (Barometers) గా క్రింది వానిలో దేనిని అభివర్ణిస్తారు?		()
104.	1. సగటులు 2. సహసంబంధం 3. విస్తరణమానం 4. సూచీ సంఖ్యలు		()
105.	సూచీ సంఖ్యల నిర్మాణంలో ఏది ఉత్తమమైన సగటు.		()
106.	1. మద్యగతం 2. గుణమద్యమం 3. బాహుళకం 4. అంకమద్యమం		()
107.	పాశ్చ (Paasche) సూచీ సంఖ్య దీనిపై ఆధారపడును.		()
108.	1. ఆధార సంవత్సర పరిమాణం 2. ప్రస్తుత సంవత్సర పరిమాణం 3. ప్రస్తుత మరియు ఆధార సంవత్సర పరిమాణాలపై 4. పైవేవీకావు		()

87.(2) 88.(2) 89.(1) 90.(3) 91.(1) 92.(2) 93.(2) 94.(4) 95.(4)
96.(2) 97.(2)

ECONOMY

98. ఫిషర్ ఆదర్శ సూచీ సంబ్యాలు. ()
 1. లాస్పేయర్, పాశ్చే సూచీ సంబ్యాల మద్యగతం 2. లాస్పేయర్, పాశ్చే సూచీ సంబ్యాల అంకమద్యమం
 3. లాస్పేయర్, పాశ్చే సూచీ సంబ్యాల గుణమద్యమం 4. పైవేవీకావు
99. చక్కియ పరీక్ష $P_1 P_2 P_3$ అనే 3 సూచీలున్నపుడు సర్క్యులర్ టెస్ట్ దీనిని సంతృప్తి పరుచును ()
 1) $P_{12} \times P_{23} \times P_{31} = 0$ 2) $P_{12} \times P_{23} \times P_{31} = 1$ 3) $P_{21} \times P_{32} \times P_{13} = 1$ 4) పైవేవీకావు
100. "Circular Test" దీనిని సంతృప్తిపరుచును. ()
 1. సామాన్య సమిష్టి పద్ధతి 2. లాస్పేయర్ సూచీ సంబ్య 3. పాశ్చేసూచీ సంబ్య 4. ఫిషర్ సూచీ సంబ్య
101. కార్ల్పియర్సన్ సహసంబంధ గుణకం వేటి వేటిమధ్య ఉండును? ()
 1) -2 నుండి +2 2) 0నుండి +1 3) -1 నుండి +1 4) పైవేవీకావు
102. ఆధార సంపత్తురం (Base period) ఎల్లప్పుడు ఈ విధంగా ఉండును ()
 1. జీవన వ్యయం (cost of living) 2. వినియోగదారుడు (consumer)
 3. కారకాల పరివర్తన 4. సాధారణ (normal)
103. లాస్పేయర్, పాశ్చే సూచీ సంబ్యాలకు విసగటునుగణిస్తే ఫిషర్ ఆదర్శసూచీ వచ్చును ()
 1. Factor reversal 2. గుణమద్యమం 3. మద్యగతం 4. హరమద్యమం
104. కుటుంబ బడ్జెట్ పద్ధతి ద్వారా ఈ ధరల సూచీనంబ్యము గణిస్తారు ()
 1. టోకుధరలు 2. చిల్లరధరలు 3. వినియోగదారుల ధరలు 4. పైవేవీకావు
105. ఈ క్రింది వానిలో ఏది ఒప్పు ()
 1. $AM \leq GM \leq HM$ 2. $AM > GM > HM$ 3. $AM \geq GM \geq HM$ 4. $HM \geq GM \geq AM$
106. విచలనాల వర్గాల అంకమద్యమము యొక్క వర్గమూలాన్ని ఈవిధంగా పిలుస్తారు. ()
 1. సగటు విచలనం 2. ప్రామాణిక విచలనం 3. గుణమద్యమం 4. చతుర్భాంశ విచలనం
107. అంకమద్యమం నుంచి తీసిన విచలనాల మొత్తం ()
 1) 1 2) ∞ 3) 0 4) పైవేవీకావు
108. Ogive is a (ఓజివ్ రేఖ) ()
 1. పోసిపున్య బహుభజి (frequency polygon)
 2. సంచిత పోసిపున్య వక్రరేఖ
 3. లైన్ డయాగ్రామ్ (line diagram)
 4. పైవేవీకావు
109. ఒకలేటి యొక్క మద్యగతం 10. ఈ లేటికి 5, 20 అనే రెండుచరరాశులు అదనంగా కలిసినవి. అట్లాంటప్పుడు నూతన లేటిలో మద్యగతం. ()
 1) 9 2) 20 3) 7 4) 10
110. 13 మంది విద్యార్థులు గల సమూహంలో 4 గురు పరీక్ష తప్పిరి. ఉత్తీర్ణులు అయినవారు మార్కులు ఈ విధంగా వున్నాయి. 41, 57, 38, 61, 36, 35, 71, 50 మరియు 40. అయినచో మద్యగతం మార్కు ఎంత? ()
 1) 40 2) 50 3) 41 4) 38

98.(3)	99.(2)	100.(1)	101.(3)	102.(4)	103.(2)	104.(3)	105.(3)
106.(2)	107.(3)	108.(2)	109.(4)	110.(4)			

ECONOMY

111. 9 మంది విద్యార్థుల అంకముద్యమం 100. 6 గురు విద్యార్థుల అంకముద్యమం 80. అయినచో మొత్తం 15 మంది ఉమ్మడి సగటు ఎంత? ()
 1. 100 2. 80 3. 90 4. 92
112. ఒక సౌష్టవ దత్తాంశంలో $Q_1 = 20, Q_3 = 40$ అయితే P_{50} ఎంత? ()
 1. 40 2. 20 3. 30 4. పైవేవీకావు
113. ఒక సౌష్టవ దత్తాంశంలో $P_{25} = 40, P_{75} = 60$ అయినా మర్యాదతం ఎంత? ()
 1. 50 2. 40 3. 60 4. 100
114. ఈ క్రింది సగటులలోరేడీమేడ్ దుస్తుల సైజును నిర్ణయించుటలోప్రధి సరియైన సగటు. ()
 1. అంకముద్యమం 2. మర్యాదతం 3. బాహుళకం 4. గుణముద్యమం
115. మామిడిపండ్ల పరిమాణం నిర్ణయించుటకు సుమారుగా సరైన సగటు ఏది? ()
 1. బాహుళకం 2. మర్యాదతం 3. అంకముద్యమం 4. గుణముద్యమం
116. గుణాత్మక అంశాలు గణించుటకు ఉపయోగపడే సగటు. ()
 1. A.M 2. GM 3. H.M. 4. Median
117. దీని నుంచి తీసుకున్న విచలనాల మొత్తం “0”కు సమానంగా వుండును. ()
 1. అంకముద్యమం 2. గుణముద్యమం 3. మర్యాదతం 4. బాహుళకం
118. విపరీత అంశాల (Extreme observation) చే ఎక్కువగా ప్రభావితం అయ్యే సగటు. ()
 1. అంకముద్యమం 2. గుణముద్యమం 3. మర్యాదతం 4. బాహుళకం
119. ఎక్కువ స్థిరత్వం కలిగిన సగటు ఏది? (Most stable) ()
 1. అంకముద్యమం 2. గుణముద్యమం 3. మర్యాదతం 4. బాహుళకం
120. 6, 3, 8, 9, 5, 7ల మర్యాదతం ఎంత? ()
 1. 5.5 2. 6.0 3. 6.5 4. 7
121. క్రింది సగటులలోప్రధి గణిత సగటుకాదు. ()
 1. అంకముద్యమం 2. గుణముద్యమం 3. భారిత అంకముద్యం 4. మర్యాదతం
122. ఒక దత్తాంశంలో అంకముద్యమం, మర్యాదతం, బాహుళకం సమానంగా వుంటే దానిని ఈ విధంగా పిలువవచ్చు. ()
 1. సౌష్టవ దత్తాంశం 2. అసౌష్టవ దత్తాంశం 3. బుణాత్మక వైపుల్యం 4. ధనాత్మక వైపుల్యం ()
123. 5వ దశాంశం అనగా ()
 1. అంకముద్యమం 2. మర్యాదతం 3. సగటు విచలనం 4. ప్రామాణిక విచలనం
124. కేంద్రస్థానపు కొలతలను ఏ రకమైన సగటులుగా పిలుస్తారు. ()
 1. ప్రథమశ్రేణి 2. ద్వితీయ శ్రేణి 3. తృతీయ శ్రేణి 4. పైవేవీకావు
125. ఒక పంపిణీలో ప్రతి విలువకు ఒక స్థిరమైన సంఖ్యను చేరిస్తే ఆ పంపిణీ అంకముద్యమం ()
 1. అంకముద్యమం విలువ మారదు 2. అదే స్థిర సంఖ్యను పూర్వ అంకముద్యమమునకు కలపాలి
 3. అదే స్థిర సంఖ్యను అంకముద్యమమునకు తీసివేయాలి 4. పైవేవీకావు

111.(4)	112.(3)	113.(1)	114.(3)	115.(1)	116.(4)	117.(1)	118.(1)	119.(1)
120.(3)	121.(4)	122.(1)	123.(2)	124.(1)	125.(2)			

ECONOMY

126. ఒక తరగతి బాలురుసగటు వయస్సు 20 సంవత్సరాలు. 2 సంవత్సరాల తరువాత వారి వయస్సు ()
 1. మిగతావి స్థిరం 2. 18 సం. 3. 22 సం. 4. పైవేవీకావు
127. హిస్టోగ్రామ్ ద్వారా ఈ సగటును గణించవచ్చు. ()
 1. అంకమద్యమం 2. భాషుళకం 3. మద్యగతం 4. పైవేవీకావు
128. ఈ క్రింది వానిలో ఏది సరైనది కాదు. ()
 1. మద్యగతాన్ని రేఖాచిత్రం ద్వారా నిర్ణయించవచ్చును
 2. ప్రతిచయన చాంచల్యంలకు అంకమద్యమం తక్కువగా ప్రభావితం అగును
 3. కేంద్రస్థానపు కొతలలో ఎల్లప్పుడు అంకమద్యమము చాలా ఉత్తమమైన కొలమానము
 4. వివృతాంత తరగతులలో మద్యగతాన్ని గణించవచ్చు
129. క్రింది వాక్యములలో ఏది సరైనది ()
 1. అంకమద్యమము నుంచి తీసుకున్న విచలనాల మొత్తం “0”కు సమానంగా ఉండును
 2. సాష్టవ దత్తాంశంలో అంకమద్యమము = మద్యగతం = భాషుళకం
 3. గుణాత్మక అంశాల నిర్ణయింలో మద్యగతం సరైనది 4. పైవన్నియు
130. క్రింది వానిలో ఏది సరైనది. ()
 1. కేంద్రస్థానపు కొతలనే ప్రథమశ్రేణి సగటులందురు 2. Mode ను రేఖాచిత్రంలో హిస్టోగ్రామ్ ద్వారా చూపవచ్చు
 3. AM = మద్యగతం = భాషుళకం సమానంగా వుంటే ఆ దత్తాంశాన్ని సాష్టవ దత్తాంశం అందురు
 4. దత్తాంశంలోని మద్యగతం సగభాగాన్నిసూచించేను
 1) 1, 2 మరియు 3 2) 2, 3 మరియు 4 3) 1, 2 మరియు 4 4) పై నాలుగూ
131. ఎక్కువసార్లు పునరావృతం అయిన సంఖ్యలే ()
 1. అంకమద్యమం 2. గుణమద్యమం 3. మద్యగతం 4. భాషుళకం
132. చతుర్ధాంశాలను రేఖాచిత్రంలో చూపటకు ఉపయోగించేది. ()
 1. హిస్టోగ్రామ్ 2. తక్కువ ఓజివ్ 3. హిస్టోరిగ్రామ్ 4. పైవేవీకావు
133. 50 శతాంశం అనగా ()
 1. అంకమద్యమం 2. మద్యగతం 3. 2వ చతుర్ధాంశం 4. భాషుళకం
134. 5వ దశాంశం అనగా ()
 1. అంకమద్యమం 2. మద్యగతం 3. 2వ చతుర్ధాంశం 4. భాషుళకం
 1) 1 మరియు 2 2) 2 మరియు 3 3) 3 మరియు 4 4) 2 మాత్రమే
135. క్రింది వాటిలో సరైన స్టేట్‌మెంట్ ఏది ()
 1. వివృతాంత తరగతులలో గల వగ్గీకృత దత్తాంశానికి మద్యగతాన్ని గణించవచ్చు
 2. అంత్య విలువల ప్రభావం మద్యగతంపై వుంటుంది
 3. అంకమద్యమం ఎల్లప్పుడూ కేంద్రస్థానపు కొతలలోకల్లా ముఖ్యమైనది
 4. శ్రేణి యందు ఏదైన విలువ తప్పినను అంకమద్యమమును మనం గణించవచ్చును

126.(3) 127.(2) 128.(3) 129.(4) 130.(4) 131.(4) 132.(2) 133.(2) 134.(2)
 135.(1)

ECONOMY

136. క్రిందివాటిలోపది గణిత సంబంధమైన సగటు కాదు ()
 1. అంకమధ్యమం 2. గుణమధ్యమం 3. హరమధ్యమం 4. మధ్యగతం
137. 50 మంది విద్యార్థుల మధ్యగతం 60. అయితే మధ్యగతం గణించిన తరువాత ఒక విద్యార్థి మార్కులు 75కి బదులు 65గా గణించడమైనది అని తెలిసింది. అయితేస్వరైన మధ్యగతం ఎంత? ()
 1. 60 2. 61 3. 60.2 4. 58.8
138. డ్రేసిలోప్రతి అంశంపై ఆధారపడే విస్తరణమానము ఏది? ()
 1. వ్యాప్తి 2. ప్రామాణిక విచలనం 3. చతుర్భాంశ విచలనం 4. పైవన్నియు
139. వివృతాంత తరగతులలోకూడా గణించగలిగే విస్తరణమానం ఏది? ()
 1. వ్యాప్తి 2. ప్రామాణిక విచలనం
 3. మాధ్యమిక విచలనం 4. చతుర్భాంశ విచలనం
140. ప్రామాణిక విచలనాన్ని ఎల్లపుడూ దీనిద్వారానే గణిస్తారు. ()
 1. అంకమధ్యమం 2. బాహుళకం 3. మధ్యగతం 4. గుణమధ్యమం
141. క్రిందివాటిలో దేనిని కనిష్ట విలువ, గరిష్ట విలువ ఆధారంగా గణిస్తారు. ()
 1. చతుర్భాంశ విచలనం 2. వ్యాప్తి 3. ప్రామాణిక విచలనం 4. బాహుళకం
142. మాధ్యమిక విచలనం ఎప్పుడూ ()
 1. S.D కన్నా తక్కువ 2. S.D. కన్నా ఎక్కువ
 3. S.D. తో సంబంధం లేదు 4. ప్రామాణిక విచలనంనకు సమానంగా వుండును
143. విచరణ గుణకం (co-efficient of variation) $\frac{\bar{x}}{100} \times \frac{\sigma}{\bar{x}}$ ()
 1. 2. 3. 4. $\frac{\sigma}{\bar{x}} \times 100$
144. చతుర్భాంశ విచలనం దీనిపై ఆధారపడును. ()
 1. 50% కంటే ఎక్కువ అంశాలపై 2. 25% కంటే తక్కువ అంశాలపై
 3. 25% కంటే ఎక్కువ అంశాలపై 4. మధ్యలోగల 50 అంశాలపై
145. కేంద్ర స్థానపు కొలతలనుంచి తీసుకున్న విచలనాలు అంకమధ్యం ()
 1. S.D 2. M.D (Mean Deviation) 3. విస్తృతి 4. చతుర్భాంశ విచలనం
146. అంతర చతుర్భాంశ వ్యాప్తి ఎన్ని అంశాలను మినహాయించును? ()
 1. 50% విలువలు 2. 100% విలువలు 3. 25% విలువలు 4. పైవేవీకావు
147. వేటి విశ్వసనీయతను గణించుటకు విస్తరణమానాలనుఊపయోగిస్తారు ()
 1. సగటు 2. వేరియబిలిటీ 3. మధ్యగత తరగతి 4. పైవేవీకావు
148. అంకమధ్యం $\pm 3\sigma$ అనేది సామాన్య వక్రోఫలో ఎంత విస్తరణ ()
 1. 90% అంశాలు 2. 99% అంశాలు 3. 95% అంశాలు 4. పైవేవీకావు

136.(4)	137.(1)	138.(2)	139.(4)	140.(1)	141.(2)	142.(1)	143.(4)	144.(4)
145.(2)	146.(1)	147.(1)	148.(2)					

ECONOMY

149. ఒక శొఫ్ట్‌వర దత్తాంశంలో $Q_1 = 25$ మరియు $Q_3 = 45$ అయిన మద్యగతం ఎంత? ()
 1) 20 2) 25 3) 35 4) పైవేవీకావు
150. మద్యగతం అనగా ()
 1. 4వ దశాంశం 2. 50వ శతాంశం 3. 8వ దశాంశం 4. 75వ శతాంశం
151. ఏ విస్తరణమానం విపరీత అంశాలచే తక్కువగా ప్రభావితమగును. ()
 1. S.D 2. Range 3. Mean Deviation 4. Q.D
152. మరియు అయినచో విచరణ గుణకం (Co-efficient of Variation (CV)) ఎంత? ()
 1) 200% 2) 25% 3) 50% 4) 75%
153. విపరీత అంశాలచే ఎక్కువగా ప్రభావితం అయ్యేది. ()
 1. ప్రామాణిక విచలనం 2. చతుర్ధాంశక విచలనం 3. మాద్యమిక విచలనం 4. వ్యాప్తి
154. క్రిందివానిలో ఏది సాపేక్ష విస్తరణమానం ()
 1. విస్తుతి 2. ప్రామాణిక విచలనం 3. వ్యాప్తి 4. విచరణ గుణకం
155. 10, 12, 18, 14, 15, 7, 17, 20ల యొక్క వ్యాప్తి ఏది? ()
 1) 9 2) 10 3) 12 4) 13
156. ఇవ్వబడిన అంశాలలో రెండు అంశాలపై మాత్రమే ఆధారపడే కొలమానం ఏది? ()
 1. అంకమద్యమం 2. సగటు విచలనం 3. ప్రామాణిక విచలనం 4. వ్యాప్తి
157. విపరీత అంశాలచే ప్రభావితం కానిది ()
 1. వ్యాప్తి 2. అంకమద్యమం = $\frac{Q_3 - Q_1}{2}$ 3. S.D 4. మద్యగతం
158. దత్తాంశంలో ప్రతి విలువకు స్థిర సంఖ్య K నుకలిపితే, దాని వ్యాప్తి ఈ విధంగా ఉండును ()
 1. వ్యాప్తి ఇంతకముందువలె వుంటుంది
 2. ముందు వ్యాప్తికి K అనే స్థిర సంఖ్యను తీసివేయాలి
 3. ముందు వ్యాప్తికి K అనే స్థిర సంఖ్యనుకలపాలి 4. K అనే స్థిర సంఖ్యకు సమానం
159. ఒక దత్తాంశంలో విస్తరణ లేనపుడు క్రిందివానిలో సరియైనది ()
 1. అన్నిగణిత, స్థాన సగటులునమానం
 2. అన్ని గణిత సగటులు సమానం కాని స్థాన సగటులునమానం కావు
 3. అన్నిస్థాన సగటులు సమానం కానీ గణిత విలువలునమానం కావు 4. పైవేవీకావు
160. క్రింది విస్తరణ మానములలో దేనిని "Root Mean Square deviation" అంటారు ()
 1. వ్యాప్తి 2. చతుర్ధాంశ విచలనం 3. ప్రామాణిక విచలనం 4. సగటు విచలనం
161. క్రిందివానిలో దేనికి ఉమ్మడి గణిత విలువను గణించలేం (cannot be combined mathematically) ()
 1. ప్రామాణిక విచలనం 2. అంకమద్యమం 3. గుణమద్యమం 4. మద్యగతం

149.(3)	150.(2)	151.(4)	152.(3)	153.(4)	154.(4)	155.(4)	156.(4)	157.(4)
158.(1)	159.(1)	160.(3)	161.(4)					

ECONOMY

162. సగటు విచలనం ఎప్పుడు. ()
 1. ప్రామాణిక విచలనం కంటే ఎక్కువ
 2. ప్రామాణిక విచలనంతో సమానంగా వుండును
 3. ప్రామాణిక విచలనం కంటే తక్కువ
 4. పైవేవీకావు
163. లోని అంశాలు. ()
 1) 58.26%వ అంశం 2) 68.27%వ అంశం 3) 31.74%వ అంశం 4) 41.74%వ అంశం
164. ఒక క్రేణిలో విచరణ గుణకం (coefficient of variation) 64 మరియు అంకముద్యమం 10 అయిన ప్రామాణిక విచలనం ఎంత? ()
 1) 6.4 2) 5.4 3) 7.4 4) పైవేవీకావు
165. ఈ క్రింది అంశములలో ఏది సరైనది? ()
 ఎ. మాద్యమిక విచలనంలో, మద్యగతం నుంచి తీసుకున్న విచలనాలు కనిష్టంగా ఉంటాయి
 ఖ. అంకముద్యమం నుంచి తీసుకున్న విచలనాల పర్మాల మొత్తం కనిష్టం
 సి. ప్రామాణిక విచలనం నిరపేక్ష కొలమానం
 డి. ప్రామాణిక విచలనం, ప్రామాణిక విచలన గుణకం రెండూ ఒకే యూనిట్లో వ్యక్తపరచబడును
 1. ఎ, ఖి మరియు సి 2. ఖి, సి మరియు డి 3. ఎ, ఖి మరియు డి 4. ఎ, సి మరియు డి
166. వ్యాపి గుణకంను ఈ విధంగా నిర్వచించవచ్చు. ()
 1. 2. 3. 4.
167. "Inter quartile Range (అంతర్ చతుర్థాంశుల విభజన)"ని ఈ విధంగా చెప్పవచ్చు. ()

$$\frac{Q_3 - Q_1}{Q_3 + Q_1}$$

 1. $Q_3 - Q_1$ 2. 3. $\frac{Q_3 - Q_1}{Q_3 + Q_1}$ 4. పైవేవీకావు
168. చతుర్థాంశ విచలనంను ఈ విధంగా నిర్వచించవచ్చు. ()
 1. $Q_3 - Q_1$ 2. 3. $\frac{Q_3 - Q_1}{Q_3 + Q_1}$ 4. పైవేవీకావు
169. చతుర్థాంశ విచలనం గుణకం ఈ విధంగా చెప్పవచ్చును. ()
 1. $Q_3 - Q_1$ 2. 3. $\frac{Q_3 - Q_1}{Q_3 + Q_1}$ 4. పైవేవీకావు
170. దైనందిక ఉష్ణోగ్రతలో వ్యత్యాసాలను దీనిద్వారా లెక్కిస్తారు. ()
 1. వ్యాపి 2. చతుర్థాంశ విచలనం 3. మాద్యమిక విచలనం 4. ప్రామాణిక విచలనం
171. సొష్టప పంపిణీ (Symmetrical distribution) కి చెంది సరియైనది. ()
 1. $Q_3 - \text{మద్యగతం} = \text{మద్యగతం} - Q_1$ 2. మద్యగతం = $Q_1 + \text{చతుర్థాంశ విచలనం}$
 3. మద్యగతం = $Q_3 - \text{చతుర్థాంశ విచలనం}$ 4. పైవన్నియును

162.(3)	163.(2)	164.(1)	165.(1)	166.(1)	167.(1)	168.(2)	169.(3)	170.(1)
171.(4)								

ECONOMY

172. సగటు విచలనం (MD) ను ఈ విధంగా నిర్వచించవచ్చును. ()
1. $\frac{\sum f |dx|}{n}$
 2. $\frac{\sum (x_i - \bar{x})^2}{n}$
 3. $\sqrt{\frac{\sum dx_1^2}{n}}$
 4. $\frac{\sum f_1 x_i^2}{\sum f}$
173. సగటు విచలనంను దేనినుంచి లెక్కిస్తారు. ()
1. అంకమద్యమం
 2. మద్యగతం
 3. బాహుళకం
 4. పైవ్సియు
174. "Average deviation" ను ఈ విధంగా కూడా పిలుస్తారు. ()
1. Mean deviation
 2. Standard deviation
 3. Quartile deviation
 4. పైవేవీకావు
175. ప్రామాణిక విచలనంను దేనినుండి లెక్కిస్తారు. ()
1. అంకమద్యమం
 2. మద్యగతం
 3. బాహుళకం
 4. పైవేవీకావు
176. విచరణ గుణకం (Coefficient of variation) ఈ విధంగా చెప్పవచ్చు. ()
1. $\frac{\text{Mean}}{\text{MD}} \times 100$
 2. $\frac{\text{MD}}{\text{Mean}} \times 100$
 3. $\frac{\text{Mean}}{\text{SD}} \times 100$
 4. $\frac{\text{SD}}{\text{Mean}} \times 100$
177. ఒక సామాన్య వక్రరేఖలో అంకమద్యమం ± 1 ప్రామాణిక విచలనం ($\bar{x} \pm 1\sigma$) ఎంత విస్తరంను చూపును. ()
1. 68.27%వ అంశం
 2. 95.45%వ అంశం
 3. 99.99%వ అంశం
 4. 99.73%వ అంశం
178. సామాన్య వక్రరేఖలో అంకమద్యమం ± 2 ప్రామాణిక విచలనం ($\bar{x} \pm 2\sigma$) ఎంత విస్తరంను చూపును. ()
1. 68.27%వ అంశం
 2. 95.45%వ అంశం
 3. 99.99%వ అంశం
 4. 99.73%వ అంశం
179. సామాన్య వక్రరేఖలో అంకమద్యమం ± 3 ప్రామాణిక విచలనం ($\bar{x} \pm 3\sigma$) ఎంత విస్తరంను చూపును. ()
1. 68.27%వ అంశం
 2. 95.45%వ అంశం
 3. 99.99%వ అంశం
 4. 99.73%వ అంశం
180. సహసంబంధ గుణకం (Coefficient of correlation). ()
1. దీనికి పరిమితి లేదు
 2. ఒకటికంటే తక్కువ
 3. ఒకటి కంటే ఎక్కువ
 4. పైవేవీకావు
181. సహసంబంధ గుణకంలో గరిష్ట ధనాత్మక విలువ (Maximum Positive value). ()
1. 0.50
 2. 1.00
 3. 2.00
 4. గరిష్ట విలువ లేదు
182. సహసంబంధ గుణకంలో కనిష్ట విలువ. ()
1. 1.00
 2. 0
 3. - 1.00
 4. ఏదీకాదు
183. ధరకు, డిమాండ్కు గల సహసంబంధం. ()
1. ధనాత్మక సహసంబంధం
 2. రుణాత్మక సహసంబంధం
 3. ఎ మరియు ఓ
 4. పైవేవీకాదు
184. సహసంబంధం ధరకు, సఫ్ల్యెకు ఏ విదంగా ఉంటుంది? ()
1. ధనాత్మక సహసంబంధం
 2. రుణాత్మక సహసంబంధం
 3. ఎ మరియు ఓ
 4. పైవేవీకాదు
185. x మరియు y ల మధ్య సహసంబంధ గుణకం 0.75 అయిన వాటి మధ్య ఏ విధమైన సహసంబంధం వుండినట్లు.
1. ధనాత్మకం మరియు సంపూర్ణ సంబంధం
 2. ధనాత్మకం, కాని సంపూర్ణం కాదు
 3. రుణాత్మకం మరియు సంపూర్ణం
 4. రుణాత్మకం, కాని సంపూర్ణం కాదు

172.(1)	173.(4)	174.(1)	175.(1)
176.(4)	177.(1)	178.(2)	
179.(4)	180.(4)	181.(2)	182.(3)
183.(2)	184.(1)	185.(2)	

ECONOMY

186. x, y ల మధ్య సహసంబంధ గుణకం -1.00 అయిన వాటి మధ్య సంబంధం ఈ విధంగా ఉంది. ()
1. ధనాత్మకం మరియు సంపూర్ణ సంబంధం
 2. ధనాత్మకం కానీ సంపూర్ణం కాదు
 3. రుణాత్మకం మరియు సంపూర్ణం
 4. రుణాత్మకం కానీ సంపూర్ణం కాదు
187. ఈ క్రింది వాటిలో ఏది సరైనది. ()
- ఎ. రుణాత్మక సహసంబంధం అనగా రెండు చలరాశులు తగ్గట.
 - బి. ధనాత్మక సహసంబంధం అనగా రెండు చలరాశులు పెరుగుట.
 - సి. రెండు చలరాశులలోని మార్పు దిశ, ఒకే విధంగా ఉంటే, ఆ రెండు చలరాశుల మధ్య ధనాత్మక సంబంధం కలిగి ఉన్నట్లు.
 - డి. రెండు చలరాశులు వృత్తిరేక దిశలో మారితే, వాని మధ్య రుణాత్మక సంబంధం ఉన్నట్లు.
1. ఎ మరియు బి
 2. బి మరియు సి
 3. సి మరియు డి
 4. ఎ మరియు డి
188. రేఖా చిత్రంలో x, y ల మధ్య సహసంబంధం. ()
1. సంపూర్ణ ధనాత్మకం
 2. సంపూర్ణ రుణాత్మకం
 3. అధిక ధనాత్మకం
 4. అధిక రుణాత్మకం
-
189. ఈ క్రింద ఇచ్చిన పటంలో సహసంబంధం x, y ల మధ్య ఏ విధంగా వుంది? ()
1. అధిక ధనాత్మకం
 2. అధిక రుణాత్మకం
 3. తక్కువ డిగ్రీ ధనాత్మక సహసంబంధం
 4. తక్కువ డిగ్రీ రుణాత్మక సహసంబంధం
-
190. క్రింద వ్యాపక పటం x, y ల మధ్య సహసంబంధం. ()
1. అధిక డిగ్రీ ధనాత్మక సంబంధం
 2. అల్ప డిగ్రీ ధనాత్మక సంబంధం
 3. అధిక డిగ్రీ రుణాత్మక సంబంధం
 4. సహసంబంధంలేదు
-
191. లాస్పొయర్ ధరల సూచీ సంఖ్యలో ఉపయోగించిన భారితం ఏది? ()
1. q_0
 2. q_1
 3. p_0
 4. p_1
192. లాస్పొయర్ పరిమాణ సూచీ సంఖ్యలో భారితంగా ఉపయోగించినది. ()
1. q_0
 2. q_1
 3. p_0
 4. p_1
193. పాశ్చి (Paasche's) ధరల సూచీ సంఖ్యలో భారితముగా దేనిని సూచించును. ()
1. q_0
 2. q_1
 3. p_0
 4. p_1

186.(3) 187.(3) 188.(4) 189.(3) 190.(4) 191.(1) 192.(3) 193.(2)

ECONOMY

194. పొళ్ళి పరిమాణ సూచీ సంఖ్యలో భారితంగా దేనిని ఉపయోగించెను. ()
 1. q_0 2. q_1 3. p_0 4. p_1
195. అధార సంవత్సర పరిమాణాలను భారితంగా ఉపయోగించిన భారిత సమిష్టి సూచీ ఏది ()
 1. Laspyre's ధరల సూచీ 2. Passche's ధరల సూచీ
 3. Bowley's ధరల సూచీ 4. Fischer's ధరల సూచీ
196. ప్రస్తుత (వర్తమాన current year) సంవత్సర పరిమాణాలను భారితాలుగా ఉపయోగించిన భారిత సమిష్టి సూచీ ఏది? ()
 1. Laspyre's ధరల సూచీ 2. Passche's ధరల సూచీ
 3. Bowley's ధరల సూచీ 4. Fischer's ధరల సూచీ
197. లాస్పైర్ సూచీ, పాశ్చీ సూచీల గుణ మధ్యమం. ()
 1. ఫిఫర్ ఆదర్శ సూచిక 2. బోల్ సూచిక 3. మార్గ్ ఎష్ట్ వర్క్ సూచిక 4. ప్రైవేటీకావు
198. క్రిందివానిలో తప్పగా చెప్పబడినది. ()
 1. అధార సంవత్సరం సాధారణ సంవత్సరమై ఉండాలి
 2. సామాన్య సూచీ సంఖ్యల కంబే, భారిత సూచీలు ఉత్తమమైనవి మరియు ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యం కలిగినవి
 3. సూచీ సంఖ్యల నిర్మాణంలో ఉపయోగించే సగటులలో గుణ మధ్యమం ఉత్తమమైనది
 4. పాశ్చీ తన సూచీ సంఖ్య నిర్మాణంలో అధార సంవత్సర పరిమాణాలను భారితాలుగా ఉపయోగించెను
199. సామాన్య సాపేక్షకాల సగటు సూచికకు సూత్రం ఏది? ()
 1. $\frac{\sum P_1 \times 100}{\sum P_0} \times 100$ 2. $\frac{\sum P_1}{\sum P_0} \times 100$ 3. $\frac{1}{N} \sum \frac{Q_1}{Q_0} \times 100$ 4. ప్రైవేటీకావు
200. వినియోగ ధరల సూచీ దేనిని కొలవడానికి ఉపయోగపడును. ()
 1. చిల్లర ధరలలో మార్పు 2. టోకు ధరలలో మార్పు 3. పై రెండూనూ 4. ప్రైవేటీకావు
201. సూచీ సంఖ్య దేనిని సూచించెను. ()
 1. నిరపేక్షమైన మార్పు 2. సాపేక్షమైన మార్పు 3. 1 మరియు 2 4. ఏదీకాదు
202. సాధారణ ధరల సూచీ యొక్క సూత్రం. ()
 1. $\frac{P_1}{P_0} \times 100$ 2. $\frac{P_0}{P_1} \times 100$ 3. 1 మరియు 2 4. పై రెండూ
203. విలువ సూచీ సంఖ్య (Value Index Number) కు సూత్రం. ()
 1. $\frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_0} \times 100$ 2. $\frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_1 q_0} \times 100$ 3. $\frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_1} \times 100$ 4. $\frac{\sum p_0 q_0}{\sum p_1 q_1} \times 100$
204. లాస్పైర్ ధరల సూచీ సంఖ్య గణనకు సూత్రం. ()
 1. $\frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0} \times 100$ 2. $\frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1} \times 100$
 3. $\frac{1}{2} \left[\frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0} + \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1} \right] \times 100$ 4. $\frac{1}{2} \sqrt{\frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0} + \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}}$

 194.(4) 195.(1) 196.(2) 197.(1) 198.(4) 199.(1) 200.(1) 201.(2)
 202.(1) 203.(1) 204.(1)

ECONOMY

205. ఫిషర్ ఆదర్శ సూచీ దీని ద్వారా పొందవచ్చు. ()

1. $\frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0} \times 100$

2. $\frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1} \times 100$

3. $\frac{1}{2} \left[\frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0} + \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1} \right] \times 100$

4. $\sqrt{\frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0} \times \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}} \times 100$

206. పాశ్చి ధరల సూచీ సంబ్యకు సూత్రం. ()

1. $\frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0} \times 100$

2. $\frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1} \times 100$

3. $\frac{1}{2} \left[\frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0} + \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1} \right] \times 100$

4. $100 \sqrt{\frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0} \times \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}}$

207. ఈ క్రింది వాటిలో బోలే ధరల సూచీ సంబ్య దేనిని తెలియజేయును. ()

1. $\frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_0} \times 100$

2. $\frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1} \times 100$

3. $\frac{1}{2} \left[\frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0} + \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1} \right] \times 100$

4. $100 \sqrt{\frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0} \times \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}}$

208. జతపర్చండి. ()

ఎ. $\frac{\sum P_1 Q_1}{\sum P_0 Q_1} \times 100$

1. మార్కెట్, ఎక్స్పోర్ట్

బ. $\sqrt{\frac{\sum P_1 Q_0}{\sum P_0 Q_0} \times \frac{\sum P_1 Q_1}{\sum P_0 Q_1}} \times 100$

2. పాశ్చి

సి. $\frac{\sum P_1 Q}{\sum P_0 Q} \times 100$

3. ఫిషర్

డి. $\frac{\sum P_1 (Q_0 + Q_1)}{\sum P_0 (Q_0 + Q_1)} \times 100$

4. కెల్లీ

1. ఎ - 1, బి - 2, సి - 3, డి - 4

2. ఎ - 2, బి - 3, సి - 4, డి - 1

3. ఎ - 2, బి - 1, సి - 4, డి - 3

4. ఎ - 4, బి - 3, సి - 2, డి - 1

205.(4) 206.(2) 207.(3) 208.(2)

ECONOMY

209. ఈ క్రింది జతపరిచిన వాటిలో ఏది సక్రమమైనది కాదు. ()
1. $\frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1} \times 100$ - లాస్పేయర్
 2. $\sqrt{\frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0} \times \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}} \times 100$ - ఫిషర్
 3. $\frac{\sum P_1 q_0 + \sum P_1 q_1}{\sum P_0 q_0 + \sum P_0 q_1} \times 100$ - మార్గల్
 4. $\frac{1}{2} \left[\frac{\sum P_1 q_0}{\sum P_0 q_0} + \frac{\sum P_1 q_1}{\sum P_0 q_1} \right] \times 100$ - బాల్
210. A.M. కి సంబంధించి సరికానిది. ()
1. ల్రేణిలో ప్రతి విలువకు ఒక స్థిరసంఖ్యను కలిపితే, పాత అంకమధ్యమానికి అదే స్థిర సంఖ్యను చేర్చాలి
 2. ల్రేణిలో ప్రతి విలువకు స్థిర సంఖ్యచే హాచ్చిన్నే, పాత అంకమధ్యమానికి అదే స్థిర సంఖ్యచే హాచ్చించాలి
 3. అంకమధ్యమం నుంచి తీసిన విచలనాల మొత్తం సున్న
 4. వివృతాంత (open ends) తరగతులలో కూడా A.M. ను గణించవచ్చు
211. "Upward Bias" తో ఇబ్బందిపడే సూచి సంఖ్య ఏది? ()
1. Laspeyere's Index Number
 2. Paasche's Index number
 3. ఫిషర్ సూచి సంఖ్య
 4. పైవేవీకావు
212. "Down ward Bias" తో ఇబ్బందిపడే సూచి సంఖ్య ఏది? ()
1. Laspeyere's Index Number
 2. Paasche's Index number
 3. ఫిషర్ సూచి సంఖ్య
 4. పైవేవీకావు
213. కాలపరివర్తన పరీక్ష రుజువు కాబడాలంటే. ()
1. $P_{01} \times P_{10} = 1$
 2. $P_{01} \times Q_{01} = \frac{\sum P_1 q_1}{\sum P_0 q_0}$
 3. $P_{01} \times P_{12} \times P_{20} = 1$
 4. పైవేవీకావు
214. కారక పరివ్రన పరీక్ష దేనిని తెలుపును. ()
1. $P_{01} \times P_{10} = 1$
 2. $P_{01} \times Q_{01} = \frac{\sum P_1 Q_1}{\sum P_0 Q_0}$
 3. $P_{01} \times P_{12} \times P_{20} = 1$
 4. పైవేవీకావు

209.(1) 210.(4) 211.(1) 212.(2) 213.(1) 214.(2)

ECONOMY

215. చక్రీయ పరీక్ష (Circular Test) దేనిని తెలుపును. ()

$$1. P_{01} \times P_{10} = 1 \quad 2. P_{01} \times P_{01} = \frac{\sum P_1 q_1}{\sum P_0 q_0}$$

$$3. P_{01} \times P_{12} \times P_{20} = 1 \quad 4. \text{పైవేవీకావు}$$

216. క్రింది వానిలో యూనిట్ టెస్ట్‌ను సంతృప్తి పరచని సూచి. ()

$$1. \text{సామాన్య సమిష్టి సూచి సంఖ్య} \quad 2. \text{లాస్ట్‌యర్ సూచి సంఖ్య}$$

$$3. \text{బొలె సూచి సంఖ్య} \quad 4. \text{ఫిషర్ సూచి సంఖ్య}$$

217. రెండు విలువల అంకముద్యమం, గుణముద్యమం 10 మరియు 8. అయినచో ఆ రెండు విలువలు ఏవి? ()

$$1) 11 \text{ మరియు } 9 \quad 2) 12 \text{ మరియు } 8 \quad 3) 14 \text{ మరియు } 6 \quad 4) 16 \text{ మరియు } 4$$

218. మద్యగతం మరియు భాహూళకం రెండునూ. ()

$$1. \text{గణిత సగటులు} \quad 2. \text{స్థాన సగటులు} \quad 3. \text{సంక్లిష్ట సగటులు} \quad 4. \text{తరచుగా వచ్చే సగటులు}$$

219. ఈ క్రిందివాటిలో ఏది మద్యగతంకు సమానం అయినది? ()

$$1. \text{అంకముద్యమం} \quad 2. \text{బాహూళకం} \quad 3. Q_2 \quad 4. \text{గుణముద్యమం}$$

220. క్రింది వాటిలో సులభమైన విస్తరణ మానం ఏది? ()

$$1. \text{చతుర్ధాంశ విచలనం} \quad 2. \text{మాధ్యమిక విచలనం} \quad 3. \text{ప్రామాణిక విచలనం} \quad 4. \text{వ్యాప్తి}$$

221. ఈ క్రింది దానిని సక్రమంగా జతపరచండి. ()

లిష్ట్ - 1

రాశి

లిష్ట్ - 2

ξ

ఎ. Quartile deviation

$$1. \text{ప్రామాణిక విచలనంలో } \frac{4}{5} \text{ వ వంతు}$$

బి. Mean deviation

$$2. \text{ప్రామాణిక విచలనంలో } \text{ వ వంతు}$$

సి. 68.27% అంశాలు

3. అంకముద్యమం

డి. 95.45% అంశాలు

4. అంకముద్యమం

5. అంకముద్యమం

1) ఎ - 2, బి - 1, సి - 3, డి - 4

2) ఎ - 1, బి - 2, సి - 4, డి - 3

3) ఎ - 1, బి - 2, సి - 5, డి - 3

4) ఎ - 2, బి - 1, సి - 3, డి - 5

222. దత్తాంశంలోని వివిధ తరగతుల సంచిత పొనఃపున్యాలను ఆధారంగా చేసుకొని గీయబడిన రేఖలు ఏమంటారు? ()

1. సంచిత పొనఃపున్య రేఖ (బజీవ్)

2. సోపాన చిత్రం (హిస్టోగ్రామ్)

3. పిక్చోగ్రామ్

4. పైవన్నియును

215.(3) 216.(1) 217.(4) 218.(2) 219.(3) 220.(4) 221.(1) 222.(1)

ECONOMY

223. దత్తాంశంలోని వివిధ అంశాలకు వాటి ప్రాధాన్యతనుబట్టి భారాలను ఇస్తూ గణన చేయబడిన సగటును ఏమంటారు? ()
 1. అంకమద్యమం 2. భారిత సగటు 3. సగటు విచలనం 4. పైవన్నియు
224. దత్తాంశంలోని విలువలను రెండు సమాన భాగాలు చేసేటప్పుడు వచ్చే విలువ. ()
 1. అంకమద్యమం 2. బాహుళకం 3. మద్యగతం 4. హరమద్యమం
225. దత్తాంశంలో ఎక్కువసార్లు కనిపించే విలువ, ఎక్కువ పొనఃపున్యాన్ని కలిగిన విలువ ఏది? ()
 1. అంకమద్యమం 2. మద్యగతం 3. హరమద్యమం 4. బాహుళకం
226. ఇచ్చిన విలువల వ్యత్పమూల అంకగణిత సగటు యొక్క వ్యత్పమూన్ని ఇలా అంటారు. ()
 1. హరమద్యమం 2. గుణ మద్యమం 3. బాహులకం 4. సగటు విచలనం
227. ఆరోహణ లేక అవరోహణ క్రమంలో అమర్చిన దత్తాంశాన్ని నాలుగు సమాన భాగాలుగా చేసే మూడు బిందువులు. ()
 1. దశాంశం 2. పంచమాంశం 3. చతుర్థాంశం 4. శతాంశం
228. దత్తాంశాన్ని ఆరోహణ లేక అవరోహణ క్రమంలో అమర్చినపుడు ఐదు సమాన భాగాలుగా చేసే నాలుగు బిందువులు. ()
 1. దశాంశం 2. పంచమాంశం 3. చతుర్థాంశం 4. శతాంశం
229. ఆరోహణ లేక అవరోహణ క్రమంలో అమర్చిన దత్తాంశాన్ని 8 సమాన భాగాలుగా చేసే ఏడు బిందువులు. ()
 1. దశాంశం 2. పంచమాంశం 3. అష్టాంశం 4. శతాంశం
230. అంకమద్యమం లేక మద్యగతం నుండి ప్రతి విలువకు గల విచలనం ధన, బుణ గుర్తులను వదలివేస్తూ నిర్ణయించబడిన విస్తరణమానము. ()
 1. సగటు విచలనం 2. మాద్యమ విచలనం
 3. ప్రామాణిక విచలనం 4. చతుర్థాంశ విచలనం
231. అంకమద్యమం నుండి వచ్చిన విచలనాల వర్గాల యొక్క సగటు వర్గమూల విలువను ఏమంటారు? ()
 1. సగటు విచలనం 2. మాద్యమ విచలనం
 3. ప్రామాణిక విచలనం 4. చతుర్థాంశ విచలనం
232. విభాజకం యొక్క స్వభావాన్ని రూపు రేఖను తెలిపేది? ()
 1. సోపాన చిత్రం 2. పైపమ్యం 3. సామాన్య సంభావ్యతరేఖ 4. పైవన్నియు
233. మాద్యమిక విచలనాన్ని సగటుచే భాగించగా లభించేది? ()
 1. వ్యాప్తి గుణకం 2. ప్రామాణిక విచలన గుణకం
 3. మాద్యమ విచలన గుణకం 4. చతుర్థాంశ విచలన గుణకం
234. ప్రామాణిక విచలన వర్గమును ఏమంటారు? ()
 1. పైపమ్యం 2. విచరణం 3. బహుభుజి 4. విస్తృతి

223.(2) 224.(3) 225.(4) 226.(1) 227.(3) 228.(2) 229.(3) 230.(2)
 231.(3) 232.(2) 233.(3) 234.(4)

ECONOMY

235. రెండు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ చలనాల మధ్య ఉన్న సంబంధాన్ని తెలియజేయడానికి ఉపయోగించే గణాంక సాధనం. ()
1. సహసంబంధం
 2. మద్యగతం
 3. వైషమ్యం
 4. విస్తృతి
236. కేంద్ర గణాంక వ్యవస్థను ఎప్పుడు స్థాపించారు (CSO). ()
1. 1950
 2. 1951
 3. 1952
 4. 1953
237. కేంద్ర గణాంక సంస్థ (CSO) ప్రధాన కార్యాలయం ఎచ్చట వుంది? ()
1. కోల్కతా
 2. న్యూఢిల్లీ
 3. ముంబై
 4. హైదరాబాద్
238. ఇండియన్ స్టోಟిస్టికల్ ఇన్స్టిట్యూట్ (ISI) ఉన్న ప్రదేశమేది? ()
1. కోల్కతా
 2. ఫిల్మీ
 3. ముంబై
 4. లక్నో
239. నేషనల్ శాంపిల్ సర్వే (NSS) ఎప్పుడు ప్రారంభించినారు? ()
1. 1930
 2. 1940
 3. 1950
 4. 1951
240. N.S.S. (National Sample Survey), N.S.S.O. గా ఎప్పుడు మారింది? ()
1. 1960
 2. 1965
 3. 1970
 4. 1975
241. విభాజనంలో గల తారతమ్యాలను తెలుసుకోవడానికి ఇది ఉపయోగం. ()
1. వైషమ్యము
 2. సంచిత చౌనఃపున్యము
 3. హిస్టోగ్రామ్
 4. పైవన్నియు
242. కేంద్ర స్థానపు విలువకు, అనలు విభాజనముతో గల అంశాలకు గల తేడాలు. ()
1. విస్తరణ
 2. వైషమ్యం
 3. విస్తృతి
 4. పైవన్నియు
243. పారిశ్రామిక ఉత్పత్తుల సూచీ అనేది. ()
1. ధరల సూచీ
 2. జీవన వ్యయ సూచీ
 3. అభివృద్ధి సూచీ
 4. పరిమాణ సూచీ
244. రెడీమెండ్ దుస్తుల, బూట్ల సగటు సైజులను కనుగొనడానికి ఉత్తమమైన సగటు ఏది. ()
1. అంకమద్యమం
 2. బాహుళకం
 3. గుణమద్యమం
 4. మద్యగతం
245. సంచిత చౌనఃపున్య వక్రరేఖలను ఈ విధంగా పిలుస్తారు. ()
1. ఓషివ్ వక్రరేఖ
 2. సోపెన చిత్రం
 3. సంభావ్యత వక్రరేఖ
 4. పైవన్నియు
246. పెరుగుదల లేదా తరుగుదల రేట్లను కనుగొనడానికి ఇది ఉపయోగపడును. ()
1. అంకమద్యమం
 2. బాహుళకం
 3. గుణమద్యమం
 4. మద్యగతం
247. ఒక పారిశ్రామిక సంస్థలో సగటు వేతనం నిర్ణయించడానికి ఉత్తమమైన సగటు ఏది? ()
1. అంకమద్యమం
 2. బాహుళకం
 3. గుణమద్యమం
 4. మద్యగతం
248. క్రింది వారిలో గణాంకశాస్త్ర పిత ఎవరు? ()
1. పియర్సన్
 2. రోనాల్డ్ ఫిషర్
 3. కిల్బే
 4. పై ముగ్గురు

235.(1)	236.(2)	237.(2)	238.(1)	239.(3)	240.(3)	241.(1)	242.(1)
243.(4)	244.(2)	245.(1)	246.(3)	247.(1)	248.(2)		

ECONOMY

249. ఉమ్మడి గణిత సగటును ఈ క్రింది వాటిలో దేనికి గణించలేం? ()
1. అంకమధ్యమం
 2. గుణమధ్యమం
 3. హరమధ్యమం
 4. మధ్యగతం
250. సొఫ్ట్‌వర దత్తాంశం ఈ క్రింది వానిలో దేనిని సంతృప్తిపరచును? ()
1. మద్యగతము - $Q_1 > Q_3$ - మద్యగతము
 2. మద్యగతము - $Q_1 = Q_3$ - మద్యగతము
 3. మద్యగతము - $Q_1 < Q_3$ - మద్యగతము
 4. మద్యగతము + $Q_1 = Q_3$ - మద్యగతము
251. క్రింది వాటిలో ఏది సరైనది ()
1. అంకమధ్యమం ± 1 ప్రామాణిక విచలనంలో 68.27%వ అంశం
 2. అంకమధ్యమం ± 2 ప్రామాణిక విచలనంలో 95.45%వ అంశం
 3. అంకమధ్యమం ± 3 ప్రామాణిక విచలనంలో 99.73%వ అంశం
 4. పైవన్నియు సరియైనవే
252. ఫిషర్ సూచి సంబుతు సంబంధించి సరియైనది. ()
1. లాస్పెయర్, పాశీల గుణమధ్యమం
 2. ఇది ఆదార సంవత్సర, ప్రస్తుత సంవత్సర పరిమాణాలను తీసుకుంటుంది
 3. ఇది కాల పరివర్తన, కారకాల పరివర్తన పరీక్షను సంతృప్తిపరచును
 4. పైవన్నియు సరియైనవే
253. సోమవారం నుంచి శనివారం వరకు ఒక నగర సగటు వర్షపొతం 0.3 Inches. అదివారం అధిక వర్షపొతం వల్ల సగటు వర్షపొతం 0.5 Inches లకు పెరిస్క్రిక్యూలీటే ఆదివారం వర్షపొతం ఎంత? ()
- 1) 1.2 Inches
 - 2) 1.8 Inches
 - 3) 1.7 Inches
 - 4) 2.0 Inches
254. 5, 8, 13, 7, 6, 3ల అంకమధ్యమం. ()
- 1) 5
 - 2) 6
 - 3) 7
 - 4) 8
255. ఏదైనా పొనఃపున్య విభాజన త్రేణిలో GM, HM, AM ల సమానత ఈ విధంగా ఉండును. ()
1. $HM \geq GM \geq AM$
 2. $GM \geq AM \geq HM$
 3. $GM \geq HM \geq AM$
 4. $AM \geq GM \geq HM$
256. బాహుళకం = 174, మద్యగతం = 142 అయితే ఆ దత్తాంశం. ()
1. ధనాత్మక పైవమ్య పంపిణీ
 2. రునాత్మక పైవమ్య పంపిణీ
 3. సొఫ్ట్‌వర దత్తాంశం
 4. పైది నేడి కాదు
257. $N_1 = N_2 = 10$ మరియు , అయినా ఉమ్మడి అంకమధ్యమం ఎంత? ()
- 1) 6
 - 2) 60
 - 3) 30
 - 4) 3
258. 300 మంది విద్యార్థుల అర్థశాస్త్రంలో మార్కుల సగటు 45. మొదటి 100 మంది విద్యార్థుల సగటు 70, తరువాత 100 మంది విద్యార్థుల సగటు 20. మిగిలిన 100 మంది విద్యార్థుల మార్కుల సగటు ఎంత? ()
- 1) 30
 - 2) 45
 - 3) 60
 - 4) ఏదికాదు

249.(4) 250.(2) 251.(4) 252.(4) 253.(3) 254.(3) 255.(4) 256.(2)
257.(3) 258.(2)

ECONOMY

259. వర్గీకృత దత్తాంశానికి వ్యాప్తి వీని మధ్య వ్యత్యాసము. ()

 1. చిన్న తరగతి యొక్క ఎగువ అవధి, దిగువ అవధి మధ్య తేడా
 2. పెద్ద తరగతి అంతరం యొక్క ఎగువ, దిగువ వ్యవధుల మధ్య తేడా
 3. చిన్న తరగతి అంతరం యొక్క దిగువ అవధి, పెద్ద తరగతి అంతరం యొక్క ఎగువ అవధిల మధ్య తేడా
 4. ఏదీ కాదు

260. జత చేయము. ()

ఎ. Semi-Inter Quartile Range 1.

బి. Inter Quartile Range 2. $\frac{Q_3 - Q_1}{2}$

సి. Co-efficient of Quartile deviation 3. $Q_3 - Q_1$

 - 1) ఎ - 3, బి - 2, సి - 1
 - 2) ఎ - 1, బి - 3, సి - 2
 - 3) ఎ - 2, బి - 3, సి - 1
 - 4) ఎ - 2, బి - 1, సి - 3

261. Variance (విస్తుతి) అనగా. ()

 - 1) $\sqrt{\sigma}$
 - 2) $\frac{(Q_3 + Q_1)}{2}$
 - 3) $\frac{Q_3 - Q_1}{2}$
 - 4)

262. సూచీలను, భారితాలను జతచేయండి. ()

ఎ. లాస్పెయర్ ధరల సూచీ శిష్టాలు - 1 (సూచీ)

బి. లాస్పెయర్ పరిమాణ సూచీ శిష్టాలు - 2 (భారితం)

సి. పాశ్చి ధరల సూచీ శిష్టాలు - 3 (ప్రాథమికం)

డి. పాశ్చి పరిమాణ సూచీ శిష్టాలు - 4 (ప్రాథమికం)

 - 1) ఎ-1, బి-2, సి-3, డి-4
 - 2) ఎ-2, బి-3, సి-4, డి-1
 - 3) ఎ-1, బి-4, సి-2, డి-3
 - 4) ఎ-2, బి-3, సి-1, డి-4

259.(3) 260.(3) 261.(2) 262.(4)

**27.04.2008న జరిగిన Endowment
E.O. Examination Economics Paper**

1. 'ప్రేషి' కొలమానము : (2)

Range is the measure of :

1. ఒకసగటు 2. విస్తరణ 3. సహ-సంబంధం 4. సంఖ్యల సూచీ
2. కార్ల్ పియర్సన్ యొక్క సహజ సంబంధ గుణకము దేనికి మధ్య (3)

Karl Pearson's co-efficient of correlation lies between :

1. -2 నుండి +2 2. శూన్యం నుండి +1 3. -1 నుండి +1 4. పైదేదీకాదు
3. రేభా గణితములో 'లారెంజేర్ఫ్' దేనిని అధ్యయనము చేయును : (4)

Lorenz curve is a graphic method of studying :

1. సహసంబంధము 2. సంఖ్యల -సూచీ 3. సగటులు 4. విస్తరణ
4. ఈ క్రింది వానిలో విశ్లేషణ చలాంకముల మధ్యకాల సంబంధమును తెల్పుము (3)

which analysis help us to determine the degree of relationship between variables?

1. విస్తరణ 2. సంఖ్యల - సూచీ 3. సహ-సంబంధము 4. సగటులు
5. కుటుంబ బడ్జెటును లెక్కించు విధానమును... ధర సూచీ : (3)

Family budget method is a method to calculate price index.

1. టోకుధర 2. చిల్లర 3. వినియోగదారుని 4. పైదేదీకాదు
6. తక్కువ-ఎక్కువ విలువలు కలిగిన అంశముల మధ్య అంతరమును : (4)

The difference between the value of the smallest item and the value of the largest item included in the distribution is called :

1. మధ్యమము 2. మధ్యగతము 3. రీతి 4. వ్యౌప్తి
7. ఈ క్రింది వానిలో ఏ సంభ్యా శాస్త్ర కొలమానము అతిపెద్ద మరియు చిన్న విలువల వలన ప్రభావితంకాదు (1)

Which one of the following statistical measures is not affected by extremely large or small values?

1. మధ్యగతము 2. హర మధ్యమము 3. గుణక మార్గు 4. ప్రామాణిక విచలనం
8. ఈ క్రింది వానిలో ఏ ధరల సూచిక మూల సంవత్సరమును భారముగా తీసుకొనెదరు : (2)

The price index that uses base year quantities as weights is called :

1. ప్యార్టీ సూచీ 2. లాప్పోర్ సూచీ 3. ఫిషర్ సూచీ 4. టోకు ధరల సూచీ
9. 'మార్కెటు చట్టము'ను ఎవరు వృద్ధిపరిచినారు? (2)

Who developed the 'Market Law' ?

1. ఆడమ్‌స్టీత్ 2. ఐ.బి.సే 3. టి.ఆర్.మాల్ఫ్స 4. డేవిడ్ రికార్డ్

ECONOMY

10. మూలధన - ఉత్పత్తి నిప్పుత్తి అనగా : (2)
 Capital - output ratio refers to :
 1. మూలధన ఆస్తిని పొందుపర్చుటకగు మూలధనము
 2. ఒక యూనిట్ ఉత్పత్తిని చేయుటకగు మూలధన యూనిట్లు
 3. వినియోగ వస్తువులను ఉత్పత్తి చేయుటకగు మూలధన యూనిట్లు 4. ప్రైవేట్ కాదు
11. “కనీస లీఫ్ సామర్థ్య” సిద్ధాంతమును ఎవరు ప్రతిపాదించినారు? (1)
 The 'critical minimum effort' theory is put forth by :
 1. హెచ్.లైబన్ ఫ్రైన్ 2. రోజిన్సన్ రోడెన్ 3. డబ్బు.ఎ.లెవిన్ 4. జె.హెచ్.బోర్డ్
12. ‘ప్రకటిక - ప్రభావమును’ ఎవరు వాడినారు : (4)
 The 'demonstration effect' was coined by :
 1. జోన్ రాబిన్సన్ 2. జె.కె.గాలబ్రేత్ 3. జె.ఎం.కీన్ 4. జేమ్స్ డిస్ట్రో బెర్రీ
13. ఎవరు “త్రమ విభజనను మార్కెట్లు పరిమితము” అనిరి : (1)
 The statement "The division of labour is limited by the extent of the market" is given by :
 1. ఆదమ్సిక్స్ 2. జె.బి.సే 3. దేవిడ్ రికార్డ్ 4. ఆల్ఫ్రెడ్ మార్క్ల్
14. సంతులిత వృద్ధి అనగా : (3)
 Balanced growth means :
 1. ఉత్పత్తిలో సమ - శాత కేటాయింపు
 2. వనరుల కేటాయింపులలో సమాన పెంపు
 3. ఆర్థిక వ్యవస్థలోని అన్ని భాగములు క్రమమైన వృద్ధి
 4. వివిధ రంగముల వృద్ధి సహజమైన వృద్ధి
15. విషపలయములోని ఏ అంశములు : (3)
 The vicious circle argument points the connection between :
 1. ఆదాయము మరియు జనాభా 2. పెట్టుబడి మరియు సాంకేతిక
 3. ఉత్పాదకత మరియు ఆదాయము 4. పొదుపు మరియు మూలధనము
16. ఉద్యమదారుడు దేనితో దగ్గరి సంబంధము కలదు : (1)
 Entrepreneurship is most closely associated with :
 1. నవ కల్పనలు 2. నూతన కల్పనలు
 3. వ్యపహోర బాధ్యతలు 4. టేక్-ఐవర్స్ ...
17. ఒక దేశము యొక్క అభివృద్ధి రేటు నిర్ణయాంశము : (4)
 A country's rate of growth is determined by the :
 1. సగటు పొదుపు ప్రవృత్తి 2. సష్టై-గిరాకీల అచ్ఛాదన
 3. పరస్పర ధరల చట్టము 4. మూలధర సమీకరణ రేటు

ECONOMY

18. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికకు ఎవరు మూలము? (2)

The Second Five year Plan of India was based on :

1. హర్షాద్ -డోమార్ నమూనా	2. మహార్ నోబిల్ - నమూనా
3. రాజ్ మరియు సేన్స్ నమూనా	4. ఫెల్డ్ మ్యాన్ నమూనా

19. 'జీవిత సూచిక భౌతిక లక్షణము' (PQLI) దేనిపై ఆధారపడి యుననది? (1)

The physical Quality of Life Index (PQLI) is based on :

1. అక్షరాస్యత శాతము, బాల్య మరణము మరియు జీవిత కాలముపై	2. సరిపడు ఆపోర సప్లై, నీరు గృహసవతి మరియు ఆరోగ్య సేవలు
3. పారిపుట్రత వసతులు, విద్య మరియు సంక్లేషమ కార్బ్రూక్షమములు	4. పైవస్త్రీను

20. అభివృద్ధి ఆరంభ దశలో జనాభా-విస్థారము ఎందుపలన జరుగును : (2)

In the initial stages of development, population explosion occurs primarily due to :

1. జననాల రేటులో తీవ్ర వృద్ధి	2. మరణాల రేటులో తగ్గుదల
3. జనన - మరియు మరణాల రేటులో తరుగుదల	4. వలస రేటులో పెరుగుదల

21. ఆర్థికాభివృద్ధిలో 'ద్వాంద్వత్వము' అనగా (2)

Dualism in development economics refers to :

1. ద్వాంద్వ ధరల విధానము
2. నవ్య మరియు సాంప్రదాయ రంగములుండుట వలన
3. ప్రైవేటు మరియు ప్రభుత్వ రంగములు సమకాలీనముగా యుండుట వలన
4. వ్యవస్థాగతమైన మరియు అవ్యవస్థాగతమైన వ్యవస్థలు సమకాలీనముగా యుండుట వలన

22. ఈ క్రిందివానిలో ఏది ఎక్కువ 'ముందు -అనుబంధం'కు సంబంధించినది : (3)

Which among the following has the highest forward linkage?

1. తుపాకులు	2. ఆపోరధాన్యములు	3. ఇనుము - ఉక్కు	4. యంత్రములు
23. ఘంపిటర్, ఆర్థికాభివృద్ధిలో దేనికి ప్రాధాన్యమిచ్చారు? (3)

For economic development, Schumpeter gives importance to :

1. పరపతి దారులు	2. ఉద్యమదారులు	3. నవకల్పనలు	4. సూతన కల్పితులు
24. స్వార్థ దశలో సంపూర్ణ ఉద్యోగిత సమతోల్యమును ఎవరు ప్రతిపాదించారు? (2)

The term 'Golden age of full employment equilibrium' has been coined by :

1. జి. మిర్థల్	2. జె. రాబిన్సన్	3. మార్క్	4. జె.ఎం.కీన్

ECONOMY

A.P.P.S.C

GROUP - II 2008

1. 2006 సం.లో ప్రవేశపెట్టిన జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి పథకము యొక్క నిజాలను పరిశీలింపుము? (4)
 - ఎ) నైపుణ్యములేని వారికి 100 రోజుల ఉపాధి గ్యారంబీ పథకము
 - బి) కేంద్ర ప్రభుత్వము ఈ పథకము నడుపుతుంది.
 - సి) ఈ పథకములో జాతీయ ఆహారము కాదు పని అనే పథకము కలసినది.
 - డి) గ్రామీణ ప్రాంతాలలో అస్తుల రూపకల్పన అనేది ఈ పథకం ముఖ్య లక్ష్యం.

పై వాటిలో:

 - 1) ఎ, బి మరియు సి లు సరియైనవి
 - 2) బి, సి మరియు డి లు సరియైనవి
 - 3) ఎ, బి మరియు డి లు సరియైనవి
 - 4) ఎ, సి మరియు డి లు సరియైనవి
2. భారతదేశము యొక్క ఖారీ మొత్తములో ఎగుమతులు ఎక్కడికి వెళ్ళచున్నావి? (3)
 - 1) ఇంగ్లాండు (U.K.)
 - 2) చైనా
 - 3) యూ.ఎస్.ఎ.
 - 4) యూ.ఎ.ఆ.
3. అతి తక్కువ లింగ నిష్పత్తి (స్త్రీ, పురుష) గల రాష్ట్రము ? (4)
 - 1) కేరళ
 - 2) తమిళనాడు
 - 3) ఆంధ్రప్రదేశ్
 - 4) హరియాలా
4. అనేక రకాల శక్తులలో ప్రభుత్వము ఎక్కువగా ఆధారపడేది (2)
 - 1) అఱు విద్యుత్తీ
 - 2) ఫర్మ్ విద్యుత్తీ
 - 3) పవన విద్యుత్తీ
 - 4) జల విద్యుత్తీ
5. వ్యాపారము వలన పూర్తిగా లాభములేకుండట వలన వ్యాపారము లేకుండట (3)
 - 1) స్నేహ పూర్వక దేశాల మధ్య వ్యాపారము
 - 2) పొరుగువారి మధ్య వ్యాపారము
 - 3) దేశాల మధ్య వ్యాపారము లేకుండట
 - 4) వ్యాపారము వలన పూర్తిగా లాభము లేకపోవటం వలన వ్యాపారము లేకుండట
6. భారత దేశంలో అత్యధికముగా బోగ్గును ఉత్పత్తి చేసే రాష్ట్రము ఏది? (3)
 - 1) వెష్ట్ బెంగాల్
 - 2) మధ్యప్రదేశ్
 - 3) ఒరిస్సా
 - 4) బీహార్
7. RBI యొక్క ప్రస్తుత గవర్నరు ఎవరు? (2)
 - 1) రంగరాజన్
 - 2) వై.బి.రెడ్డి
 - 3) అపల్లువాలియా
 - 4) దాక్షర్ మన్మోహన్ సింగ్
8. పొదుపు దేనికి ప్రాతినిధ్యము వహిస్తుంది. (3)
 - 1) ఆదాయ చక్కియ ప్రవాహాలలో పెరుగుదల
 - 2) ఘనాత్మకంగాను మరియు బుణాత్మకంగాను
 - 3) చక్కియ ప్రవాహములో తరుగుదల
 - 4) పైవి ఏదీ కాదు
9. పదకొండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక వృద్ధి రేటు లక్ష్యము (టారెట్) ఎంత? (3)
 - 1) 7%
 - 2) 8.5%
 - 3) 9%
 - 4) 9.2%
10. రెండు రంగాల నమూనా సమతోల్యంలో ఉండటానికి కాలవలసిన పరిస్థితులు (2)
 - 1) సమిష్టి ఆదాయము = సమిష్టి వ్యయము
 - 2) పొదుపులు = పెట్టుబడులు
 - 3) ఎగుమతులు = దిగుమతులు
 - 4) పన్నులు = ప్రభుత్వ వ్యయము
11. ఈ క్రింది వాటిలో ఒకటి ద్రవ్యం స్పష్టించే ఏజెన్సీ కాదు (1)
 - 1) కుటుంబములు మరియు రాబడి
 - 2) వాటిజ్య బ్యాంకులు
 - 3) కేంద్ర బ్యాంకులు
 - 4) ప్రభుత్వము

ECONOMY

12. ఒక పరిశ్రమ ఎప్పుడు భాయిలా పడుతుంది. (1)
 1) నిరంతరంగా మిగులు ఉత్సుకీ లేకుండపోవట 2) ఆదాయ రాబడుల అనుగుణంగా ద్రవ్య ప్రవాహము పెరుగుట
 3) ఖర్చులు పోగా మిగిలిన లాభాలు ఉండవలసిన దానికన్నా తక్కువ ఉండుట
 4) ధనము ద్వారా కన్నా చెక్కుల ద్వారా ధనమును ఎక్కువగా తీసుకొనే ఉన్నిఖుత
13. ఒక ఆర్థిక వ్యవస్థలో ప్రైవేట్-పబ్లిక్ రంగాల సహజీవనాన్ని ఏమని పిలుస్తారు? (4)
 1) నియంత్రణ ఆర్థిక వ్యవస్థ 2) పెట్టుబడిదారి విధానము
 3) మధ్యంతర రంగము 4) మిశ్రమ ఆర్థిక వ్యవస్థ
14. ఉపాంత వ్యవసాయ భూమి పరిమితి (1)
 1) ఒక హైకోర్ కంటే తక్కువ 2) ఒకటి మరియు రెండు హైకోర్ మధ్య
 3) రెండు నుండి నాలుగు హైకోర్ మధ్య 3) నాలుగు నుండి పది హైకోర్ మధ్య
15. ఆర్థిక అసమానతలను తగ్గించే ప్రత్యక్ష పద్ధతి ఈ క్రింది వాటిలో ఏది? (4)
 1) మరణ (Estate) సుంకము 2) సంపదపై పన్ను
 3) ఆదాయ లాభాల పన్ను 4) వ్యవసాయ భూమిపై గరిష్ట పరిమితి
16. జాతీయ ఆదాయము ఎక్కువ మొత్తములో ఏ రంగము నుండి వచ్చుచున్నది? (2)
 1) ప్రభుత్వ రంగము 2) ప్రైవేటు రంగము 3) స్థానిక రంగము 4) పైవాటిలో ఏదీ కాదు
17. వినియోగదారుని మిగులు అనే భావన ఏ విధానములో ఉపయోగపడుతుంది? (2)
 1) ద్రవ్య విధానములో 2) పన్నుల విధానములో
 3) పెట్టుబడుల విధానములో 4) కార్కాల ప్రతిఫలాలు నిర్ణయించడంలో
18. డబ్బు.జె. బౌమల్ ఉద్దేశ్య ప్రకారము ప్రత్యక్ష ద్రవ్య డిమాండు వీటిపై ఆధారపడును (1)
 1) ఆదాయము మరియు వార్డీ రేటు 2) వార్డీ రేటు మరియు బాండ్లు ధరలు
 3) ద్రవ్య సమై మరియు ఆదాయము 4) వార్డీ రేటు మరియు ద్రవ్య సమై
19. రిజర్వు బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా ఒకటి తప్ప అన్ని కరెన్సీ నోట్లను జారీ చేస్తుంది. (4)
 1) 500 రూపాయల నోటు 2) 100 రూపాయల నోటు
 3) 10 రూపాయల నోటు 4) 1 రూపాయల నోటు
20. NABARD డైరెక్టుగా వీటికి లోను (అప్పు) ఇస్తుంది. (4)
 1) చిన్న రైతులకు 2) గ్రామ వ్యాపారులకు 3) చిన్న వ్యాపారులకు 4) పైవాటిలో దేనికి కాదు
21. ఇండస్ట్రీల్ డెవలప్మెంట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా అనేది ఒక (3)
 1) ఆర్.బి.ఐ యొక్క సహాయక సంస్థ 2) ఆర్.బి.ఐ యొక్క భాగము
 3) స్వతంత్ర ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ 4) ప్రైవేటు రంగ బ్యాంకు
22. భారతదేశంలో కుటీర మరియు లఘు పరిశ్రమలకు ముఖ్యమైన పాతను పోషించుచున్నవి ఎందుకన్నా (4)
 1) ఉద్యోగ అవకాశము పెంపాందుచున్నవి 2) ఆర్థిక శక్తి కేంద్రీకరణ తగ్గించుచున్నవి
 3) ఆర్థిక అసమానతలు తగ్గించుచున్నవి 4) పైవస్తియు

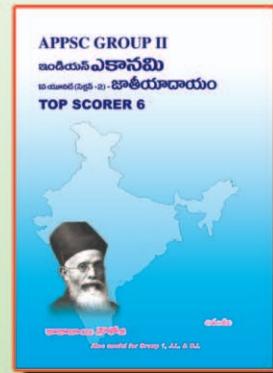
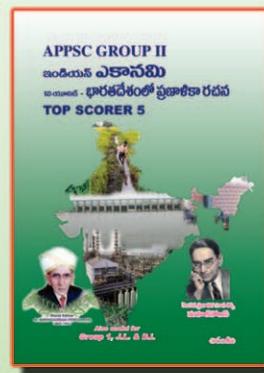
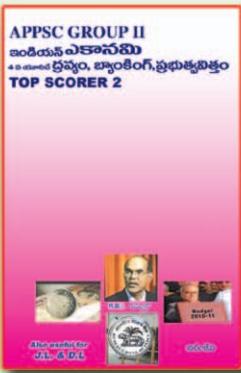
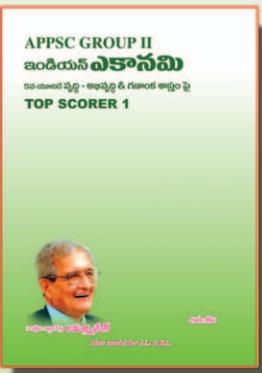
ECONOMY

23. భారతదేశంలో సగరీకరణ పెరగటానికి కారణమేమిటి? (4)
- 1) సగరంలో పరిశ్రమలు మరియు వ్యాపారము పెరుగుటవలన
 - 2) గ్రామీణ ప్రాంతాలలో అధిక జనాభా వత్తిడి
 - 3) వ్యవసాయ రంగములో అల్ప ఉత్పాదకత
 - 4) పైవన్నియు
24. భారతదేశంలో ధరల పెరుగుదల ప్రభావము (4)
- 1) BoP పైన ప్రతికూల ప్రభావము
 - 2) పెట్టబడులపై ప్రతికూల ప్రభావము
 - 3) ఆదాయ అసమానతలు
 - 4) పైవన్నియు
25. ఎనిమిదవ పంచవర్ష ప్రణాళిక మొదలు పెట్టినది ఏ సంవత్సరములో ? (3)
- 1) జనవరి 1, 1989
 - 2) జనవరి 1, 1990
 - 3) ఏప్రిల్ 1, 1992
 - 4) ఏప్రిల్ 1, 1991
26. భారత జాతీయ ఆదాయములో ప్రాథమిక రంగము యొక్క సముచిత శాతము ఎంత? ()
- 1) 40
 - 2) 50
 - 3) 60
 - 4) 70
- సరిటైన సమాధానము 20%**
27. భారతదేశ ప్రణాళికా సంఘ చైర్మన్ (2)
- 1) భారత ప్రైసిడెంటు
 - 2) భారత ప్రధాని
 - 3) ఆర్థిక మంత్రి
 - 4) పై ముగ్గురు రౌటోఫ్ (బకరి తర్వాత ఒకరు వంతులు) పద్ధతిలో
28. ఆహారము మరియు ఎరువుల సచ్చిదీలు వీటిలో ఇమిడి ఉన్నాయి? (2)
- 1) మూలధన వ్యయం
 - 2) రెవెన్యూ వ్యయం
 - 3) విధాన బుఱము
 - 4) పై వన్నియు
29. కేంద్ర ప్రభుత్వము యొక్క పెట్టబడి వసూళ్ళ పెద్ద మూలాధారమును తెలుపుము. (1)
- 1) మార్కెటు బుఱాలు
 - 2) బహిర్గత బుఱాలు
 - 3) చిన్న పొదుపులు
 - 4) ప్రావిడంట్ ఫండ్
30. భారతదేశంలో ఎక్కువ పట్టణాలు కలిగిన రాష్ట్రము ఏది? (4)
- 1) మహారాష్ట్ర
 - 2) ఉత్తరప్రదేశ్
 - 3) మధ్యప్రదేశ్
 - 4) తమిళనాడు
31. ఆదాయము మరియు వ్యయముకు సంబంధించిన ప్రభుత్వ విధానాన్ని ఏమని పిలుస్తారు? (4)
- 1) ద్రవ్య విధానము
 - 2) వ్యాపార విధానము
 - 3) ఆర్థిక విధానము
 - 4) కోశ విధానము
32. ఈ క్రింది వాటిని జత పరుచుము : (3)
ఎ)	బి)	సి)
1)	2)	3)
2)	3)	2)
3)	2)	1)
4)	2)	4)
ఎ)	బి)	సి)
1)	2)	3)
2)	3)	2)
3)	2)	1)
4)	2)	4)

ECONOMY

33. భారతదేశము యొక్క రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక రూప కల్పన చేసినది ఎవరు? (2)
 1) బ్రహ్మసంద 2) మహాలానోబిన్ 3) హరాడ్-డోమర్ 4) చక్రవర్తి
34. ఏ పంచవర్ష ప్రణాళిలకలో అశించిన వృద్ధి రేటుకు మించిన వాస్తవ వృద్ధి రేటు ఉండినది. (1)
 1) మొదటి ప్లాను 2) రెండవ ప్లాను 3) ఐదవ ప్లాను 4) ఏడవ ప్లాను
35. ఈ క్రింది వానిలో పరిశ్రమలకు దీర్ఘకాలిక విత్తాన్ని అందించే సంస్థ ఏది? (1)
 1) ఐ.డి.బి.ఐ. 2) ఎన్.బి.ఐ. 3) ఎల్.బి.ఐ. 4) ఆర్.బి.ఐ.
36. భారత దేశంలో బ్రిటిష్ పరిపాలనా కాలములో ఈ క్రింది వానిలో ఏది జౌద్గోగిక పెట్టుబడి మరియు వలస వాణిజ్యమునకు గురి కాబడలేదు. (3)
 1) సుంకాలు లేని తయారీవస్తువుల భారతములో దిగుమతులపై
 2) భారత దిగుమతులపై బ్రిటిష్వారు విధించిన ఎక్కువ కస్టమ్ సుంకాలు
 3) రైల్వే నిర్మాణమునకు బ్రిటిష్వారు చేసిన ఆర్థిక సహాయము
 4) జనుపనార పరిశ్రమలో బ్రిటిష్వారు పెట్టిన ఎక్కువ పెట్టుబడులు
37. భారత దేశములో స్వాతంత్యము రాకముండు మొదటి సారిగా జాతియూదాయాన్ని లెక్కించినదేవరు? (4)
 1) ఎమ్.ఎన్.రాయ్ 2) వి.కె.ఆర్.వి.రావ్ 3) కె.ఎన్.రాజ్ 4) దాదాభాయ్ సౌరోజి
38. ఈ క్రింది వానిలో భారతదేశముపై బ్రిటిష్ పరిపాలనా ప్రభావం గురించి ఏది నిజము కాదు? (2)
 1) తయారీ వస్తువులపై పన్ను లేకుండా దిగుమతి చేసుకొనుట
 2) పన్నులేకుండా భారత నేత వార్షములు యు.కె.లో దిగుమతి
 3) బ్రిటిష్వారు భారతములో జనుపనార పరిశ్రమను అభివృద్ధి పరచుట
 4) భారత దేశములో కుటీర మరియు చిన్నతరపో పరిశ్రమలు తగ్గిపోవుట
39. పేదరికంపై ప్రత్యక్ష అక్రమణ అనే వ్యాపోరచన ఈ క్రింది వాటిలో ఒకటి భాగం కాదు (4)
 1) సమగ్ర గ్రామీణ అభివృద్ధి పథకము 2) జవహర రోజగార్ యోజనా
 3) జాతీయ గ్రామీణ ఉద్యోగ పథకము 4) కుటుంబ నియంత్రణ పథకము
40. భారతదేశం ఎక్కువ మొత్తంలో వ్యాపారము చేసే దేశాలు (4)
 1) ఈస్ట్-యూరోపియన్ దేశాలు 2) ఒపెక్ (OPEC) దేశాలు
 3) అభివృద్ధి చెందిన ఒపెక్ (OPEC) కాని దేశాలు 4) డి.ఇ.సి.డి.దేశాలు
41. ప్రాపోతిసిన్ (ప్రాక్ కల్పన) అనేది (3)
 1) లక్ష్మీలనుబట్టి వాస్తవికత 2) కల్పనలో వాస్తవికత లేకపోవడం
 3) నిర్దిష్టమైన వాటిని ఊహించే శక్తి 4) పై దానిలో ఏదీ కాదు
42. ఉత్పత్తి కారకాల దృష్ట్యా జాతీయోత్పత్తికను మార్కెట్ ధరలలో జాతీయోత్పత్తి ఎక్కువగా ఉండుటకు కారణం (3)
 1) పరోక్షపు పన్నులు 2) సచ్చిదీలు
 3) పరోక్షపు పన్నులు - సభ్యిందీలు 4) పరోక్షపు పన్నులు+సభ్యిందీలు

గ్రహ - 2 ఎకానమిపై విడుదలైన మేటీలయల్

ప్రతి యూనిట్‌పై 1000 పైగా జట్టు

Top Scorer -6 : యూనిట్ -1 : జాతీయాదాయం (వి.పి. ఎకానమి) (విడుదలైంది)

Top Scorer -5 : యూనిట్ -1 : భారతదేశంలో ప్రణాళికా రచన (విడుదలైంది)

Top Scorer -4 : యూనిట్ -2 : స్వాల ఆర్థిక విధానాలు

Top Scorer -3 : యూనిట్ -3 : భాగిస్తిక పరిషాయం - సహజ వసరులు -
జనాభా - వ్యత్తులవారీ విభజన - జీటీవీ పాలనా ప్రభావం

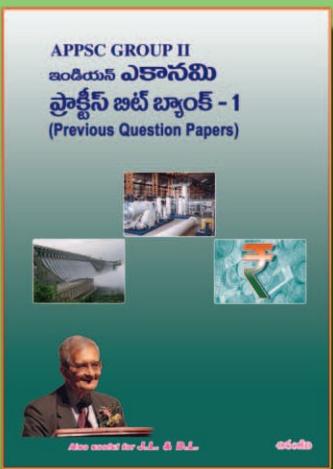
Top Scorer -2 : యూనిట్ -4 : ద్రవ్యము, బ్యాంకింగ్, ప్రభుత్వ విత్తం (విడుదలైంది)

Top Scorer -1 : యూనిట్ -5 : వృద్ధి, అభివృద్ధి మరియు గణాంక శాస్త్రం (విడుదలైంది)

ప్రాక్ట్ జట్టు బ్యాంక్ -1

ప్రాక్ట్ జట్టు బ్యాంక్ -2

Rs. 35/-

అతి త్వరలో

10 ఛాప్పరాపై
ప్రాక్ట్ ప్రశ్నలు

MODEL PAPERS